

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Αθήνα, 6 Φεβρουαρίου 2020
Αριθμ. Πρωτ. 942

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ &
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΠΡΟΛΗΨΗΣ & ΑΝΤ/ΣΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

ΠΡΟΣ: Πίνακα Αποδεκτών

ΚΟΙΝ.: Πίνακα Κοινοποίησης

Πληροφορίες: Άρτεμις Γαλάνη
Ταχ. Δ/ση: Ευαγγελιστρίας 2, Αθήνα 105 63
Τηλέφωνο: 2131510 966
FAX: 2131510 935
E-mail: agalani@gscp.gr

Θέμα: 3^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) με την κωδική ονομασία «ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ»

- Σχετ.: 1.Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102Α'/01-05-2002: «Αναβάθμιση πολιτικής προστασίας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2.Ν. 4249/2014 (ΦΕΚ 73Α'/24-03-2014): «Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ρύθμιση λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις»
3.ΥΑ 1299/2003 (ΦΕΚ 423Β'/07-04-2003): «Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης"».
4.ΚΥΑ 172058/2016 (ΦΕΚ 354Β'/17-02-2016): «Καθορισμός κανόνων, μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2012/18/ΕΕ «για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της Οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Ιουλίου 2012. Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 12044/613/2007 (Β'376), όπως διορθώθηκε (Β'2259/2007).
5.Το υπ' αριθ. 4900/09-07-2018 έγγραφό μας με θέμα: «2^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ)» (ΑΔΑ: 64ΧΗ465ΧΘ7-Ε95)

Σας διαβιβάζουμε την 3^η Έκδοση του εγκεκριμένου Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) το οποίο καταρτίστηκε στο πλαίσιο εφαρμογής της ΥΑ 1299/07-04-2003 (ΦΕΚ 423Β') «Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» (σχετικό 3) και του άρθρου 11 (παρ. Β.1) της ΚΥΑ 172058/2016 (σχετικό 4) και αφορά στην αντιμετώπιση ατυχημάτων μεγάλης έκτασης σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις που υπάγονται στις διατάξεις της ανωτέρω ΚΥΑ (εφεξής «εγκαταστάσεις SEVESO»), με την οποία το εθνικό δίκαιο εναρμονίστηκε με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας SEVESO III.

Η 3^η Έκδοση του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ, η οποία αποτελεί αναθεώρηση της 2^{ης} Έκδοσης (σχετικό 5), κρίθηκε αναγκαία, σύμφωνα με την παρ. 4 του Μέρους 1 του παρόντος Σχεδίου, μετά τις νεότερες θεσμικές προβλέψεις (Ν. 4622/2019, ΠΔ 84/2019) και τις διοικητικές μεταβολές που έλαβαν χώρα σε Οργανισμούς Φορέων (Υπουργείο Υγείας,

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας). Επιπλέον, στην παρούσα αναθεωρημένη Έκδοση, έχουν προστεθεί οι περιπτώσεις 6 & 7 στο Μέρος III, καθώς και το Παράρτημα 4, ενώ γίνεται και η επισήμανση ότι το Σχέδιο ενεργοποιείται αυτόματα μόλις η αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ενημερωθεί σχετικά με το περιστατικό **από οποιονδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα και όχι μόνο από τον φορέα εκμετάλλευσης (κατόπιν επιβεβαίωσης της κλήσης). Ο τρόπος κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ όπως αυτός προβλεπόταν στο Μέρος V της 2^{ης} Έκδοσης παραμένει ο ίδιος και προστίθεται σε αυτά και το Παράρτημα 4.**

Η παρούσα Έκδοση εξακολουθεί να έχει τους ίδιους στόχους με τη 2^η Έκδοση, δηλαδή:

- να προσδιορίσει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες, καθώς και το πλαίσιο συνεργασίας όλων των φορέων που εμπλέκονται στη δρομολόγηση δράσεων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (TAME) σε εγκαταστάσεις SEVESO,
- να αποτελέσει τη βάση σχεδίασης των Ειδικών (εξωτερικών) ΣΑΤΑΜΕ, τα οποία καταρτίζονται από τις Αυτοτελείς Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών για όλες τις εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας της περιοχής αρμοδιότητάς τους και
- να παράσχει συντονιστικές οδηγίες προς:
  - όλους τους εμπλεκόμενους σε αυτό φορείς για την εφαρμογή του, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται και
  - τις Αυτοτελείς Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών για την κατάρτιση των Ειδικών (εξωτερικών) ΣΑΤΑΜΕ.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του εν λόγω Σχεδίου, το οποίο έχει ημερομηνία έγκρισης την 6^η Φεβρουαρίου 2020, παρακαλούνται οι εμπλεκόμενοι φορείς να προβούν στις κάτωθι ενέργειες:

Οι Αυτοτελείς Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών να προβούν στην κατάρτιση των Ειδικών (εξωτερικών) ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας της περιοχής αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Μέρος V του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, λόγω του ότι διαθέτουν κατάλογο με τις εγκαταστάσεις SEVESO της περιοχής αρμοδιότητάς τους (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 23, παρ. 1), να προβούν στην αναπαραγωγή του παρόντος Σχεδίου και την αποστολή του στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες, καθώς και στους οικείους Δήμους εντός των οποίων βρίσκονται εγκαταστάσεις SEVESO ανώτερης βαθμίδας.

Οι Δήμαρχοι, οι Περιφερειάρχες, οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες (στους οποίους διαβιβάζεται το παρόν από τις Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών) και οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να συμβάλουν στην υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν με την κατά περίπτωση έκδοση σχετικών αποφάσεων και τη δρομολόγηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν διά των αρμοδίων οργανικών μονάδων Πολιτικής Προστασίας.

Το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος Σχεδίου σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται

μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν. Επιπλέον, το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος καλείται να προβεί και σε κατά την κρίση του ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα του τυχόν σχετικού επιχειρησιακού του σχεδιασμού με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Τέλος, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετική διαταγή προς τις αρμόδιες περιφερειακές του υπηρεσίες, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος Σχεδίου σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν. Επιπλέον, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας καλείται να προβεί και σε κατά την κρίση του ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα του τυχόν σχετικού επιχειρησιακού του σχεδιασμού με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Τέλος, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετική διαταγή προς τις αρμόδιες περιφερειακές του υπηρεσίες, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος Σχεδίου σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν. Επιπλέον, το Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής καλείται να προβεί και σε κατά την κρίση του ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα του επιχειρησιακού του τυχόν σχετικού σχεδιασμού με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Τέλος, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετική διαταγή προς τις αρμόδιες περιφερειακές του υπηρεσίες, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Υπουργείο Υγείας να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος Γενικού Σχεδίου με την ενημέρωση του εμπλεκόμενου προσωπικού του και την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών κατά την κρίση του για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται, το συντομότερο δυνατό από την λήψη του παρόντος Σχεδίου. Στις ανωτέρω οδηγίες, θα προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, και

τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν οι υγειονομικές μονάδες και οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες του ΕΚΑΒ. Επιπλέον, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί στην κατά την κρίση του επικαιροποίηση των επιχειρησιακών σχεδίων στον τομέα της διαχείρισης εκτάκτων αναγκών και κρίσεων υγειονομικού χαρακτήρα, για να διασφαλιστεί η συμβατότητα του επιχειρησιακού του σχεδιασμού με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Τέλος, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετική διαταγή προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Η Γενική Δ/ση του Γενικού Χημείου του Κράτους στην οποία αποστέλλεται το παρόν, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος Σχεδίου στις αρμόδιες οργανικές μονάδες του (όπως αυτές αναφέρονται στο Μέρος 2 του παρόντος Σχεδίου) που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν. Επιπλέον, να προβεί στην έκδοση, κατά την κρίση της, σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου, κατά το μέρος που αφορά και εμπλέκονται οι ανωτέρω οργανικές μονάδες. Στις προαναφερόμενες οδηγίες να προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, και οι επιμέρους σχετικές δράσεις που πρέπει να δρομολογήσουν οι περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Επιπλέον, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τις εμπλεκόμενες στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου, περιφερειακές τους υπηρεσίες, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων στο οποίο αποστέλλεται το παρόν, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος Σχεδίου στις Περιφερειακές Δ/νσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν. Επιπλέον, να προβεί στην έκδοση, κατά την κρίση του, σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου, κατά το μέρος που αφορά και εμπλέκονται οι ανωτέρω υπηρεσίες. Στις προαναφερόμενες οδηγίες να προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, και οι επιμέρους σχετικές δράσεις που πρέπει να δρομολογήσουν οι Περιφερειακές Δ/νσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Επιπλέον, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τις εμπλεκόμενες στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου, Περιφερειακές Δ/νσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων παρακαλείται να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος Σχεδίου σε όλες τις Δ/νσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του

παρόντος Σχεδίου κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται, με σκοπό την προστασία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των εκπαιδευομένων εντός αυτών. Επιπλέον, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς όλες τις Δ/νσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος Σχεδίου σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες και υπηρεσίες (Εφορείες Αρχαιοτήτων, Υπηρεσίες Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων, κλπ) που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Επιπλέον, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες και υπηρεσίες προκειμένου οι τελευταίες να ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών σχετικά με εγκαταστάσεις SEVESO στην περιοχή αρμοδιότητάς τους με πιθανά σενάρια ατυχημάτων των οποίων οι επιπτώσεις επηρεάζουν αρχαιολογικούς χώρους που υπάγονται σε αυτές.

Οι οργανικές μονάδες της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) και της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.), στις οποίες αποστέλλεται το παρόν, παρακαλούνται να συμβάλουν στην υλοποίηση του παρόντος Σχεδίου λαμβάνοντάς το υπόψιν στον εσωτερικό τους σχεδιασμό.

Η Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών στην οποία και αποστέλλεται το παρόν, παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος Σχεδίου με την κατά την κρίση της έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τους Παραχωρησιούχους, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται. Επιπλέον, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τους Παραχωρησιούχους, προκειμένου οι τελευταίοι να ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών σχετικά με το εάν τα έργα παραχώρησής τους γειτνιάζουν με εγκαταστάσεις SEVESO, καθώς και να συνεργαστούν με αυτές στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ.

Το ΓΕΕΘΑ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, στο οποίο αποστέλλεται το παρόν, να διαβιβάσει αντίγραφο του Σχεδίου στο ΕΘΚΕΠΙΧ και να προβεί σε ενέργειες κατά την κρίση του για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετική διαταγή προς τις στρατιωτικές μονάδες της χώρας, προκειμένου οι τελευταίες να ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών σχετικά με το εάν βρίσκονται εντός της ζώνης πολλαπλασιαστικών φαινομένων εγκαταστάσεων SEVESO της περιοχής αρμοδιότητάς τους, καθώς και να συνεργαστούν με αυτές στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ. Τέλος, το ΓΕΕΘΑ, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Σχεδίου, να προβεί σε κατά την κρίση του ενέργειες για τυχόν αναθεώρηση του Σχεδίου «Ξενοκράτης / ΓΕΕΘΑ, Προσθήκη «5» (Παράρτημα «Α» Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών ΧΒΡΠ Συμβάντων»), προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητά του με τον παρόν Γενικό Σχέδιο.

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των Υπουργείων Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υγείας, Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Αγροτικής Ανάπτυξης &

Τροφίμων και Εξωτερικών, στις οποίες αποστέλλεται το παρόν, όπως αυτές αναφέρονται στο Μέρος 2 του παρόντος Σχεδίου, να προβούν στη σύνταξη σχετικών μνημονίων ενεργειών (βλ. παρ. 7 Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου) κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσουν σχετικά έγγραφα προς τις εμπλεκόμενες στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου, περιφερειακές τους υπηρεσίες, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Οι διοικήσεις των εταιριών ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΑΔΜΗΕ Α.Ε., ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ, ΕΥΔΑΠ. Α.Ε., Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε., Ο.Σ.Υ. Α.Ε., ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε., Ο.Σ.Ε. Α.Ε., ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε., ΕΕΣΣΤΥ Α.Ε., ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε., FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE A S.A., FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE B S.A., Ο.Α.Σ.Θ. Α.Ε., Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε., Α.Σ.Υ.Θ. Α.Ε., Σ.Α.Σ.Θ. Α.Ε., καθώς και οι διοικήσεις όλων των Φορέων Διοίκησης & Διαχείρισης των «Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών» και των «Βιομηχανικών Πάρκων» στις οποίες κοινοποιείται το παρόν, παρακαλούνται να διαβιβάσουν αντίγραφο του σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσο αναφέρονται στο παρόν και να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Το παρόν ισχύει μέχρι την έκδοση νεότερου σχετικού.

Η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ βρίσκεται στη διάθεση των αποδεκτών του παρόντος Σχεδίου για τυχόν πληροφορίες ή διευκρινίσεις.

Η πλήρης και έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων του παρόντος Γενικού Σχεδίου, είναι αυτονόητο ότι διέπεται από τις περί ευθυνών διατάξεις της σχετικής ανά φορέα νομοθεσίας.

Οι σχετικές διαταγές, κατευθυντήριες οδηγίες, σχέδια δράσης ή σχέδια και μνημόνια ενεργειών, που εκδίδονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Γενικού Σχεδίου, εγκρίνονται από τις διοικήσεις των αντίστοιχων Φορέων.

Αντίγραφο του παρόντος Γενικού Σχεδίου θα αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. (<http://www.civilprotection.gr>).

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

Συνημμένο: 3^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (με συνημμένο):

- 1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας**
  - α. Γραφεία κ. Συντονιστών
  - β. Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας
- 2. Περιφέρειες της Χώρας**
  - α. Γραφεία κ. Περιφερειάρχων
  - β. Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας (με την παράκληση να προβούν στην αναπαραγωγή του παρόντος και την αποστολή του στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες και στους Δήμους εντός της περιοχής αρμοδιότητάς τους, στους οποίους βρίσκονται εγκαταστάσεις SEVESO ανώτερης βαθμίδας)
- 3. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη**
  - α. Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος**
    - Δ/νση Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων
    - 199 ΣΕΚΥΠΣ / ΕΣΚΕ
  - β. Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)**
    - Δ/νση Γενικής Αστυνόμευσης
    - Δ/νση Τροχαίας Αστυνόμευσης
    - Δ/νση Ασφαλείας Αττικής/Τμήμα Προστασίας Περιβάλλοντος
    - Δ/νση Ασφάλειας Θεσσαλονίκης/Τμήμα Προστασίας Περιβάλλοντος
    - Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων
- 4. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής**
  - α. Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.)**
    - Δ/νση Λιμενικής Αστυνομίας (ΔΛΑ)
    - Δ/νση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος (ΔΙΠΘΑΠ)
    - Δ/νση Επιχειρήσεων (ΔΕΠΙΧ)
    - Διεύθυνση Επιχειρησιακών Μέσων (ΔΕΜ)
    - Κέντρο Επιχειρήσεων (Κ.ΕΠΙΧ.)
- 5. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας**
  - α. Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων**
    - Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
    - Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
    - Σώμα Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος
    - Σώμα Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος
    - Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ)
    - Δ/νση Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος
  - β. Γενική Γραμματεία Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών**
    - Δ/νση Υδρογονανθράκων
    - Δ/νση Ηλεκτρικής Ενέργειας
  - γ. Γενική Γραμματεία Συντονισμού & Διαχείρισης Αποβλήτων**
    - Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων
- 6. Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων**
  - α. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας**
    - Γενική Δ/νση Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών & Ελέγχου
      - Δ/νση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων & Επιχειρηματικών Πάρκων

- 7. Υπουργείο Υγείας**
- α. Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής**
- Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος
  - Δ/νση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4)
- β. Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.)/Γραφείο κ. Προέδρου**
- δ. Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.)**
- 8. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων**
- α. Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης**
Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής
- β. Γενική Διεύθυνση Γεωργίας**
Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
- γ. Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής**
- δ. Γενική Διεύθυνση Αλιείας**
- στ. Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου**
- ζ. Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων του Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε. Θεσσαλονίκης**
- 9. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων**
- α. Δ/νση Δ9 - Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία
  - β. Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας
  - γ. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.)
- 10. Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων**
- α. Γενική Δ/νση Γενικού Χημείου του Κράτους/Δ/νση Ενεργειακών, Βιομηχανικών & Χημικών Προϊόντων
- 11. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**
- α. ΓΕΕΘΑ/Α1
  - β. ΓΕΕΘΑ/Α6
  - γ. ΓΕΕΘΑ/Γ6(ΔΥΓ)
  - δ. ΓΕΕΘΑ/ΕΘΚΕΠΙΧ
  - ε. ΕΔΛΟ/ΠΒΧ
- 12. Υπουργείο Εξωτερικών**
- α. Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων
  - β. Δ/νση Δ5 Διεύθυνση Προστασίας Περιβάλλοντος
- 13. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών**
- α. Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17)
- 14. Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού**
- α. Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
  - β. Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων
- 15. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων**
Τμήμα Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης
- 16. Προεδρία της Κυβέρνησης**
Διεύθυνσης Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων
- 17. Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.)**
- α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου

18. Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.)
  - α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
19. Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (Ο.Σ.Ε.)
  - α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
  - β. Υπηρεσία ΠΣΕΑ
20. Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού Α.Ε. (Ε.Ε.Σ.Σ.Τ.Υ. Α.Ε.)
  - α. Γραφείο κ. Προέδρου & Διευθύνοντος Συμβούλου
  - β. ΕΕΣΣΤΥ/ΤΠΣΕΑ
- 21.Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.)
- 22.Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.)
- 23.ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.
  - α. Δ/ση Υποστήριξης Δικτύου/Τομέας Λειτουργίας Εκμετάλλευσης & Συντήρησης
- 24.Fraport Greece
  - α. Γραφείο κ. Προέδρου
- 25.Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. (ΔΑΑ)
- 26.Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτευούσης Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)
- 27.Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης
- 28.Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.)
- 29.Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.)
- 30.Εταιρία Διανομής Αερίου Αττικής (ΕΔΑ Αττικής) Α.Ε.
- 31.Εταιρία Διανομής Αερίου Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας (ΕΔΑ ΘΕΣΣ) Α.Ε.
- 32.Διαδριατικός Αγωγός Φυσικού Αερίου (ΤΑΡ) ΑG
- 33.ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.
- 34.ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.
- 35.Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.
- 36.Ο.Σ.Υ. Α.Ε.
- 37.ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.
- 38.Ο.Α.Σ.Θ. Α.Ε.
- 39.Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε.
- 40.Α.Σ.Υ.Θ. Α.Ε.
- 41.Σ.Α.Σ.Θ. Α.Ε.
- 42.ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.
- 43.Α΄ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΒΟΛΟΥ
- 44.ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΧΑΝΙΩΝ Α.Ε.
- 45.ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ Α.Ε.
- 46.ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Ε.
- 47.ΒΙΟΠΑΝ Α.Ε.
- 48.ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΓΛΑΥΚΟΥ ΠΑΤΡΑΣ Α.Ε.
- 49.ΒΙ.ΠΑ.Σ. Α.Ε.
- 50.ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΤΥΠΟΥ Γ΄ ΚΕΡΑΤΕΑΣ Α.Ε.
- 51.ΔΙΑ.ΒΙ.ΠΕ.ΘΙ.Β. Α.Ε.
- 52.ΑΣΤΑΚΟΣ ΤΕΡΜΙΝΑΛ Α.Ε.
- 53.ΒΙΟΠΑ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε.
- 54.Αναπτυξιακή Εταιρία Χαλκιδικής Α.Ε. (ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.)

- 55.Βιομηχανικό Πάρκο Θεσσαλονίκης Α.Ε.
 56.ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.
 57.ΒΙΠΑ ΚΟΥΦΑΛΙΩΝ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΚΟΥΦΑΛΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
 58.ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΚΑΒΑΛΑΣ Α.Ε. (ΒΙΟΠΑΚ Α.Ε.)
 59.ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΙΛΚΙΣ Α.Ε. (ΔΙ.ΒΙ.ΠΕ.Κ Α.Ε.)
 60.ΒΙΟΠΑ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ Α.Ε.
 61.Δ.Ε.Α.Λ. Α.Ε.
 62.ΕΠΙΧΕΙΠΑ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ Α.Ε.
 63.ΔΗΜΟΣ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ & ΔΕΑΤΑ
 64.ΒΙ.ΠΑ. Ιεράπετρας Κρήτης Α.Ε.
 65.ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ (ΒΙΠΕΒΕ)
 66.ΒΙΟΠΑ ΚΟΖΑΝΗΣ (Γραφείο Δημάρχου)

ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

- 1. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών κ. Ν. Τόσκα
  - γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης
  - δ. Γραφείο κ. Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος
  - ε. Γραφείο κ. Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας
- 2. Υπουργείο Εσωτερικών**
  - α. Γενική Διεύθυνση Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης
  - β. Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης & Αναπτυξιακής Πολιτικής
- 3. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Αρχηγού Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής
- 4. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
  - γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων
  - δ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
- 5. Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας
- 6. Υπουργείο Υγείας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
  - γ. Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ)/Γραφείο κ. Προέδρου
- 7. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

- 8. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων**
 α. Γραφείο κ. Υπουργού
 β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Εργασίας
 γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
- 9. Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων**
 α. Γραφείο κ. Διοικητή
 β. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντη Γενικού Χημείου του Κράτους
- 10. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**
 α. Γραφείο κ. Υπουργού
 β. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
 γ. Γραφείο κ. Υπαρχηγού ΓΕΕΘΑ
 δ. Γραφείο κας Ειδικής Γραμματέως
- 11. Υπουργείο Εξωτερικών**
 α. Γραφείο κ. Υπουργού
 β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
- 67. Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού**
 α. Γραφείο κ. Υπουργού
 β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Υπουργείου
- 68. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων**
 α. Γραφείο κ. Υπουργού
 β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
- 12. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών**
 α. Γραφείο κ. Υπουργού
 β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Υπουργείου
 γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Υποδομών
- 13. Προεδρία της Κυβέρνησης**
 Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Γραμματέως Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
- 14. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**
 α. Γραφείο κας Υπουργού
 β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα ΥΠΠΟΑ
- 15. Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου**
 α. Γραφείο κ. Υπουργού
 β. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
 γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής & Ασύλου
- 16. Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.)**
- 17. Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε. (Ο.Τ.Ε. Α.Ε.)**
- 18. Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.)**
 α. Γραφείο κ. Προέδρου
- 19. Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (Δ.Ε.Π.Α Α.Ε.)**
- 20. Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.)**
- 21. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.)**
- 22. Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.)**
- 23. Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.)**

- 24. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (Δ.Ε.Η. Α.Ε.)**
  - α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
  - β. Διεύθυνση Ανθρωπίνων Πόρων/Τομέας Ασφάλειας Εγκ/σεων/ΠΣΕΑ
- 25. ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.**
- 26. ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ Α.Ε.**
- 27. ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.**
  - α. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντη
- 28. ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.**
- 29. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε**
- 30. ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.**
- 31. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε.**
- 32. ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.**
- 33. ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.**

Εσωτερική Διανομή (με συνημμένο)

1. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας
2. ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ
3. Γραφείο τύπου ΓΓΠΠ

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

— Σ Χ Ε Δ Ι Ο —

Ηράκλειτος

**Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης
(ΓΕΝΙΚΟ ΣΑΤΑΜΕ)**

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

**ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ (ΓΕΝΙΚΟ ΣΑΤΑΜΕ) ΜΕ ΤΗΝ ΚΩΔΙΚΗ
ΟΝΟΜΑΣΙΑ «ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ»**

3η Έκδοση

ΑΘΗΝΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020

Έκδοση 3^η

Με το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) (3^η έκδοση) επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο για την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος στην καταστολή των βιομηχανικών ατυχημάτων, καθώς και την αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση συνεπειών λόγω βιομηχανικών ατυχημάτων. Προϋπόθεση για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι η συνέργεια, η συνεργασία και η διαλειτουργικότητα των εμπλεκόμενων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό, στο παρόν Σχέδιο δόθηκε η κωδική ονομασία «**ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ**» χάριν συντομίας και διαφοροποίησής του από άλλα Σχέδια. Ο Ηράκλειτος ο Εφέσιος ήταν Έλληνας προσωκρατικός φιλόσοφος και μελετητής του φυσικού κόσμου, ο οποίος υποστήριζε ότι η πρωταρχική ουσία στον κόσμο είναι η ενέργεια (το πυρ). Χαρακτηριστικό είναι το απόφθεγμα του «τα ψυχρά θερμαίνονται, τα θερμά ψύχονται, τα υγρά ξηραίνονται, τα ξηρά υγραίνουν», το οποίο υποδεικνύει ότι οι φαινομενικά αντίθετες καταστάσεις, τάσεις και δυνάμεις, συνδέονται με μία συνεκτική σχέση αρμονίας. Η σχέση των αντιθέτων του δεν εκφράζεται μόνο μέσω του κοινού λόγου, αλλά και ως «πόλεμος» - μία άλλη όψη της αρμονίας, μία κοσμική σταθερά που διέπει τα αντίθετα και παράγει διαρκώς μέσω συγκρούσεων νέες ισορροπίες. Η χρήση του όρου πόλεμος («πόλεμος πατήρ πάντων» είναι ένα επίσης από τα γνωστά ρητά του) συνδέεται στην ουσία με το «τὰ πάντα ρεῖ», καθώς τα πάντα στον κόσμο είναι σε συνεχή κίνηση και διεργασία (δηλαδή, σε πόλεμο).

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ' ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν στη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Η σύνταξη του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (3^η Έκδοση) έγινε από τους:

Φοίβος Θεοδώρου, Δ/ντης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

Άρτεμις Γαλάνη, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Τμήματος Σχεδιασμού, Πρόληψης και Αντιμετώπισης Τεχνολογικών & Λοιπών Καταστροφών.

Αθήνα, Φεβρουάριος 2020, Έκδοση 3^η

Copyright © Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας / Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη 2020.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Πίνακας Περιεχομένων

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	1
ΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	4
ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ	10
2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ:.....	11
ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ.....	11
3. ΈΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	11
4. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ & ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ	11
5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	12
6. ΣΚΟΠΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ	15
7. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΧΕΔΙΟΥ	15
8. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	15
ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΑΜΕ	17
1. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	17
1.1 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ.....	17
1.1.1 Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.....	17
ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΑΜΕ.....	17
1.1.2 Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος.....	25
1.1.3 Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας.....	30
1.2 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	31
1.2.1 Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής.....	31
1.3 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ/ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	35
1.4 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	36
1.5 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ.....	44
1.6 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	49
1.7 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ.....	51
1.7.1 Γενικό Χημείο του Κράτους / Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων.....	51
1.7.2 Περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες	52
1.8 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ	54
1.9 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΆΜΥΝΑΣ	56
1.10 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ.....	57
1.11 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ.....	59
1.12 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ.....	59
1.13 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΈΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ.....	59
1.14 ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	60
2. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ	60
3. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	64
4. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ.....	69
5. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ.....	72

6. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΑΜΕ.....	72
6.1 ΔΗΜΟΙ.....	73
6.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ.....	77
6.3 ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ.....	88
7. ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ	91
8. ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ – ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ	92
9. ΚΗΡΥΞΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ – ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	95
10. ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	96
11. ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ	97
12. ΕΠΙΤΑΞΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΠΟ ΑΝΑΓΚΗ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΘΕΣΕΙ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	98
13. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	98
14. ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ	99
ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ Π.Σ. – ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗΣ/ΒΡΑΧΕΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ	101
1. ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ/ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	101
2. ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ/ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ.....	104
3. ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡ’ ΟΛΙΓΟΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ Η ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΕΛΗΞΕ ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΑΤΥΧΗΜΑ (ΣΥΜΒΑΝ)	106
4. ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΚΔΗΛΩΜΕΝΟΥ Η ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ (ΤΑΜΕ).....	106
5. ΔΡΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΜΒΑΝΤΟΣ/ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΕ ΧΩΡΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ	110
6. ΔΡΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΜΒΑΝΤΟΣ/ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΧΕΡΣΑΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΠΛΟΙΟΥ ΜΕ ΥΓΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ (ΥΦΑ) ΕΝΤΟΣ ΛΙΜΕΝΑ Η ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	110
7. ΔΡΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΜΒΑΝΤΟΣ/ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	111
8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	113
9. ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ	113
10. ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ – ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΣΩΝ	115
11. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ ΑΕΡΑ, ΕΔΑΦΟΥΣ, ΥΔΑΤΩΝ	116
11.1 Διαρροή τοξικών ουσιών στην ατμόσφαιρα/Εκτίμηση Ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα 118	
11.2 Έλεγχος ποιότητας υδάτων.....	120
Α. Έλεγχος Ποιότητας Υδάτων πλην Πόσιμων.....	120
Β. Έλεγχος Ποιότητας Πόσιμου Υδάτος.....	122
11.3 Εκτίμηση Ποιότητας Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Προϊόντων και Αλιευμάτων	123

12. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ (Σ.Τ.Ο.) ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΑΜΕ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ/ΒΡΑΧΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ	125
13. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (Σ.Ο.Π.Π.) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΑΜΕ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ/ΒΡΑΧΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ	126
14. ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	127
11.1 ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΟΠΟΥ ΚΑΙ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ (Π.Χ. ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΛΠ.).....	128
11.2 ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	129
15. ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	135
16. ΒΡΑΧΕΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	137
17. ΛΗΞΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	141
18. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ	142
18.1 ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ.....	143
18.2 ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ	144
19. ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΓΕΙΣΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ	145
20. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ Η ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΛΛΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ	146
ΜΕΡΟΣ ΙV. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	147
1. ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	147
1.1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ, ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ.....	147
1.2 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΛΑΒΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΟΔΟΥ	148
1.3 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΛΑΒΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ/ ΆΜΕΣΗ ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΛΠ., ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΠΟΣΤΕΙ ΒΛΑΒΕΣ Η ΕΧΟΥΝ ΔΙΑΚΟΨΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ.....	148
2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΖΗΜΙΩΝ/ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ	149
2.1 ΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΦΟΡΕΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	149
2.2 ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΦΟΡΕΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ	149
3. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε . ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΤΥΧΗΜΑ	150
4. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ	150
5. ΦΑΚΕΛΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ.....	150
ΜΕΡΟΣ V: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΑΤΑΜΕ – ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ	152
ΜΕΡΟΣ VI: ΠΕΡΙΒΟΛΗ-ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	165
ΜΕΡΟΣ VII: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	167
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	168

Συνομογραφίες

ΣΑΤΑΜΕ	Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης
TAME	Τεχνολογικό Ατύχημα Μεγάλης Έκτασης
ΥΠΕΣ	Υπουργείο Εσωτερικών
ΓΓΠΠ	Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
Ε.Σ.Κ.Ε.	Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων του Πυροσβεστικού Σώματος
199Σ.Ε.Κ.Υ.Π.Σ./Ε.Σ.Κ.Ε:	Συντονιστικό - Επιχειρησιακό Κέντρο Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος
ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ	Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας
ΥΠΕΝ	Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
ΥΠ.Α.Α. & Τ.	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
ΚΣΟΠΠ	Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας
ΕΟΔΥ	Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας
ΓΧΚ	Γενικό Χημείο του Κράτους
ΕΛΚΕΘΕ	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών
ΔΠΘΠ	Δ/νση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος
ΕΘΚΕΠΙΧ	Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων (ΓΕΕΘΑ)
ΥΠΑ	Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας
ΑΠΑ	Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας
Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.	Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή
ΕΛ.ΑΣ.	Ελληνική Αστυνομία
Π.Σ.	Πυροσβεστικό Σώμα
Π.Υ.	Πυροσβεστική Υπηρεσία
ΠΕ.Κ.Ε.	Περιφερειακό Κέντρο Επιχειρήσεων του Π.Σ.
Α.Π.Σ.	Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος

ΠΕ.ΠΥ.Δ.	Περιφερειακή Πυροσβεστική Διοίκηση
Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.	Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων της ΕΛ.ΑΣ.
Ε.Ο.Δ.Υ.	Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας
Ε.Κ.Α.Β.	Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
Σ.ΕΠ.Ε.	Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας
ΚΕ.ΠΙΧ.	Κέντρο Επιχειρήσεων
Ε.Κ.Σ.Ε.Δ.	Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας & Διάσωσης του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
ΣΥ.Γ.Α.ΠΕ.Ζ.	Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών
Π.Ε.Α.Π.Ζ.	Περιφερειακές Επιτροπές Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών
ΥΟΔ	Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006, ΦΕΚ 207Α'/2-10-2006)
ΕΔΛΟ/ΠΒΧ	Ειδικός Διακλαδικός Λόχος ΠΒΧ Άμυνας του ΓΕΕΘΑ
Π.Ε.	Περιφερειακή Ενότητα
Διεύθυνση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.	Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού
ΔΕΔΗΕ Α.Ε.	Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.
ΑΔΜΗΕ Α.Ε.	Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.
ΕΥΔΑΠ Α.Ε.	Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε.
ΔΕΣΦΑ Α.Ε.	Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε.
ΤΑΡ Α.Γ.	Διαδριατικός Αγωγός Φυσικού Αερίου, <i>Trans Adriatic Pipeline</i>
Ε.Κ.Κ.Α.	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Ε.Α.Γ.Μ.Ε.	Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών
Δ.Ε.Υ.Α.Λ.	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Λάρισας

Δ.Ε.Υ.Α.Η.	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Ηρακλείου
Ε.Κ.Β.Υ.	Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων
ΣΔΑΑ	Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών
ΧΒΡΠ Παράγοντες	Χημικοί, Βιολογικοί, Ραδιολογικοί, Πυρηνικοί Παράγοντες
Κ.Κ.Π.Π.	Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών
Υ.Α.	Υπουργική Απόφαση
Κ.Υ.Α.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Α.Ε.Π.Ο.	Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων

Ορολογία

«Εγκατάσταση (establishment) δραστηριότητας» ή «εγκατάσταση» ή «εγκατάσταση SEVESO»: ο συνολικός χώρος που τελεί υπό τον έλεγχο του φορέα εκμετάλλευσης όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε μία ή περισσότερες μονάδες, συμπεριλαμβανομένων των κοινών ή συναφών υποδομών ή δραστηριοτήτων. Ο όρος «εγκατάσταση (establishment) δραστηριότητας» διαφοροποιείται από την έννοια του όρου «εγκατάσταση-ίδρυση (installation)», όπως ορίζεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 17 (Δεύτερο Μέρος) του Ν.3982/2011 (ΦΕΚ 143Α'/17-06-2011).

«Εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας»: εγκατάσταση όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες ίσες ή μεγαλύτερες των ποσοτήτων που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι μέρος 1 στήλη 3 της ΚΥΑ 172058/2016 ή στο Παράρτημα Ι μέρος 2 στήλη 3 της ανωτέρω ΚΥΑ, χρησιμοποιώντας, όπου έχει εφαρμογή, τον αθροιστικό κανόνα που καθορίζεται στη σημείωση 4 του παραρτήματος Ι.

«Εγκατάσταση κατώτερης βαθμίδας»: εγκατάσταση όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες ίσες ή μεγαλύτερες των ποσοτήτων που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι μέρος 1 στήλη 2 ή στο Παράρτημα Ι μέρος 2 στήλη 2 της ΚΥΑ 172058/2016, αλλά μικρότερες των ποσοτήτων που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι μέρος 1 στήλη 3 ή στο Παράρτημα Ι μέρος 2 στήλη 3 της ανωτέρω ΚΥΑ, χρησιμοποιώντας, όπου έχει εφαρμογή, τον αθροιστικό κανόνα που καθορίζεται στη σημείωση 4 του παραρτήματος Ι.

«Γειτονική εγκατάσταση»: εγκατάσταση που βρίσκεται κοντά σε άλλη εγκατάσταση και σε απόσταση τέτοια που αυξάνει η επικινδυνότητα ή οι συνέπειες μεγάλου ατυχήματος.

«Μονάδα»: επίγειο ή υπόγειο τεχνικό υποσύνολο εγκατάστασης, όπου γίνεται παραγωγή, χρήση, χειρισμός ή αποθήκευση επικίνδυνων ουσιών. Στο υποσύνολο αυτό συμπεριλαμβάνεται ο εξοπλισμός, οι κατασκευές, οι αγωγοί, οι μηχανές, τα εργαλεία, οι ιδιωτικές σιδηροδρομικές διακλαδώσεις, οι νηοδόχοι, οι αποβάθρες φορτοεκφόρτωσης που εξυπηρετούν την μονάδα, οι προβλήτες, οι αποθήκες ή συναφείς κατασκευές, πλωτές ή μη, που χρειάζονται για τη λειτουργία της συγκεκριμένης μονάδας.

«Φορέας εκμετάλλευσης»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο εκμεταλλεύεται ή κατέχει εγκατάσταση ή μονάδα ή είναι κατά νόμο υπεύθυνο για τη διαχείριση και λειτουργία της εγκατάστασης ή μονάδας.

«Επικίνδυνη ουσία»: ουσία ή μείγμα που καλύπτεται από το μέρος 1 ή απαριθμείται στο μέρος 2 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 172058/2016, μεταξύ άλλων υπό μορφή πρώτης ύλης, προϊόντος, παραπροϊόντος, καταλοίπου (residue) ή ενδιάμεσου προϊόντος.

«Μείγμα»: μείγμα ή διάλυμα που αποτελείται από δύο ή περισσότερες ουσίες.

«Ύπαρξη επικίνδυνων ουσιών»: η πραγματική ή προβλεπόμενη παρουσία επικίνδυνων ουσιών στην εγκατάσταση ή επικίνδυνων ουσιών που τεκμαίρεται λογικά ότι προβλέπεται Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

να προκύψουν σε περίπτωση απώλειας ελέγχου της παραγωγικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων αποθήκευσης, σε οποιαδήποτε μονάδα της εγκατάστασης, σε ποσότητες ίσες με ή μεγαλύτερες από τις οριακές ποσότητες που αναφέρονται στο μέρος 1 ή το μέρος 2 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 172058/2016.

«Ασφάλεια διεργασιών»: ένα συγκεκριμένο πλαίσιο για τη διαχείριση της ακεραιότητας των λειτουργικών συστημάτων και των διεργασιών που χειρίζονται επικίνδυνες ουσίες, εφαρμόζοντας καλές αρχές σχεδίασης, μηχανική και πρακτικές λειτουργίας. Ασχολείται με την πρόληψη και τον έλεγχο περιστατικών που έχουν τη δυνατότητα να απελευθερώνουν επικίνδυνες ουσίες ή ενέργεια. Τέτοια περιστατικά μπορούν να προκαλέσουν τοξικές επιπτώσεις, πυρκαγιά ή έκρηξη και θα μπορούσαν τελικά να οδηγήσουν σε σοβαρούς τραυματισμούς, υλικές ζημιές, απώλεια παραγωγής και περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

«Συμβάν»: αιφνίδιο περιστατικό, όπως διαρροή, πυρκαγιά ή έκρηξη που προκύπτει από ανεξέλεγκτες εξελίξεις κατά τη λειτουργία οποιασδήποτε εγκατάστασης που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 172058/2016, το οποίο δεν προκαλεί σοβαρούς κινδύνους, άμεσους ή απώτερους, για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, εντός ή εκτός της εγκατάστασης και σχετίζεται με μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες.

«Παρ' ολίγον περιστατικό ασφάλειας διεργασιών» ή εφεξής, «παρ' ολίγον περιστατικό» (www.aiche.org): εν δυνάμει καταστροφικό περιστατικό, π.χ. περιστατικό διαρροής επικινδύνων ουσιών το οποίο υπό ελαφρώς διαφορετικές συνθήκες θα μπορούσε να επιφέρει επιπτώσεις μεγάλης κλίμακας στην υγεία και τη ζωή των πολιτών, στο περιβάλλον, στην περιουσία των πολιτών ή/και στην παραγωγική διαδικασία της εγκατάστασης. Τα παρ' ολίγον περιστατικά ασφάλειας διεργασιών, χωρίς αποτελέσματα, ενέργειες ή συστήματα μετριασμού θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε μεγάλο ατύχημα.

Γενικά ως «παρ' ολίγον περιστατικά ασφάλειας διεργασιών» καταγράφονται:

- Ενεργοποιήσεις συστημάτων ασφαλείας (συσκευές εκτόνωσης πίεσης, συστήματα οργάνων ασφαλείας, μηχανικά συστήματα τερματισμού λειτουργίας)
- Παρεκκλίσεις από τα ασφαλή όρια λειτουργίας
- Ευρήματα επιθεωρήσεων ή αποτελέσματα δοκιμών εκτός αποδεκτών λειτουργικών ορίων
- Πρωτογενείς διαρροές.

Ενδεικτικά παραδείγματα «παρ' ολίγον περιστατικών ασφάλειας διεργασιών» αποτελούν:

- Αδυναμία ασφαλιστικού να ανοίξει ενώ θα έπρεπε, λόγω αυξημένης πίεσης.
- Λανθασμένη ενεργοποίηση συστήματος ασφαλείας με συνέπεια σταμάτημα μονάδας ή εξοπλισμού (πχ. συμπιεστής)
- Αδυναμία ενεργοποίησης συστήματος ασφαλείας.
- Υπέρβαση των ορίων λειτουργίας (πχ. πίεσης ή θερμοκρασίας), που δεν προβλέπεται σε εγχειρίδιο/ διαδικασία, έστω και εάν δεν υπερβαίνονται τα όρια σχεδιασμού.

«Μεγάλο ατύχημα ή ατύχημα μεγάλης έκτασης»: αιφνίδιο συμβάν, όπως μεγάλη διαρροή, πυρκαγιά ή έκρηξη που προκύπτει από ανεξέλεγκτες εξελίξεις κατά τη λειτουργία οποιασδήποτε εγκατάστασης που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 172058/2016 (εγκατάσταση SEVESO), το οποίο προκαλεί σοβαρούς κινδύνους, άμεσους ή απώτερους, για Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, εντός ή εκτός της εγκατάστασης και σχετίζεται με μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες.

«Περιστατικό»: συμβάν ή μεγάλο ατύχημα. Επισημαίνεται ότι κάθε απόκλιση από την κανονική λειτουργία μίας εγκατάστασης δεν οδηγεί σε ατύχημα και πολύ περισσότερο, δεν οδηγεί σε μεγάλο ατύχημα.

«Κίνδυνος (hazard)»: εγγενής ιδιότητα επικίνδυνης ουσίας ή φυσικής κατάστασης που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

«Επικινδυνότητα (risk)»: πιθανότητα συγκεκριμένης επίδρασης εντός δεδομένης χρονικής περιόδου ή υπό συγκεκριμένες συνθήκες.

«Αποθήκευση»: η παρουσία ποσότητας επικίνδυνων ουσιών με σκοπό την αποθήκευση (warehousing), την παράδοση (depositing) για ασφαλή φύλαξη ή τη φύλαξή τους ως απόθεμα (keeping in stock).

«Ζώνες προστατευτικών δράσεων ομάδων καταστολής και πληθυσμού (Ζώνες I, II και III)», όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 27 (Παράρτημα ΙΧ) της ΚΥΑ 172058/2016 (ΦΕΚ 354Β'/17-02-2016) ή «**επιχειρησιακές ζώνες/ζώνες ασφαλείας**»:

Ζώνη I: Στη ζώνη αυτή συμβαίνουν σοβαροί τραυματισμοί και θάνατοι σε σημαντικό ποσοστό.

Ζώνη II: Για τα περισσότερα άτομα της ζώνης αυτής αναμένονται μη-ανατάξιμες βλάβες στην υγεία τους και πιθανοί θάνατοι σε μικρό ποσοστό του πληθυσμού. Στη ζώνη αυτή γίνονται συστηματικές ενέργειες διάσωσης από τα σωστικά συνεργεία.

Ζώνη III: Δεν αναμένονται θάνατοι, ενώ σε σχετικά μικρό αριθμό ατόμων αναμένονται βλάβες στην υγεία τους. Η διάσωση γίνεται κύρια με ίδια μέσα από τον πληθυσμό και σε λίγες περιπτώσεις από τα σωστικά συνεργεία.

Η ψυχρή ζώνη περικλείει καθ' ολοκληρία τη ζώνη III και τα όριά της εξαρτώνται από τις τακτικές συνθήκες. Στην Ψυχρή Ζώνη, η εργασία και παραμονή του προσωπικού δεν περικλείει κινδύνους υγείας, ενώ επιβάλλεται η χρήση ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού μόνο για το προσωπικό της Ομάδας Ασφαλείας Περιμέτρου της ΕΛ.ΑΣ.-Λ.Σ./ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας), το οποίο βρίσκεται σε «επαφή» με τη Ζώνη III.

«Περιβάλλον» (www.hse.gov.uk): τα χαρακτηριστικά δόμησης, ο αέρας, το νερό, το έδαφος, η χλωρίδα και η πανίδα. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται και εκείνα τα προστατευόμενα, καθορισμένα ή ελεγχόμενα είδη, όπως ελεγχόμενα ύδατα, προστατευόμενες περιοχές, προστατευόμενα κτίρια και μνημεία, προστατευόμενα οικολογικά είδη και προστατευόμενα ενδιαιτήματα ή καθορισμένες περιοχές. Ένα ατύχημα θεωρείται σημαντικό εάν προκαλεί μόνιμη ή μακροπρόθεσμη βλάβη σε ένα συγκεκριμένο μοναδικό, σπάνιο ή με άλλο τρόπο εκτιμημένο στοιχείο του χτισμένου ή φυσικού περιβάλλοντος ή εάν υπάρχει ευρεία περιβαλλοντική απώλεια, μόλυνση ή ζημία. Η επίδραση ενός ατυχήματος στο φυσικό περιβάλλον μπορεί να είναι άμεση ή έμμεση, άμεση ή καθυστερημένη, προσωρινή ή επίμονη.

«Αδειοδοτούσα αρχή»: η αρχή που είναι αρμόδια για την έκδοση της απαιτούμενης από Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

την κείμενη νομοθεσία άδειας εγκατάστασης ή/και λειτουργίας της εγκατάστασης ή μονάδας ή για την έκδοση άδειας εκμετάλλευσης άλλως, σε κάθε άλλη περίπτωση, για την έκδοση κάθε άλλης άδειας, έγκρισης ή βεβαίωσης για τη νόμιμη άσκηση του έργου ή της δραστηριότητας.

«Επιθεώρηση»: το σύνολο των δράσεων που αναλαμβάνει η αδειοδοτούσα αρχή σε συνεργασία με τις συναρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 19 της ΚΥΑ 172058/2016, καθώς και κάθε επακόλουθη ενέργεια, συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων επισκέψεων, ελέγχων των εσωτερικών μέτρων, συστημάτων, εκθέσεων και εγγράφων παρακολούθησης, με σκοπό τον έλεγχο και την προαγωγή της συμμόρφωσης των εγκαταστάσεων με τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης.

«Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006, ΦΕΚ 207Α'/2-10-2006)»: Λειτουργεί στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και υπάγεται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Η ΥΟΔ αποτελεί Επιτελικό Συμβουλευτικό Όργανο, το οποίο υποστηρίζει σε επίπεδο τακτικό, επιχειρησιακό και πολιτικό τις αρμόδιες δυνάμεις και όργανα πολιτικής προστασίας με την παροχή εξειδικευμένης τεχνογνωσίας και επιστημονικών πληροφοριών για τη διαχείριση χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών απειλών και συμβάντων. Η Υποστηρικτική Ομάδα στελεχώνεται από επιστημονικό και ειδικευμένο προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, των Υπουργείων Υγείας, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος, του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής, του Γενικού Χημείου του Κράτους, της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας και της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας.

«Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές» (Ν. 2545/15-12-97 (ΦΕΚ-254 Α'), Κεφάλαιο Α):

α. Βιομηχανική Περιοχή (ΒΙ.ΠΕ.): ΒΙ.ΠΕ. είναι ο χώρος, ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του, παρόντος νόμου, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής κάθε βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας.

β. Βιομηχανικό Πάρκο (ΒΙ.ΠΑ.): ΒΙ.ΠΑ. είναι ο χώρος, ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής κάθε βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας μέσης και χαμηλής όχλησης.

γ. Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟ ΠΑ.): ΒΙΟ.ΠΑ. είναι ο χώρος, ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής κάθε βιομηχανικής η βιοτεχνικής δραστηριότητας χαμηλής όχλησης και επαγγελματικών εργαστηρίων.

δ. Τεχνόπολη: Τεχνόπολη είναι ο χώρος, ο οποίος οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και στον οποίο εγκαθίστανται βιομηχανίες νέας και υψηλής τεχνολογίας, ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, καθώς και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών. Οι χώροι αυτοί χαρακτηρίζονται από υψηλή

ποιότητα περιβάλλοντος και δύνανται να περιλαμβάνουν οικιστικά συγκροτήματα, στα οποία ενσωματώνονται οι αναγκαίες αστικές λειτουργίες.

«Επιχειρηματικό Πάρκο (ΕΠ)» [Ν. 3982/11 (ΦΕΚ – 143 Α/17-6-11), Κεφάλαιο 1^ο, άρθρο 41]: ένα οργανικά ολοκληρωμένο σύνολο δομών, υπηρεσιών και υποδομών που ιδρύεται και λειτουργεί για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων του άρθρου 43. Τα ΕΠ διακρίνονται στους παρακάτω τύπους:

α. Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Α': είναι ο χώρος που καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, για να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων κάθε βαθμού όχλησης.

β. Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Β': είναι ο χώρος που καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, για να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων μέσης και χαμηλής όχλησης.

γ. Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Γ': είναι ο χώρος που καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, για να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 43, καθώς και δραστηριοτήτων που δεν υπάγονται σε συγκεκριμένη κατηγορία όχλησης.

δ. Επιχειρηματικό Πάρκο Ειδικού Τύπου: είναι ο χώρος που καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, για να λειτουργήσει αποκλειστικά ως χώρος υποδοχής επιχειρήσεων ειδικών κλάδων, όπως:

αα. ΕΠ που καταλαμβάνουν δραστηριότητες του ίδιου ή συναφούς κλάδου,

ββ. τεχνόπολεις, ήτοι χώροι, όπου εγκαθίστανται επιχειρηματικές δραστηριότητες νέας και υψηλής τεχνολογίας, ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και οι οποίοι χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα περιβάλλοντος,

γγ. ΕΠ περιβαλλοντικού χαρακτήρα και πράσινης επιχειρηματικότητας: είναι ο χώρος που σχεδιάζεται, λειτουργεί και φιλοξενεί επιχειρηματικές δραστηριότητες παραγωγής βιοκαυσίμων και μονάδες ανακύκλωσης, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

δδ. ΕΠ επιχειρήσεων εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics), όπου οι δραστηριότητες αυτού του τύπου καταλαμβάνουν τουλάχιστον το εξήντα τοις εκατό (60%) της συνολικής εκτάσεως των γηπέδων του ΕΠ, το δε υπόλοιπο καταλαμβάνεται από δραστηριότητες υπαγόμενες στο δεύτερο Μέρος (Ν. 4302/14, ΦΕΚ-225 Α/8-10-14, άρθρο 17, παρ. 4).

εε. ΕΠ χονδρικής πώλησης νωπών προϊόντων, όπου οι δραστηριότητες αυτού του τύπου καταλαμβάνουν τουλάχιστον το 60% της συνολικής έκτασης των γηπέδων του ΕΠ, το δε υπόλοιπο καταλαμβάνεται από δραστηριότητες υπαγόμενες στο δεύτερο μέρος του παρόντος. Το ΕΠ χονδρικής πώλησης νωπών προϊόντων αναπτύσσεται και σε περιοχές χονδρεμπορίου (Ν. 4465/17, ΦΕΚ-47 Α/4-4-17, άρθρο 49).

ε. Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης (ΕΠΕ): είναι ένα ΕΠ το οποίο καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται για την περιβαλλοντική εξυγίανση περιοχών, όπου υφίσταται άτυπη βιομηχανική συγκέντρωση.

στ. Επιχειρηματικό Πάρκο Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (ΕΠΕΒΟ): είναι ένα ΕΠ το οποίο δεν πολεοδομείται, καθορίζεται, οριοθετείται και οργανώνεται σε περιοχές όπου η υφιστάμενη πολεοδομική ή χωροταξική νομοθεσία προβλέπει τον καθορισμό ζωνών εκτός σχεδίου για την εγκατάσταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Η οριοθέτηση ενδιάμεσων

υποδοχέων είναι δυνατή μόνο σε περιοχές που δεν διαθέτουν τη δυναμική για δημιουργία ΕΠ άλλων τύπων και οπωσδήποτε εκτός των οκτώ περιοχών ρυθμιστικών σχεδίων του ν. 2508/1997 (Α' 124) και αφορά δραστηριότητες που προβλέπονται στα Επιχειρηματικά Πάρκα Τύπου Β'.

«Χώρος υποδοχής επιχειρήσεων» [Ν. 3982/11 (ΦΕΚ – 143 Α/17-6-11), Κεφάλαιο 1^ο, άρθρο 41]: η έκταση ή η περιοχή που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις: α) γενικών ή ειδικών πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης ή περιφερειακών πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης του ν. 2742/1999 (Α' 207) είτε β) ρυθμιστικών σχεδίων του άρθρου 2 του ν. 2508/1997 (Α' 124), Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων και Σχεδίων Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης ή ρυθμίσεων χρήσεων γης και προορίζεται για την υποδοχή των δραστηριοτήτων του άρθρου 43. Εφόσον στις εν λόγω εκτάσεις, επιτρέπονται οι δραστηριότητες των άρθρων 5 και 6 του π.δ. της 3/6.3.1987 (Δ' 166), με την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης του άρθρου 47, μπορούν να αναπτύσσονται κατά περίπτωση οι δραστηριότητες του άρθρου 43.

«Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων» [Ν. 3982/11 (ΦΕΚ – 143 Α/17-6-11), Κεφάλαιο 1^ο, άρθρο 41]: οι χώροι που έχουν οργανωθεί ή θα οργανωθούν για την υποδοχή των δραστηριοτήτων του Τρίτου Μέρους του παρόντος Νόμου και περιλαμβάνουν ΒΙΠΕ που οργανώθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4458/1965 (Α' 33), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 742/1977 (Α' 319), ΒΙΠΕ, ΒΙΠΑ, ΒΙΟΠΑ, Τεχνοπόλεις και άλλες μορφές Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (ΒΕΠΕ), που οργανώθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2545/1997 (Α' 254), καθώς και τα Επιχειρηματικά Πάρκα που οργανώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, εδάφια α', β', γ', δ', ε' του παρόντος άρθρου.

ΜΕΡΟΣ Ι**ΕΙΣΑΓΩΓΗ****ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ****1. Ιστορικό Σύνταξης προηγούμενων εκδόσεων**

Σε εφαρμογή του άρθρου 17 του Ν.3013/2002, που ρυθμίζονται τα σχετικά με την κατάρτιση των σχεδίων πολιτικής προστασίας και τους υπόχρεους, προς τούτο, αρμόδιους κεντρικούς και περιφερειακούς φορείς και οργανισμούς κοινής ωφέλειας, εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση 1299/7-4-2003 «Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» (ΦΕΚ 423/Β'/2003).

Το έτος 2009 η Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, στο πλαίσιο εφαρμογής της ΥΑ 1299/7-4-2003 έγκρισης Υπουργού ΕΣΔΔΑ του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (ΦΕΚ 423 τ. Β') και του άρθρου 11 του ΠΔ 151/2004 (ΦΕΚ 107/Α'/2004), εξέδωσε την 1^η έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (στο κείμενο θα αναφέρεται για συντομία ως «Γενικό ΣΑΤΑΜΕ»).

Το έτος 2018, μετά την ψήφιση του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» με τις επελεθούσες διοικητικές αλλαγές, τις μεταβολές των Οργανισμών των Υπουργείων με τα Προεδρικά Διατάγματα του 2014 και στη συνέχεια του 2017 και 2018, αλλά και μετά την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2012/18/ΕΕ (SEVESO III) μέσω της ΚΥΑ 172058/2016 (ΦΕΚ 356Β'/17-2-2016), η Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ προχώρησε στην κατάρτιση και έκδοση της 2ης Αναθεωρημένης έκδοσης του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ.

Το έτος 2019, η Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, έχοντας υπόψη ότι από τη 2^η έκδοση του σχεδίου επήλθαν εκ νέου διοικητικές και οργανωτικές αλλαγές οι οποίες αφορούσαν κατά κύριο λόγο φορείς της κεντρικής διοίκησης (μετονομασία υπουργείων, αλλαγές υπαγωγής φορέων, κλπ), έκρινε αναγκαία την επικαιροποίηση και αναθεώρηση του ανωτέρω σχεδίου. Στο πλαίσιο αυτό η Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ προχώρησε στην παρούσα 3^η έκδοση του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ.

Η διαμόρφωση του κειμένου της 3^{ης} Έκδοσης έγινε από τη Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης της ΓΓΠΠ, με βάση τους ρόλους και τις αρμοδιότητες όλων των φορέων που

εμπλέκονται στη δρομολόγηση δράσεων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση ατυχημάτων σε εγκαταστάσεις SEVESO, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό τους πλαίσιο.

Από τη Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας συμμετείχαν στην αναθεώρηση, σύνταξη και έκδοση του παρόντος οι εξής:

- Θεοδώρου Φοίβος, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών
- Γαλάνη Άρτεμις, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Τμήματος Σχεδιασμού, Πρόληψης & Αντιμετώπισης Τεχνολογικών & Λοιπών Καταστροφών.

2. Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας:

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ

3. Έναρξη ισχύος και εξουσιοδότηση εφαρμογής του σχεδίου

Η ημερομηνία έναρξης του παρόντος Σχεδίου (3^η έκδοση) ορίζεται η 6^η Φεβρουαρίου 2020, ημέρα έγκρισης και υπογραφής από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Σύμφωνα με τον Ν.3013/2003, την Υ.Α. 1299/2003 και την ΚΥΑ 172058/2016, οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, εξουσιοδοτούνται για την ανάλυση και εξειδίκευση του παρόντος Σχεδίου κατά το μέρος που τους αφορά και προβαίνουν στη σύνταξη των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ για κάθε εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας που βρίσκεται εντός των ορίων διοικητικής τους αρμοδιότητας. Τα Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ αποτελούν τα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης αναφορικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται έξω από τον χώρο κάθε εγκατάστασης ανώτερης βαθμίδας. Οδηγίες για τη σύνταξη των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ σε εναρμόνιση με το παρόν Σχέδιο δίνονται στο Μέρος V του παρόντος.

4. Αναθεώρηση & επικαιροποίηση Σχεδίου

Η Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ) συντονίζει τη διαδικασία της αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για την Αντιμετώπιση Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης στον χώρο έξω από τις εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ), σύμφωνα με τους στόχους, τις κατευθύνσεις και τις απαιτήσεις σχεδίασης που προβλέπονται στην ΥΑ 1299/2003, με την οποία εγκρίθηκε το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ». Η ανωτέρω διαδικασία διενεργείται σε συνεργασία με τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Οικονομικών, Υγείας, Εθνικής Άμυνας, καθώς και άλλους κατά περίπτωση συναρμόδιους φορείς (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 11, παρ. Β.1).

Μετά την αποδοχή του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ από όλους τους ανωτέρω αρμόδιους φορείς κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται, το ΣΑΤΑΜΕ εγκρίνεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μετά από εισήγηση της Δ/νσης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Η αναθεώρηση & επικαιροποίηση του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ γίνεται κατόπιν εισήγησης οποιουδήποτε φορέα συμμετέχει στη Διυπουργική Επιτροπή SEVESO (αναμένεται από το

ΥΠΕΝ ΦΕΚ σύστασής της) ή εφόσον συντρέχει τουλάχιστον ένας από τους παρακάτω λόγους:

- Νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που επηρεάζουν τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στο Σχέδιο Δ/νσεων του Φορέα Σχεδίασης ή άλλων Φορέων με τους οποίους αυτός συνεργάζεται.
- Ίδρυση Φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης.
- Νέες θεσμικές εθνικές, κοινοτικές ή διεθνείς υποχρεώσεις.
- Νέα ανάλυση κινδύνου.
- Αποτιμήσεις διαχείρισης ανάλογων συμβάντων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο.
- Αποτιμήσεις ασκήσεων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο.

Η διαδικασία της επικαιροποίησης αναφέρεται στον έλεγχο και ενδεχόμενη αλλαγή συγκεκριμένων στοιχείων του Σχεδίου που δεν επηρεάζουν τον σκοπό, τους στόχους του Σχεδίου ή την ιδέα επιχειρήσεων. Ενδεικτικός κατάλογος των στοιχείων που πρέπει να επικαιροποιούνται είναι:

- Στοιχεία επικοινωνίας επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών.
- Μνημόνια ενεργειών για τη λειτουργία ομάδων που προβλέπονται στο Σχέδιο.
- Διαδικασίες και υποδείγματα εντύπων.
- Στοιχεία δημιουργηθέντων νέων υποδομών.

5. Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου

- i.* Το παρόν σχέδιο ενεργοποιείται και εφαρμόζεται οποτεδήποτε εκδηλωθεί μη αναμενόμενο περιστατικό διαρροής, πυρκαγιάς ή/και έκρηξης εντός εγκατάστασης SEVESO, το οποίο οφείλεται σε ατυχηματικούς παράγοντες κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης και όχι στο πλαίσιο της συμβατικής της λειτουργίας (ως προβλεπόμενες εκπομπές της εγκατάστασης), δεδομένου ότι το τελευταίο μπορεί να εξελιχθεί σε μεγάλο ατύχημα (TAME), όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 3 (παρ. 13) της ΚΥΑ 172058/2016 και να προκαλέσει σοβαρές επιπτώσεις εντός και εκτός της εγκατάστασης¹. **Το Σχέδιο ενεργοποιείται αυτόματα μόλις η αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ενημερωθεί σχετικά με το περιστατικό από οποιονδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα και όχι μόνο από τον φορέα εκμετάλλευσης (κατόπιν επιβεβαίωσης της κλήσης).** Επιπλέον, επισημαίνεται ότι για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου δεν είναι προαπαιτούμενη η κήρυξη μίας ή περισσότερων περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Κατά συνέπεια, δεν αποτελεί προϋπόθεση ενεργοποίησης και εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου η έκδοση σχετικής απόφασης κήρυξης της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή άλλης σχετικής απόφασης των Αποκεντρωμένων Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης, Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας ή ΚΣΟΠΠ) μετά από εισήγηση των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΤΟ, ΣΟΠΠ, κλπ). *Αναφορικά με τα ανωτέρω, επισημαίνεται και η υποχρέωση των φορέων εκμετάλλευσης να καταγράφουν, πέραν των εργατικών*

¹ Επισημαίνεται ότι κάθε απόκλιση από την κανονική λειτουργία μίας εγκατάστασης δεν οδηγεί σε ατύχημα και πολύ περισσότερο, δεν οδηγεί σε μεγάλο ατύχημα.

ατυχημάτων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 43 του Ν. 3850/2010 (ΦΕΚ 84Α'/02-06-2010) και τα «παρ' ολίγον» ατυχήματα ή περιστατικά και τα αίτια πρόκλησής τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23 της ΚΥΑ 172058/2016, προκειμένου τα τελευταία να τίθενται στη διάθεση των Αρχών που μετέχουν στη διεξαγωγή επιθεωρήσεων του άρθρου 19 της ανωτέρω ΚΥΑ.

- ii. **Οι διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν σχέδιο υλοποιούνται και σε περίπτωση συμβάντος ή μεγάλου ατυχήματος εντός εγκατάστασης κατώτερης βαθμίδας**, μολονότι η κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ προβλέπεται μόνο για τις εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας. Επιπλέον, **ανάλογες διαδικασίες υλοποιούνται και σε περίπτωση συμβάντος ή μεγάλου ατυχήματος σε εγκαταστάσεις με επικίνδυνες ουσίες² που δεν υπάγονται στις διατάξεις της ΚΥΑ 172058/2016**, χωρίς πάλι για τις εγκαταστάσεις αυτές να υπάρχει υποχρέωση κατάρτισης Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ.
- iii. Το παρόν σχέδιο ενεργοποιείται και εφαρμόζεται και σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος (ΤΑΜΕ) κατά τη φορτοεκφόρτωση βυτιοφόρων οχημάτων ή συρμών εντός εγκαταστάσεων SEVESO, ενώ σε περιπτώσεις ατυχημάτων ή συμβάντων κατά την οδική ή σιδηροδρομική μεταφορά επικινδύνων εμπορευμάτων εκτός των εγκαταστάσεων, τα οποία δεν υπάγονται στις διατάξεις της ΚΥΑ 172058/2016, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. 1773/07.03.2016 έγγραφο της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (ΑΔΑ: 7Ε9Η465ΦΘΕ-Ω06), το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στον ιστοχώρο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (www.civilprotection.gr).
- iv. Το παρόν σχέδιο ενεργοποιείται και σε περίπτωση που διαπιστωθεί ή υπάρχει η υπόνοια ότι η εκδήλωση του συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος είναι αποτέλεσμα τρομοκρατικής ενέργειας, **στην οποία όμως δεν υπάρχουν εμπλεκόμενες χημικές πολεμικές ουσίες (ουσίες που χρησιμοποιούνται για την πρόκληση θανάτων, σοβαρών τραυματισμών ή αποδυνάμωσης ομάδων ανθρώπων μέσω των χημικών τους ιδιοτήτων, NATO, «Handbook on medical aspects of NBC defensive operations (1996)»), όπως αυτές προβλέπονται στο Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης ΧΒΡΠ Συνεπειών, ώστε να καθίσταται επιτακτική η ανάγκη ενεργοποίησης του τελευταίου Σχεδίου.** Τα επίπεδα ετοιμότητας, οι συγκεκριμένες ενέργειες των εμπλεκόμενων φορέων και η λήψη πρόσθετων μέτρων ετοιμότητας καθορίζονται από τον σχεδιασμό τους, καθώς και τη γενικότερη εκτίμηση κινδύνου σε τοπικό επίπεδο.
- v. Η κινητοποίηση των υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και καταστολή του περιστατικού αποφασίζεται από τα αρμόδια όργανα του ΠΣ, σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του ΠΣ. Στις επιχειρήσεις ελέγχου και καταστολής των συμβάντων/ατυχημάτων στις εγκαταστάσεις SEVESO, ο συντονισμός των επιχειρήσεων γίνεται από τα αρμόδια όργανα του Πυροσβεστικού Σώματος, σύμφωνα με τον επιχειρησιακό του σχεδιασμό.
- vi. Η κινητοποίηση των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων για τη διάθεση μέσων προς ενίσχυση του έργου της καταστολής αποφασίζεται από τα αρμόδια όργανα διοίκησης τους, μετά από σχετικό αίτημα του ΠΣ.

² Σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό 1272/2008 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και συσκευασία (CLP)

- vii. Επίσης, διευκρινίζεται ότι το Πυροσβεστικό Σώμα, η ΕΛ.ΑΣ. και το ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, ως Σώματα Ασφαλείας που διέπονται από ειδικό θεσμικό πλαίσιο και κανονισμούς, η κινητοποίηση και μετακίνηση δυνάμεων στο πλαίσιο της αποστολής τους, καθορίζεται από τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό και τις εκάστοτε αποφάσεις της φυσικής ηγεσίας τους και δεν συνδέεται με αποφάσεις χαρακτηρισμού μιας καταστροφής ή κήρυξης μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν.3013/2002 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- viii. Το αυτό ισχύει και για τον τομέα υγείας (υγειονομικές μονάδες, ΕΚΑΒ, κλπ), ο οποίος κινητοποιείται για την παροχή βοήθειας με βάση τον σχεδιασμό του και ανεξαρτήτως των αποφάσεων χαρακτηρισμού μιας καταστροφής ή κήρυξης μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.
- ix. Ο συντονισμός της δρομολόγησης των δράσεων πολιτικής προστασίας που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω εκδήλωσης μεγάλου ατυχήματος (ΤΑΜΕ) γίνεται από το αρμόδιο Όργανο Πολιτικής Προστασίας ανάλογα με την κλιμάκωση του περιστατικού (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης, Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας ή ΚΣΟΠΠ). Επισημαίνεται ότι με τον όρο «συντονισμός» νοείται η **οργάνωση και διατήρηση της συνεργασίας** μεταξύ των διαφόρων οργανικών μονάδων μίας υπηρεσίας ή ενός φορέα ή μίας δομής διοίκησης, καθώς και μεταξύ φορέων ή υπηρεσιών ή άλλου εμπλεκόμενου δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας, για την **εξασφάλιση ενιαίας και συγχρονισμένης δράσης** στην πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση μίας καταστροφής. Αναφορικά με τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αυτός αναλαμβάνει να συντονίσει τη δρομολόγηση δράσεων πολιτικής προστασίας που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω εκδήλωσης μεγάλου ατυχήματος (ΤΑΜΕ), κατόπιν σχετικής ανάθεσης από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, εφόσον και όποτε απαιτηθεί.
- x. Οι ρόλοι, αρμοδιότητες και κύριες δράσεις των φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση κινδύνων εξαιτίας συμβάντος ή ατυχήματος εντός εγκατάστασης με επικίνδυνες ουσίες, αναφέρονται αναλυτικά ανά φορέα στο Μέρος ΙΙ του παρόντος. Οι εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες εκάστου φορέα και το ανθρώπινο δυναμικό και τα μέσα που θα κληθούν να τις υλοποιήσουν, καθορίζονται από την οργανωτική του δομή, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του και τις κανονιστικές πράξεις της διοίκησής του.
- xi. Επισημαίνεται ότι το θεσμικό πλαίσιο αποτελεί τη βάση για την υλοποίηση σειράς δράσεων οι οποίες δύναται να διαφοροποιούνται σε κάθε περιστατικό, ανάλογα με τις απαιτήσεις διαχείρισης του καταστροφικού φαινομένου, από τους εμπλεκόμενους φορείς και δεν είναι περιοριστικό όσον αφορά το εύρος των δράσεων αυτών, είτε για την υποστήριξη του έργου της καταστολής του περιστατικού, που αποτελεί ευθύνη του Πυροσβεστικού Σώματος, είτε για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ενός τέτοιου περιστατικού.

6. Σκοπός Σχεδίου

Με το Γενικό ΣΑΤΑΜΕ επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων όλα τα επίπεδα Διοίκησης (κεντρικό, περιφερειακό, τοπικό):

1. για την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος στην καταστολή των συμβάντων/μεγάλων ατυχημάτων σε εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της ΚΥΑ 172058/2016 (εγκαταστάσεις SEVESO)
2. για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω εκδήλωσης μεγάλου ατυχήματος (ΤΑΜΕ),

οι οποίες αποτελούν δράσεις που αποβλέπουν στην προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των υποδομών της χώρας.

Προϋπόθεση για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι η συνέργεια, η συνεργασία και η διαλειτουργικότητα των εμπλεκόμενων Φορέων σε όλα τα επίπεδα Διοίκησης.

7. Αντικειμενικοί Στόχοι Σχεδίου

1. Προσδιορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκόμενων Φορέων σε κάθε επίπεδο Διοίκησης (κεντρικό, περιφερειακό, τοπικό) σε όλες τις φάσεις κινητοποίησης του συστήματος Πολιτικής Προστασίας.
2. Συντονισμένη δράση όλων των εμπλεκόμενων φορέων πολιτικής προστασίας, με βάση το θεσμικό τους πλαίσιο, για την υποστήριξη του έργου της καταστολής των συμβάντων/μεγάλων ατυχημάτων που αποτελεί ευθύνη του Πυροσβεστικού Σώματος,.
3. Συντονισμένη δράση όλων των εμπλεκόμενων φορέων πολιτικής προστασίας, με βάση το θεσμικό τους πλαίσιο, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και στην άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω εκδήλωσης ΤΑΜΕ, με απώτερο σκοπό την αποκατάσταση της καθημερινής λειτουργίας περιοχών που έχουν περιέλθει σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας ΤΑΜΕ.
4. Παροχή κατευθυντήριων οδηγιών για την κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας από τις Περιφέρειες.

8. Ανάλυση κινδύνου

Η ανάλυση κινδύνου σχετικά με τις εγκαταστάσεις με επικίνδυνες ουσίες περιγράφεται στην ΚΥΑ 172058/2016 (ΦΕΚ 356Β'/17-2-2016). Η ανάλυση κινδύνου εξειδικεύεται στα Ειδικά (ή εξωτερικά) ΣΑΤΑΜΕ που καταρτίζονται από τις Περιφέρειες για τον χώρο εκτός των εγκαταστάσεων SEVESO ανώτερης βαθμίδας, στα οποία λαμβάνονται υπόψιν οι Μελέτες Ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης, καθώς και οι Κοινοποιήσεις και οι εκθέσεις Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας. Στις Μελέτες Ασφαλείας καταδεικνύεται ότι για την υλοποίησή τους εφαρμόζεται, σύμφωνα με τα στοιχεία του Παραρτήματος ΙΙΙ της ΚΥΑ 172058/2016, Πολιτική Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (ΠΠΜΑ) και Σύστημα Διαχείρισης Ασφαλείας (ΣΔΑ) (ΚΥΑ 172058/2017, άρθρο 9, παρ. Α.1.α).

Η αδειοδοτούσα αρχή μέχρι τις 31 Μαρτίου κάθε έτους διαβιβάζει στη Δ/νση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων & Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, στη Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, στη Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ και στην

Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας στοιχεία που αφορούν τις εγκαταστάσεις SEVESO (ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας) που αδειοδοτούν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 23 της ΚΥΑ 172058/2016.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι οι Φάκελοι Κοινοποίησης, οι οποίοι καταρτίζονται τόσο για τις εγκαταστάσεις ανώτερης όσο και για τις εγκαταστάσεις κατώτερης βαθμίδας, θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 1.1α (εδάφιο αβ) του άρθρου 6 της ΚΥΑ 172058/2016 και συγκεκριμένα χάρτη κλίμακας 1:5000 **με αποτυπωμένα μέσω συντεταγμένων όλα τα σημεία ενδιαφέροντος και συγκεκριμένα:**

- όλα τα σημεία με υψηλή συγκέντρωση πληθυσμού, όπως στρατιωτικές εγκαταστάσεις, άλλες εγκαταστάσεις που υπάγονται ή όχι στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 172058/2016, εκκλησίες κλπ.
- τους χώρους συνάθροισης ευπαθών τμημάτων πληθυσμού, όπως σχολεία, νοσοκομεία, κατασκηνώσεις και
- τους οικισμούς

που βρίσκονται:

α) για τις εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας, εντός ακτίνας ίσης με αυτήν της ζώνης III-Προστασίας Πληθυσμού για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος και

β) για τις εγκαταστάσεις κατώτερης βαθμίδας, εντός ακτίνας 1km από το κεντροβαρές σημείο της εγκατάστασης.

Ειδικότερα και όσον αφορά τους οικισμούς, θα πρέπει να αποτυπώνονται οι συντεταγμένες του εγγύτερου στην εγκατάσταση άκρου του εκάστοτε οικισμού, όπως αυτό αποδίδεται στο σχετικό θεσμικό πλαίσιο οριοθέτησης του τελευταίου.

Σε περίπτωση που τα ανωτέρω στοιχεία δε διατίθενται από τον/τους αρμόδιο/ους ΟΤΑ, ο Φάκελος της Κοινοποίησης και της Έκθεσης Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων θα πρέπει να συμπληρωθεί με το σχετικό έγγραφο του/των αρμόδιου/ων ΟΤΑ, το οποίο και θα πιστοποιεί τη μη διάθεση των ανωτέρω στοιχείων.

Προαπαιτούμενο για τις εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας αποτελεί πάντα η σύγκριση των σημείων ενδιαφέροντος τα οποία περιλαμβάνονται εντός της ζώνης III για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος, με τα σημεία ενδιαφέροντος τα οποία περιλαμβάνονται στη ζώνη III για κάθε σενάριο ατυχήματος εντός της εγκατάστασης ξεχωριστά. Σε περίπτωση που για κάποιο σενάριο ατυχήματος εντός της εγκατάστασης, τα σημεία ενδιαφέροντος τα οποία περιλαμβάνονται στην αντίστοιχη ζώνη III είναι διαφορετικά από αυτά που περιλαμβάνονται στη ζώνη III για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος (όπως π.χ. στην περίπτωση ενός διυλιστηρίου με δεξαμενές οι οποίες βρίσκονται τοποθετημένες σε αποστάσεις μεταξύ τους που δεν είναι πάντα ιδιαίτερα μικρές, κλπ.), ο Φάκελος Κοινοποίησης θα πρέπει να περιλαμβάνει χαρτογραφική αποτύπωση των σημείων ενδιαφέροντος όχι μόνο για το δυσμενέστερο σενάριο, αλλά και για κάθε σενάριο με διαφορετικά σημεία ενδιαφέροντος.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ**ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ
ΦΟΡΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΑΜΕ****ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΑΜΕ****1. Ρόλοι και αρμοδιότητες φορέων Κεντρικής Διοίκησης****1.1 Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη****1.1.1 Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας**

Στο πλαίσιο προετοιμασίας/ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από περιστατικά σε εγκαταστάσεις SEVESO και βάσει της αποστολής της και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 3013/2002, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει), η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Έκδοση σχεδίου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ, στο πλαίσιο εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (ΥΑ 1299/2003, ΦΕΚ 423/Β'/2003) και τις νεώτερες διοικητικές αλλαγές που έχουν επέλθει στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και λειτουργία των φορέων που εμπλέκονται.
- Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.
- Ενεργοποίηση της υπηρεσίας Copernicus Emergency Management Service / Mapping της Ε.Ε., για την άμεση χαρτογράφηση της πληγείσας περιοχής, εφόσον απαιτηθεί.
- Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας των ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων και των ΣΤΟ των Δήμων.
- Κατάρτιση και συντονισμό του έργου της πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης των πολιτών στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας, τόσο σε επίπεδο γενικής ενημέρωσης όσο και σε αντίστοιχο παροχής ειδικών οδηγιών αυτοπροστασίας, προς αντιμετώπιση συγκεκριμένης καταστροφής ή κατάστασης έκτακτης ανάγκης.
- Ένταξη και αξιοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας και ειδικευμένων εθελοντών πολιτικής προστασίας.
- Σύγκληση του Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΚΣΟΠΠ) για ζητήματα που αφορούν τον συντονισμό της Διοίκησης στην αντιμετώπιση εκτάκτων

αναγκών και άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών που ενδέχεται να προκύψουν από την εκδήλωση ΤΑΜΕ.

- Λειτουργία Κέντρου Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ)³.
- Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την διεξαγωγή ασκήσεων πολιτικής προστασίας.
- Συντονισμό φορέων πολιτικής προστασίας στη διεξαγωγή και αποτίμηση διυπηρεσιακών ασκήσεων πολιτικής προστασίας.
- Εκπαίδευση και επιμόρφωση των στελεχών πολιτικής προστασίας, των στελεχών όλων των φορέων που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας, των εθελοντών, καθώς και ενημέρωση των πολιτών, σε θέματα πολιτικής προστασίας.
- Συγκρότηση της Υποστηρικτικής Ομάδας Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ⁴ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006) και σύνταξη Κανονισμού Λειτουργίας της.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο προετοιμασίας/ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από περιστατικά σε εγκαταστάσεις SEVESO και βάσει της ΚΥΑ 172058/2016:

I. Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας

- Εγκρίνει, κατόπιν εισήγησης της Δ/σης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, το Γενικό ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).
- Εγκρίνει τα Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων, μετά από θετική εισήγηση του οικείου Περιφερειάρχη σχετικά με τη διάθεση πόρων για την υλοποίηση των ανωτέρω Σχεδίων (Β.2, εδ. 3, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).
- Ορίζει τα μέλη της Υποστηρικτικής Ομάδας Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

II. Η Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

- Συντονίζει τη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) για την αντιμετώπιση μεγάλων ατυχημάτων στο χώρο εκτός των εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τους στόχους, τις κατευθύνσεις και τις απαιτήσεις σχεδίασης που προβλέπονται στο Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» (Υ.Α. 1299/2003, ΦΕΚ 423/Β'/2003) (άρθρο 9, ΚΥΑ 172058/2016). Μετά την αποδοχή του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ από όλους τους συναρμόδιους φορείς κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται, το Σχέδιο εγκρίνεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μετά από

³ Με το άρθρο 68 του Ν.4249/2014, το Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ) υπάγεται στο Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων (ΕΣΚΕ) του Πυροσβεστικού Σώματος. Η οργάνωση, διάρθρωση και λειτουργία του ΕΣΚΕ αναφέρονται στην ΥΑ 29310 οικ. Φ.109.1/27-06-2014 (ΦΕΚ 1869/Β'/2014).

Νοείται ότι εφόσον συντρέχουν λόγοι εφαρμογής του άρθ.28 της ΥΑ 29310 οικ. Φ.109.1/27-06-2014 και μέχρι την εφαρμογή των άρθ. 107 και 109 του Ν.4249/2014, η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, σε συνεργασία με λοιπούς συναρμόδιους φορείς, αποτελεί μόνιμο επιστημονικό υποστηρικτικό μηχανισμό του Ε.Σ.Κ.Ε. και ιδίως, του Κ.Ε.Π.Π., στη διαχείριση των συμβάντων πολιτικής προστασίας και στην παροχή της αναγκαίας τεχνολογικής και επιστημονικής πληροφόρησης, κατά τη μεταβατική περίοδο, όπως αυτή ορίζεται στην παρ.1 του αρθ.119 του Ν.4249/2014.

⁴ Υπ' αριθ. 7595/2014 (ΦΕΚ 15/τ. ΥΟΔΔ/15-1-2014) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας

- εισήγηση της Δ/νσης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών. Το εγκεκριμένο από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας Γενικό ΣΑΤΑΜΕ διαβιβάζεται στις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, προκειμένου οι τελευταίες να καταρτίσουν τα Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ για εκάστοτε εγκατάσταση που λειτουργεί στα όρια των αρμοδιοτήτων τους. Τα τελευταία εγκρίνονται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μετά από θετική εισήγηση του οικείου Περιφερειάρχη σχετικά με τη διάθεση πόρων για την υλοποίηση των ανωτέρω Σχεδίων (Β.2, εδ. 3, άρθρο 11).
- Λαμβάνει από την αδειοδοτούσα αρχή αντίγραφο των Φακέλων Κοινοποίησης και των εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων των εγκαταστάσεων ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας (παρ. 4, άρθρο 7, ΚΥΑ 172058/2016).
  - Έχει τη δυνατότητα εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του Φακέλου Κοινοποίησης να διαβιβάσει στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του Φακέλου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της και ενδεχομένως να ζητήσει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο τεκμηριώνοντας το αίτημά της (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).
  - Λαμβάνει ενημέρωση από την αδειοδοτούσα αρχή για τις δράσεις των φορέων εκμετάλλευσης που προβλέπονται στο άρθρο 8 (παρ. 3) της ΚΥΑ 172058/2016.
  - Λαμβάνει από την εκάστοτε αδειοδοτούσα αρχή των εγκαταστάσεων SEVESO αντίγραφο (σε ψηφιακή μορφή) των Μελετών Ασφαλείας (και των στοιχείων που τις συνοδεύουν) των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας που αδειοδοτεί η προαναφερόμενη, σε χρονικό διάστημα ενός (1) μήνα από την καταχώρησή τους, προκειμένου το αντίγραφο αυτό, όταν απαιτηθεί, να τεθεί στη διάθεση της Υποστηρικτικής Ομάδας του άρθρου 15 του Ν. 3491/2006 (άρθρο 9, ΚΥΑ 172058/2016).
  - Κάθε φορά που διενεργούνται ασκήσεις ετοιμότητας για την εφαρμογή και την εκπαίδευση στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ, ενημερώνεται από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, η οποία ταυτόχρονα της διαβιβάζει και έκθεση αποτίμησης των σχετικών ενεργειών της (παρ. Β.2, εδάφιο 4.δ, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).
  - Γνωμοδοτεί, σε συνεργασία με τη Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, σχετικά με το εάν για μία εγκατάσταση συντρέχει ή όχι λόγος κατάρτισης Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ. Η διαδικασία αυτή δρομολογείται από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, παραθέτοντας τους σχετικούς λόγους και με βάση τις πληροφορίες των Μελετών Ασφαλείας και των Φακέλων Κοινοποίησης των εγκαταστάσεων (παρ. Β.2, εδάφιο 5, άρθρο 11, ΚΥΑ 12058/2016).
  - Όταν μία εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας ενέχει κινδύνους ατυχημάτων μεγάλης έκτασης με διασυνοριακές επιπτώσεις σε άλλο Κράτος-Μέλος της Ε.Ε., η Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ έρχεται σε συνεννόηση με τη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ και την αδειοδοτούσα αρχή και κοινοποιεί μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών προς το ενδιαφερόμενο Κράτος-Μέλος τις απαραίτητες πληροφορίες που διαθέτει κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 της ΚΥΑ 172058/2016 και προβαίνει με το εν λόγω Κράτος-Μέλος σε σχετικές διαβουλεύσεις στο πλαίσιο των διμερών σχέσεων τους, ως προς τα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται και από τις δύο πλευρές για την πρόληψη των ατυχημάτων αυτών, καθώς και για τον περιορισμό των συνεπειών τους στο άνθρωπο και το περιβάλλον. Αντίστοιχα, σε

περίπτωση που η εγκατάσταση βρίσκεται στο έδαφος άλλου Κράτους-Μέλους, η Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ παραλαμβάνει μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών τις απαραίτητες πληροφορίες από το άλλο Κράτος-Μέλος κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 της ΚΥΑ και τις κοινοποιεί στη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ και στην αδειοδοτούσα αρχή της Περιφέρειας που συνορεύει με το όμορο Κράτος-Μέλος (παρ. 6, άρθρο 13, ΚΥΑ 172058/2016).

- Προκειμένου για εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας, πέραν των όσων προβλέπονται για την ενημέρωση του κοινού στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 13 της ΚΥΑ 172058/2016, η Αυτοτελής Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας διασφαλίζει, σε συνεργασία με τη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ ότι τα πρόσωπα που ενδέχεται να θιγούν από μεγάλο ατύχημα λαμβάνουν τακτικά και με την πλέον ενδεδειγμένη μορφή σαφείς και εύληπτες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα ασφαλείας και την απαιτούμενη συμπεριφορά σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που περιγράφονται στο Παράρτημα V (Μέρος 2, παρ. 1.2 και 3) της ΚΥΑ 172058/2016 και παρέχονται κυρίως με τη διανομή φυλλαδίων, αλλά και με κάθε πρόσφορο μέσο, σε όλα τα δημόσια κτίρια και τους χώρους δημόσιας χρήσης, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων και των νοσοκομείων, καθώς και σε όλες τις γειτονικές εγκαταστάσεις (ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας) του άρθρου 8 της ΚΥΑ 172058/2016 (παρ. 3α, άρθρο 13, ΚΥΑ 172058/2016). **Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι κατά την ανωτέρω διαδικασία, η Αυτοτελής Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας είναι αρμόδια για την παροχή στο ενδιαφερόμενο κοινό της ανωτέρω πληροφόρησης, ενώ η Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ μεριμνά για τη διευκόλυνση του προαναφερόμενου έργου των Περιφερειών, με την παροχή σχετικών ενημερωτικών οδηγιών και κατευθύνσεων.**
- Όταν μία εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας ενέχει κινδύνους ατυχημάτων μεγάλης έκτασης με διασυνοριακές επιπτώσεις σε άλλο Κράτος-Μέλος της Ε.Ε., η Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ έρχεται σε συνεννόηση με τη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ και την αδειοδοτούσα αρχή και κοινοποιεί μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών προς το ενδιαφερόμενο Κράτος-Μέλος τις απαραίτητες πληροφορίες που διαθέτει κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 της ΚΥΑ και προβαίνει με το εν λόγω Κράτος-Μέλος σε σχετικές διαβουλεύσεις στο πλαίσιο των διμερών σχέσεων τους, ως προς τα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται και από τις δύο πλευρές για την πρόληψη των ατυχημάτων αυτών, καθώς και για τον περιορισμό των συνεπειών τους στο άνθρωπο και το περιβάλλον. Αντίστοιχα, σε περίπτωση που η εγκατάσταση βρίσκεται στο έδαφος άλλου Κράτους-Μέλους, η Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ παραλαμβάνει μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών τις απαραίτητες πληροφορίες από το άλλο Κράτος-Μέλος κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 της ΚΥΑ και τις κοινοποιεί στη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ και στην αδειοδοτούσα αρχή της Περιφέρειας που συνορεύει με το όμορο Κράτος-Μέλος (παρ. 6, άρθρο 13, ΚΥΑ 172058/2016).

Μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ, η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν.3013/2002, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και ΚΥΑ

172058/2016) είναι κυρίως αρμόδια για τα εξής:

I. Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας

- Δύναται να αναλάβει τον συντονισμό, με την έννοια της διασύνδεσης των επιμέρους δράσεων μεταξύ των Αρχών/Φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών του ΤΑΜΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 4.vii του Μέρους Ι του παρόντος Σχεδίου.
- Συντονίζει τη διαχείριση αιτημάτων για παροχή βοήθειας, τα οποία υποβάλλονται από τους φορείς πολιτικής προστασίας διά του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, προκειμένου να δρομολογηθούν άμεσα σε φορείς που έχουν τα αιτούμενα προς συνδρομή μέσα σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Λαμβάνει απόφαση κήρυξης περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ⁵.
- Λαμβάνει απόφαση για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών από μια περιοχή για λόγους ζωής ή υγείας τους από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή στις περιπτώσεις του άρθρου 2 παρ.3. σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ.1. περιπτώσεις β', γ' και δ' του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α') όπως ισχύει, κατόπιν εισήγησης του Πυροσβεστικού Σώματος, που έχει την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής. Η απόφαση αυτή εκτελείται από τους αρμόδιους Περιφερειάρχες και Δημάρχους.
- Δύναται, εφόσον απαιτηθεί, να παρέχει οικονομική βοήθεια στους ΟΤΑ⁶ για την άμεση αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και κυρίως για την υποστήριξη των πολιτών που περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης εξαιτίας της εκδήλωσης ΤΑΜΕ, μέσω των Δήμων, όταν συντρέχει περίπτωση, για την κάλυψη των πρώτων αναγκών (διαμονή – διατροφή) κατά τα πρώτα 24ωρα, από τις διαθέσιμες για τον σκοπό αυτό πιστώσεις της ΓΓΠΠ, με σχετική απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών⁷.
- Στις περιπτώσεις που λόγω των επιχειρησιακών αναγκών κρίνεται από το Π.Σ. ότι το δυναμικό και τα μέσα για την αντιμετώπιση του ατυχήματος σε εθνικό επίπεδο δεν επαρκούν, δρομολογεί την υποβολή αιτήματος διεθνούς συνδρομής για την παροχή βοήθειας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας ή από άλλες χώρες, άλλους διεθνείς οργανισμούς ή μέσω διμερών και πολυμερών συμφωνιών.
- Εντέλλει τη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών για την ενεργοποίηση της υπηρεσίας Copernicus Emergency Management Service / Mapping της Ε.Ε., εφόσον απαιτηθεί.
- Ενημερώνει το κοινό για απειλούμενους κινδύνους καταστροφών και την παροχή οδηγιών κατά την εκδήλωση του ατυχήματος, προς αντιμετώπιση των καταστροφών,
- Συγκαλεί το Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας - ΚΣΟΠΠ για την

⁵ Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. 2300/29-03-2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (ΑΔΑ: ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ).

⁶ Σύμφωνα με την Υ.Α. 9192/28-12-2015 (ΦΕΚ 2884/Β'/2015).

⁷ Σημειώνεται ότι η κάλυψη των ανωτέρω αναγκών δύναται να αναληφθεί και από τον φορέα εκμετάλλευσης.

αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ, όταν τούτο κριθεί αναγκαίο.

- Εντέλλει τη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών για τη σύγκληση της Υποστηρικτικής Ομάδας Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006), όταν τούτο κριθεί αναγκαίο. Η ΥΟΔ υπάγεται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και αποτελεί Επιτελικό Συμβουλευτικό Όργανο, το οποίο υποστηρίζει σε επίπεδο τακτικό, επιχειρησιακό και πολιτικό τις αρμόδιες δυνάμεις και όργανα πολιτικής προστασίας με την παροχή εξειδικευμένης τεχνογνωσίας και επιστημονικών πληροφοριών για τη διαχείριση χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών απειλών και συμβάντων.

II. Διοικητής Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας⁸

- Συνεργασία με τις Διευθύνσεις της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και το Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας προκειμένου για τη δρομολόγηση δράσεων σε περιπτώσεις καταστάσεων έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας.

III. Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

- Σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος και εφόσον συντρέχουν λόγοι, ενημερώνεται από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, προκειμένου να υποστηρίξει, εφόσον απαιτηθεί, τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας στο έργο της αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και της άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος, καθώς και τις οργανικές μονάδες των Περιφερειών και των Δήμων ή φορέων της Κεντρικής Διοίκησης που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση του ατυχήματος.
- Εκδίδει αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.
- Υποστηρίζει τις οργανικές μονάδες πολιτικής προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών και Δήμων της χώρας στο έργο της αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και της άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ.
- Υποβάλλει, εφόσον απαιτηθεί, αίτημα ενεργοποίησης της υπηρεσίας Copernicus Emergency Management Service / Mapping της Ε.Ε., ως Εθνικό Σημείο Επαφής (National Focal Point) στη χώρα μας και ως εξουσιοδοτημένος χρήστης για την ενεργοποίηση του.
- Υποστηρίζει επιστημονικά το Κ.Ε.Π.Π./ΕΣΚΕ στη διαχείριση των συμβάντων πολιτικής προστασίας και παρέχει την αναγκαία τεχνογνωσία και επιστημονική πληροφόρηση.
- Συγκαλεί και στελεχώνει, κατόπιν εντολής του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, την Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

Με εντολή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, στελέχη της Δ/σης Σχεδιασμού

⁸ Η θέση του Διοικητή Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας στη ΓΓΠΠ συστάθηκε με το άρθρο 92 του Ν. 4623/2019 (ΦΕΚ 134/Α'/2019) και στην απόφαση διορισμού του (8086/26-08-2019 Απόφαση Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας με ΑΔΑ: ΩΖΑ746ΜΚ6Π-ΛΣΡ) αναφέρονται οι αρμοδιότητές του.

& Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ μεταβαίνουν στην πληγείσα περιοχή προκειμένου να υποστηρίξουν το έργο του ή να συνδράμουν στο έργο των οργανικών μονάδων πολιτικής προστασίας των Δήμων και των Περιφερειών στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση του ΤΑΜΕ, στο πλαίσιο υλοποίησης δράσεων πολιτικής προστασίας, όπως αυτές αναφέρονται στο παρόν έγγραφο.

IV. Δ/ση Διεθνών Σχέσεων, Εθελοντισμού-Εκπαίδευσης & Εκδόσεων της ΓΓΠΠ

- Υποστηρίζει το έργο του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας σε όλα τα θέματα ενεργοποίησης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας ή άλλων διεθνών οργανισμών και διμερών ή πολυμερών συμφωνιών για την παροχή βοήθειας στη χώρας μας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ.

V. Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ)⁹

- Σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος, ο φορέας εκμετάλλευσης ενημερώνει πρωτίστως το Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ), που λειτουργεί επί 24ωρου βάσεως, το οποίο, στη συνέχεια, ενημερώνει τη Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, ΚΥΑ 172058/2016).
- Κατά τη διάρκεια του ατυχήματος, βρίσκεται σε συνεχή και αμφίδρομη επικοινωνία με τα Κέντρα Επιχειρήσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε κεντρικό επίπεδο (ΕΛ.ΑΣ./ΕΣΚΕΔΙΚ, 199 ΣΕΚΥΠΣ/ΕΣΚΕ, ΓΕΕΘΑ/ΕΘΚΕΠΙΧ, κλπ), τα οποία λειτουργούν σε 24-ωρη βάση και αποτελούν τον σύνδεσμο μεταξύ των κατά τόπους επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών τους και της φυσικής και πολιτικής τους ηγεσίας του φορέα τους¹⁰. Επιπλέον, βρίσκεται σε επικοινωνία και με τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Δήμων και των Περιφερειών στις περιοχές όπου εξελίσσεται το καταστροφικό φαινόμενο και δρομολογεί, εφόσον τους υποβληθούν, τα αιτήματα των Δημάρχων, των Περιφερειάρχων και των Αρμόδιων Αντιπεριφερειάρχων (οι οποίοι

⁹ Με το άρθρο 68 του Ν.4249/2014, το Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ) υπάγεται στο Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων (ΕΣΚΕ) του Πυροσβεστικού Σώματος. Η οργάνωση, διάρθρωση και λειτουργία του ΕΣΚΕ αναφέρονται στην ΥΑ 29310 οικ. Φ.109.1/27-06-2014 (ΦΕΚ 1869/Β'/2014).

Νοείται ότι εφόσον συντρέχουν λόγοι εφαρμογής του άρθ.28 της ΥΑ 29310 οικ. Φ.109.1/27-06-2014 και μέχρι την εφαρμογή των άρθ. 107 και 109 του Ν.4249/2014, η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, σε συνεργασία με λοιπούς συναρμόδιους φορείς, αποτελεί μόνιμο επιστημονικό υποστηρικτικό μηχανισμό του Ε.Σ.Κ.Ε. και ιδίως, του Κ.Ε.Π.Π., στη διαχείριση των συμβάντων πολιτικής προστασίας και στην παροχή της αναγκαίας τεχνογνωσίας και επιστημονικής πληροφόρησης, κατά τη μεταβατική περίοδο, όπως αυτή ορίζεται στην παρ.1 του αρθ.119 του Ν.4249/2014.

⁹ Υπ' αριθ. 7595/2014 (ΦΕΚ 15/τ. ΥΟΔΔ/15-1-2014) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας

¹⁰ Τα ανωτέρω Κέντρα Επιχειρήσεων παρακολουθούν την εφαρμογή δράσεων από τις κατά τόπους επιχειρησιακά εμπλεκόμενες υπηρεσίες τους, ενημερώνουν άμεσα την φυσική και πολιτική τους ηγεσία και με εντολή τους δρομολογούν και συντονίζουν την κινητοποίηση των υπηρεσιών του φορέα τους.

ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι οικείοι Περιφερειάρχες), με σκοπό την υποστήριξη του έργου τους.

- Μετά από ένα μεγάλο ατύχημα, η Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας παρακολουθεί, σε συνεργασία με άλλες συναρμόδιες αρχές, τις ενέργειες καταστολής του ατυχήματος μέσα στον χώρο της εγκατάστασης και ενημερώνει συνεχώς το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ και τη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (παρ. 2, άρθρο 16 της ΚΥΑ 1720158/2016).
- Σε περίπτωση βιομηχανικού ατυχήματος εντός του ελλαδικού χώρου με διασυνοριακές επιπτώσεις¹¹, το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, κατόπιν σχετικής εισήγησης από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, ενημερώνει τις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και τη Δ/ση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ, ενώ αποτελεί σημείο επαφής και ειδοποιεί τα όμορα Κράτη μέσω του συστήματος IAN (Industrial Accident Notification) System/UNECE, το οποίο λειτουργεί ως εξής:

Τα σημεία επαφής ορίζονται από τα συμβαλλόμενα μέρη της «Σύμβασης της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη του ΟΗΕ για τις διασυνοριακές επιπτώσεις των βιομηχανικών ατυχημάτων» της UNECE, με σκοπό να ενημερώσουν άλλα Μέρη της Σύμβασης για το βιομηχανικό ατύχημα και να αιτηθούν αμοιβαία συνδρομή. Το ανωτέρω σύστημα ειδοποίησης περιλαμβάνει τρεις (3) κατηγορίες αναφορών:

- Έγκαιρη προειδοποίηση (Early warning)
- Πληροφόρηση (Information)
- Αίτημα για βοήθεια (Request for Assistance).

Επισημαίνεται ότι, πλην του ανωτέρω συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και ανταλλαγής πληροφοριών, το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ αποτελεί σημείο επαφής και των κάτωθι συστημάτων:

i. IPCR (Integrated Political Crisis Response) Web Platform/Council of the European Union - ERCC:

Η διαδικτυακή πλατφόρμα IPCR Web Platform λαμβάνει δεδομένα (inputs) από τα Κράτη – Μέλη, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΕΑΣ (European External Action Service) και Οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λειτουργώντας ως κόμβος επικοινωνίας του συστήματος IPCR. Η ανωτέρω πλατφόρμα επιτρέπει και την ανταλλαγή πληροφοριών εκτός περιόδων κρίσης, κυρίως στο πλαίσιο της προετοιμασίας/ετοιμότητας.

ii. The Emergency Response Coordination Centre (ERCC):

Εξασφαλίζει 24ωρη και σε εβδομαδιαία βάση επιχειρησιακή ικανότητα και εξυπηρετεί τα Κράτη - Μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην επίτευξη των στόχων του

¹¹ Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη «Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη του ΟΗΕ για τις διασυνοριακές επιπτώσεις των βιομηχανικών ατυχημάτων (Ελσίνκι, 17 Μαρτίου 1992), την οποία η Ελλάδα έχει κυρώσει με τον Ν. 2546/1997 (ΦΕΚ 256/Α'/16.12.1997) και στην οποία συμβαλλόμενα μέρη είναι η Ιταλία, η Αλβανία και η ΠΓΔΜ, όχι όμως και η Τουρκία (υπ' αριθ. Φ.0546/Μ.4782/ΑΣ365/32241/07.07.2016 έγγραφο του Υπουργείου Εξωτερικών), στην περίπτωση ενός βιομηχανικού ατυχήματος ή άμεσης απειλής ενός βιομηχανικού ατυχήματος, το οποίο προκαλεί ή είναι δυνατόν να προκαλέσει διασυνοριακές επιπτώσεις, το Μέρος Προέλευσης θα εξασφαλίσει ότι όλα τα Θιγόμενα Μέρη θα ειδοποιηθούν, χωρίς καθυστέρηση, στα κατάλληλα επίπεδα μέσω των συστημάτων ειδοποίησης για βιομηχανικά ατυχήματα. Μία τέτοια ειδοποίηση θα πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ της Σύμβασης (παρ. 2, άρθρο 10, Ν. 2546/97, ΦΕΚ 256Α'/16-10-1997).

μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ERCC συλλέγει και αναλύει σε πραγματικό χρόνο πληροφορίες σχετικά με τις καταστροφές, παρακολουθεί τους κινδύνους, προετοιμάζει τα σχέδια για την ανάπτυξη των εμπειρογνομώνων, των ομάδων και του εξοπλισμού και συνεργάζεται με τα Κράτη - Μέλη για την καταγραφή των διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων και τον συντονισμό των προσπαθειών αντιμετώπισης των καταστροφών εντός της ΕΕ, αντιστοιχίζοντας τις προσφορές για βοήθεια προς τις ανάγκες της εκάστοτε πληγείσας χώρας.

1.1.2 Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος

Στο πλαίσιο προετοιμασίας/ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από περιστατικά σε εγκαταστάσεις SEVESO και βάσει της αποστολής του και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Γνωμοδοτεί, διά των τοπικών αρμόδιων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, επί των εσωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης που περιλαμβάνουν οι Μελέτες Ασφαλείας των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας (παρ. Α.3, άρθρο 11 & παρ. Β.2, άρθρο 9, ΚΥΑ 172058/2016).
- Διενεργεί, διά των τοπικών αρμόδιων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και εάν είναι εφικτό και των τοπικών αρμόδιων Ε.Μ.Α.Κ., σε συνεργασία με τους φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων, ασκήσεις ετοιμότητας για την εφαρμογή και εκπαίδευση ως προς τα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας (παρ. Α.5, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).
- Συμμετέχει, μεταξύ άλλων φορέων, σε επιθεωρήσεις που διεξάγει η αδειοδοτούσα αρχή της εκάστοτε εγκατάστασης (ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 της ΚΥΑ 172058/2016.
- Συμμετέχει στην κατάρτιση της εκάστοτε επικαιροποίησης/αναθεώρησης του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ, καθώς και, διά των τοπικών αρμόδιων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, στην κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων (παρ. Β.2, εδάφιο β, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Η εκάστοτε τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία συντάσσει σχέδιο επέμβασης για τις εγκαταστάσεις SEVESO ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας. Για τη σύνταξη των σχεδίων επέμβασης των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας, λαμβάνονται υπόψιν ο Φάκελος Κοινοποίησης, η Έκθεση Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων και η Μελέτη Ασφαλείας, το Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.2, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016), εάν υπάρχει, καθώς επίσης και οι Εγκύκλιοι Διαταγές υπ' αριθ. 104 και υπ' αριθ. 111 του Α.Π.Σ.).
- Οργανώνει, στελεχώνει και λειτουργεί σε 24ωρη βάση το ΕΣΚΕ.
- Εκπονεί/επικαιροποιεί τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του ΠΣ για την καταστολή των ΤΑΜΕ (αναγγελία, επέμβαση, καταστολή).
- Εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες προς τις υφιστάμενες υπηρεσίες για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων και δράσεων με σκοπό την αντιμετώπιση των ΤΑΜΕ και τη σύνταξη τοπικών επιχειρησιακών σχεδίων για την άμεση αναγγελία (οργάνωση συστήματος αναγγελίας) και την καταστολή των ΤΑΜΕ.

- Κοινοποιεί το παρόν Σχέδιο σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες που εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν.
- Εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται.
- Εκδίδει οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, σχετικά με τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)¹² κατά την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται για αυτές στο παρόν Σχέδιο.
- Εξασφαλίζει τον επιχειρησιακό συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος, ενώ διαβιβάζει στις τελευταίες και τις εντολές της Ηγεσίας.
- Εξασφαλίζει τον εφοδιασμό του Πυροσβεστικού Σώματος με κάθε είδους υλικά, οχήματα και μηχανήματα που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία του.

¹² Το Πυροσβεστικό Σώμα διαθέτει τις κάτωθι στολές προστασίας για την αντιμετώπιση τεχνολογικών ατυχημάτων:

A. Στολές Χημικής Προστασίας

Το Π.Σ διαθέτει **στολές Χημικής προστασίας** για ανταπόκριση σε ανάλογα συμβάντα. Οι εν λόγω στολές κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με το Αμερικάνικο πρότυπο NFPA σε:

1. Τύπου Α: Παρέχει την υψηλότερη προστασία από στερεά, υγρά και αέρια χημικά. Χρησιμοποιείται στην καυτή ζώνη από την Ομάδα ανίχνευσης και την Ομάδα επέμβασης. Είναι ολόσωμη, αεροστεγής και η αναπνευστική συσκευή φοριέται εσωτερικά. Η χρήση συστήματος ενδοεπικοινωνίας είναι απαραίτητη.
2. Τύπου Β: Μικρότερη προστασία σε σχέση με την τύπου Α, καθώς δεν παρέχει προστασία από χημικούς ατμούς. Χρησιμοποιείται στην θερμή και ψυχρή ζώνη κυρίως από τις ομάδες απολύμανσης. Η αναπνευστική συσκευή φοριέται εξωτερικά και χρειάζεται απαραίτητα σύστημα ενδοεπικοινωνίας.
3. Τύπου Γ: Διαφέρει από την τύπου Β μόνο στον εξοπλισμό που χρειάζεται για την αναπνευστική προστασία (φοριέται συνήθως με διηθητικές προσωπίδες φίλτρου). Χρησιμοποιείται μόνο στην ψυχρή ζώνη από τις ομάδες απολύμανσης.

B. Αντιπυρικές Στολές Προστασίας

Επίσης το Π.Σ. διαθέτει και **Αντιπυρικές στολές προστασίας**. Πρόκειται για ειδικά κατασκευασμένες στολές, ώστε να παρέχουν προστασία κατά την επαφή με φλόγες αλλά και από ακτινοβολούσα υψηλή θερμότητα. Φοριούνται για μικρό χρονικό διάστημα, δηλαδή όσο χρειάζεται για να επιτευχθεί μία διάσωση ή ένας ειδικός κατασβεστικός στόχος (π.χ. κλείσιμο βάνας σε περιβάλλον υψηλής θερμοκρασίας). Διακρίνονται σε τρία είδη:

1. Αντιπυρική στολή προσέγγισης: Πρόκειται για στολή που χρησιμοποιείται σε επιχειρήσεις που διεξάγονται σε κάποια απόσταση από τον τόπο του συμβάντος, όπου υπάρχουν πολύ υψηλά επίπεδα θερμότητας, διαδιδόμενα με επαφή, ακτινοβολία ή μεταφορά, όπως οι πυρκαγιές εύφλεκτων υγρών και αερίων.
2. Αντιπυρική στολή εγγύτερης προσέγγισης: Χρησιμοποιείται σε ειδικές κατασβεστικές επιχειρήσεις που πιθανόν περιλαμβάνουν και διασωστικές ενέργειες σε περιβάλλον πολύ υψηλής θερμότητας, κατά τις οποίες δεν απαιτείται είσοδος στον καίόμενο χώρο.
3. Αντιπυρική στολή διέλευσης: Ορίζεται όπως η στολή προσέγγισης, με την ουσιαστική διαφορά ότι παρέχεται δυνατότητα εισόδου στον καίόμενο χώρο και άμεσης επαφής με τις φλόγες, για περιορισμένο όμως χρονικό διάστημα.

Όλες οι Αντιπυρικές στολές επιβάλλεται να χρησιμοποιούνται με αναπνευστική συσκευή.

- Εποπτεύει την καλή λειτουργία και χρήση των ανωτέρω υλικών, οχημάτων και μηχανημάτων.
- Εξασφαλίζει όλες τις αναγκαίες πιστώσεις για την υλοποίηση του σχεδίου και διάθεση αυτών.
- Τηρεί ενημερωμένα στοιχεία του προσωπικού και του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και μέσων του Π.Σ..
- Διασφαλίζει τη στελέχωση και τον εφοδιασμό με τον απαιτούμενο εξοπλισμό για την οργάνωση και την αποτελεσματική λειτουργία των Ειδικών Μονάδων Αντιμετώπισης Καταστροφών (ΕΜΑΚ) και ειδικότερα της Ομάδας Χημικών, Βιολογικών, Ραδιολογικών και Πυρηνικών Απειλών και Τεχνολογικών Ατυχημάτων (Χ.Β.Ρ.Π. & Τ.Α.) αυτών, η οποία, μεταξύ άλλων, έχει και την ευθύνη αντιμετώπισης ατυχημάτων σε εγκαταστάσεις SEVESO.
- Καταρτίζει προγράμματα εκπαίδευσης και ασκήσεων ετοιμότητας του προσωπικού του Π.Σ..
- Διασφαλίζει τη λειτουργία ενσύρματων και ασύρματων επικοινωνιών και πληροφοριακών συστημάτων.
- Συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).
- Συμμετέχει στα ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων και στα ΣΤΟ των Δήμων στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας και αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση ΤΑΜΕ, όποτε και εάν αυτά συγκαλούνται.

Το Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος μετά την εκδήλωση μεγάλου ατυχήματος ή συμβάντος σε εγκαταστάσεις SEVESO και βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου [Ν. 4249/2014, ΚΥΑ 172058/2016 και Υ.Α. 9670 οικ.Φ.109.1/30-5-2007 (ΦΕΚ 842Β')] είναι κυρίως αρμόδιο για:

- Την αναγγελία και την ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την εκδήλωση ΤΑΜΕ (φορέας αρχικής ειδοποίησης).
- Την καταστολή του περιστατικού (αντιμετώπιση πυρκαγιών και άλλων συμβάντων σε εγκαταστάσεις διυλιστηρίων, χώρων αποθήκευσης και διακίνησης πετρελαιοειδών και λοιπών εύφλεκτων υλών, μονάδων αποθήκευσης, δικτύου μεταφοράς ή σταθμού διανομής φυσικού αερίου και λοιπών καυσίμων αερίων, αντιμετώπιση διαρροών και διαφυγών επικινδύνων χημικών ουσιών, καθώς και άλλων περιβαλλοντικών ατυχημάτων σε οιοσδήποτε εγκαταστάσεις και ειδικότερα σε εκείνες που υπάγονται στην Κοινοτική Οδηγία SEVESO). Για το σκοπό αυτόν αξιοποιεί τα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία και πληροφορίες, προετοιμάζει, οργανώνει και κινητοποιεί τις πυροσβεστικές δυνάμεις, μέσα και εξοπλισμό και ζητά τη συνδρομή άλλων Αρχών, Υπηρεσιών και Φορέων.
- Την οριοθέτηση των επιχειρησιακών ζωνών/ζωνών ασφαλείας¹³.

¹³ Σε περίπτωση που οι επιχειρησιακές ζώνες/ζώνες ασφαλείας εμπερικλείουν θαλάσσιο χώρο, ενημερώνεται άμεσα και η τοπική αρμόδια Λιμενική Αρχή, προκειμένου να προβεί σε σχετικές δράσεις προστασίας των πλεουμένων και των λουομένων, καθώς και ατόμων που βρίσκονται επί της ακτής, σε συνεννόηση με την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή (σε περίπτωση π.χ. που τοξικό Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

- Τη διάσωση, τον απεγκλωβισμό και την παροχή συνδρομής, σε χερσαίο χώρο, σε άτομα [εργαζομένους εντός της εγκατάστασης ή/και πληθυσμό εκτός της εγκατάστασης (περίοικοι, διερχόμενοι, εργαζόμενοι εκτός της εγκατάστασης)] των οποίων απειλείται ή εκτίθεται σε κίνδυνο η ζωή και η σωματική τους ακεραιότητα και την ειδοποίηση των αρμόδιων Υπηρεσιών για τη μεταφορά των ανωτέρω ατόμων σε ιδρύματα παροχής ιατρικής συνδρομής ή περίθαλψης. Για τον σκοπό αυτόν και εφόσον απαιτείται, το 199ΣΕΚΥΠΣ/ΕΣΚΕ ή το ΠΕ.Κ.Ε. της οικείας ΠΕ.ΠΥ.Δ. (κατά περίπτωση), κατόπιν αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του ατυχήματος, κινητοποιεί και αποστέλλει στην περιοχή του ατυχήματος την πλησιέστερη ομάδα αντιμετώπισης ΧΒΡΠ και Τεχνολογικών Ατυχημάτων (Τ.Α.) της ΕΜΑΚ. Η ανωτέρω, εκτός των άλλων (πιθανές διασώσεις ατόμων εντός και εκτός της εγκατάστασης, διαδικασίες απολύμανσης κλπ.), δύναται να προβεί και σε ανιχνεύσεις και δειγματοληψίες ουσιών, καθώς και σε δράσεις περιορισμού της διαρροής ή επέκτασης της μόλυνσης.
- Την απολύμανση (εφόσον απαιτείται) ασθενών/τραυματιών και στη συνέχεια, τη μεταφορά τραυματιών και ασθενών μέχρι και το όριο της ζώνης III με την ψυχρή ζώνη, όπου και παραλαμβάνονται από τη μονάδα του ΕΚΑΒ, με σκοπό την περίθαλψη και τη διακομιδή τους.
- Την υποχρεωτική απομάκρυνση των πολιτών από την περιοχή η οποία βρίσκεται εγγύς του σημείου του περιστατικού και διατρέχει άμεσο κίνδυνο [όταν το περιστατικό προκληθεί εγγύς οδών, οικιών, σχολικών μονάδων, σταθμών λεωφορείων, προαστιακού σιδηροδρόμου, κλπ. και απειλείται άμεσα η ζωή και η ασφάλεια πολιτών, κατόπιν απόφασης και σύμφωνα με τις υποδείξεις του επικεφαλής στο σημείο του ατυχήματος Αξιωματικού του Π.Σ., στο πλαίσιο των δράσεων διάσωσης του πληθυσμού (Ν. 4249/2014, άρθρο 64)]. Η εν συνεχεία μεταφορά των διασωθέντων σε Υγειονομικά Κέντρα είναι αρμοδιότητα του Ε.Κ.Α.Β..
- Την εισήγηση προς τα αρμόδια Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης) για την λήψη του μέτρου της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης των πολιτών από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή. Στις περιπτώσεις του άρθρου 2 παρ.3. σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ.1. περιπτώσεις β', γ' και δ' του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α') όπως ισχύει, η εισήγηση δίνεται προς τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, οι οποίοι σύμφωνα με το άρθρο 108 παρ. 5 εδ. στ' λαμβάνουν την απόφαση της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης των πολιτών από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή. Η απόφαση αυτή εκτελείται από τους αρμόδιους Περιφερειάρχες και Δημάρχους.
- Την περιφρούρηση και διαφύλαξη της περιουσίας που καταστράφηκε ή απειλήθηκε από πυρκαγιές ή άλλες καταστροφές, μέχρι την παράδοσή της σε αστυνομικά όργανα ή τους κατόχους της.
- Τη συλλογή στοιχείων από τις αρμόδιες ανακριτικές αρχές του ΠΣ σχετικά με τα αίτια εκδήλωσής της.
- Την ενημέρωση του κοινού σχετικά με την εκδήλωση ΤΑΜΕ και το έργο καταστολής του.

νέφος λόγω του περιστατικού απειλεί την υγεία και τη ζωή των λουομένων ή των ατόμων που επιβαίνουν σε πλεούμενα εντός του εύρους των ανωτέρω ζωνών).

- Τη σύνταξη «αναφοράς συμβάντος» μετά τη λήξη του περιστατικού, με σκοπό την προκαταρκτική εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών, όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του Μέρους IV του παρόντος Σχεδίου, προκειμένου να καθοριστούν ο αριθμός των πληγέντων στον οποίο απαιτείται να παρασχεθεί βοήθεια, καθώς και το είδος αυτής.
- Ο Διοικητής της τοπικής αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας συμμετέχει στο Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας που έχει πληχθεί από το περιστατικό, το οποίο, εφόσον συντρέχει λόγος, συγκαλείται προς υποβοήθηση του έργου του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη (Ν. 3013/2002, άρθρο 12, παρ. 3 & Ν. 3852/2010).

Ο επικεφαλής Αξιωματικός του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού:

- έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα του συντονισμού του έργου της καταστολής του περιστατικού,
- εκτιμά, σε συνεργασία με τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης, το περιστατικό, προκειμένου αυτό να χαρακτηριστεί ως «συμβάν» ή «μεγάλο ατύχημα (TAME)», καθώς και τη δράση προστασίας του πληθυσμού που θα πρέπει να ακολουθηθεί (παραμονή σε κλειστό χώρο ή οργανωμένη απομάκρυνση), βασιζόμενος:
  - στις πληροφορίες της Μελέτης Ασφαλείας και του Φακέλου Κοινοποίησης της εγκατάστασης, όπως αυτά έχουν κοινοποιηθεί στις κατά τόπους Διοικήσεις του ΠΣ από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 6, 7 & 9),
  - στις πληροφορίες του εξωτερικού ΣΑΤΑΜΕ της εγκατάστασης (προκειμένου για εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας), όπως αυτό έχει κοινοποιηθεί στις κατά τόπους Διοικήσεις του ΠΣ από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας (βλ. Μέρος V του παρόντος Σχεδίου), καθώς και
  - τυχόν άλλα στοιχεία που του παρέχονται κατά τη διάρκεια εξέλιξης του περιστατικού (μετεωρολογικές συνθήκες, κλπ),
- προβαίνει, σε συνεργασία με τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης, στην οριοθέτηση των επιχειρησιακών ζωνών/ζωνών ασφαλείας.
- σε περίπτωση περιστατικού το οποίο πλήττει ή επίκειται να πλήξει περιοχή εντός της οποίας υπάρχουν σημεία ενδιαφέροντος¹⁴ και ιδιαίτερα χώροι με συνάθροιση κοινού σε ώρα λειτουργίας (σχολεία, νοσοκομεία, εκκλησίες, αθλητικές εγκαταστάσεις,

¹⁴ Με τον όρο σημεία ενδιαφέροντος νοούνται:

- όλα τα σημεία με υψηλή συγκέντρωση πληθυσμού (δημόσιες υπηρεσίες, κτίρια, μονές, εκκλησίες, στρατιωτικές μονάδες, αθλητικοί χώροι, πλατείες κλπ),
- κρίσιμες υποδομές (σταθμοί τρένων και λεωφορείων, λιμάνια, αεροδρόμια, οδικές και σιδηροδρομικές αρτηρίες, εγκαταστάσεις παραγωγής και δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, αγωγοί μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου, συλλέκτες νερού, κλπ),
- οι χώροι συνάθροισης ευπαθών τμημάτων πληθυσμού (σχολεία, παιδικοί σταθμοί, δημόσια και ιδιωτικά Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας (ΚΚΠΠ), νοσοκομεία, μονάδες υγείας, μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, ΚΑΠΗ, κατασκηνώσεις κλπ),
- οι οικισμοί,
- λοιπές εγκαταστάσεις με εμπειρόχουσες επικίνδυνες ουσίες (υπαγόμενες ή μη στις διατάξεις της Οδηγίας SEVESO III)
- περιβαλλοντικά προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, πλημμυριζόμενες εκτάσεις βάσει των Χαρτών Επικινδυνότητας και Κινδύνου Πλημμύρας κλπ. και
- μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς.

αεροδρόμια, λιμάνια, σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων, σιδηροδρομικές αρτηρίες, στρατιωτικές εγκαταστάσεις κλπ), μεριμνά για τη σχετική ενημέρωση των υπευθύνων λειτουργίας των ανωτέρω σημείων σχετικά με την εκδήλωση του περιστατικού, προκειμένου οι τελευταίοι να υλοποιήσουν δράσεις προστασίας του πληθυσμού που βρίσκονται εντός των ανωτέρω σημείων (βλ. παρ. 14 Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου) και

- μεριμνά για τη σχετική ενημέρωση των γειτονικών εγκαταστάσεων SEVESO, καθώς και εγκαταστάσεων που δεν υπάγονται στις διατάξεις της ΚΥΑ 172058/2016 αλλά βρίσκονται στο ίδιο επιχειρηματικό πάρκο ή εντός των ζωνών I, II ή III και όπου οι συνέπειες μεγάλου ατυχήματος ενδέχεται να αυξάνονται λόγω της γεωγραφικής θέσης και της εγγύτητας αυτών με την εγκατάσταση στην οποία εκδηλώθηκε το ατύχημα, εξαιτίας πολλαπλασιαστικών φαινομένων.

1.1.3 Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας

Στο πλαίσιο προετοιμασίας/ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από περιστατικά σε εγκαταστάσεις SEVESO και βάσει της αποστολής του και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Εκπονεί σχέδιο για τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. και τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση ΤΑΜΕ.
- Διασφαλίζει τη λειτουργία ενσύρματων και ασύρματων επικοινωνιών και πληροφοριακών συστημάτων.
- Οργανώνει, στελεχώνει και λειτουργεί σε 24ωρη βάση το Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.), το οποίο διασυνδέεται και συνεργάζεται κεντρικά με τα αντίστοιχα Κέντρα Επιχειρήσεων των αρμοδίων Φορέων και Αρχών, σε θέματα Πολιτικής Προστασίας της Χώρας.
- Κοινοποιεί το παρόν Σχέδιο σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες που εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν.
- Εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται.
- Εκδίδει οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, σχετικά με τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) κατά την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται για αυτές στο παρόν Σχέδιο.
- Εξασφαλίζει τον επιχειρησιακό συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, ενώ διαβιβάζει στις τελευταίες και τις εντολές της Ηγεσίας.
- Εξασφαλίζει όλες τις αναγκαίες πιστώσεις για την υλοποίηση του σχεδίου και διάθεση αυτών.
- Συμμετέχει στην κατάρτιση της εκάστοτε επικαιροποίησης/αναθεώρησης του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ, καθώς και, διά των τοπικών αρμόδιων Αστυνομικών Αρχών, στην κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων (παρ. Β.1 & Β.2, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Τηρεί ενημερωμένα στοιχεία του προσωπικού και του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και μέσων της ΕΛ.ΑΣ..
- Εκδίδει διαταγές για την εκπαίδευση και ενημέρωση του αστυνομικού και πολιτικού προσωπικού των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος σε εγκατάσταση SEVESO, το οποίο έχει συνέπειες σε χώρο ευθύνης της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν.4249/2014), η ΕΛ.ΑΣ. δρομολογεί κατά βάση τις κάτωθι δράσεις:

- Λήψη μέτρων τροχαίας για τη διευκόλυνση της κίνησης των πυροσβεστικών οχημάτων και των οχημάτων άλλων φορέων (ασθενοφόρων, οχημάτων ΟΤΑ, κλπ) που εμπλέκονται στην καταστολή.
- Λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης προς αποφυγή κυκλοφοριακής συμφόρησης, τόσο στην περιοχή του ατυχήματος όσο και ευρύτερα, εκτροπή ροής κυκλοφορίας των λοιπών οχημάτων από ασφαλείς παρακαμπτήριες οδούς, προς αποφυγή εγκλωβισμού τους στην περιοχή του ατυχήματος, καθώς και μέτρων διευκόλυνσης των πολιτών που απομακρύνονται από αυτήν.
- Απαγόρευση της εισόδου εντός της ψυχρής ζώνης, καθώς και των ζωνών I, II και III σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα (όπως οι ανωτέρω ζώνες έχουν οριοθετηθεί από το Π.Σ.).
- Συμβολή στην υλοποίηση της απόφασης για οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, όταν αυτή ληφθεί από τα αρμόδια Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας.
- Περιφρούρηση και διαφύλαξη της περιουσίας που καταστράφηκε ή απειλήθηκε από το ΤΑΜΕ, μέχρι την παράδοσή της στους κατόχους.
- Λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας, σε συνεργασία με το Π.Σ. όπου αυτό απαιτείται, για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών στην πληγείσα περιοχή.
- Ο Διοικητής της τοπικής αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής συμμετέχει στο Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας που έχει πληχθεί από το περιστατικό, το οποίο, εφόσον συντρέχει λόγος, συγκαλείται προς υποβοήθηση του έργου του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη (Ν. 3013/2002, άρθρο 12, παρ. 3 & Ν. 3852/2010).

Οι ανωτέρω δράσεις δρομολογούνται από τις κατά τόπους αρμόδιες Υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. σύμφωνα με τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό και τα σχέδια επέμβασής τους.

1.2 Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής

1.2.1 Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής

Οι αρμοδιότητες του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής ασκούνται στον θαλάσσιο χώρο ευθύνης του, στα πλοία και στα πάσης φύσεως πλωτά ναυπηγήματα, στους δημόσιους και ιδιωτικούς λιμένες και στις λιμενικές ζώνες τους, όπως ειδικότερα καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις, ιδίως στο ν.δ. 444/1970 (Α' 39), στο άρθρο 29 του Ν. 2971/ 2001 (Α' 285), στο άρθρο 12 του Ν. 2289/1995 (Α' 27), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 163 του Ν. 4001/2011 (Α' 179) και όπως ισχύει, και πάντως, μόνο στους χώρους που

η κείμενη νομοθεσία ορίζει ως χώρους αρμοδιότητάς του.

Στο πλαίσιο προετοιμασίας/ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από περιστατικά σε εγκαταστάσεις SEVESO και βάσει της αποστολής του και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το Αρχηγείο Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Εκδίδει διαταγές και κατευθυντήριες οδηγίες προς τις υπηρεσίες του και τις τοπικές Λιμενικές Αρχές για την εξασφάλιση της απαραίτητης ετοιμότητας και τη συμβολή τους στην αντιμετώπιση ΤΑΜΕ.
- Οργανώνει, στελεχώνει και λειτουργεί το Κέντρο Επιχειρήσεων (Κ.ΕΠΙΧ.) και στελεχώνει, σε συνεργασία με την Πολεμική Αεροπορία, το Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας & Διάσωσης (Ε.Κ.Σ.Ε.Δ.).
- Κοινοποιεί το παρόν Σχέδιο σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες που εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν.
- Εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται.
- Εκδίδει οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, σχετικά με τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) κατά την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται για αυτές στο παρόν Σχέδιο.
- Εξασφαλίζει τον επιχειρησιακό συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ενώ διαβιβάζει στις τελευταίες και τις εντολές της Ηγεσίας.
- Συμμετέχει στην κατάρτιση της εκάστοτε επικαιροποίησης/αναθεώρησης του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ, καθώς και, διά των τοπικών αρμόδιων Λιμενικών Αρχών, στην κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων (παρ. Β.1 & Β.2, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Τηρεί επικαιροποιημένα στοιχεία των πόρων (προσωπικού και του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και μέσων του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) και μεριμνά για την ετοιμότητα και καταλληλότητα αυτών.
- Διαθέτει μέσα, μετά από συνεννόηση με το Πυροσβεστικό Σώμα, για εναέρια επιτήρηση.
- Εξασφαλίζει όλες τις αναγκαίες πιστώσεις για την υλοποίηση του σχεδίου και διάθεση αυτών.
- Εκδίδει διαταγές για την εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ..
- Διασφαλίζει τη λειτουργία ενσύρματων και ασύρματων επικοινωνιών και πληροφοριακών συστημάτων.
- Συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος σε εγκατάσταση SEVESO, το οποίο έχει συνέπειες σε χώρο ευθύνης του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 4150/2013, άρθρο 5), το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.:

- Λαμβάνει μέτρα τροχαίας για τη διευκόλυνση της κίνησης των πυροσβεστικών οχημάτων και των οχημάτων άλλων φορέων (ασθενοφόρων, οχημάτων ΟΤΑ, κλπ) που εμπλέκονται στην καταστολή.

- Λαμβάνει μέτρα τροχαίας κίνησης προς αποφυγή κυκλοφοριακής συμφόρησης, τόσο στην περιοχή του ατυχήματος όσο και ευρύτερα, εκτροπή ροής κυκλοφορίας των λοιπών οχημάτων από ασφαλείς παρακαμπτήριες οδούς, προς αποφυγή εγκλωβισμού τους στην περιοχή του ατυχήματος, καθώς και μέτρα διευκόλυνσης των πολιτών που απομακρύνονται από αυτήν.
- Απαγορεύει την είσοδο εντός της ψυχρής ζώνης, καθώς και των ζωνών I, II και III σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα (όπως οι ανωτέρω ζώνες έχουν οριοθετηθεί από το Π.Σ.).
- Συμβάλλει στην υλοποίηση της απόφασης για οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, όταν αυτή ληφθεί από τα αρμόδια Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας.
- Περιφρουρεί και διαφυλάττει την περιουσία που καταστράφηκε ή απειλήθηκε από το ΤΑΜΕ, μέχρι την παράδοσή της στους κατόχους.
- Λαμβάνει μέτρα τάξης και ασφάλειας, σε συνεργασία με το Π.Σ. όπου αυτό απαιτείται, για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών στην πληγείσα περιοχή.
- Σε περίπτωση που οι επιχειρησιακές ζώνες/ζώνες ασφαλείας εμπερικλείουν θαλάσσιο χώρο, ενημερώνεται άμεσα από ΠΕΚΕ, προκειμένου να προβεί σε σχετικές δράσεις προστασίας των πλεουμένων και των λουομένων, καθώς και ατόμων που βρίσκονται επί της ακτής, σε συνεννόηση με την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή (σε περίπτωση π.χ. που τοξικό νέφος ή κύμα θερμικής ακτινοβολίας λόγω του περιστατικού απειλεί την υγεία και τη ζωή των λουομένων ή των ατόμων που επιβαίνουν σε πλεούμενα εντός του εύρους των ανωτέρω ζωνών).
- Εφόσον απαιτηθεί, διεξάγει έρευνα και διάσωση στη θάλασσα.
- Σε περίπτωση ρύπανσης θάλασσας ή παράκτιου χώρου από πετρελαιοειδή προερχόμενα από επίγειους αγωγούς ή βυτιοφόρα οχήματα και συρμούς, καθώς και από ατύχημα σε βιομηχανία, διυλιστήριο ή εγκατάσταση αποθήκευσης πετρελαιοειδών στην παραθαλάσσια ζώνη, αναλαμβάνονται δράσεις αντιμετώπισης και αποκατάστασης, καθώς και παρεμπόδισης εξάπλωσης της ρύπανσης, από τις αρμόδιες Λιμενικές Αρχές όπως αυτές ορίζονται στα επιμέρους Τοπικά Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 11/2002.

Οι ανωτέρω Αρχές είναι υπεύθυνες για την κινητοποίηση των εμπλεκόμενων φορέων και αρχών και τον συντονισμό των ενεργειών τους, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τα περιστατικά ρύπανσης στην περιοχή δικαιοδοσίας τους βάσει του κατά περίπτωση εγκεκριμένου τοπικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης (Κεφάλαιο 1, παρ. 1.9.1, ΠΔ 11/2002). Στους φορείς αυτούς συμπεριλαμβάνονται λοιποί φορείς της κεντρικής διοίκησης, της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, οι φορείς διοίκησης των λιμένων, οι βιομηχανίες πετρελαίου, καθώς και οι επιχειρήσεις ναυαγιάιρεσης, ρυμούλκησης και επιθαλάσσιας αρωγής, οι εξειδικευμένες εταιρείες καταπολέμησης ρύπανσης και οι εταιρείες εκτέλεσης υποθαλάσσιων εργασιών, υπό τον συντονισμό του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.. Οι εξειδικευμένες δράσεις προστασίας των εμβίων ειδών που μολύνονται από τη διαφυγή πετρελαίου στο περιβάλλον αναλαμβάνονται από ειδικά κέντρα που λειτουργούν στη χώρα, όπως το Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Ζώων και Πουλιών. Στις κατά τόπου ενέργειες που αναλαμβάνονται βάσει του σχεδιασμού για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ρύπανσης των ακτών συνδράμουν μη κυβερνητικές οργανώσεις και εθελοντές που έχουν τεθεί στη διάθεση της κατά περίπτωση Λιμενικής Αρχής και τα στοιχεία των οποίων περιλαμβάνονται στα σχετικά ευρετήρια του τοπικού σχεδίου

έκτακτης ανάγκης (ΠΔ 11/2002, Κεφάλαιο 1, παρ. 1.1.2).

Σε περίπτωση που εξαιτίας του ΤΑΜΕ προκλήθηκε ρύπανση θάλασσας ή ακτών εξαιρετικά μεγάλης έκτασης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Κεφάλαιο 3 (παρ. 3.7) του ΠΔ 11/2002, το Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας & Διάσωσης (ΕΚΣΕΔ) του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., κατόπιν σχετικής ενημέρωσης από το Κ.ΕΠΙΧ./Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ενεργεί βάσει του ισχύοντος «Μνημονίου Ενεργειών Αντιμετώπισης Περιστατικών Ρύπανσης» και θέτει σε ετοιμότητα τη Δ/νση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., τις εμπλεκόμενες Λιμενικές Αρχές και τους κατά περίπτωση εμπλεκόμενους φορείς υποστήριξης (όπως αυτοί αναφέρονται στο Κεφάλαιο 3, παρ. 3.5 του ανωτέρω ΠΔ).

Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Χημείο του Κράτους προβαίνει, μεταξύ άλλων, σε αναλύσεις για την ταυτοποίηση των πετρελαϊκών ρύπων, διευκολύνοντας το έργο των Λιμενικών Αρχών και στον εντοπισμό των υπαιτίων ρύπανσης (Κεφάλαιο 3, παρ. 3.5.12, ΠΔ 11/2002). Το ανωτέρω υλοποιείται από την αρμόδια περιφερειακή Χημική Υπηρεσία, κατόπιν αιτήματος της τοπικής αρμόδιας Λιμενικής Αρχής. Επιπλέον, το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. δύναται να διενεργήσει δειγματοληψίες και να παράσχει επιστημονική υποστήριξη για τον τρόπο/μέθοδο αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης ανάλογα με το είδος των φυσικών οικοσυστημάτων των περιοχών που επηρεάζονται από το περιστατικό ρύπανσης (Κεφάλαιο 3, παρ. 3.5.13, ΠΔ 11/2002).

Οι εργασίες καθαρισμού δύναται να διενεργηθούν, κατόπιν σχετικής ανάθεσης από την τοπική αρμόδια Λιμενική Αρχή, από εξειδικευμένες ιδιωτικές αντιρρυπαντικές εταιρείες, με κατάλληλα οργανωμένο προσωπικό, με χρήση μέσων ατομικής προστασίας, σύγχρονο ειδικό εξοπλισμό (μηχανήματα, αναλώσιμα κ.λπ.) και τήρηση του ειδικού πρωτοκόλλου ασφαλείας – διαδικασίας τη συγκεκριμένη μορφή ρύπανσης, με την όλη δαπάνη να βαρύνει τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης.

Ο καθαρισμός των ακτών σε περίπτωση ρύπανσης εκτελείται κυρίως από τους συναρμόδιους ΟΤΑ και τα Λιμενικά Ταμεία της περιοχής του συμβάντος με οργάνωση ομάδας καθαρισμού ακτών με εργατοτεχνίτες που θα προσληφθούν από την περιοχή του συμβάντος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 6.35, 6.36, 6.37 & 6.40 του Μέρους II του ΠΔ 11/2002.

Τέλος, σε περίπτωση που η ρύπανση αποτελεί συνέπεια έκνομης ενέργειας, ειδοποιείται ταυτόχρονα και η Διεύθυνση Ασφάλειας & Αστυνόμευσης του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.

- Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια εξέλιξης του περιστατικού επικίνδυνα διαφυγόντα υγρά κινούνται προς θάλασσα στην οποία βρίσκονται λουόμενοι και εφόσον κριθεί αναγκαίο, ο επικεφαλής Αξιωματικός του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού ενημερώνει σχετικά την οικεία Λιμενική Αρχή, προκειμένου αυτή, σε συνεργασία με τον οικείο Δήμο, να απομακρύνει άμεσα τους λουομένους και να προβεί σε σχετικές απαγορεύσεις μέχρι, κατόπιν σχετικών μετρήσεων, να διαπιστωθεί η καταλληλότητα της θάλασσας για κολύμβηση.

Εφόσον, στη συνέχεια, λόγω του ΤΑΜΕ εκδοθεί προσωρινή απαγόρευση κολύμβησης από τις αρμόδιες Δ/νσεις των Γενικών Δ/νσεων Υγείας των οικείων Περιφερειών, οι τοπικές αρμόδιες Λιμενικές Αρχές οφείλουν να επιτηρούν τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται από τους οικείους Δήμους για την αποτροπή της εισόδου λουομένων στην ακτή.

- Επιτηρεί μέτρα απαγόρευσης της αλιείας που επιβάλλονται το Τμήμα Αλιείας της

- οικείας Περιφέρειας και συνεργάζεται με κεντρικές ή περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, για την έκδοση οδηγιών σχετικά με την κατανάλωση αλιευτικών προϊόντων.
- Διευκολύνει την από θαλάσσης μεταφορά με πλωτά μέσα του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. προσωπικού και μέσων επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών (ΕΛ.ΑΣ., ΠΣ, Ε.Κ.Α.Β., κλπ) λόγω ΤΑΜΕ, καθώς και υλικών και μέσων για την περίθαλψη πληγέντων, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.
  - Αποκλείει χερσαίους και θαλάσσιους χώρους, απομακρύνει πολίτες – θαλάσσια μέσα, σκάφη κλπ και δημιουργεί διόδους/ζώνες, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν από φορείς αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης των συνεπειών.
  - Συμβάλλει στην υλοποίηση της απόφασης για οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών από θαλάσσης, όταν αυτή ληφθεί από τα αρμόδια Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας.
  - Διαθέτει μέσα για την απομάκρυνση ατόμων από τις λιμενικές εγκαταστάσεις διά θαλάσσης, δεδομένου και του υφιστάμενου κυκλοφοριακού προβλήματος στο παρακείμενο οδικό δίκτυο λόγω του ΤΑΜΕ.
  - Απομακρύνει πλοία από θαλάσσια περιοχή εγγύς της οποίας βρίσκεται η εγκατάσταση στην οποία εκδηλώθηκε το ΤΑΜΕ
  - Ενημερώνει όμορες λιμενικές εγκαταστάσεις.
  - Σε περίπτωση πρόκλησης ή ενδεχόμενου πρόκλησης ρύπανσης της θάλασσας ή των ακτών ενός ή περισσότερων παράκτιων κρατών, το Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής αναλαμβάνει να ενημερώσει τις αρμόδιες Εθνικές Αρχές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 11/2002, ΦΕΚ 6, τ.Α.. Αντίγραφο της εν λόγω αναφοράς κοινοποιείται στη ΓΓΠΠ για τη συμπλήρωση του «Φακέλου Καταστροφής» και την εν συνεχεία ενημέρωση της Διυπουργικής Επιτροπής SEVESO.
  - Εφόσον έχει αρμοδιότητα, ο Διοικητής της τοπικής αρμόδιας Λιμενικής Αρχής συμμετέχει στο Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας που έχει πληχθεί από το περιστατικό, το οποίο, εφόσον συντρέχει λόγος, συγκαλείται προς υποβοήθηση του έργου του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη (Ν. 3013/2002, άρθρο 12, παρ. 3 & Ν. 3852/2010).

1.3 Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων/Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας

Η αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων είναι η Δ/ση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων & Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, διά του Τμήματος Περιβάλλοντος & Βιομηχανικής Ασφάλειας (ΠΔ 147/2017, άρθρο 50).

- Το Τμήμα Περιβάλλοντος & Βιομηχανικής Ασφάλειας:
  - Λαμβάνει από την αδειοδοτούσα αρχή αντίγραφο των Κοινοποιήσεων (παρ. 3.2, άρθρο 6 της ΚΥΑ 172058/2016) και των εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (παρ. 4, άρθρο 7), καθώς και των Μελετών Ασφαλείας (παρ. Β.1, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Λαμβάνει ενημέρωση από την αδειοδοτούσα αρχή για τις δράσεις των φορέων εκμετάλλευσης που προβλέπονται στο άρθρο 8 (παρ. 3) της ΚΥΑ 172058/2016 σχετικά με τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας που παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων.
- Έχει τη δυνατότητα, εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του Φακέλου Κοινοποίησης και των εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων των εγκαταστάσεων να διαβιβάσει στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του Φακέλου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της και ενδεχομένως να ζητήσει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο τεκμηριώνοντας το αίτημά της (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).
- Εξετάζει τις Μελέτες Ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένου του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας που προβλέπεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της ΚΥΑ 172058/2016 και μέσα σε διάστημα δύο (2) μηνών από την παραλαβή τους, γνωμοδοτεί ως προς τα σενάρια ατυχημάτων και την ασφαλή λειτουργία του μηχανολογικού εξοπλισμού της εγκατάστασης, καθώς και για τα ληπτέα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα (παρ. Β.2 εδάφιο α, άρθρο 9, ΚΥΑ 172058/2016).
- Συμμετέχει στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).
- Μετά από ένα μεγάλο ατύχημα, λαμβάνει, με τη μορφή συνοπτικής έκθεσης, από την αδειοδοτούσα αρχή, τα στοιχεία της παρ. 3α του άρθρου 16 (παρ. 3β, άρθρο 16, ΚΥΑ 172058/2016).
- Μέχρι και τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, λαμβάνει από την αδειοδοτούσα αρχή συγκεντρωτικούς καταλόγους με τα στοιχεία α. έως θ. της παρ. 1 του άρθρου 23 (παρ. 1, άρθρο 23, ΚΥΑ 172058/2016).
- Δύναται να συμμετάσχει σε επιθεωρήσεις και ελέγχους στις εγκαταστάσεις της παρ. 1 του άρθρου 19 της ΚΥΑ 172058/2016, κατ' εφαρμογή της παρ. 10 του ίδιου άρθρου και σύμφωνα με την Οδηγία 2012/18/ΕΕ περί συμμετοχής σε επιθεωρήσεις από τους συναρμόδιους φορείς.

Επισημαίνεται ότι πλέον, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 100 του Ν. 4605/2019, από 01-04-2019, η αδειοδότηση των μονάδων παραγωγής ή/και εμφιάλωσης ιατρικών και πεπιεσμένων αερίων μεταβιβάστηκε από τη Δ/νση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων & Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στις Δ/νσεις Ανάπτυξης των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων.

1.4 Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Α) Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας είναι:

- Η Δ/νση Υδρογονανθράκων (ΠΔ 132/2017, άρθρο 44) και
- η Δ/νση Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΠΔ 132/2017, άρθρο 46),
που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών.
- Η Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΔ 132/2017, άρθρο 26 & ΚΥΑ 172058/2016), που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων.
- Η Δ/νση Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΔ 132/2017, άρθρο 24), η οποία υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού & Διαχείρισης Αποβλήτων (Ν. 4622/2019, άρθρο 111).
- Η Δ/νση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας (ΠΔ 132/2017, άρθρο 25),
Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων.

- Τα Σώματα Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδος και το Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ), τα οποία υπάγονται στον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων [ΠΔ 84/2019, άρθρο 9, παρ. 3, ΠΔ 132/2017, & ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/101006/4557/06-11-2019 (ΦΕΚ 4170/Β/14-11-2019)].
- Η Δ/ση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, η οποία υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων (ΠΔ 84/2019, άρθρο 9, παρ. 3, ΠΔ 132/2017, άρθρο 44 & ΚΥΑ 322/2013 (ΦΕΚ 679Β') & Ν. 4622/2019, άρθρο 111].

Οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας ανά αρμόδια οργανική μονάδα είναι οι εξής:

Α] Η Δ/ση Υδρογονανθράκων αποτελεί αδειοδοτούσα αρχή (ΠΔ 132/2017, άρθρο 44):

- των βιομηχανιών παραγωγής πετρελαιοειδών και λιπαντικών, των εγκαταστάσεων εναποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων και υγραερίων, ασφάλτου, βιοκαυσίμων, εμφιάλωσης υγραερίων, συσκευασίας λιπαντικών, αγωγών μεταφοράς αργού και πετρελαϊκών προϊόντων και των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, δυναμικότητας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και
- των συστημάτων μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, υγροποίησης και αεριοποίησης φυσικού αερίου, δυναμικότητας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,

κατέχοντας τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος Μέρους.

Επιπλέον, η Δ/ση Υδρογονανθράκων, συμμετέχει στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

Β] Η Δ/ση Ηλεκτρικής Ενέργειας αποτελεί αδειοδοτούσα αρχή των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και σταθμών συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας από συμβατικά καύσιμα (ΠΔ 132/2017, άρθρο 46), κατέχοντας τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος Μέρους.

Επιπλέον, η Δ/ση Ηλεκτρικής Ενέργειας, συμμετέχει στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

Γ] Η Δ/ση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΔ 132/2017, άρθρο 26, Ν. 4014/2011, άρθρα 3 (παρ. 1) & 14 & ΚΥΑ 172058/2016):

- Αποτελεί, σε συνεργασία (για την εφαρμογή του άρθρου 12) με τη Γενική Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ, αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της ΚΥΑ 172058/2016. Το ΥΠΕΝ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, διασφαλίζει τη συντονισμένη εφαρμογή της ΚΥΑ 172058/2016 από τις εμπλεκόμενες αρχές, όπως ορίζονται στις παραγράφους 20 και 21 του άρθρου 3 της ανωτέρω ΚΥΑ, ώστε να ευθυγραμμίζονται οι σχετικές δράσεις τους με τις διατάξεις της ΚΥΑ.

- Σε περίπτωση που κρίνει ότι μία επικίνδυνη ουσία που αναφέρεται στο μέρος 1 ή απαριθμείται στο μέρος 2 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 172058/2016, δεν ενέχει κίνδυνο μεγάλου ατυχήματος διότι, σύμφωνα με τα κριτήρια και τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 της οδηγίας 2012/18/ΕΕ, υπό κανονικές ή μη συνθήκες

που μπορούν εύλογα να προβλεφθούν, η ουσία αυτή δεν είναι δυνατόν, να προκαλέσει έκλυση μάζας ή ενέργειας που θα μπορούσε να οδηγήσει σε μεγάλο ατύχημα, προβαίνει σε σχετική αιτιολογημένη κοινοποίηση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (παρ. 1, άρθρο 4).

- Λαμβάνει από την αδειοδοτούσα αρχή αντίγραφο των Κοινοποιήσεων (παρ. 3.2, άρθρο 6 της ΚΥΑ 172058/2016) και των εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (παρ. 4, άρθρο 7 της ΚΥΑ 172058/2016), καθώς και των Μελετών Ασφαλείας (παρ. Β.1, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Έχει τη δυνατότητα εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του Φακέλου Κοινοποίησης να διαβιβάσει στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του Φακέλου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της και ενδεχομένως να ζητήσει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο τεκμηριώνοντας το αίτημά της (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).

- Λαμβάνει ενημέρωση από την αδειοδοτούσα αρχή για τις δράσεις των φορέων εκμετάλλευσης που προβλέπονται στο άρθρο 8 (παρ. 3) σχετικά με τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας που παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων.

- Γνωμοδοτεί επί των Μελετών Ασφαλείας των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας για θέματα εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον σε περίπτωση ατυχήματος (παρ. Β.2, άρθρο 9).

- Συμμετέχει στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Γνωμοδοτεί, σε συνεργασία με τη Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, σχετικά με το εάν για μία εγκατάσταση συντρέχει ή όχι λόγος κατάρτισης Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ. Η διαδικασία αυτή δρομολογείται από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, παραθέτοντας τους σχετικούς λόγους με βάση τις πληροφορίες των Μελετών Ασφαλείας και των Φακέλων Κοινοποίησης των εγκαταστάσεων (παρ. Β.2, εδάφιο 5, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Λαμβάνει από τα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια συγκεντρωτικές εκθέσεις με τις ενέργειες στις οποίες τα τελευταία έχουν προβεί σχετικά με την ενημέρωση του κοινού (παρ. 5β, άρθρο 13 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Όταν μία εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας ενέχει κινδύνους ατυχημάτων μεγάλης έκτασης με διασυννοριακές επιπτώσεις σε άλλο Κράτος-Μέλος της Ε.Ε., έρχεται σε συνεννόηση με τη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ και την αδειοδοτούσα αρχή και κοινοποιεί μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών προς το ενδιαφερόμενο Κράτος-Μέλος τις απαραίτητες πληροφορίες που διαθέτει κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 της ΚΥΑ 172058/2016 και προβαίνει με το εν λόγω Κράτος-Μέλος σε σχετικές διαβουλεύσεις στο πλαίσιο των διμερών σχέσεών τους, ως προς τα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται και από τις δύο πλευρές για την πρόληψη των ατυχημάτων αυτών, καθώς και για τον περιορισμό των συνεπειών τους στο άνθρωπο και το περιβάλλον.

Αντίστοιχα, σε περίπτωση που η εγκατάσταση βρίσκεται στο έδαφος άλλου Κράτους-Μέλους, παραλαμβάνει μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών τις απαραίτητες πληροφορίες από το άλλο Κράτος-Μέλος κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 της ΚΥΑ 172058/2016 και τις κοινοποιεί στη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ και στην αδειοδοτούσα αρχή της Περιφέρειας που συνορεύει με το όμορο Κράτος-Μέλος (παρ.

6, άρθρο 13 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος:

Α) Ενημερώνεται άμεσα από τον φορέα εκμετάλλευσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15 (περ. α, άρθρο 15 της ΚΥΑ 172058/2016).

Β) Λαμβάνει εντός τριών (3) μηνών πληροφόρηση από τον φορέα εκμετάλλευσης σχετικά με τα στοιχεία αα) έως αδ) του άρθρου 15 (περ. β, άρθρο 15 της ΚΥΑ 172058/2016).

Γ) Σε περίπτωση που αποτελεί την αρμόδια αρχή για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης, συνεργάζεται με την αδειοδοτούσα αρχή, τη Δ/νση ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Περιφέρειας ή/και τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.ΠΕ.) της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, την αρμόδια Δ/νση της Γενικής Δ/νσης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της οικείας Περιφέρειας, την αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, καθώς και την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, προκειμένου:

- να εξασφαλιστεί ότι ελήφθησαν:
- τα επείγοντα μέτρα που προβλέπονται στα σχέδια έκτακτης ανάγκης συνεκτιμώντας και το ενδεχόμενο πολλαπλασιαστικών φαινομένων (παρ. 1α, εδάφιο αα, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016)
- τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα απαιτούμενα μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων του ατυχήματος και την αποφυγή επανάληψής του (παρ. 1α, εδάφιο αβ, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016)
- να ενημερωθούν οι Δήμοι της περιοχής όπου συνέβη το ατύχημα, καθώς και τα πρόσωπα που ενδέχεται να πληγούν και, όπου είναι σκόπιμο, για τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να μετριασθούν οι συνέπειες του ατυχήματος (παρ. 1β, άρθρο 1 της ΚΥΑ 172058/2016).

Δ) Σε περίπτωση που το ατύχημα έχει λάβει ή ενδέχεται να λάβει διασυννοριακές επιπτώσεις, ενημερώνεται από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υποπαράγραφο ΙV. Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) της παρ. 1.1.1 του παρόντος Μέρους, προκειμένου να προβεί σε σχετική συνεργασία με τα όμορα Κράτη σύμφωνα με υπάρχουσες διμερείς συμφωνίες, συμβάσεις ή σύμφωνα με την ισχύουσα Κοινοτική Νομοθεσία.

Ε) Λαμβάνει από την αδειοδοτούσα αρχή, με τη μορφή συνοπτικής έκθεσης, τα στοιχεία της παρ. 3α του άρθρου 16 (παρ. 3β, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016).

ΣΤ) Λαμβάνει από την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία Αναφορά Δελτίου με επικίνδυνα υλικά (παρ. 4, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016).

Ζ) Ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το αργότερο εντός ενός (1) έτους από την ημερομηνία του ατυχήματος, σε περίπτωση που αυτό πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος VI της ΚΥΑ 172058/2016 (παρ. 1, άρθρο 17 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Σε περίπτωση που αποτελεί την αρμόδια αρχή για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης, δύναται να προτείνει στην αδειοδοτούσα αρχή την απαγόρευση της έναρξης λειτουργίας ή της επαναλειτουργίας της εγκατάστασης, μονάδας ή αποθήκης ή τμήματός της, εάν η τελευταία δεν πληροί σχετικούς όρους (παρ. 1, άρθρο 18 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Δύναται να συμμετάσχει σε επιθεωρήσεις και ελέγχους στις εγκαταστάσεις (παρ. 1, άρθρο 19 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Ανταλλάσσει πληροφορίες με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την εμπειρία που έχει

αποκτηθεί όσον αφορά την πρόληψη μεγάλων ατυχημάτων και τον περιορισμό των συνεπειών τους (παρ. 1, άρθρο 20, ΚΥΑ 172058/2016).

- Μέχρι και τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, λαμβάνει από την αδειοδοτούσα αρχή, τα στοιχεία α. έως θ. της παρ. 1 του άρθρου 23 της ΚΥΑ 172058/2016 (παρ. 1, άρθρο 23 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Λαμβάνει από το Πυροσβεστικό Σώμα καταλόγους των εγκαταστάσεων για τις οποίες έχουν οριστικοποιηθεί τα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης και μέχρι και τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, τις ασκήσεις ετοιμότητας που έχουν διενεργηθεί δυνάμει του άρθρου 11 (παρ. Α3 και 5) της ΚΥΑ 172058/2016 (παρ. 1.1, άρθρο 23 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Μέχρι το τέλος Μαΐου κάθε έτους, λαμβάνει από τη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ τα στοιχεία α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 23 της ΚΥΑ 172058/2016 (παρ. 2, άρθρο 23 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

Δ] Η Δ/νση Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΔ 132/2017, άρθρο 24), μεταξύ άλλων:

- Εισηγείται νομοθετικά και διοικητικά μέτρα για τη διαχείριση των αστικών, βιομηχανικών και συναφών αποβλήτων, επικινδύνων και μη επικινδύνων.

- Εκπονεί το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.), διατυπώνει απόψεις επί των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕ.Σ.Δ.Α.) και παρακολουθεί την υλοποίηση των έργων των ΠΕ.Σ.Δ.Α..

- Παρακολουθεί θέματα που αφορούν στις διασυνοριακές μεταφορές αποβλήτων πλην αυτών που εντάσσονται στην εναλλακτική διαχείριση.

- Εκδίδει πανελλαδικές άδειες διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, καθώς και διαπεριφερειακές άδειες συλλογής και μεταφοράς επικινδύνων ιατρικών αποβλήτων.

- Δύναται να συμμετάσχει στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

Ε] Η Δ/νση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας, διά του Τμήματος Ποιότητας της Ατμόσφαιρας, μεταξύ άλλων:

- Καταρτίζει και εκτελεί προγράμματα μέτρησης, καταγραφής και αξιολόγησης των επιπέδων ρύπανσης, εκτιμά την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και εισηγείται προτάσεις μέτρων για τη βελτίωση της ποιότητάς του καθώς και εποπτεύει τη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ) (ΠΔ 132/2017, άρθρο 22, παρ. γ (εδ. αα)).

- Εισηγείται όρια και τιμές στόχων ποιότητας αέρα καθώς και ορίων λήψης για βραχυπρόθεσμα σχέδια δράσης (ΠΔ 100/2014, άρθρο 22, παρ. γ (εδ. δδ)). Ειδικότερα, όσον αφορά το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ) και τις Μητροπολιτικές Περιφέρειες Αττικής και Θεσσαλονίκης, είναι αρμόδια για την εγκατάσταση, σε αντιπροσωπευτικές θέσεις εθνικού δικτύου, σταθμών για την παρακολούθηση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και την παρακολούθηση της λειτουργίας τους, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 210 του Ν. 3852/2010 σχετικά με τις αρμοδιότητες των Μητροπολιτικών Περιφερειών Αττικής και Θεσσαλονίκης (ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011, άρθρο 3).

- Εάν, λόγω του ατυχήματος, σε μία ζώνη ή έναν οικισμό, υπάρχει κίνδυνος τα επίπεδα των ρύπων να υπερβαίνουν ένα ή περισσότερα από τα όρια συναγερμού που ορίζονται στο Παράρτημα VII της ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011, εκπονεί, με την επιφύλαξη του άρθρου 210 του Ν. 3852/2010, σχέδια δράσης, στα οποία αναφέρονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν βραχυπρόθεσμα για να μειωθούν οι κίνδυνοι από αυτή την υπέρβαση ή να περιοριστεί η διάρκειά της (ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011, άρθρο 24).

- Σε περιπτώσεις που τίθενται θέματα ρύπανσης αέρα στην Περιφέρεια Αττικής, όταν παρατηρείται υπέρβαση του ορίου ενημέρωσης που προβλέπεται στο Παράρτημα XII της ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011 ή οιοδήποτε των ορίων συναγερμού που καθορίζονται σε αυτό, οφείλει να μεριμνά για την ενημέρωση του κοινού μέσω του ραδιοφώνου, της τηλεόρασης, των εφημερίδων ή του διαδικτύου, με την επιφύλαξη του άρθρου 210 του Ν. 3852/2010 (ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011, άρθρο 19).

Ειδικότερα, για την περίπτωση που τα επίπεδα συγκέντρωσης των αιωρούμενων σωματιδίων (Α.Σ.10) υπερβαίνουν την τιμή των 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, ο απειλούμενος πληθυσμός ενημερώνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. ΔΥΓ2/Γ.Π. οικ.3191/14.01.2014 έγγραφο του Υπουργείου Υγείας. Η εφαρμογή των μέτρων κηρύσσεται μετά από εισήγηση των κατά περίπτωση αρμόδιων υπηρεσιών, με ανακοίνωση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας, για το χωρικό πεδίο της Περιφέρειας Αττικής.

Σε περίπτωση που η μέτρηση της αέριας ρύπανσης δεν είναι εφικτή μέσω των σταθμών μέτρησης που προαναφέρθηκαν στην παρ. 11.1 του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου, οι μετρήσεις δύνανται να γίνουν μέσω κινητών σταθμών μέτρησης που διαθέτουν πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα, ιδιωτικοί φορείς κλπ., με μέριμνα του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, για την Περιφέρεια Αττικής.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 19033/13.04.2016 έγγραφο της Δ/σης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας: «Ο όρος «ρύπανση της ατμόσφαιρας», τα επίπεδα της οποίας παρακολουθεί συνεχώς το Τμήμα Ποιότητας της Ατμόσφαιρας στην Αττική (σύμφωνα με τις ανωτέρω αρμοδιότητες), μέσω των σταθερών σταθμών μέτρησης του ΕΔΠΑΡ, αναφέρεται στη συνήθη αστική και βιομηχανική ρύπανση της ατμόσφαιρας, που καθορίζεται από τις Οδηγίες 2008/50/ΕΚ και 2004/107/ΕΚ (παρακολουθούμενοι αέριοι ρύποι: CO, NO_x, SO₂, O₃, PM₁₀, PM_{2,5} και C₆H₆) και δε σχετίζονται με άμεσα επικίνδυνους τοξικούς αέριους ρύπους που συνήθως εκλύονται από βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης, όπως χλώριο, υδροκυάνιο, διοξίνες, φουράνια, κλπ. Το εν λόγω Τμήμα εξάλλου, πέραν του ότι δεν προκύπτει από τη νομοθεσία να κατέχει αρμοδιότητα παρακολούθησης των ανωτέρω αναφερόμενων τοξικών αερίων ρύπων που θα εκλυθούν από τεχνολογικό ατύχημα μεγάλης έκτασης, δε διαθέτει γνώσεις-εμπειρία αλλά ούτε και τον ανάλογο εξοπλισμό για ανίχνευση ή μέτρηση συγκεντρώσεων τέτοιων ρύπων. Αντίστοιχες με τις ανωτέρω αρμοδιότητες παρακολούθησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας μέσω του ΕΔΠΑΡ, έχουν με βάση το άρθρο 3 της ΚΥΑ 14122/549/Ε.103 (ΦΕΚ 488/Β'/2011), οι Δ/σεις Π.Ε.ΧΩ. των Περιφερειών.».

- Δύναται να συμμετάσχει στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

ΣΤ] Τα Σώματα Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδος, μεταξύ άλλων, έχουν ως επιχειρησιακούς στόχους (παρ. 1 & 2, άρθρο 58, ΠΔ 132/2017):

- να επιθεωρούν έργα και δραστηριότητες ως προς την παρακολούθηση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων και της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και να
- διαπιστώνουν πρόκληση περιβαλλοντικής ζημιάς και να εντοπίζει τον υπεύθυνο φορέα εκμετάλλευσης.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, οι Επιθεωρήσεις Βορείου και Νοτίου Ελλάδος, μεταξύ άλλων:

- Συγκαταλέγονται στις αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή έκτακτων περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων με σκοπό τη διερεύνηση περιβαλλοντικών καταγγελιών ή συμβάντων με ιδιαίτερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις και συνεπώς δύναται να διενεργεί κατά περίπτωση δειγματοληψίες και να συλλέγει στοιχεία (άρθρο 20, Ν. 4014/2011).
- Δύνανται να διενεργούν προκαταρκτική εξέταση και προανάκριση των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 28 του Ν. 1650/1986, εφόσον χρειαστεί και μετά από πρόσκλησή τους, από τους κατά περίπτωση αρμόδιους γενικούς ή ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, πάντοτε υπό τη διεύθυνση και την εποπτεία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος τέλεσης (παρ. 1, άρθρο 9, Ν. 4042/2012).
- Δύνανται να συμμετάσχουν στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

Ζ] Το Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ) (παρ. 3, άρθρο 58, ΠΔ 132/2017):

- Μεριμνά για την αντιμετώπιση του κινδύνου πρόκλησης περιβαλλοντικών ζημιών στο έδαφος, τα νερά και τη βιοποικιλότητα, συμπεριλαμβανομένης και της εποπτείας και του ελέγχου εφαρμογής των διατάξεων του ΠΔ 148/2009 (Α'190) και εισηγείται μέτρα πρόληψης και αποκατάστασης περιβαλλοντικών ζημιών.
- Παρακολουθεί την υλοποίηση μέτρων πρόληψης και αποκατάστασης και συντονίζει τις δράσεις των Περιφερειακών Επιτροπών Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΠΕΑΠΖ) (παρ. 6, άρθρο 6, ΠΔ 148/2009).
- Δύνανται να συμμετάσχει στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 51 (παρ. 5) του Ν. 4409/2016 (ΦΕΚ 136Α'/28-07-2016), οι υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Περιβάλλοντος, ΠΕ Μηχανικών, ΠΕ Γεωτεχνικών, ΠΕ Ειδικών Επιστημόνων, που υπηρετούν στο ΣΥΓΑΠΕΖ, καθώς και ο Προϊστάμενος της προαναφερόμενης διοικητικής μονάδας, είναι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, διενεργούν ελέγχους μετά από εντολή του Γενικού Διευθυντή Σώματος Επιθεωρητών & Ελεγκτών του ΥΠΕΝ, έχουν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από την εκάστοτε ισχύουσα σχετική νομοθεσία για τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος και εφαρμόζονται και ως προς αυτούς οι διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 2 του Ν. 3044/2002 (Α'197).

Η] Η Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, έχει ως βασικούς στόχους [ΠΔ 132/2017, άρθρο 53 & ΚΥΑ 322/2013 (ΦΕΚ 679Β')]:

- τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο της πολιτικής για την προστασία και διαχείριση του υδάτινου περιβάλλοντος,
- την οργάνωση και υλοποίηση συστήματος παρακολούθησης των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών του υδάτινου περιβάλλοντος,
- την καταχώρηση, επεξεργασία και διάχυση των μετρητικών δεδομένων και
- τον συντονισμό των εμπλεκόμενων δημόσιων αρχών σε θέματα αρμοδιότητας της.

Επιπλέον, η Ειδική Γραμματεία Υδάτων δύναται να συμμετάσχει στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

Θ) Εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από ΤΑΜΕ και βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ, ΔΕΣΦΑ Α.Ε., κλπ) προβαίνουν κατά κύριο λόγο στην εξασφάλιση όλων των αναγκαίων πόρων για την υλοποίηση δράσεων που αφορούν την άμεση αντιμετώπιση συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ στα δίκτυα και υποδομές αρμοδιότητάς τους

Σημειώνεται ότι η άσκηση Ενεργειακών Δραστηριοτήτων τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους και ασκείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας (Ν.4001/2011 - ΦΕΚ 179/Α'/2011).

Ο ΑΔΜΗΕ Α.Ε. αποτελεί διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας υψηλής και υπερυψηλής τάσης και διαθέτει κέντρα ελέγχου που λειτουργούν αδιάλειπτα όλο το 24ωρο. Συγκεκριμένα, λειτουργούν:

- Το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας: Για ολόκληρο το Δίκτυο
- Το Νότιο Περιφερειακό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας: Για την Ήπειρο, τα Επτάνησα, τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο, την Αττική, την Εύβοια και τις Κυκλάδες.
- Το Βόρειο Περιφερειακό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας Πτολεμαΐδας: Για τη Θεσσαλία, τη Δυτική Μακεδονία και την Κεντρική Μακεδονία.
- Το Βόρειο Περιφερειακό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας Θεσσαλονίκης: Για την Ανατολική Μακεδονία, τη Χαλκιδική και τη Θράκη.

Ο ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. αποτελεί τον διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Οι εταιρίες οφείλουν να έρθουν σε σχετική συνεννόηση με τους ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων σε περίπτωση που εντός ή πέριξ της περιφέρειας της εγκατάστασης διέρχονται ηλεκτροφόρα καλώδια.

Μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ και εφόσον συντρέχουν λόγοι, ο ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε και ο ΑΔΜΗΕ Α.Ε. βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία τους είναι κυρίως αρμόδιοι για:

- Την προληπτική διακοπή δικτύων για την ασφάλεια του προσωπικού καταστολής του ΤΑΜΕ.
- Τον έλεγχο και την αποκατάσταση βλαβών στο δίκτυο αρμοδιότητάς τους.
- Την ενημέρωση του κοινού κατά την κρίση τους (δελτία τύπου, ανακοινώσεις στα τοπικά ΜΜΕ κ.λπ.), σε περιπτώσεις βλαβών του δικτύου τους που ενέχουν κίνδυνο για τους

πολίτες (ειδικές οδηγίες αυτοπροστασίας, όπως τη μη προσέγγιση αγωγών του δικτύου αρμοδιότητάς τους που έχουν υποστεί βλάβες εξαιτίας του ατυχήματος, κλπ).

Ο Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ) Α.Ε. είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία, τη διαχείριση, την εκμετάλλευση και την ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) και των διασυνδέσεών του, ενώ η **Εταιρεία Διανομής Αερίου Αττικής (ΕΔΑ Αττικής) Α.Ε. και η Εταιρεία Διανομής Αερίου Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας (ΕΔΑ ΘΕΣΣ) Α.Ε.**, αποτελούν τους Διαχειριστές του Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου στην Αττική και εντός των γεωγραφικών περιοχών του Νομού Θεσσαλονίκης και Περιφέρειας Θεσσαλίας, αντίστοιχα.

Οι εταιρίες θα πρέπει να έρθουν σε σχετική συνεννόηση με τον ΔΕΣΦΑ Α.Ε. ή την αντίστοιχη ΕΔΑ Α.Ε. για τη λήψη πιθανών μέτρων σε περίπτωση ύπαρξης δικτύου φυσικού αερίου ή σχετικού υπέργειου εξοπλισμού στην πέριξ περιοχή. Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση που πέριξ της εγκατάστασης διέρχεται τμήμα του Διαδριατικού Αγωγού Φυσικού Αερίου (TAP) ή βρίσκεται υποδομή του.

1.5 Υπουργείο Υγείας

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Υγείας είναι:

- Η Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής, στην οποία υπάγονται:
  - η Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος και
  - η Δ/νση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4),
- το ΕΚΑΒ και
- ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ).

Οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Υγείας ανά αρμόδια οργανική μονάδα είναι οι εξής:

Α] Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής

Η Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Υπηρεσιών Υγείας βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (ΠΔ 121/2017), είναι κυρίως αρμόδια για τη διαμόρφωση και την παρακολούθηση εφαρμογής πολιτικών για την προαγωγή και την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος

Α.1] Η Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος (παρ. 3, άρθρο 22, ΠΔ 121/2017, Ν. 4600/2019 & ΚΥΑ 172058/2016) αναφορικά με τις διαδικασίες πρόληψης και αντιμετώπισης τεχνολογικών ατυχημάτων μεγάλης έκτασης:

- Λαμβάνει από την αδειοδοτούσα αρχή αντίγραφο των Κοινοποιήσεων (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016) και των εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (παρ. 4, άρθρο 7, ΚΥΑ 172058/2016), καθώς και των Μελετών Ασφαλείας (παρ. Β.1, άρθρο 9, ΚΥΑ 172058/2016).

- Έχει τη δυνατότητα εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του Φακέλου Κοινοποίησης να διαβιβάσει στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του Φακέλου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της και ενδεχομένως να ζητήσει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο τεκμηριώνοντας το αίτημά της (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).

- Λαμβάνει ενημέρωση από την αδειοδοτούσα αρχή για τις δράσεις των φορέων

εκμετάλλευσης που προβλέπονται στο άρθρο 8 (παρ. 3) της ΚΥΑ 172058/2016 σχετικά με τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας που παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων.

- Γνωμοδοτεί επί των Μελετών Ασφαλείας των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας σε θέματα εκτίμησης των επιπτώσεων στην υγεία των περιοίκων από ένα ενδεχόμενο ατύχημα (παρ. Β.2, άρθρο 9, ΚΥΑ 172058/2016 & άρθρο 22, ΠΔ 121/2017).

- Συμμετέχει στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).

- Συμμετέχει σε επιθεωρήσεις και ελέγχους στις εγκαταστάσεις (παρ. 1, άρθρο 19, ΚΥΑ 172058/2016 & άρθρο 22, ΠΔ 121/2017).

Επιπλέον, η Δ/νση Δημόσιας Υγείας, μεταξύ άλλων:

- Μελετά, προγραμματίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή υγειονομικών διατάξεων, που αφορούν σε επιπτώσεις από μεγάλες φυσικές και τεχνητές καταστροφές καθώς και υποδεικνύει τη λήψη μέτρων για την προστασία της Δημόσιας Υγείας (Μελέτες SEVESO) (άρθρο 22, ΠΔ 121/2017).

- Μελετά, προγραμματίζει, συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή υγειονομικών διατάξεων, κανονισμών και προγραμμάτων, που αφορούν μεταξύ άλλων (άρθρο 22, ΠΔ 121/2017):

i. Στην υγειονομική προστασία και εξυγίανση του πόσιμου ύδατος και των υδρεύσεων με υγειονομική προστασία, επεξεργασία και απολύμανση.

ii. Στον εποπτικό έλεγχο και στην παρακολούθηση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης ανά την επικράτεια, τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων ποιότητας και τη σύνταξη εκθέσεων ποιότητας με υποβολή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και παράλληλη ενημέρωση του πληθυσμού.

iii. Στον εποπτικό έλεγχο και στην παρακολούθηση της ποιότητας των νερών ακτών κολύμβησης.

- Εναρμονίζει το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο με τις οικείες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την «παρακολούθηση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης».

- Σε περίπτωση ΤΑΜΕ:

- Καταρτίζει και εκδίδει οδηγίες για τη λήψη μέτρων προστασίας της υγείας του κοινού στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας λόγω του ΤΑΜΕ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας (αρμόδιες Δ/νσεις των Γενικών Δ/σεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας των οικείων Περιφερειών).
- Συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

A.2] Η Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4)¹⁵

Στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση ΤΑΜΕ και βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 4633/2019, ΦΕΚ 161/Α'/2019), η Δ/νση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων

¹⁵ Η Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4) συστάθηκε με το άρθρο 28 του Ν. 4633/2019 (ΦΕΚ 161/Α'/2019)

Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- εκπόνηση και επικαιροποίηση επιχειρησιακών σχεδίων στον τομέα της διαχείρισης εκτάκτων αναγκών και κρίσεων υγειονομικού χαρακτήρα,
- σχεδιασμός και η πραγματοποίηση ασκήσεων προετοιμασίας και συντονισμού όλων των δημόσιων φορέων σε περίπτωση κρίσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, μεμονωμένα ή από κοινού με το Ε.Κ.Α.Β.,
- συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς ασκήσεις αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων και κρίσεων, μεμονωμένα ή από κοινού με το Ε.Κ.Α.Β.,
- εκπροσώπηση του Υπουργείου Υγείας σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς για θέματα διαχείρισης εκτάκτων καταστάσεων, υποδομών ζωτικής σημασίας, αναγνώρισης θυμάτων μαζικών καταστροφών και ΧΒΡΠ απειλών.
- συμμετοχή στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).

Μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ, η Δ/ση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας (Ν. 4633/2019, ΦΕΚ 161/Α'/2019) προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- επικοινωνιακή διαχείριση των κρίσεων υγειονομικού χαρακτήρα από κοινού με το Ε.Κ.Α.Β.,
- επικοινωνιακή διαχείριση εκτάκτων αναγκών και κρίσεων, σε συνεννόηση με την ηγεσία του Υπουργείου Υγείας,
- παροχή, από κοινού με το Κ.Ε.Π.Υ./Ε.Κ.Α.Β., οδηγιών στα εφημερεύοντα νοσοκομεία για αντιμετώπιση πιθανών περιστατικών μολυσμένων διακομισθέντων, καθώς και συστάσεων για πιθανούς μολυσμένους περιπατητικούς (αυτοεξυπηρετούμενους) τραυματίες που θα προσφύγουν για παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και
- ευθύνη συντονισμού των φορέων, κρατικών ή μη, που παρέχουν υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας σε χώρους φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών.

Επιπλέον, η Δ/ση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας σε περίπτωση ΤΑΜΕ συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

Β] ΕΚΑΒ¹⁶

Στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση ΤΑΜΕ και βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν.1579/1985, ΠΔ 376/1988 & ΠΔ 348/1996, Ν. 4633/2019 - ΦΕΚ 161/Α'/2019), το ΕΚΑΒ προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Εξασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών του ΕΚΑΒ.
- Εξασφάλιση των επικοινωνιών του συντονιστικού κέντρου ΕΚΑΒ με τα άλλα κέντρα επιχειρήσεων.

¹⁶ Με τον Ν. 4633/2019 (ΦΕΚ 161/Α'/2019) καταργείται το Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας – ΕΚΕΠΥ (άρθ. 28) ενώ στις αρμοδιότητες του ΕΚΑΒ (άρθ. 29) περιλαμβάνονται ο συντονισμός της παροχής, σε έκτακτες περιπτώσεις άμεσης βοήθειας, επείγουσας ιατρικής φροντίδας στους πολίτες, η μεταφορά των πολιτών αυτών σε μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας, ο συντονισμός της νοσοκομειακής και προνοσοκομειακής φροντίδας σε καταστάσεις εκτάκτων αναγκών και κρίσεων και η παρακολούθηση και ο συντονισμός των συστημάτων εφημερίας των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ.

- Συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού του ΕΚΑΒ (ασθενοφόρα, κινητές ιατρικές μονάδες, κλπ)
- Λειτουργία του Ειδικού Τμήματος Ιατρικής Καταστροφών (Ε.Τ.Ι.Κ.).
- Εκπαίδευση προσωπικού.
- Παρακολούθηση και συντονισμό της εύρυθμης λειτουργίας του υγειονομικού συστήματος της χώρας από επιχειρησιακής απόψεως σε καθημερινή βάση.
- Γενικό συντονισμό των καθημερινών επιχειρησιακών δράσεων σε όλον τον τομέα της υγείας, δημόσιο και ιδιωτικό, όπου και όταν απαιτείται.
- Διαχείριση και αντιμετώπιση κρίσεων και εκτάκτων καταστάσεων, ρύθμιση των κλινών των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) και των κλινών των Μονάδων Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών (ΜΕΝΝ).
- Ρύθμιση τυχόν δυσλειτουργιών στο σύστημα εφημέρευσης των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και την αντιμετώπιση κάθε μορφής κρίσεων και εκτάκτων καταστάσεων.
- Κατάρτιση, παρακολούθηση και συντονισμό των συστημάτων εφημερίας των νοσοκομείων.
- Εκδίδει οδηγίες προς τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, σχετικά με τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) κατά την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται για αυτές στο παρόν Σχέδιο.
- Συμμετοχή στη διαδικασία αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).

Μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ, το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν.1579/1985, ΠΔ376/1988 & ΠΔ 348/1996, Ν. 4633/2019 - ΦΕΚ 161/Α΄/2019) είναι κυρίως αρμόδιο για:

- Να επιλαμβάνεται και να συντονίζει την αντιμετώπιση των περιστατικών υγείας, δίνοντας οδηγίες για πρώτες βοήθειες στους καλούντες, καθώς και στο πλήρωμα των ασθενοφόρων με στόχο τη βέλτιστη έκβαση των ασθενών.
- Την αποστολή ασθενοφόρων και κινητών μονάδων στον τόπο της καταστροφής
- Την παροχή πρώτων βοηθειών τυχόν τραυματιών και διακομιδή τους στα νοσοκομεία.
- Την ενεργοποίηση της Ομάδας Διαχείρισης Κρίσεων (ΟΔΙΚ) με εντολή του προέδρου ΕΚΑΒ και κατά την κρίση του, η οποία συντονίζει επιτελικά και επιχειρησιακά τις δραστηριότητες των κατά τόπους δυνάμεων του ΕΚΑΒ (παραρτήματα του ΕΚΑΒ, Ειδικό Τμήμα Ιατρικής Καταστροφών (ΕΤΙΚ) του ΕΚΑΒ, κλπ).
- Τον συντονισμό δημοσίων και ιδιωτικών φορέων υγείας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και κρίσεων στην δημόσια υγεία.
- Την παρακολούθηση της εφαρμογής δράσεων του Τομέα Υγείας βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού, όπως ετοιμότητα και λειτουργία των νοσηλευτικών μονάδων για την υποδοχή τραυματιών/ασθενών, κάλυψη αυξημένων αναγκών σε φαρμακευτικό υλικό, έλεγχοι Δημόσιας Υγείας, κλπ.
- Σε περίπτωση μαζικού συμβάντος, να ενεργοποιεί την εφαρμογή των ειδικών σχεδίων αντιμετώπισης μαζικών απωλειών υγείας του ΕΚΑΒ διά της κινητοποίησης όλων των εμπλεκόμενων δομών.
- Να προβαίνει, από κοινού με τη Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας, σε παροχή οδηγιών στα εφημερεύοντα νοσοκομεία για

αντιμετώπιση πιθανών περιστατικών μολυσμένων διακομισθέντων, καθώς και συστάσεων για πιθανούς μολυσμένους περιπατητικούς (αυτοεξυπηρετούμενους) τραυματίες που θα προσφύγουν για παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

- Να συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

Γ] Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ)

Βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 4633/2019, ΦΕΚ 161/Α΄/2019) ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) είναι κατά κύριο λόγο αρμόδιος για την:

- παρακολούθηση και η εκτίμηση της υγείας του πληθυσμού και των βιολογικών, κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων που την επηρεάζουν,
- επιδημιολογική επιτήρηση και παρακολούθηση των επιπτώσεων των μεταδοτικών νοσημάτων στη δημόσια υγεία
- κατάρτιση και λήψη μέτρων πρόληψης και ενημέρωση του εκάστοτε πληθυσμού – στόχου για την προστασία της υγείας και την εξασφάλιση της ευεξίας και ευζωίας του.
- λήψη μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία του πληθυσμού από κάθε είδους απειλές που οφείλονται σε μεταδοτικά νοσήματα, προώθηση δράσεων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας, πρόληψη των χρόνιων και μη μεταδοτικών νοσημάτων και αντιμετώπιση καταστάσεων βλαπτικών για την υγεία.

Γ1] Το Κέντρο Επιχειρήσεων του ΕΟΔΥ (Κ.ΕΠΙΧ.), διαμέσου της τηλεφωνικής του γραμμής (210-5212054) η οποία είναι διαθέσιμη όλο το 24ωρο, ενημερώνει τους πολίτες και τους φορείς του Δημοσίου και Ιδιωτικού Φορέα για θέματα δημόσιας υγείας. Η τηλεφωνική επικοινωνία με το επιστημονικό προσωπικό του Κ.ΕΠΙΧ. δεν αντικαθιστά τον κλινικό και εργαστηριακό έλεγχο, αλλά συνιστά την αντιμετώπιση των περιστατικών στο πλαίσιο της Δημόσιας Υγείας. Επιπλέον, ως Κέντρο Επιχειρήσεων βρίσκεται σε αμφίδρομη επικοινωνία με τα Κέντρα Επιχειρήσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Επιπλέον, το Κ.ΕΠΙΧ. συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

Γ2] Το Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας (ΚΕΔΥ) του άρθρου 20 του Ν. 3370/2005 (Α΄ 176) αποτελεί οργανική μονάδα του ΕΟΔΥ. **Τα Περιφερειακά Εργαστήρια Δημόσιας Υγείας (ΠΕΔΥ)** του ίδιου άρθρου αποτελούν αποκεντρωμένες μονάδες του ΕΟΔΥ (Ν. 4633/2019, άρθρο 12).

- **Το Δίκτυο Εργαστηρίων Δημόσιας Υγείας του ΕΟΔΥ:**

- Συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει τα Περιφερειακά Εργαστήρια Δημόσιας Υγείας (ΚΕΔΥ).
- Ελέγχει, εποπτεύει, διαγιγνώσκει, προλαμβάνει και λύνει σημαντικά υγειονομικά και επιδημιολογικά προβλήματα της χώρας με μικροβιολογικούς ελέγχους των ποσίων και εμφιαλωμένων νερών, νερών αναψυχής, τροφίμων, ποτών, βιολογικών προϊόντων και περιβαλλοντικών παραγόντων (ΚΕΔΥ – ΠΕΔΥ).
- Ασκεί επιδημιολογική επιτήρηση στην υγεία των πολιτών (ΚΕΔΥ – ΠΕΔΥ).

1.6 Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων είναι:

- η Δ/νση Δ9 - Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία (ΠΔ 134/2017, άρθρο 21),
- οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.) (ΠΔ 134/2017, άρθρο 48) και
- το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.).

Οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης στο πλαίσιο της ΚΥΑ 172058/2016 είναι οι εξής:

i. Δ/νση Δ9 - Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία:

- Λαμβάνει από την αδειοδοτούσα αρχή αντίγραφο των Κοινοποιήσεων (παρ. 3.2, άρθρο 6) και των εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (παρ. 4, άρθρο 7), καθώς και των Μελετών Ασφαλείας (παρ. Β.1, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Έχει τη δυνατότητα εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του Φακέλου Κοινοποίησης να διαβιβάσει στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του Φακέλου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της και ενδεχομένως να ζητήσει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο τεκμηριώνοντας το αίτημά της (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).
- Λαμβάνει ενημέρωση από την αδειοδοτούσα αρχή για τις δράσεις των φορέων εκμετάλλευσης που προβλέπονται στο άρθρο 8 (παρ. 3) της ΚΥΑ 172058/2016 σχετικά με τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας που παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων.
- Εξετάζει τις Μελέτες Ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένου του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας που προβλέπεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της ΚΥΑ 172058/2016 και μέσα σε διάστημα δύο (2) μηνών από την παραλαβή τους, γνωμοδοτεί σε θέματα εκτίμησης των επιπτώσεων στο εργασιακό περιβάλλον από ένα ενδεχόμενο ατύχημα στην εγκατάσταση (παρ. Β.2 εδάφιο α, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Συμμετέχει στη διαδικασία της εκάστοτε αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).
- Δύνανται να συμμετέχει σε επιθεωρήσεις/ελέγχους στις εγκαταστάσεις που διοργανώνει η αδειοδοτούσα αρχή, σε συνεργασία με τους φορείς του άρθρου 19 (παρ. 1) της ΚΥΑ 172058/2016.

ii. Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.):

- Λαμβάνουν από την αδειοδοτούσα αρχή αντίγραφο των Κοινοποιήσεων (παρ. 3.2, άρθρο 6 της ΚΥΑ 172058/2016) και των εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (παρ. 4, άρθρο 7 της ΚΥΑ 172058/2016), καθώς και των Μελετών Ασφαλείας (παρ. Β.1, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Έχουν τη δυνατότητα εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του Φακέλου Κοινοποίησης να διαβιβάσουν στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του Φακέλου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους και ενδεχομένως να ζητήσουν τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο τεκμηριώνοντας το

αίτημά τους (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).

- Λαμβάνουν ενημέρωση από την αδειοδοτούσα αρχή για τις δράσεις των φορέων εκμετάλλευσης που προβλέπονται στο άρθρο 8 (παρ. 3) της ΚΥΑ 172058/2016 σχετικά με τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας που παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων.
- Συμμετέχουν στην κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων (παρ. Β.2, εδάφιο β, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Μετά από ένα μεγάλο ατύχημα, συνεργάζονται με την αδειοδοτούσα αρχή, την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, τη Δ/νση ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Περιφέρειας ή/και τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.ΠΕ.) της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, την αρμόδια Δ/νση της Γενικής Δ/νσης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της οικείας Περιφέρειας, την αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, καθώς και τις Υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης, προκειμένου:
  - ✓ να εξασφαλιστεί ότι ελήφθησαν:
    - τα επείγοντα μέτρα που προβλέπονται στα σχέδια έκτακτης ανάγκης συνεκτιμώντας και το ενδεχόμενο πολλαπλασιαστικών φαινομένων (παρ. 1α, εδάφιο αα, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016)
    - τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα απαιτούμενα μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων του ατυχήματος και την αποφυγή επανάληψής του (παρ. 1α, εδάφιο αβ, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016 & ΠΔ 134/2017, άρθρο 48)
  - ✓ να ενημερωθούν οι Δήμοι της περιοχής όπου συνέβη το ατύχημα, καθώς και τα πρόσωπα που ενδέχεται να πληγούν και, όπου είναι σκόπιμο, για τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να μετριασθούν οι συνέπειες του ατυχήματος (παρ. 1β, άρθρο 16).
- Ερευνούν τα αίτια και τις συνθήκες των σοβαρών και θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών, προτείνουν μέτρα για την πρόληψή τους, συντάσσουν σχετικές εκθέσεις με επισήμανση των παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας που εμπλέκονται σε αυτά και σχετίζονται με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων με σκοπό την αποφυγή επανάληψής τους και υποβάλλουν μηνυτήρια αναφορά όταν προκύπτουν ευθύνες (Ν. 3996/2011, άρθρο 2, παρ. 2ε).
- Επιθεωρούν τους χώρους εργασίας όλο το 24ωρο και ελέγχουν την τήρηση των διατάξεων της κείμενης εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (ΠΔ 134/2017, άρθρο 48).
- Παρέχουν υποδείξεις προς τους εργοδότες, εργαζομένους, εμπλεκόμενα πρόσωπα και οργανισμούς για τη λήψη μέτρων βελτίωσης των συνθηκών εργασίας, την πρόληψη των κινδύνων και την προστασία και προαγωγή της Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία και επιβάλλουν στους παραβάτες τις προβλεπόμενες κυρώσεις (ΠΔ 134/2017, άρθρο 48).
- Εξετάζουν κάθε καταγγελία και αίτημα που υποβάλλεται στις Υπηρεσίες για την ορθή εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (ΠΔ 134/2017, άρθρο 48).

- Προτείνουν στην αδειοδοτούσα αρχή την απαγόρευση της έναρξης λειτουργίας ή της επαναλειτουργίας μίας εγκατάστασης, μονάδας ή αποθήκης ή τμήματός της, εάν η τελευταία δεν πληροί σχετικούς όρους (παρ. 1, άρθρο 18 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Δύναται να συμμετέχουν σε επιθεωρήσεις/ελέγχους στις εγκαταστάσεις που διοργανώνει η αδειοδοτούσα αρχή, σε συνεργασία με τους φορείς του άρθρου 19 (παρ. 1) (άρθρο 19, ΚΥΑ 172058/2016 & άρθρο 48, ΠΔ 134/2017).

iii. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.):

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος με μεγάλο αριθμό θυμάτων και εφόσον συντρέχει λόγος (άρθρο 6, παρ. 2, Ν. 3106/2003 & άρθρο 2, ΠΔ 22/06):

- Το Τμήμα Διαχείρισης Κρίσεων της Διεύθυνσης Κοινωνικών Παρεμβάσεων του Ε.Κ.Κ.Α. συγκροτεί και κινητοποιεί ομάδες ταχείας παρέμβασης, συγκροτούμενες κυρίως από ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς, για την παροχή άμεσης συμβουλευτικής υποστήριξης και βραχείας διάρκειας ψυχολογικής υποστήριξης σε ατομικό, ομαδικό και κοινοτικό επίπεδο (Ν. 2646/1998 - ΦΕΚ 236/Α'/1998, Ν. 3106/2003 - ΦΕΚ 30/Α'/2003, Ν. 3402/2005 - ΦΕΚ 258/Α'/2005, ΠΔ 22/2006 - ΦΕΚ 18/Α'/2006).

Στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από ΤΑΜΕ και βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.) προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Κατάρτιση ετήσιου προγράμματος ετοιμότητας των Ομάδων Ταχείας Επέμβασης, για την παροχή άμεσης συμβουλευτικής υποστήριξης και βραχείας διάρκειας ψυχολογικής υποστήριξης σε ατομικό, ομαδικό και κοινοτικό επίπεδο όταν απαιτηθεί μετά από ατύχημα.
- Εξασφάλιση λειτουργίας κινητής μονάδας η οποία λειτουργεί ως επιτελικό επιχειρησιακό κέντρο του Ε.Κ.Κ.Α..

1.7 Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

1.7.1 Γενικό Χημείο του Κράτους / Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων

(Ν. 4389/2016, ΠΔ 111/2014 & ΚΥΑ 172058/2016)

- Σε κάθε περίπτωση μεταβολής της ταξινόμησης των επικινδύνων ουσιών σε μία εγκατάσταση, λαμβάνει από τον φορέα εκμετάλλευσης επικαιροποιημένο κατάλογο με τη νέα ταξινόμηση (παρ. Α.5, άρθρο 5, ΚΥΑ 172058/2016).
- Αποτελεί την εθνική αρμόδια αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008(CLP) για την ταξινόμηση επισήμανση και συσκευασία των ουσιών και μειγμάτων.
- Πριν την υποβολή του Φακέλου Κοινοποίησης, ο εκάστοτε φορέας εκμετάλλευσης έχει τη δυνατότητα να αιτείται γνωμοδότηση για την ορθή ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών, προκειμένου να διευκολυνθεί στην ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών για την κατάταξη της εγκατάστασης ως ανώτερης ή κατώτερης βαθμίδας, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση, υποβάλλοντας όλα τα στοιχεία που απαιτούνται (παρ. 1.δ του άρθρου 6 της ΚΥΑ 172058/2016) στη Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γ.Χ.Κ. και στη χωρικά αρμόδια Περιφερειακή Χημική Υπηρεσία του Γ.Χ.Κ., η οποία

- και γνωμοδοτεί για την ορθότητα της ταξινόμησης των επικινδύνων ουσιών και μειγμάτων που υπάρχουν ή μπορεί να υπάρξουν στην υπό έλεγχο εγκατάσταση (παρ. Β, άρθρο 5, ΚΥΑ 172058/2016).
- Εφόσον δεν έχει προηγηθεί η γνωμοδότηση που προβλέπεται στην παράγραφο Β του άρθρου 5 της ΚΥΑ 172058/2016 (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016), λαμβάνει από την αδειοδοτούσα αρχή αντίγραφο των Φακέλων Κοινοποίησης και των εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων των εγκαταστάσεων ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας (παρ. 4, άρθρο 7, ΚΥΑ 172058/2016). Στην περίπτωση αυτή, ο Φάκελος Κοινοποίησης πρέπει, μεταξύ άλλων να περιέχει και κατάλογο των επικινδύνων ουσιών (Παράρτημα VIII της ΚΥΑ 172058/2016) όπως αυτές ορίζονται στις παραγράφους 10 και 12 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 172058/2016, καθώς και Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (MSDS) των ως άνω επικινδύνων ουσιών και των πρώτων υλών, σύμφωνα με τον εφαρμοστικό Κανονισμό (ΕΚ) 1907/2006, όπως ισχύει (παρ. 1.δ, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).
  - Έχει τη δυνατότητα εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του Φακέλου Κοινοποίησης να διαβιβάσει στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του Φακέλου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της και ενδεχομένως να ζητήσει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο τεκμηριώνοντας το αίτημά της (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).
  - Λαμβάνει ενημέρωση από την αδειοδοτούσα αρχή για τις δράσεις των φορέων εκμετάλλευσης που προβλέπονται στο άρθρο 8 (παρ. 3) της ΚΥΑ 172058/2016 σχετικά με τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας που παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων.
  - Συμμετέχει στη διαδικασία της εκάστοτε αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).
  - Παρέχει οδηγίες, ενημερώνει και εποπτεύει τις Χημικές Υπηρεσίες για την εφαρμογή της νομοθεσίας και την εκτέλεση των διαδικασιών ελέγχου.
  - Πραγματοποιεί εργαστηριακές αναλύσεις.
  - Παρέχει επιστημονική συνδρομή στις διάφορες αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες του Κράτους.
  - Συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

1.7.2 Περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες

(Ν. 4389/2016, ΠΔ 111/2014 & ΚΥΑ 172058/2016)

- Εφαρμόζουν και τηρούν τη νομοθεσία αρμοδιότητας ΓΧΚ (ΠΔ 111/2014, άρθρο 95).
- Σε κάθε περίπτωση μεταβολής της ταξινόμησης των επικινδύνων ουσιών σε μία εγκατάσταση, λαμβάνουν από τον φορέα εκμετάλλευσης επικαιροποιημένο κατάλογο με τη νέα ταξινόμηση (παρ. Α.5, άρθρο 5, ΚΥΑ 172058/2016).
- Πριν την υποβολή του Φακέλου Κοινοποίησης, ο εκάστοτε φορέας εκμετάλλευσης έχει τη δυνατότητα να αιτείται γνωμοδότηση για την ορθή ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών, προκειμένου να διευκολυνθεί στην ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών για την κατάταξη της εγκατάστασης ως ανώτερης ή κατώτερης βαθμίδας, καθώς και σε κάθε

άλλη περίπτωση, υποβάλλοντας όλα τα στοιχεία που απαιτούνται (παρ. 1.δ του άρθρου 6 της ΚΥΑ 172058/2016) στη Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γ.Χ.Κ. και στη χωρικά αρμόδια Περιφερειακή Χημική Υπηρεσία του Γ.Χ.Κ., η οποία και γνωμοδοτεί για την ορθότητα της ταξινόμησης των επικινδύνων ουσιών και μειγμάτων που υπάρχουν ή μπορεί να υπάρξουν στην υπό έλεγχο εγκατάσταση (παρ. Β, άρθρο 5, ΚΥΑ 172058/2016). Σημειώνεται ότι με βάση την ανωτέρω γνωμοδότηση και τις αντίστοιχες ποσότητες, ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης υπαγάγει με δική του ευθύνη την εγκατάσταση στην κατώτερη ή ανώτερη βαθμίδα. Η γνωμοδότηση του Γ.Χ.Κ. υποβάλλεται από τον φορέα εκμετάλλευσης μαζί με τον φάκελο Κοινοποίησης, σύμφωνα με την παρ. 1.δ) του άρθρου 6 της ΚΥΑ 172058/2016 (παρ. 1.1.δ, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).

- Δύναται να γνωμοδοτήσουν για την ορθή ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών μίας εγκατάστασης πριν την υποβολή του φακέλου Κοινοποίησης από τον φορέα εκμετάλλευσης, προκειμένου ο τελευταίος να διευκολυνθεί στην ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών για την κατάταξη της εγκατάστασης ως ανώτερης ή κατώτερης βαθμίδας, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση (παρ. Β, άρθρο 5, ΚΥΑ 172058/2016). Σημειώνεται ότι η πιστοποίηση της ορθής ταξινόμησης των επικινδύνων ουσιών και παρασκευασμάτων, σύμφωνα τον κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008(CLP), αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την περαιτέρω προώθηση της αξιολόγησης των Μελετών Ασφαλείας από τις αρμόδιες Αρχές.
- Εφόσον δεν έχει προηγηθεί η γνωμοδότηση που προβλέπεται στην παράγραφο Β του άρθρου 5 της ΚΥΑ 172058/2016 (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016), λαμβάνουν από την αδειοδοτούσα αρχή αντίγραφο των Φακέλων Κοινοποίησης και των εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων των εγκαταστάσεων ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας (παρ. 4, άρθρο 7, ΚΥΑ 172058/2016). Στην περίπτωση αυτή, ο Φάκελος Κοινοποίησης πρέπει, μεταξύ άλλων να περιέχει και κατάλογο των επικινδύνων ουσιών (Παράρτημα VIII της ΚΥΑ 172058/2016) όπως αυτές ορίζονται στις παραγράφους 10 και 12 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 172058/2016, καθώς και Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (MSDS) των ως άνω επικινδύνων ουσιών και των πρώτων υλών, σύμφωνα με τον εφαρμοστικό Κανονισμό (ΕΚ) 1907/2006, όπως ισχύει (παρ. 1.δ, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).
- Έχουν τη δυνατότητα εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του Φακέλου Κοινοποίησης να διαβιβάσουν στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του Φακέλου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της και ενδεχομένως να ζητήσει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο τεκμηριώνοντας το αίτημά τους (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).
- Λαμβάνουν ενημέρωση από την αδειοδοτούσα αρχή για τις δράσεις των φορέων εκμετάλλευσης που προβλέπονται στο άρθρο 8 (παρ. 3) της ΚΥΑ 172058/2016 σχετικά με τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας που παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων.
- Δύναται να συμμετέχουν σε επιθεωρήσεις/ελέγχους στις εγκαταστάσεις που διοργανώνει η αδειοδοτούσα αρχή, σε συνεργασία με τους φορείς του άρθρου 19 (παρ. 1) (άρθρο 19, ΚΥΑ 172058/2016 & άρθρο 95, ΠΔ 111/2014).
- Συμμετέχουν στην κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων (παρ. Β.2,

εδάφιο β, άρθρο 9, ΚΥΑ 172058/2016).

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος, οι περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες, στο πλαίσιο των προβλεπόμενων στο ΠΔ 111/2014 (άρθρο 95) και κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, προβαίνουν κυρίως στις κάτωθι δράσεις:

- Συνδράμουν επιστημονικά τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, στη δρομολόγηση σχετικών δράσεων (οριοθέτηση των ζωνών προστασίας πληθυσμού, εκτίμηση του περιστατικού, κλπ).
- Πραγματοποιούν εργαστηριακές αναλύσεις (χημικές, φυσικές, μηχανικές, μικροβιολογικές, μοριακές, οργανοληπτικές κλπ) σε δείγματα που λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές (βλ. παρ. 11 Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου), εκτελούν ιδιωτικές αναλύσεις και εκδίδουν σχετικές γνωματεύσεις. Στην υπ' αριθ. 30/002/000/8644/2016 (ΦΕΚ 4267Β'/30-12-2016) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών καθορίζεται η καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητα των οργανικών μονάδων των Χημικών Υπηρεσιών που διενεργούν εργαστηριακούς ελέγχους σε επίπεδο Διοικητικής Περιφέρειας.

1.8 Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων είναι οι εξής (άρθρο 2, ΠΔ 97/2017):

- Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής
- Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
- Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής
- Γενική Διεύθυνση Αλιείας.

Επιπλέον, αρμόδιους φορείς αποτελούν και ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.), καθώς και το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, που αποτελούν εποπτευόμενα Πρόσωπα του ανωτέρω Υπουργείου.

- Η **Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής**, μεταξύ άλλων, διαχειρίζεται όσον αφορά στον αγροτικό τομέα ζητήματα που άπτονται της οδηγίας SEVESO III και συντονίζει τις συναρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες και φορείς του ΥΠΑΑΤ (παρ. 3ι, άρθρο 3, ΠΔ 97/2017).
- Στους επιχειρησιακούς στόχους της **Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής** ανήκουν (παρ. Γ, άρθρο 6, ΠΔ 97/2017):
  - Ο πληρέστερος καθορισμός των φυτοϋγειονομικών απαιτήσεων της χώρας, η λήψη των σχετικών μέτρων και η μέριμνα για την καλύτερη υλοποίησή τους.
  - Η μέριμνα για την αποδοτική άσκηση ελέγχου των δρώντων συστατικών των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και βιοκτόνων, που εισάγονται ή παράγονται στη χώρα, καθώς και του ελέγχου και προσδιορισμού των υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων που υπάρχουν στα φυτά και φυτικά προϊόντα.
- Η **Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής** έχει ως στρατηγικούς σκοπούς, μεταξύ άλλων (άρθρο 7, ΠΔ 97/2017):
  - την εξυγίανση του ζωικού κεφαλαίου της χώρας,
  - την προστασία των ζώων κατά την εκτροφή, μεταφορά και τη σφαγή τους,

- την πρόληψη και αντιμετώπιση βιολογικών και χημικών κινδύνων στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης,
  - την άσκηση των επισήμων ελέγχων στα εισαγόμενα στη χώρα τρόφιμα ζωικής προέλευσης καθώς και την άσκηση των επισήμων ελέγχων όσον αφορά στα εισαγόμενα και διακινούμενα στη χώρα ζώντα ζώα, στα ζωικά υποπροϊόντα και τις εξαγωγές.
- Η **Γενική Διεύθυνση Αλιείας**, στοχεύει, μεταξύ άλλων, στην εφαρμογή του ελέγχου στις αλιευτικές δραστηριότητες και τα προϊόντα του τομέα αλιείας και στην ανάπτυξη συνεργασιών με συναρμόδιες υπηρεσίες και φορείς (άρθρο 8, ΠΔ 97/2017).

Επιπλέον, οι ανωτέρω οργανικές μονάδες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων παρέχουν οδηγίες προς τις Περιφέρειες για τον έλεγχο των καλλιεργειών, των χερσαίων ζώων, των εδαφών και των επιφανειακών υδάτων, καθώς και επιστημονική γνώση σχετικά με τις φυσικοχημικές ιδιότητες και την επικινδυνότητα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, βιοκτόνων και λιπασμάτων.

Το **Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο**, μεταξύ άλλων [Υπ' αριθ. 3594/98 Απόφαση της Διοικητικής του Επιτροπής (ΦΕΚ 1155 Β'/4-11-98)]:

1. Διενεργεί τον έλεγχο των γεωργικών φαρμάκων σύμφωνα με το Ν. 721/1977 (ΦΕΚ 298Α/7.10.1977) και με τις υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του Νόμου αυτού.
2. Πραγματοποιεί τις ακόλουθες εργασίες:
  - α. Μελετά τη δράση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, βιοκτόνων και λιπασμάτων και τους παράγοντες που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα των διαφόρων κατηγοριών γεωργικών φαρμάκων στους αντίστοιχους οργανισμούς, καθώς και την εκδήλωση παρενεργειών σε καλλιεργούμενα φυτά.
  - β. Μελετά τα υπολείμματα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, βιοκτόνων και λιπασμάτων σε φυτά και φυτικά προϊόντα.
  - γ. Μελετά τις φυσικές και χημικές ιδιότητες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, βιοκτόνων και λιπασμάτων και τους παράγοντες που τις επηρεάζουν.
  - δ. Μελετά τις τοξικολογικές και οικοτοξικολογικές ιδιότητες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, βιοκτόνων και λιπασμάτων, τις συνθήκες ασφαλούς χρήσης τους και τις επιπτώσεις που μπορούν να προκύψουν σε ανθρώπους, παραγωγικά ζώα και οργανισμούς του οικοσυστήματος.
  - ε. Ερευνά την τύχη των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, βιοκτόνων και λιπασμάτων στο περιβάλλον.
  - στ. Μελετά τη δράση και τους παράγοντες που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα των παρασιτοκτόνων υγειονομικής σημασίας.
  - ζ. Ασχολείται με την καταγραφή και τεκμηρίωση των κυκλοφορούντων στη Χώρα μας γεωργικών φαρμάκων.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, διενεργεί βιολογικούς, χημικούς και τοξικολογικούς εργαστηριακούς ελέγχους φυτοπροστατευτικών προϊόντων και βιοκτόνων, και συγκεκριμένα, εργαστηριακές δοκιμές για τον προσδιορισμό φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε:

- περιβαλλοντικά δείγματα [έδαφος, ύδατα (πόσιμα, αρδευτικά, υπόγεια)],
- τρόφιμα όλων των κατηγοριών (πρωτογενούς παραγωγής και επεξεργασμένα),
- απόβλητα (αστικά, βιομηχανικά κλπ) ,
- ζωοτροφές κλπ.

Σημειώνεται ότι οι προαναφερόμενες αρμόδιες οργανικές μονάδες και τα εποπτευόμενα Πρόσωπα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων συμμετέχουν στη διαδικασία της εκάστοτε αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016). Επιπλέον, το ανωτέρω Υπουργείο συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).

1.9 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας διά του ΓΕΕΘΑ, μετά την εκδήλωση μεγάλου ατυχήματος και βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Σχέδιο «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ»/Απρ2016/ΓΕΕΘΑ/Α6) είναι κυρίως αρμόδιο για:

- τον καθορισμό του τρόπου και του μεγέθους συμβολής (διάθεση προσωπικού, μέσων, υλικών, εφοδίων) των ΓΕ και υφιστάμενων Μειζόνων Διοικήσεων, Σχηματισμών, Ι ΜΠ και της 13ης ΔΕΕ, στην αντιμετώπιση των συνεπειών της καταστροφής,
- τον έλεγχο - έγκριση των αντιστοίχων σχεδίων αντιμετώπισης ΧΒΡΠ περιστατικών, αρωγής και υγειονομικής υποστήριξης των ΓΕ, της Ι ΜΠ και της 13^{ης} ΔΕΕ,
- την εφαρμογή του Σχεδίου «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ – ΧΒΡΠ», για τις περιοχές ή την περιοχή που έχουν πληγεί από την καταστροφή και που τέθηκε σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης (σε περίπτωση Γενικής Καταστροφής, θέτει σε ετοιμότητα τα ΓΕ με τις υφιστάμενες Μείζονες Διοικήσεις, Σχηματισμούς, Ι ΜΠ και τη 13η ΔΕΕ για την εφαρμογή του Σχεδίου «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ – ΧΒΡΠ») και
- την παροχή συνδρομής όσον αφορά στην Ανίχνευση, Αναγνώριση, Επισήμανση, Απολύμανση και Χειρισμό ΧΒΡΠ Απωλειών Υγείας, με τα εξειδικευμένα τμήματα ΧΒΡΠ Άμυνας που διαθέτει, προς αντιμετώπιση ενός ΧΒΡΠ συμβάντος και ανάλογα με τα μέσα και τις δυνατότητες των παραπάνω τμημάτων.

Επιπλέον, **επισημαίνεται ότι τα ειδικά τμήματα ΧΒΡΠ Άμυνας, συμπεριλαμβανομένου του Ειδικού Διακλαδικού Λόχου ΠΒΧ Άμυνας (ΕΔΛΟ/ΠΒΧ)¹⁷, συμμετέχουν στην αντιμετώπιση ενός ΤΑΜΕ μόνο υποστηρικτικά, με σκοπό τη συνδρομή στο έργο των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων (παροχή υλικών και μέσων, εφόσον συντρέχει λόγος και διάθεση ιατρικού προσωπικού για τυχόν διάσωση του προσωπικού των επιχειρησιακών ομάδων αντίδρασης), κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ. Η πλήρης ενεργοποίηση και συμμετοχή των ανωτέρω τμημάτων στην αντιμετώπιση ενός ΤΑΜΕ, αποτελεί ύστατο μέτρο και γίνεται μόνο σε περίπτωση που οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς αδυνατούν να δράσουν.**

Τέλος, και εφόσον συντρέχει λόγος, συγκαλείται το Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας της/των Περιφερειακής/ών Ενότητας/Ενοτήτων η/οι οποία/ες έχουν πληχθεί από το περιστατικό, στο οποίο συμμετέχει και ο Στρατιωτικός Διοικητής της περιοχής ή εκπρόσωπός του (Ν. 3013/2002, άρθρο 12, παρ. 3 & Ν. 3852/2010).

¹⁷ Ο οποίος λόγω του εξοπλισμού που διαθέτει μπορεί, εφόσον απαιτηθεί, να επιχειρήσει και εντός των ζωνών Ι, ΙΙ και ΙΙΙ προστασίας πληθυσμού.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, το ΓΕΕΘΑ, μεταξύ άλλων:

- Συντάσσει το σχέδιό του κατ' εφαρμογή της ΥΑ 1299/7-4-2003, καθορίζοντας τον τρόπο και το μέγεθος συμβολής (διάθεση προσωπικού, μέσων, υλικών εφοδίων και προώθησή τους στον τόπο του περιστατικού), των ΓΕ με τους υφιστάμενους Μειζόνες Επιχειρησιακούς Σχηματισμούς και της 13^{ης} ΔΕΕ στην πρόληψη και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών (Σχέδιο «Ξενοκράτης / ΓΕΕΘΑ, Προσθήκη «5», Παράρτημα «Α» Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών ΧΒΡΠ Συμβάντων»).
- Προβλέπει και εξασφαλίζει τον αναγκαίο εξοπλισμό των ομάδων ΧΒΡΠ Άμυνας.
- Συγκροτεί και λειτουργεί στο ΕΘΚΕΠΙΧ, στα ΚΕΠΙΧ των Μειζόνων Διοικήσεων, Σχηματισμών, Ι ΜΠ και της 13^{ης} ΔΕΕ Ομάδων Αντιμετώπισης και Διαχείρισης Συνεπειών ΧΒΡΠ Συμβάντων (Ομάδες Εκτάκτων Αναγκών), για τον συντονισμό ενεργειών και την ενημέρωση της Ιεραρχίας.
- Συμμετέχει στην Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ Απειλών & Συμβάντων (ΥΟΔ) της ΓΓΠΠ (άρθρο 15, Ν. 3491/2006).
- Εξασφαλίζει, μέσω του ΕΘΚΕΠΙΧ, τη διάθεση των ειδικών τμημάτων ΧΒΡΠ Άμυνας, που διαθέτουν οι ΕΔ για τη συνδρομή των εντεταλμένων Κρατικών Υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στην αντιμετώπιση ΧΒΡΠ συμβάντων.
- Τηρεί σε ετοιμότητα και κινητοποίηση τον Ειδικό Διακλαδικό Λόχο ΠΒΧ Άμυνας (ΕΔΛΟ/ΠΒΧ).
- Συμμετέχει στη διαδικασία της εκάστοτε αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016 & ΥΑ 1299/2003). Εξασφαλίζει την επικοινωνία με τα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Κέντρα των εθνικών φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση ατυχήματος.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ατυχήματος εντός στρατιωτικής εγκατάστασης, μονάδας ή αποθήκης, δεν ισχύουν οι διατάξεις της Οδηγίας SEVESO III (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 2, παρ. 2α). Στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι των στρατιωτικών εγκαταστάσεων (στρατοπεδάρχες) που βρίσκονται εντός των ζωνών προστασίας Ι, ΙΙ και ΙΙΙ, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, δρομολογούν δράσεις στόχο την προστασία των εργαζομένων εντός των ανωτέρω εγκαταστάσεων αλλά και την αποφυγή ή τη μείωση των συνεπειών ενός δευτερογενούς ατυχήματος λόγω των επικινδύνων υλικών που βρίσκονται εντός των στρατιωτικών εγκαταστάσεων.

1.10 Υπουργείο Εξωτερικών

Το Υπουργείο Εξωτερικών διά των αρμόδιων οργανικών του μονάδων (**Δ5 Διεύθυνση Προστασίας Περιβάλλοντος και Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων**), συμμετέχει στη διαδικασία της εκάστοτε αναθεώρησης/επικαιροποίησης του υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016 & ΥΑ 1299/2003).

- i. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 (παρ. 6) της ΚΥΑ 172058/2016 και όσον αφορά τα όμορα Κράτη - Μέλη:
  - Όταν μία εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας ενέχει κινδύνους ατυχημάτων μεγάλης

έκτασης με διασυνοριακές επιπτώσεις σε άλλο Κράτος Μέλος της Ε.Ε.¹⁸, η Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ μετά από συνεννόηση με τη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ και την αδειοδοτούσα αρχή κοινοποιεί μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών προς το Κράτος - Μέλος τις απαραίτητες πληροφορίες που διαθέτει κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 της ανωτέρω ΚΥΑ και προβαίνει με το εν λόγω Κράτος - Μέλος σε σχετικές διαβουλεύσεις, στο πλαίσιο των διμερών σχέσεων τους, ως προς τα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται και από τις δύο πλευρές για την πρόληψη των ατυχημάτων αυτών, καθώς και για τον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

Αντίστοιχα, σε περίπτωση που η εγκατάσταση βρίσκεται στο έδαφος άλλου Κράτους - Μέλους, η Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ παραλαμβάνει μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών τις απαραίτητες πληροφορίες από το άλλο Κράτος Μέλος κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 της ανωτέρω ΚΥΑ και τις κοινοποιεί στην Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ και στην αδειοδοτούσα αρχή της Περιφέρειας που συνορεύει με το όμορο Κράτος - Μέλος.

- Όταν μία εγκατάσταση που βρίσκεται κοντά στο έδαφος άλλου Κράτους - Μέλους δε δημιουργεί κίνδυνο μεγάλου ατυχήματος πέραν της περιμέτρου της σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος Β5 της ΚΥΑ 172058/2016 και, επομένως, δεν απαιτείται Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ, η Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ μετά από συνεννόηση με τη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, ενημερώνει μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών το άλλο Κράτος - Μέλος για την αιτιολογημένη αυτή απόφαση.
- ii. Σε περίπτωση εκδήλωσης ΤΑΜΕ, το Υπουργείο Εξωτερικών, εκ του θεσμικού του ρόλου:
- Σε περίπτωση που το ατύχημα έχει λάβει ή ενδέχεται να λάβει διασυνοριακές επιπτώσεις, ενημερώνεται από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υποπαράγραφο IV. Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) της παρ. 1.1.1 του παρόντος Μέρους, προκειμένου να προβεί σε σχετική συνεργασία με τα όμορα Κράτη σύμφωνα με υπάρχουσες διμερείς συμφωνίες, συμβάσεις ή σύμφωνα με την ισχύουσα Κοινοτική Νομοθεσία.
  - Συνδράμει σε περίπτωση που μεταξύ του απειλούμενου πληθυσμού ή των θυμάτων συμπεριλαμβάνονται πολίτες άλλων κρατών.
  - Ενημερώνει τα οικεία Προξενεία και Πρεσβείες, σε περιπτώσεις αλλοδαπών τραυματιών και θανόντων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 5 του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου.
  - Κινητοποιεί τη Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων σε περιπτώσεις που από την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου μεταξύ των τραυματιών και θανόντων υπάρχουν αλλοδαποί πολίτες, προκειμένου να ενημερωθούν οι Πρεσβείες των αλλοδαπών πολιτών. Το ΥΠΕΞ ενημερώνεται σχετικά μέσω του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ ή απευθείας από το

¹⁸ Οι εγκαταστάσεις που είναι δυνατό να περικλείουν κινδύνους πρόκλησης ατυχημάτων μεγάλης έκτασης με διασυνοριακές επιπτώσεις, αναγνωρίζονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των Μελετών Ασφαλείας και στην περίπτωση όμορων με την Ελλάδα Κρατών-Μελών της Ε.Ε., πραγματοποιούνται οι διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 13, παρ.6 της ΚΥΑ 172058/2016.

ΕΚΑΒ, το οποίο συνεργάζεται με την προανακριτική αρχή (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ.) σχετικά με την ταυτοποίηση των τραυματιών. Στις περιπτώσεις που από την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου υπάρχουν θανόντες αλλοδαποί πολίτες, το ΥΠΕΞ ενημερώνεται σχετικά, σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στην 3η Έκδοση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών [9052/18-12-2019 έγγραφο ΓΓΠΠ (ΑΔΑ: 6ΓΓ046ΜΤΛΒ-ΟΞΕ)], ανεξάρτητα αν αυτό έχει ενεργοποιηθεί ή όχι.

1.11 Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου

Σε περίπτωση εκδήλωσης ΤΑΜΕ και εφόσον εντός των ζωνών προστασίας Ι, ΙΙ και ΙΙΙ περιλαμβάνονται σημεία πρώτης υποδοχής (hot spots), οι υπεύθυνοι λειτουργίας των τελευταίων ενημερώνονται, με μέριμνα της τοπικής αρμόδιας Πυροσβεστικής Αρχής, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που τους έχουν παρασχεθεί από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής για την προστασία των ατόμων που διαβιούν σε αυτά.

1.12 Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού

Στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από ΤΑΜΕ, βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 3028/2002, ΠΔ 104/2014 – ΦΕΚ 171/Α'/2014), το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού προβαίνει κατά κύριο λόγο στην έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την οργανωμένη απομάκρυνση επισκεπτών από τους ανωτέρω χώρους σε περίπτωση εκδήλωσης ΤΑΜΕ.

Μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ και εφόσον συντρέχουν λόγοι, το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού και οι Περιφερειακές του Υπηρεσίες, και βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 3028/2002, ΠΔ 104/2014 – ΦΕΚ 171/Α'/2014), είναι κυρίως αρμόδιο για:

- Την προληπτική απομάκρυνση επισκεπτών από μνημεία, μουσεία, κλπ. μετά από σχετική ενημέρωση των υπευθύνων λειτουργίας τους από τα αρμόδια όργανα του ΠΣ σε τοπικό επίπεδο σύμφωνα με την αναμενόμενη πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου, σύμφωνα με τα σχέδια που διαθέτουν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που δίδονται από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Σε περιπτώσεις που προκύπτουν θέματα άμεσης προσωρινής φύλαξης των ανωτέρω χώρων και των εκθεμάτων, οι υπεύθυνοι λειτουργίας των χώρων αυτών δύναται να αιτηθούν τη συνδρομή των κατά τόπους αρμόδιων αστυνομικών αρχών.
- Την αποστολή κλιμακίων συντηρητών στους χώρους που έχουν υποστεί ζημιές, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

1.13 Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων

• Αυτοτελές Τμήμα Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, διά του Τμήματος Ε' Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού, βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (ΠΔ 18/2018 – ΦΕΚ

31/Α'/2018), είναι κυρίως αρμόδιο για την ενημέρωση και την εκπαίδευση των μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέματα αυτοπροστασίας από κινδύνους καταστροφικών φαινομένων, καθώς και τη λειτουργία των σχολείων και των ΑΕΙ, σε περίπτωση βλάβης των οικείων κτιρίων από καταστροφικά φαινόμενα.

Για την αντιμετώπιση κινδύνων από ΤΑΜΕ, βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, διά του Τμήματος Ε' Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού, προβαίνει στην έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για τη σύνταξη μνημονίου ενεργειών από τις σχολικές μονάδες (Φ.201.011.422.Α1/06-09-2018 έγγραφο Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων).

1.14 Προεδρία της Κυβέρνησης

Η Προεδρία της Κυβέρνησης, διά της Διεύθυνσης Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων, βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (άρθ. 33 του ΠΔ 82/2017 – ΦΕΚ 117/Α'/2017, Ν.4622/2019 – ΦΕΚ 133/Α'/2019)), είναι κυρίως αρμόδιο για:

- Τον σχεδιασμό και την επικοινωνιακή διαχείριση κρίσεων που προκύπτουν από τεχνολογικές καταστροφές, όπως η εκδήλωση ΤΑΜΕ, σε συνεργασία με τις λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.
- Την ενημέρωση των εκπροσώπων των ελληνικών και διεθνών μέσων μαζικής ενημέρωσης για την αντιμετώπιση των συνεπειών από τεχνολογικές καταστροφές, όπως η εκδήλωση ΤΑΜΕ.
- Την έκδοση σχετικών ανακοινώσεων, δελτίων τύπων, στοιχείων και ενημερώσεων
- Τη συνεργασία με συναρμόδιες υπηρεσίες (Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Κ.Σ.Ο.Π.Π. κ.α.) .
- Τη συμβολή στην επεξεργασία σχεδίων διαχείρισης επικοινωνιακών κρίσεων και στην αντιμετώπισή τους μέσω του συντονισμού των δράσεων του συστήματος διαχείρισης της εικόνας της χώρας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

2. Ρόλοι και αρμοδιότητες Αδειοδοτούσας Αρχής

Σύμφωνα με την παρ. 21 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 172058/2016, αδειοδοτούσα αρχή των εγκαταστάσεων SEVESO αποτελούν κατά περίπτωση οι εξής φορείς:

- Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας/Γενική Δ/ση Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών και συγκεκριμένα:
  - Δ/ση Υδρογονανθράκων (ΠΔ 132/2017, άρθρο 44)
  - Δ/ση Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΠΔ 132/2017, άρθρο 46).
- Δ/σεις Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων των Γενικών Δ/σεων Ανάπτυξης των Περιφερειών¹⁹.

¹⁹ Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Προεδρικά Διατάγματα των Οργανισμών των Περιφερειών και τη σχετική αλληλογραφία στο πλαίσιο εφαρμογής της ΚΥΑ 172058/2016, οι Δ/σεις Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων των Γενικών Δ/σεων Ανάπτυξης των Περιφερειών αποτελούν αδειοδοτούσα αρχή στις εξής περιπτώσεις:

- για τις εγκαταστάσεις υψηλής όχλησης εντός της Περιφέρειας Αττικής και Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

- Δ/νσεις Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων²⁰.

Η αδειοδοτούσα αρχή:

- Χορηγεί άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας, για ίδρυση, επέκταση ή εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 3982/2011 και την ΚΥΑ 172058/2016.
- Για τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας, σε χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την παραλαβή της Κοινοποίησης και της έκθεσης Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων, διαβιβάζει ισάριθμα αντίγραφα των τελευταίων στους φορείς του άρθρου 6 της ΚΥΑ 172058/2016, προκειμένου οι τελευταίοι να διαβιβάσουν στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του φακέλου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους (άρθρο 6, παρ. 3.2) της ΚΥΑ 172058/2016.
- Με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν οι φορείς εκμετάλλευσης σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 9 της ΚΥΑ 172058/2016, ή τις τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που παρέχουν μετά από αίτημά της ή άλλης συναρμόδιας αρχής, ή τις πληροφορίες που προέκυψαν από τη διενέργεια επιθεωρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 19 της ανωτέρω ΚΥΑ, καθορίζει, σε συνεργασία με τυχόν άλλες συναρμόδιες αρχές, όλες τις εγκαταστάσεις ή ομάδες εγκαταστάσεων κατώτερης και ανώτερης βαθμίδας όπου η επικινδυνότητα ή οι συνέπειες μεγάλου ατυχήματος ενδέχεται να αυξάνονται λόγω της γεωγραφικής θέσης και της εγγύτητας αυτών των εγκαταστάσεων, καθώς και τους καταλόγους επικινδύνων ουσιών που διαθέτουν (παρ. 1, άρθρο 8) της ΚΥΑ 172058/2016.
- Ενημερώνει τις συναρμόδιες αρχές για τις δράσεις που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 9 της ΚΥΑ 172058/2016 σχετικά με τις εγκαταστάσεις με αυξημένο κίνδυνο εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (φαινόμενο domino) (παρ. 3, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Για τις εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας, σε χρονικό διάστημα ενός (1) μήνα από την παραλαβή της Μελέτης Ασφαλείας από τον φορέα εκμετάλλευσης μίας εγκατάστασης, διαβιβάζει αντίγραφα της τελευταίας στους φορείς του άρθρου 9 της ΚΥΑ 12044/613/2007,

- για τις εγκαταστάσεις SEVESO εντός των Περιφερειακών Ενοτήτων Κερκύρας, Λέσβου και Λήμνου και εντός του Νομού Δωδεκανήσου, όπου αποτελούν τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές με έδρες την Κέρκυρα, τη Μυτιλήνη και τη Ρόδο, αντίστοιχα (παρ. 3, άρθρο 283, Ν. 3852/2010, & παρ. 2, άρθρο 49, Υ.Α. 44403/04.11.2011 (ΦΕΚ 2494, τ. Β'), παρ. 5α, άρθρο 18, Π.Δ. 147/2010 (ΦΕΚ 240, τ. Α'), παρ. 5α, άρθρο 18, Π.Δ. 137/2010 (ΦΕΚ 230, τ. Α'), παρ. 5α, άρθρο 18, Π.Δ. 130/2010 (ΦΕΚ 223, τ. Α').

²⁰Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Προεδρικά Διατάγματα των Οργανισμών των Περιφερειών και τη σχετική αλληλογραφία στο πλαίσιο εφαρμογής της ΚΥΑ 172058/2016, οι Δ/νσεις Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων αποτελούν αδειοδοτούσα αρχή για όλες τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες πλην των Περιφερειακών Ενοτήτων Κερκύρας, Λέσβου και Λήμνου και του Νομού Δωδεκανήσου, με εξαίρεση την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης. Για την τελευταία, την αρμοδιότητα της αδειοδοτούσας αρχής κατέχει η Δ/νση Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων της Γενικής Δ/νσης Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, πλην των εγκαταστάσεων υγραερίων και καυσίμων (τις οποίες αδειοδοτούν κατά περίπτωση η Δ/νση Εγκαταστάσεων Πετρελαιοειδών του ΥΠΕΚΑ και η Δ/νση Ανάπτυξης της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης). Επιπλέον, επισημαίνεται ότι πλέον, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 100 του Ν. 4605/2019 (σχετικό 2), από 01-04-2019, η αδειοδότηση των μονάδων παραγωγής ή/και εμφιάλωσης ιατρικών και πεπιεσμένων αερίων μεταβιβάστηκε από τη Δ/νση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων & Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στις Δ/νσεις Ανάπτυξης των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων.

προκειμένου οι τελευταίοι να γνωμοδοτήσουν σε θέματα αρμοδιότητάς τους (παρ. Β1, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Για τις εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας, μέσα σε ένα (1) μήνα από την παρέλευση των προθεσμιών που προβλέπονται στις παραγράφους Β2 και Β5 του άρθρου 9 της ΚΥΑ 172058/2016, προβαίνει (παρ. Γ1, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016):

- στην καταχώριση ή μη της Μελέτης Ασφαλείας ή της επικαιροποίησής της καθώς και στη θεώρηση ή μη του Φακέλου Κοινοποίησης και επιπρόσθετα,
- στην απαγόρευση της έναρξης ή της συνέχισης λειτουργίας της εγκατάστασης, μονάδας, ή αποθήκης, λόγω μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις παραγράφους 2.1.(β) και 7 του άρθρου 6 και στις παραγράφους Α 3.1.(β) και (γ) και Δ του άρθρου 9 της ΚΥΑ 172058/2016.

Σημειώνεται ότι εάν κάποια από τις συναρμόδιες αρχές έχει διατυπώσει αρνητική γνωμοδότηση στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της, δε γίνεται καταχώριση της Μελέτης Ασφαλείας οπότε η εγκατάσταση δεν μπορεί να λειτουργήσει.

Η καταχώριση ή μη της Μελέτης Ασφαλείας καθώς και η θεώρηση ή μη του φακέλου Κοινοποίησης γνωστοποιείται άμεσα εγγράφως στον φορέα εκμετάλλευσης και στις συναρμόδιες αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο Β1.

Η καταχώριση της Μελέτης Ασφαλείας και η θεώρηση του φακέλου Κοινοποίησης γίνεται πριν τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας και δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, δεδομένου ότι τα στοιχεία της μελέτης αυτής τελούν υπό διαρκή έλεγχο, συμπλήρωση και βελτίωση.

- Μέσα σε διάστημα ενός (1) μηνός από την καταχώριση της Μελέτης Ασφαλείας, αποστέλλει ένα (1) αντίγραφο αυτής, σε ψηφιακή μορφή (άρθρο 9, παρ. Γ5, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016):

- στην Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας και
- στη Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.
- Πριν από κάθε μετατροπή στην εγκατάσταση ενημερώνεται αμελλητί από τον φορέα εκμετάλλευσης (άρθρο 10 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Μερμνά για όλες τις εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας ώστε:
  - Ο φορέας εκμετάλλευσης, σε συνεργασία με το προσωπικό της εγκατάστασης, να καταρτίζει εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης και να το συμπεριλαμβάνει στη Μελέτη Ασφαλείας της εγκατάστασης (παρ. Α.3, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
  - Τα εσωτερικά σχέδια και οι εκάστοτε επικαιροποιήσεις τους να αποστέλλονται αμελλητί στην Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, ώστε αυτή να είναι σε θέση να καταρτίζει/επανεξετάζει τα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης των εγκαταστάσεων (παρ. Α.6.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
  - Τα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης να εφαρμόζονται χωρίς καθυστέρηση από φορέα εκμετάλλευσης και τους εμπλεκόμενους φορείς σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος ή ανεξέλεγκτου συμβάντος ικανού να καταλήξει σε μεγάλο ατύχημα (παρ. Γ.2, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Διαβιβάζει στο οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο για ενημέρωση του κοινού, ανάλογα με το χρόνο που αυτά καθίστανται διαθέσιμα, τα στοιχεία και τις πληροφορίες που:
  - αφορούν σε όλες τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας και περιγράφονται στις παραγράφους 1-5 του Μέρους 1 του Παραρτήματος V (παρ. 1, άρθρο

13 της ΚΥΑ 172058/2016) και

- αναφέρονται στην παράγραφο 4 του Μέρους 2 του Παραρτήματος V (παρ. 3β, άρθρο 13 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Όταν μία εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας ενέχει κινδύνους ατυχημάτων μεγάλης έκτασης με διασυνοριακές επιπτώσεις σε άλλο Κράτος Μέλος της Ε.Ε., έρχεται σε συνεννόηση με τις αρχές της παρ. 6 του άρθρου 13 της ΚΥΑ 172058/2016 προκειμένου να κοινοποιηθούν μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών προς το Κράτος - Μέλος οι απαραίτητες πληροφορίες (παρ. 6, άρθρο 13 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Αντίστοιχα σε περίπτωση που η εγκατάσταση βρίσκεται στο έδαφος άλλου Κράτους - Μέλους, η αδειοδοτούσα αρχή της Περιφέρειας που συνορεύει με το όμορο Κράτος - Μέλος παραλαμβάνει τις απαραίτητες πληροφορίες από το άλλο Κράτος - Μέλος (παρ. 7, άρθρο 13 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Θέτει στη διάθεση του κοινού τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 13 της ΚΥΑ 172058/2016.

- Δύναται να απαγορεύει τη λειτουργία ή την επαναλειτουργία υφιστάμενης εγκατάστασης, μονάδας, ή αποθήκης, ή τμήματός τους, εάν ο φορέας εκμετάλλευσης δεν έχει υποβάλει εμπροθέσμως τον Φάκελο Κοινοποίησης, τη Μελέτη Ασφαλείας ή τις λοιπές πληροφορίες και στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση (παρ. 2, άρθρο 18 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Διοργανώνει επιθεωρήσεις/ελέγχους στις εγκαταστάσεις, σε συνεργασία με τους φορείς του άρθρου 19 (παρ. 1) (άρθρο 19, ΚΥΑ 172058/2016).

- Μεριμνά για τη δημοσιοποίηση των Φακέλων Κοινοποίησης και των Μελετών Ασφαλείας των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας, με εξαίρεση ίσως κάποια μέρη αυτών, όταν συντρέχουν λόγοι που προβλέπονται στο άρθρο 4 της ΚΥΑ 11764/653/2006 (άρθρο 21 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Έως και τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, διαβιβάζει στους φορείς του άρθρου 23 (παρ. 1) της ΚΥΑ 172058/2016 τα στοιχεία α. έως θ. της ανωτέρω παραγράφου.

- Δύναται να επιβάλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων της παρούσας απόφασης (άρθρο 24 της ΚΥΑ 172058/2016).

Σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος, η αδειοδοτούσα αρχή:

- Ενημερώνεται άμεσα από τον φορέα εκμετάλλευσης (περ. α, άρθρο 15 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Συνεργάζεται με την Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, την αρμόδια αρχή για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης, τη Δ/ση ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Περιφέρειας ή/και τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.Π.Ε.) της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, την αρμόδια Δ/ση της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της οικείας Περιφέρειας, την αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, καθώς και την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, προκειμένου:
  - να εξασφαλιστεί ότι ελήφθησαν:
  - τα επείγοντα μέτρα που προβλέπονται στα σχέδια έκτακτης ανάγκης

- συνεκτιμώντας και το ενδεχόμενο πολλαπλασιαστικών φαινομένων (παρ. 1α, εδάφιο αα, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016)
- τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα απαιτούμενα μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων του ατυχήματος και την αποφυγή επανάληψής του (παρ. 1α, εδάφιο αβ, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016)
  - να ενημερωθούν οι Δήμοι της περιοχής όπου συνέβη το ατύχημα, καθώς και τα πρόσωπα που ενδέχεται να πληγούν και, όπου είναι σκόπιμο, για τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να μετριασθούν οι συνέπειες του ατυχήματος (παρ. 1β, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Συντονίζει τις προβλεπόμενες στην κείμενη νομοθεσία καθ' ύλην αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές καθώς και άλλες ενδεχομένως δημόσιες αρχές και φορείς προκειμένου αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους (παρ. 3α, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016):
- να συγκεντρώνουν, μέσω επιθεωρήσεων, ερευνών ή με άλλο τρόπο, τις απαραίτητες πληροφορίες για την πλήρη ανάλυση των τεχνικών, οργανωτικών και διαχειριστικών πτυχών του ατυχήματος,
  - να προβαίνουν στις ενδεδειγμένες ενέργειες, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο φορέας εκμετάλλευσης λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα αποκατάστασης
  - να διατυπώνουν συστάσεις για μελλοντικά προληπτικά μέτρα,
- Διαβιβάζει τα προαναφερόμενα στοιχεία, συντάσσοντας συνοπτική έκθεση, στην Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, στην Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, στη Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ και στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του ΥΠΟΙΑΤ (παρ. 3β, άρθρο 16).
- Συνεργάζεται με την Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας σε ό,τι άλλο της ζητηθεί, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

3. Ρόλοι και αρμοδιότητες Φορέα Εκμετάλλευσης εγκατάστασης

Οι υποχρεώσεις των εγκαταστάσεων διαφοροποιούνται ανάλογα με το εάν είναι εγκαταστάσεις ανώτερης ή κατώτερης βαθμίδας.

Εγκαταστάσεις κατώτερης βαθμίδας:

- Υποβολή Κοινοποίησης (παρ. 1, άρθρο 6 της ΚΥΑ 172058/2016)
- Υποβολή έκθεσης Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (ΠΠΜΑ) (παρ. 1, άρθρο 7 της ΚΥΑ 172058/2016).

Εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας:

- Υποβολή Κοινοποίησης (παρ. 1, άρθρο 6 της ΚΥΑ 172058/2016)
- Υποβολή Μελέτης Ασφαλείας (παρ. Α.1, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016)
- Υποβολή έκθεσης Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (παρ. 1, άρθρο 7 & παρ. Α.1.α, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016) και Συστήματος Διαχείρισης Ασφαλείας (παρ. Α.1.α, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016), οι οποίες περιλαμβάνονται στη Μελέτη Ασφαλείας της εγκατάστασης.
- Εσωτερικά Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης (παρ. Α.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016), τα

οποία περιλαμβάνονται στη Μελέτη Ασφαλείας της εγκατάστασης.

Αναφορικά με τα ανωτέρω, ισχύουν τα εξής:

- Με την επιφύλαξη του άρθρου 10 της ΚΥΑ 172058/2016, ο φορέας εκμετάλλευσης επανεξετάζει περιοδικά και, όταν απαιτείται, επικαιροποιεί την ΕΠΠΜΑ, άλλως, σε κάθε περίπτωση επικαιροποιεί την ΕΠΠΜΑ τουλάχιστον ανά πενταετία. Ο φορέας εκμετάλλευσης υποβάλλει, χωρίς καθυστέρηση, στην αδειοδοτούσα αρχή την επικαιροποιημένη ΕΠΠΜΑ μαζί τον επικαιροποιημένο φάκελο Κοινοποίησης, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 6 (παρ. 5, άρθρο 7 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Με την επιφύλαξη του άρθρου 10 της ΚΥΑ 172058/2016, ο φορέας εκμετάλλευσης επανεξετάζει περιοδικά και, όταν χρειάζεται, επικαιροποιεί την Μελέτη Ασφαλείας, τουλάχιστον ανά πενταετία (παρ. Δ.1, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Σε περίπτωση μετατροπής εγκατάστασης, μονάδας, αποθήκης συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής του κτιριακού και μηχανολογικού εξοπλισμού, ή μετατροπής της παραγωγικής διαδικασίας ή της φύσης ή της φυσικής κατάστασης ή των ποσοτήτων επικινδύνων ουσιών που ενδέχεται να έχει σημαντικές συνέπειες για κινδύνους μεγάλου ατυχήματος ή να μετατρέψουν εγκατάσταση κατώτερης βαθμίδας σε ανώτερη ή το αντίστροφο, ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται να επανεξετάζει και, εάν χρειάζεται, επικαιροποιεί τον Φάκελο Κοινοποίησης, την Έκθεση Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (ΕΠΠΜΑ), το Σύστημα Διαχείρισης Ασφαλείας και την Μελέτη Ασφαλείας, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 6, 7 και 9 της ΚΥΑ 172058/2016 αντίστοιχα. Πριν από κάθε μετατροπή ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται να ενημερώνει την αδειοδοτούσα αρχή (άρθρο 10 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Ο φορέας εκμετάλλευσης έχει την ευθύνη ως προς την ακρίβεια, πληρότητα και ορθότητα των στοιχείων και πληροφοριών που περιλαμβάνονται στον Φάκελο Κοινοποίησης (παρ. 1, άρθρο 6 της ΚΥΑ 172058/2016) και στη Μελέτη Ασφαλείας (παρ. 2, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016) (παρ. Α.6, άρθρο 5 της ΚΥΑ 172058/2016).

Επιπλέον, για τους φορείς εκμετάλλευσης:

- Για τις εγκαταστάσεις που αναφέρονται με αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών φαινομένων (παρ. 3, άρθρο 8 της ΚΥΑ 172058/2016):
  - α) ανταλλάσσουν, μέσω της αδειοδοτούσας αρχής κατάλληλες πληροφορίες για τις εν λόγω εγκαταστάσεις, με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα να συνεκτιμώνται δεόντως η φύση και η έκταση του συνολικού κινδύνου μεγάλου ατυχήματος στις οικείες ΠΠΜΑ, στα συστήματα διαχείρισης της ασφαλείας, στις μελέτες ασφαλείας και στα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης, κατά περίπτωση
  - β) συνεργάζονται με την αδειοδοτούσα αρχή, το/α οικείο/α Περιφερειακό/α Συμβούλιο/α και την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας για την ενημέρωση του κοινού σύμφωνα με το άρθρο 13 της ΚΥΑ 172058/2016 και των γειτονικών δραστηριοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας, καθώς και για την παροχή πληροφοριών κατά την κατάρτιση εξωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. Β της ΚΥΑ 172058/2016,
  - γ) ενημερώνουν σχετικά με τους κινδύνους, τις επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης αλλά βρίσκονται στο ίδιο βιομηχανικό πάρκο.

- Συνεργάζονται με τις Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και με συναρμόδιους φορείς, στη διενέργεια ασκήσεων ετοιμότητας του πληθυσμού προς εφαρμογή και εκπαίδευση στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ της εγκατάστασης (παρ. Β.2, εδάφιο 4α, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Υποχρεούνται να αποδεικνύουν κάθε στιγμή στην αρχή που είναι αρμόδια για τη διενέργεια επιθεωρήσεων ή ελέγχων (τακτικών ή εκτάκτων), σύμφωνα με το άρθρο 19, ότι έχει λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση (παρ. Α.2, άρθρο 5 & παρ. 1 & 10, άρθρο 19 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Ως υπόχρεοι για την ορθή ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών και μειγμάτων έχουν περαιτέρω την ευθύνη για την κατάταξη της εγκατάστασης ως ανώτερης ή κατώτερης βαθμίδας, λαμβάνοντας υπόψιν τις αντίστοιχες ποσότητες των επικινδύνων ουσιών που υπάρχουν ή ενδέχεται να υπάρξουν στην εγκατάσταση καθώς και για την τήρηση των απαιτήσεων που, κατά περίπτωση, προβλέπονται στην παρούσα απόφαση (παρ. Α.3, άρθρο 5 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Υποχρεούνται να υποβάλλουν στην αδειοδοτούσα αρχή υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με την οποία δηλώνουν (παρ. Α.4, άρθρο 5 της ΚΥΑ 172058/2016):
  - α) τις ποσότητες των επικινδύνων ουσιών και των μειγμάτων που υπάρχουν ή μπορεί να υπάρξουν στην εγκατάσταση και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της ΚΥΑ 172058/2016, καθώς και,
  - β) εάν, σύμφωνα με την ταξινόμηση που διενεργούν σύμφωνα με την υποπαράγραφο 3 και την παράγραφο Β της ΚΥΑ 172058/2016, η εγκατάσταση ανήκει στην ανώτερη ή στην κατώτερη βαθμίδα, προσκομίζοντας σχετική τεκμηρίωση σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (σημείο 4 των σημειώσεων).

Σε κάθε περίπτωση μεταβολής της ταξινόμησης των επικινδύνων ουσιών, οι φορείς εκμετάλλευσης, ως αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ταξινόμηση σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008, όπως ισχύει, υποχρεούνται να υποβάλλουν στη Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους και στην οικεία Περιφερειακή Χημική Υπηρεσία, επικαιροποιημένο κατάλογο με τη νέα ταξινόμηση.
- Προκειμένου να διευκολύνονται στην ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών για την κατάταξη της εγκατάστασης ως ανώτερης ή κατώτερης βαθμίδας, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση, έχουν τη δυνατότητα, πριν την υποβολή του φακέλου Κοινοποίησης, να αιτούνται από τη Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους ή/και την οικεία Περιφερειακή Χημική Υπηρεσία, γνωμοδότηση για την ορθή ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών προσκομίζοντας τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 1δ του άρθρου 6. Η γνωμοδότηση αυτή υποβάλλεται από τους φορείς εκμετάλλευσης μαζί με τον φάκελο Κοινοποίησης, σύμφωνα με την παράγραφο 1.1.(δ) του ίδιου άρθρου (παρ. Β, άρθρο 5 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Πραγματοποιούν ασκήσεις ετοιμότητας για την εφαρμογή και εκπαίδευση ως προς τα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης και ειδικότερα για την επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στην παράγραφο Γ1 (στοιχεία α, β και γ) της ΚΥΑ 172058/2016, απευθύνοντας σχετική πρόσκληση για συμμετοχή στην οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία

- (παρ. Α.5, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Υποχρεούνται να προβαίνουν σε επανεξέταση, δοκιμή και, όταν χρειάζεται, σε επικαιροποίηση των εσωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης κάθε τρία (3) χρόνια και σε κάθε περίπτωση οποτεδήποτε συμβεί σημαντική αλλαγή στη λειτουργία της εγκατάστασης. Η επανεξέταση λαμβάνει υπόψη τις μετατροπές στη σχετική εγκατάσταση, στους μηχανισμούς έκτακτης ανάγκης της εγκατάστασης, τις νέες τεχνικές γνώσεις και τις γνώσεις που αφορούν στην αντιμετώπιση ατυχημάτων μεγάλης έκτασης. Η επικαιροποίηση των εσωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης πραγματοποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία της υποπαραγράφου 3 (παρ. Α.6, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
  - Παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες στην Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, ώστε αυτή να είναι σε θέση να καταρτίζει εξωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την εγκατάσταση (παρ. Α1β., άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
  - Καταρτίζουν και σε περίπτωση ατυχήματος μεγάλης έκτασης ή σε περίπτωση ανεξέλεγκτου συμβάντος τέτοιου ώστε ευλόγως να αναμένεται ότι θα καταλήξει σε ατύχημα μεγάλης έκτασης, εφαρμόζουν χωρίς καθυστέρηση, το εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζονται συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας μέσα στην εγκατάσταση (παρ. Α.1.1 & Γ.2, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
  - Κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 12 της ΚΥΑ 172058/2016, οι φορείς εκμετάλλευσης κατά τη διαδικασία των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία σχετικών διαδικασιών διαβούλευσης με το κοινό, υποχρεούνται να παρέχουν στις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές επαρκείς πληροφορίες για την επικινδυνότητα της εγκατάστασης και τεχνικές συμβουλές σχετικά με την εν λόγω επικινδυνότητα, που βασίζονται σε συγκεκριμένα για την κάθε περίπτωση μελέτη ή γενικά κριτήρια. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης εγκατάστασης κατώτερης βαθμίδας υποχρεούται για τον σχεδιασμό πολιτικών χρήσεων γης να παρέχει, κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής, επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την επικινδυνότητα της εγκατάστασης (παρ. 3, άρθρο 12 της ΚΥΑ 172058/2016).
  - Σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 3 του άρθρου 21, υποβάλλουν προς δημοσιοποίηση στην αδειοδοτούσα αρχή, οικειοθελώς ή μετά από αίτημά της (παρ. 7.1, άρθρο 13 της ΚΥΑ 172058/2016):
    - α) περίληψη μη τεχνικού περιεχομένου, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τις γενικές πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους μεγάλων ατυχημάτων και τις πιθανές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος ή/και
    - β) τροποποιημένο κατάλογο των επικινδύνων ουσιών που υπάρχουν στην εγκατάσταση.

Σε περίπτωση που από την επικαιροποίηση της Μελέτης Ασφαλείας προκύπτει η ανάγκη συνακόλουθων αλλαγών στην προβλεπόμενη Περίληψη μη τεχνικού περιεχομένου ή στον κατάλογο των επικινδύνων ουσιών, ο ενδιαφερόμενος φορέας εκμετάλλευσης προβαίνει στις δέουσες αναπροσαρμογές, ώστε η εν λόγω Περίληψη ή/και ο τροποποιημένος κατάλογος να συνάδει/ουν με το περιεχόμενο της επικαιροποιημένης Μελέτης Ασφαλείας.
  - Σε περιοχές όπου υπάρχει αυξημένος κίνδυνος ρύπανσης της θάλασσας, συνεπεία υψηλής συγκέντρωσης βιομηχανιών και διυλιστηρίων ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών στην παραθαλάσσια ζώνη, τα επιμέρους σχέδια των φορέων εκμετάλλευσης των ανωτέρω εγκαταστάσεων ολοκληρώνονται μέσω του τοπικού

σχεδίου της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής, βάσει του οποίου είναι δυνατόν να διατεθεί πρόσθετος εξοπλισμός καταπολέμησης από τα υφιστάμενα αποθέματα ασφαλείας της Κεντρικής Αποθήκης Υλικών Απορρύπανσης (ΚΑΥΑ) του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (Κεφάλαιο 2, παρ. 2.4.1, ΠΔ 11/2002).

Μετά από την εκδήλωση μεγάλου ατυχήματος:

- Ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται με τον πιο πρόσφορο και κατάλληλο τρόπο (άρθρο 15 της ΚΥΑ 172058/2016):
  - α) να ενημερώνει άμεσα:
    - την αδειοδοτούσα αρχή,
    - την Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας,
    - το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ πρωτίστως, που λειτουργεί επί 24ωρου βάσεως, το οποίο, στη συνέχεια και εφόσον συντρέχουν λόγοι, ενημερώνει τη Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ,
    - την αρμόδια Υπηρεσία της Γενικής Δ/σης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ και
    - το Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος/Διεύθυνση Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων και
  - β) το συντομότερο δυνατόν και πάντως όχι πέραν των τριών (3) μηνών:
    - να παρέχει στις ανωτέρω αρχές πληροφορίες σχετικά με:
      - τις συνθήκες του ατυχήματος,
      - τις επικίνδυνες ουσίες που ενέχονται για το ατύχημα,
      - τα διαθέσιμα στοιχεία για την εκτίμηση των επιπτώσεων του ατυχήματος στην ανθρώπινη υγεία, στο περιβάλλον και στα υλικά αγαθά,
      - τα ληφθέντα μέτρα έκτακτης ανάγκης,
    - να πληροφορεί τις προαναφερόμενες αρχές για τα προβλεπόμενα μέτρα σχετικά με:
      - το μετριασμό των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιδράσεων του ατυχήματος
      - την αποφυγή επανάληψης ίδιου ατυχήματος
    - να επικαιροποιεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε περίπτωση που διεξοδικότερη διερεύνηση αποκαλύψει πρόσθετα στοιχεία τα οποία μεταβάλλουν τις εν λόγω πληροφορίες ή τα συμπεράσματα που έχουν προκύψει.
- Ο τεχνικός ασφαλείας βάρδιας της εγκατάστασης συνεργάζεται με τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, προκειμένου να γίνει εκτίμηση του περιστατικού σχετικά με το εάν είναι «συμβάν» ή «μεγάλο ατύχημα», καθώς και να εκτιμηθεί η δράση προστασίας του πληθυσμού που θα ακολουθηθεί (παραμονή σε κλειστό χώρο ή οργανωμένη απομάκρυνση). Επιπλέον, ο τεχνικός ασφαλείας παρέχει στον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού οποιαδήποτε πληροφορία του ζητηθεί, εφόσον αυτό είναι εφικτό, προκειμένου να διευκολυνθεί το έργο του.
- Η εξυγίανση-απορρύπανση του χώρου μετά από μεγάλο ατύχημα σε εγκατάσταση SEVESO με περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή επικείμενες περιβαλλοντικές απειλές, η οποία δύναται να περιλαμβάνει τη συλλογή, μεταφορά και διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων που προέκυψαν εξαιτίας του ατυχήματος, τον τυχόν καθαρισμό παρακείμενου οδοστρώματος, κλπ., υλοποιείται από τον φορέα εκμετάλλευσης,

σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 12 της ΚΥΑ 13588/725/06 (ΦΕΚ 383Β'/28.03.2006)²¹, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ οικ. 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326Β'/30.12.2016) (παρ. 1δ, άρθρο 3) ή, σε περίπτωση που διαπιστώνεται πρόκληση περιβαλλοντικής ζημίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 148/2009 περί περιβαλλοντικής ευθύνης (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 24, παρ. 4). Όταν επέλθει η πλήρης καταστολή του περιστατικού, ο φορέας εκμετάλλευσης υλοποιεί άμεσα όλα τα απαιτούμενα μέτρα/εργασίες για την εξυγίανση και αποκατάσταση του χώρου στην αρχική κατάσταση, έτσι όπως αυτή έχει προσδιορισθεί στη βασική έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 18 της ΚΥΑ 36060/1155 /Ε.103/2013 (ΦΕΚ 1450Β'/14.06.2013) και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, υπό την εποπτεία και έγκριση της Δ/νσης ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

- Σε περίπτωση μεγάλης έκτασης ρύπανσης της θάλασσας ένεκα ατυχήματος σε βιομηχανικές μονάδες διύλισης και εγκαταστάσεις διακίνησης υδρογονανθράκων, οι φορείς εκμετάλλευσης (Κεφάλαιο 3, παρ. 3.5.17, ΠΔ 11/2002):
  - Θέτουν σε εφαρμογή το σχέδιο έκτακτης ανάγκης και ο τοπικός συντονιστής της οικείας Λιμενικής Αρχής εποπτεύει ή κατευθύνει τις εργασίες (Κεφάλαιο 2, παρ. 2.3.2, ΠΔ 11/2002). Επισημαίνεται ότι τα τοπικά σχέδια των φορέων εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων αντιμετωπίζουν και τις περιπτώσεις ρύπανσης της θάλασσας από πετρελαιοειδή προερχόμενα από επίγειους αγωγούς ή βυτιοφόρα οχήματα και συρμούς (Κεφάλαιο 2, παρ. 2.4.1).
  - Επεμβαίνουν για την εξουδετέρωση της ρύπανσης στη θαλάσσια περιοχή και την παράκτια ζώνη των εγκαταστάσεων στο πλαίσιο του κατά περίπτωση εγκεκριμένου σχεδίου (F.C.P) υπό την εποπτεία της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής.
  - Συνδράμουν με υλικά, μέσα, εξοπλισμό και προσωπικό τις Λιμενικές Αρχές κατά την αντιμετώπιση της ρύπανσης της θάλασσας στο πλαίσιο εφαρμογής του κατά περίπτωση τοπικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης.
- Σε περίπτωση που τα διαφυγόντα υγρά ξεφύγουν από τα όρια της εγκατάστασης και ρυπάνουν το παρακείμενο οδικό δίκτυο, ο φορέας εκμετάλλευσης οφείλει να παρέχει απορροφητικά υλικά προς υποβοήθηση του έργου καταστολής του Π.Σ., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. 1773/07-03-2016 έγγραφο της Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (ΑΔΑ: 7Ε9Η465ΦΘΕ-Ω06).

Επισημαίνεται ότι για τις εγκαταστάσεις που δεν έχουν φορέα εκμετάλλευσης (π.χ. λόγω πτώχευσης), την ανωτέρω αρμοδιότητα φέρει ο σύνδικος πτώχευσης, ο οποίος μπορεί να συνεργαστεί κατά περίπτωση και με άλλους συναρμόδιους φορείς, εφόσον υπάρχουν (π.χ. αρμόδιοι Φορείς Οργάνωσης και Διαχείρισης Βιομηχανικών & Επιχειρηματικών-Επιχειρηματικών Πάρκων, σε περίπτωση που η εγκατάσταση βρίσκεται εντός ως άνω περιοχών, κλπ).

4. Ρόλοι και Αρμοδιότητες υπευθύνου ύδρευσης

Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των υπευθύνων ύδρευσης προσδιορίζονται στην ΚΥΑ Γ1(δ)/

²¹ Από το πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 13588/725/09 εξαιρούνται, μεταξύ άλλων, και τα αέρια επικίνδυνα απόβλητα που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα.

ΓΠ οικ.67322/6.9.2017 (ΦΕΚ 3282/Β'/2017), στην Γ3α/761/68 Υγειονομική Διάταξη και στο υπ' αριθ. Δ1(δ)/Γ.Π.οικ16518/27-02-2018 έγγραφο της Δ/νσης Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας (ΑΔΑ: 6ΞΛΨ465ΦΥΟ-ΔΟΜ).

Συγκεκριμένα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 ΚΥΑ Γ1(δ)/ ΓΠ οικ.67322/6.9.2017 και του άρθρου 9 της Γ3α/761/68 Υγειονομικής Διάταξης, υπεύθυνοι ύδρευσης είναι:

- **Για τις υδρεύσεις Δήμων**, ο φορέας λειτουργίας του δικτύου (Δήμοι, Σύνδεσμοι Δήμων, Δ.Ε.Υ.Α, Διαδημοτικές Ε.Υ.Α., με όρια ευθύνης όπως περιγράφονται στο καταστατικό σύστασής τους, Εταιρείες Ύδρευσης), η ΕΥΔΑΠ για την πόλη των Αθηνών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα όρια ευθύνης της, η ΕΥΑΘ για την πόλη της Θεσσαλονίκης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα όρια ευθύνης της.
- **Για τις βιομηχανίες, επιχειρήσεις, ιδρύματα** κ.λ.π. που διαθέτουν δική τους ύδρευση, οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους.
- **Για τις βιομηχανίες που ευρίσκονται μέσα σε βιομηχανικές περιοχές** με κεντρικό δίκτυο ύδρευσης, η ΕΤΒΑ ή ο φορέας λειτουργίας τους.
- **Για τις ιδιωτικές υδρεύσεις**, ο φορέας λειτουργίας του δικτύου ύδρευσης (ιδιοκτήτης ή νομέας της εγκατάστασης ύδρευσης).

Οι υποχρεώσεις των «υπευθύνων» καθορίζονται από την Γ3α/761/68 Υγειονομική Διάταξη, όπως αυτή εκάστοτε ισχύει, ειδικότερα όμως αφορούν:

i) στην παρακολούθηση του νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση μέσω προγραμμάτων παρακολούθησης όπως αναφέρεται στα Μέρη Α έως Ε του Παραρτήματος II, σε Εργαστήρια όπως προσδιορίζεται στο Παράρτημα III της ΚΥΑ Γ1(δ)/ ΓΠ οικ.67322/6.9.2017 (ΦΕΚ 3282/Β'/2017).

ii) στη λήψη γενικά κάθε μέτρου που θα διασφαλίζει κανονική παροχή υγιεινού νερού σε μόνιμη βάση.

Σημειώνεται ότι «υπεύθυνοι» για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης που κυκλοφορεί στο εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης:

α) νοσοκομείων, κλινικών, κέντρων υγείας, οίκων ευγηρίας ως προς τις παραμέτρους *Pseudomonas aeruginosa* και *Legionella*,

β) τουριστικών εγκαταστάσεων, ξενοδοχείων, φυλακών, στρατοπέδων ως προς την παράμετρο της *Legionella*,

είναι οι κατά το νόμο υπεύθυνοι λειτουργίας της εγκατάστασης ή / και του κτιρίου.

Επιπλέον, οι υπεύθυνοι ύδρευσης φέρουν την ευθύνη της μελέτης, κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης του συστήματος ύδρευσης, της διενέργειας υγειονομικών αναγνωρίσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και γενικά της λήψης κάθε μέτρου, προκειμένου να παρέχεται πόσιμο νερό σε ποσότητα επαρκή για τις ανάγκες του υδρευόμενου πληθυσμού, χωρίς διακοπές και το σύστημα ύδρευσης να είναι απαλλαγμένο από κάθε υγειονομικό κίνδυνο και υποχρεούνται:

- Να γνωστοποιούν αμέσως στην Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου της οικείας Π.Ε. κάθε υγειονομικό κίνδυνο που εμφανίζεται, καθώς και τα μέτρα που θα ληφθούν για την εξουδετέρωσή του.
- Να συμμορφώνονται στις υποδείξεις και οδηγίες των οικείων ως ανωτέρω Υπηρεσιών Υγιεινής.
- Να διενεργούν δειγματοληπτικούς και εργαστηριακούς ελέγχους σε αντιπροσωπευτικά

προκαθορισμένα σημεία ολόκληρου του δικτύου διανομής από την πηγή υδροληψίας μέχρι τη διάθεση στον καταναλωτή. Προς τούτο πρέπει να καταρτίσουν προγράμματα παρακολούθησης, τα οποία θα αναφέρονται μεταξύ άλλων και στον καθορισμό των σημείων δειγματοληψίας. Ένα ποσοστό των δειγμάτων πρέπει να λαμβάνεται από σταθερά σημεία (αντλιοστάσια, δεξαμενές αποθήκευσης) όπως επίσης και σε μέρη όπου υπήρξαν προβλήματα στο παρελθόν. Άλλα δείγματα να λαμβάνονται τυχαία στο δίκτυο μεταξύ των οποίων θα περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα πολυσύχναστα κτίρια λ.χ. νοσοκομεία, σχολεία, δημόσια κτίρια, πολυκατοικίες, ξενοδοχεία, εργοστάσια και άλλες θέσεις που υπάρχει μεγάλη πιθανότητα κινδύνου μόλυνσης λ.χ διακλαδώσεις, σημεία υποπίεσης. Τα προγράμματα αυτά υποβάλλονται στην Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου της οικείας Π.Ε. προς έγκριση, μαζί με την κατάλληλη απεικόνιση σε σχέδια των σημείων δειγματοληψίας.

- Να παρέχουν στους καταναλωτές στοιχεία της ποιότητας του νερού που καταναλώνουν, τα οποία κατά προτίμηση θα είναι προσβάσιμα στο κοινό μέσω διαδικτύου ή σε άλλη περίπτωση το κοινό μπορεί να απευθύνεται στους υπεύθυνους ύδρευσης για την παροχή της αντίστοιχης πληροφόρησης.
- Στην περίπτωση διενέργειας δειγματοληψιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 11.2.Β του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου, τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων διαβιβάζονται από τις οικείες υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικών Ελέγχων των Περιφερειακών Ενοτήτων στους υπεύθυνους ύδρευσης, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 11, παράγραφος 2 της ΚΥΑ Γ1δ/ΓΠ οικ.67322/2017 (βλ. παρ. 4 παρόντος Μέρους), μαζί με συστάσεις για λήψη επανορθωτικών μέτρων με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας του νερού, προκειμένου να διατεθεί στους καταναλωτές υγιεινό πόσιμο νερό απαλλαγμένο από κάθε υγειονομικό κίνδυνο.
  - Εφόσον υφίστανται υποψίες πιθανής ρύπανσης της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, θα πρέπει να ληφθούν από τους υπεύθυνους ύδρευσης τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της Δημόσιας Υγείας, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η διακοπή της υδροδότησης ή περιορισμός της χρήσης νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, μέχρι την αποκατάσταση των προβλημάτων και τη συμμόρφωση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης με τους όρους και τις προϋποθέσεις της ισχύουσας νομοθεσίας, με παράλληλη ενημέρωση των κατοίκων από τους υπεύθυνους ύδρευσης καθώς και μέτρα αντιμετώπισης της προσωρινής διακοπής της υδροδότησης των κατοίκων της περιοχής (τροφοδοσία με κατάλληλης ποιότητας νερό ανθρώπινης κατανάλωσης λ.χ. εμφιαλωμένα, μεταφορά με βυτία).
  - Οι υπεύθυνοι ύδρευσης συνεργάζονται με τις υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικών Ελέγχων των Περιφερειακών Ενοτήτων, τόσο για την λήψη των επανορθωτικών μέτρων όσο και για την εξασφάλιση της συνεχούς και απρόσκοπτης παροχής υγιεινού και καθαρού νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και ενημερώνουν παράλληλα το Υπουργείο Υγείας, ως επιτελική αρχή, για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

5. Ρόλοι και Αρμοδιότητες φορέα συντήρησης και λειτουργίας παρακείμενου οδικού δικτύου

Σε περίπτωση που τα διαφυγόντα υγρά ξεφύγουν από τα όρια της εγκατάστασης και ρυπάνουν το παρακείμενο οδικό δίκτυο, για την εξασφάλιση απορροφητικών υλικών και μέσων, προς υποβοήθηση του έργου καταστολής του Π.Σ., οφείλει να μεριμνά ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης και δυνητικά να συνδράμει και ο φορέας συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου.

Ο φορέας συντήρησης και λειτουργίας του παρακείμενου οδικού δικτύου είτε διαθέτει δικά του υλικά ή, κατά περίπτωση, ενεργοποιεί τα μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση των ως άνω υλικών, με επιβάρυνση του φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης. Σε περίπτωση που ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης είναι άγνωστος (π.χ. εγκατάσταση υπό πτώχευση κλπ), ο φορέας συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου εξασφαλίζει ο ίδιος απορροφητικά υλικά, με το κόστος να βαρύνει τον εκάστοτε ορισμένο υπεύθυνο της εγκατάστασης (σύνδικος πτώχευσης κλπ).

Τα ανωτέρω ισχύουν με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στο υπ' αριθ. 39383 Φ.702.16/29.08.2008 έγγραφο του ΑΠΣ, σύμφωνα με το οποίο, το ΠΣ δεν είναι αρμόδιο για τον καθαρισμό του οδοστρώματος ούτε για τη χρησιμοποίηση απορροφητικών υλικών (πριονίδι, άμμος, χώμα) παρά μόνο στις περιπτώσεις που η κάλυψη ή η ρύπανση από διάφορα υλικά είναι δυνατό να προκαλέσει ατυχήματα ή προκαλεί απέχθεια στο κοινό.

Οι αρμοδιότητες των φορέων συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου της χώρας περιγράφονται σε ένα ολοκληρωμένο τεύχος κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας, το οποίο η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, με τα 7910/08-11-2017 και 4103/08-06-2018 έγγραφά της απέστειλε σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Το ανωτέρω τεύχος συμπεριλαμβάνει 67 χάρτες σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και 14 χάρτες σε επίπεδο Περιφέρειας, όπου απεικονίζεται ως υπόβαθρο η διοικητική διαίρεση σε επίπεδο Δήμου, καθώς και το οδικό δίκτυο καταναμημένο ανά φορέα αρμοδιότητας συντήρησης. Αντίγραφο του ανωτέρω έχει αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. <http://www.civilprotection.gr>.

6. Ρόλοι και αρμοδιότητες Δήμων, Περιφερειών και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων σχετικά με την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση ΤΑΜΕ

Οι Δήμαρχοι, οι Αντιπεριφερειάρχες, οι Περιφερειάρχες, καθώς και οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, έχουν την ευθύνη, κατά το μέρος που τους αφορά, του συντονισμού και επίβλεψης εντός των διοικητικών τους ορίων, του έργου της πολιτικής προστασίας για την ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση από την εκδήλωση συμβάντων ή μεγάλων ατυχημάτων με εμπλεκόμενες επικίνδυνες ουσίες (Ν. 3013/2002 – ΦΕΚ 102/Α'/2002, Ν. 3852/2010 - ΦΕΚ 87/Α'/2010, Ν. 4249/2014 – ΦΕΚ 73/Α'/2014).

Ακολούθως αναφέρονται οι κύριες δράσεις που αναλαμβάνουν οι Δήμοι, οι Περιφέρειες και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας, βάσει των αρμοδιοτήτων τους, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση συμβάντων ή μεγάλων ατυχημάτων με εμπλεκόμενες επικίνδυνες ουσίες, καθώς και οι προπαρασκευαστικές δράσεις και τα έργα που έχουν στόχο την άμεση απόκριση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας σε περίπτωση εκδήλωσης συμβάντων ή μεγάλων

ατυχημάτων με εμπλεκόμενες επικίνδυνες ουσίες.

6.1 Δήμοι

A. Προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας

Τα προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτουν οι Δήμοι για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ και τα οποία δρομολογούνται με εντολή των οικείων Δημάρχων, έχουν ως εξής:

- Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της ΚΥΑ 172058/2016, τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων :
  - Λαμβάνουν από τη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ ψηφιακό αντίγραφο των Μελετών Ασφαλείας, που διαβιβάζεται στην ανωτέρω από την αδειοδοτούσα αρχή ένα (1) μήνα μετά από την καταχώρησή τους (παρ. Γ.5β, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).
  - Συνεργάζονται, μεταξύ άλλων φορέων, με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών στην κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.2, εδ. 2β, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
  - Συμμετέχουν στις ασκήσεις ετοιμότητας που διενεργεί η Αυτοτελής Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας σε συνεργασία με τον φορέα εκμετάλλευσης και τους λοιπούς συναρμόδιους φορείς στη διενέργεια ασκήσεων ετοιμότητας (παρ. Β.2, εδάφιο 4, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Προσδιορίζουν, με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, τους πιθανούς χώρους ασφαλούς προσωρινής διαμονής του πληθυσμού²²

²² Νοείται ότι τα ανωτέρω σημεία θα πρέπει να βρίσκονται σε ασφαλές μέρος (εκτός της Ζώνης ΙΙΙ). Ως εκ τούτου και δεδομένου ότι στην περίπτωση ατυχήματος που έχει ως συνέπεια τη διασπορά τοξικών ουσιών δεν είναι εύκολη η εκ των προτέρων εκτίμηση της κατεύθυνσης και του εύρους του νέφους και της διάρκειας του φαινομένου, είναι σκόπιμο να αναζητηθούν χώροι ασφαλούς προσωρινής διαμονής του πληθυσμού σε διάφορα σημεία ώστε να μπορεί να γίνει επιλογή ανάλογα με τις επικρατούσες συνθήκες κατά τη διάρκεια του περιστατικού.

Οι χώροι καταφυγής σε περίπτωση τεχνολογικού ατυχήματος είναι κλειστοί και θα πρέπει να έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- Να διασφαλίζεται επαρκής χώρος για την αποφυγή συνωστισμού
- Να υπάρχουν εγκαταστάσεις υγιεινής και ντους
- Να υπάρχουν καρέκλες, τραπέζια και άλλα έπιπλα
- Να υπάρχει επαρκής φωτισμός
- Να υπάρχει πυρασφάλεια
- Να παρέχεται ιατρική φροντίδα
- Να διασφαλίζεται ιδιαίτερη μέριμνα για ηλικιωμένους, παιδιά και ΑΜΕΑ
- Να υπάρχουν συστήματα τηλεπικοινωνίας
- Να διασφαλίζονται οι ανάγκες σε πόσιμο νερό, τρόφιμα, ρουχισμό, κουβέρτες
- Να υπάρχει επαρκής χώρος στάθμευσης κοντά στο χώρο καταφυγής.

Εκτός από τα χαρακτηριστικά του χώρου, είναι απαραίτητο να οριστεί το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία του χώρου, καθώς και υπεύθυνος συντονιστής του χώρου καταφυγής.

Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

εντός του Δήμου, σε περίπτωση που κριθεί αναγκαία η οργανωμένη-προληπτική απομάκρυνσή του.

- Προσδιορίζουν τα μέσα μεταφοράς τα οποία δύναται να διατεθούν σε περίπτωση οργανωμένης απομάκρυνσης πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων και μέσων που δύναται να διαθέσουν ιδιωτικοί φορείς (τουριστικά λεωφορεία, κλπ).
- Καταρτίζουν καταλόγους με τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός της περιοχής αρμοδιότητάς τους με τα στοιχεία επικοινωνίας τους και τις διατιθέμενες εντός αυτών κλίνες, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε περίπτωση που κριθεί αναγκαία η δρομολόγηση των μέτρων της απομάκρυνσης και προσωρινής φιλοξενίας πολιτών που διαβιούν στην περιοχή που εκδηλώθηκε το καταστροφικό φαινόμενο.

B. Δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από TAME

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος, οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των Δήμων προβαίνουν στις κάτωθι δράσεις με στόχο την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών του:

- Σε περίπτωση που **υπεύθυνος ύδρευσης** είναι ο Δήμος, η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου (Δ.Ε.Υ.Α.) σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου της οικείας Περιφερειακής Ενότητας (Δ.ΥΓ2/49487/5-8-2011 έγγραφο του ΥΥΚΑ) (βλ. παρ. 6.2 του παρόντος Μέρους), προβαίνουν άμεσα σε υγειονομικό έλεγχο λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης στις πληγείσες περιοχές, για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου ύδατος. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν φθορές ή βλάβες στο δίκτυο ύδρευσης αρμοδιότητάς τους ή υπάρχει υπόνοια μόλυνσης αυτού, αυτές αντιμετωπίζονται άμεσα σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθ. ΔΥΓ2/οικ. 9283/28-1-2014 εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας. Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των υπευθύνων ύδρευσης προσδιορίζονται στην παρ. 4 του παρόντος Μέρους.
- Σε περίπτωση συμβάντος ή ατυχήματος σε εγκατάσταση εξαιτίας του οποίου διέρρευσαν επικίνδυνες ουσίες στο δημοτικό οδικό δίκτυο, το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου παρακολουθεί τις ενέργειες καταστολής του περιστατικού από το Π.Σ. και ενημερώνει τις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου (Τεχνικές Υπηρεσίες, κλπ.) στις οποίες έχει αποδοθεί η ευθύνη συντήρησης και λειτουργίας του δημοτικού οδικού δικτύου (βλ. παρ. 5 του παρόντος Μέρους).
- Σε περίπτωση ρύπανσης ακτών ένεκα του ατυχήματος, συνδράμουν στο έργο του καθαρισμού της θάλασσας και των ακτών, υπό τη συντονιστική καθοδήγηση της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής ή/ και του Εθνικού Συντονιστή στο πλαίσιο του εγκεκριμένου τοπικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης ή του εθνικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης θάλασσας ή/και ακτών από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες κατά περίπτωση, ανάλογα με τη βαρύτητα του περιστατικού (Κεφάλαιο 3, παρ. 3.5.16, ΠΔ 11/2002).

Επιπλέον, σε περίπτωση δημιουργίας τοξικού νέφους, είναι απαραίτητο να ληφθεί μέριμνα από τις αρμόδιες Αρχές για την παρακολούθηση των συγκεντρώσεων των επικινδύνων ουσιών εκτός του χώρου προσωρινής διαμονής.

(Πηγή: *Technical guidance for hazards analysis, "Emergency planning for extremely hazardous substances"*, USA EPA, FEMA, Department of transportation, December 1987).

- Οργανώνουν συνεργεία διανομής πόσιμου νερού στους πολίτες στους χώρους ασφαλούς προσωρινής διαμονής, εφόσον συντρέχουν λόγοι.
- Παρέχουν βοήθεια στους πληγέντες - προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη, σε συνεργασία με την οικεία Περιφέρεια.
- Δρομολογούν δράσεις για την αποκατάσταση βλαβών στο δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης, εφόσον συντρέχουν λόγοι.
- Εφόσον ενημερωθούν σχετικά με την έκδοση προσωρινής απαγόρευσης κολύμβησης λόγω του ΤΑΜΕ από τις αρμόδιες Δ/νσεις των Γενικών Δ/νσεων Υγείας των οικείων Περιφερειών, οφείλουν να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες, σύμφωνα με τους όρους της απόφασης προσωρινής απαγόρευσης για τη λήψη κατάλληλων μέτρων αποτροπής εισόδου λουομένων στην ακτή. Οι τοπικές αρμόδιες Λιμενικές Αρχές οφείλουν να επιτηρούν τα ανωτέρω μέτρα.
- Ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω ΤΑΜΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Επισημαίνεται ότι η είσοδος στην περιοχή του ατυχήματος γίνεται μόνον όταν και εφόσον οι φορείς διαθέτουν τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό και την εκπαίδευση και μόνον όταν και εφόσον εγγυηθεί για την ασφάλειά τους η αρμόδια για την καταστολή του συμβάντος Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Οι Δήμαρχοι, ως Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας και στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου, όταν ενημερωθούν για την εκδήλωση ΤΑΜΕ από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Δήμων και αναλόγως της εξέλιξής του, δρομολογούν δράσεις για την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή του και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, σε συνεργασία με τον οικείο Περιφερειάρχη ή αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, στα διοικητικά όρια του οποίου εξελίσσεται το ΤΑΜΕ.

Ειδικότερα, οι Δήμαρχοι κινητοποιούν δια των οργανικών μονάδων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας του Δήμου, προκειμένου να δρομολογήσουν τις κάτωθι δράσεις:

- Μόλις ο **Δήμαρχος** ενημερωθεί από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ή διά του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, σχετικά με μεγάλο ατύχημα ή συμβάν και **εφόσον στον περιβάλλοντα χώρο του ατυχήματος υπάρχουν σχολικές μονάδες ή παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί που υπάγονται στα χωρικά όρια του Δήμου του**, επικοινωνεί άμεσα με τις κατά τόπους αρμόδιες Αστυνομικές και βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, προκειμένου να αποκτήσει πληρέστερη εικόνα για την έκταση και τις συνέπειες του περιστατικού και:
  - Σε περίπτωση που οι σχολικές μονάδες δεν είναι σε ώρα λειτουργίας, εφόσον συντρέχουν λόγοι, εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων²³, λόγω έκτακτων

²³ Η απόφαση αυτή αφορά:

- τις δημόσιες και τις ισότιμες ιδιωτικές σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης [άρθρο 5, ΠΔ 200/1998, άρθρο 5, ΠΔ 201/1998 και άρθρο 94 (παρ. 4.27), Ν.3852/2010] και
- τους δημόσιους και ιδιωτικούς παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς [άρθρο 94 (παρ. 3Β, εδ. 10 & εδ. 22), Ν.3852/2010].

συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου (άρθρο 94, παρ. 4.27 του Ν.3852/2010) σε συνεργασία με τις οικείες Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τον οικείο Περιφερειάρχη.

- **Σε περίπτωση που οι σχολικές μονάδες είναι σε ώρα λειτουργίας**, μόλις ενημερωθεί από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του οικείου Δήμου και την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία σχετικά με την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου, επικοινωνεί άμεσα με τους Διευθυντές των σχολείων, προκειμένου να συναποφασίσουν, πάντα υπό τις υποδείξεις της αρμόδιας για την καταστολή του περιστατικού Πυροσβεστικής Αρχής, σχετικά με την παραμονή ή την απομάκρυνση των μαθητών από τον χώρο του σχολείου. Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια λειτουργίας των σχολικών μονάδων, την αρμοδιότητα λήψης κάθε μέτρου με σκοπό την υγεία και ασφάλεια των μαθητών μετά την εκδήλωση συμβάντος ή μεγάλου ατυχήματος σε εγκαταστάσεις πλησίον σχολικών μονάδων, την έχουν οι Διευθυντές, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι, μαζί με τους εκπαιδευτικούς, για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των μαθητών [ΥΑ Φ.353.1./324/105657/Δ1/02 (ΦΕΚ Β 1340/16-10-02), άρθρο 29, παρ. 5].
- Δύναται να υποστηρίξει το έργο του Π.Σ. με σκοπό τον έλεγχο και την καταστολή του ατυχήματος, διαθέτοντας, κατόπιν σχετικού αιτήματος του Π.Σ., απορροφητικά υλικά, κλπ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3.1.2 του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου.
- Επιπλέον, **ο Δήμαρχος**:
  - Δύναται να αναλάβει τον συντονισμό, με την έννοια της διασύνδεσης των επιμέρους δράσεων μεταξύ των Αρχών/Φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών του ΤΑΜΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 6.vii του Μέρους 1 του παρόντος Σχεδίου.
  - Ενημερώνει τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και τον Περιφερειάρχη/αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων πολιτικής προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
  - Δρομολογεί δράσεις για τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου σε ασφαλείς χώρους, μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου και την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς, εφόσον συντρέχουν λόγοι.
  - Δρομολογεί δράσεις για τον έλεγχο του δικτύου παροχής πόσιμου νερού (υδραγωγείο, δίκτυο διανομής, κλπ) από τους αρμόδιους φορείς ύδρευσης του Δήμου (Δ.Ε.Υ.Α.) και τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του παρόντος Μέρους και στην παρ. 11.2.Β του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου.
  - Υποβάλλει αίτημα προς τον Περιφερειάρχη ή τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την κήρυξη του Δήμου ή περιοχών αυτού σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.
  - Δύναται να συγκαλέσει το ΣΤΟ σε ασφαλή χώρο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την υποβοήθηση του έργου του Δημάρχου σύμφωνα με την παράγραφο 10 του Μέρους

3 του παρόντος Σχεδίου.

- Λαμβάνει απόφαση για την οργανωμένη - προληπτική απομάκρυνση κατοίκων, εφόσον απαιτηθεί, μετά από σχετική εισήγηση του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.
- Γνωστοποιεί μέσω ανακοινώσεων ή δελτίων τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, την πιθανή λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας από την εκδήλωση του ατυχήματος, για την παροχή βοήθειας.

6.2 Περιφέρειες

A. Προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας

Τα προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτουν οι Περιφέρειες για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ και τα οποία δρομολογούνται με εντολή Περιφερειάρχων ή των αρμόδιων Αντιπεριφερειάρχων που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι Περιφερειάρχες, έχουν ως εξής:

Περιφερειάρχης

- Εισηγείται θετικά σχετικά με τη διάθεση πόρων για την υλοποίηση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, προκειμένου τα τελευταία να διαβιβαστούν στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας προς έγκριση (άρθρο 11, παρ. Β.2, υποπαράγραφος 3, ΚΥΑ 172058/2016).
- Επιβάλλει κυρώσεις στις εγκαταστάσεις, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 24 της ΚΥΑ 172058/2016 και στο άρθρο 29 του Ν. 3982/2011.

Αντιπεριφερειάρχης

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 160 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α'/07.06.2010):

- Έχει την ευθύνη της διάθεσης και του συντονισμού δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των φυσικών και άλλων καταστροφών στην Περιφερειακή του Ενότητα, σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο Περιφερειάρχης (παρ. 3ε).
- Προεδρεύει του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας (ΣΟΠΠ) (παρ. 3στ). Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών δράσεων της Περιφέρειας για την πρόληψη, την αντιμετώπιση και τη μείωση των συνεπειών ενός ΤΑΜΕ και με σκοπό την πλέον εύρυθμη λειτουργία των εμπλεκόμενων φορέων, συγκαλούνται σε ετήσια βάση τα ΣΟΠΠ, με θέμα την αντιμετώπιση μεγάλου ατυχήματος σε εγκαταστάσεις με επικίνδυνες ουσίες που βρίσκονται εντός των ορίων των διοικητικών αρμοδιοτήτων της εκάστοτε Περιφερειακής Ενότητας, είτε αυτές υπάγονται στις διατάξεις της Οδηγίας SEVESO III (ανώτερης αλλά και κατώτερης βαθμίδας), είτε όχι. Για τις τελευταίες, η συμπερίληψή τους γίνεται εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο από την

αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ή την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ή/και λοιπούς αρμόδιους φορείς. Τέτοιου είδους εγκαταστάσεις είναι εγκαταστάσεις που δε λειτουργούν, εγκαταστάσεις με παραμένουσες εντός αυτών πρώτες ύλες ή/και εξοπλισμό, εταιρίες logistics με εμπλεκόμενες επικίνδυνες ουσίες, εγκαταστάσεις της «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.» οι οποίες εμπίπτουν στις εξαιρέσεις της παρ. 3α (άρθρο 18) του Ν. 3982/2011, στρατιωτικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις διάθεσης καταλοίπων επεξεργασίας μεταλλευμάτων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, συμπεριλαμβανομένων λιμνών τελμάτων ή φραγμάτων, λεκάνες απορροής ποταμών με αυξημένο κίνδυνο διαρροής ρύπων μετά από πλημμύρα, κλπ.

Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας

- Λαμβάνει από την εκάστοτε αδειοδοτούσα αρχή, με σκοπό την ενημέρωσή της, αντίγραφα των Κοινοποιήσεων και των Εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων των εγκαταστάσεων κατώτερης βαθμίδας που αδειοδοτεί η προαναφερόμενη. Τα αντίγραφα διαβιβάζονται σε ψηφιακή μορφή, συνοδευόμενα από τους χάρτες και τα τοπογραφικά διαγράμματα της παρ. 1 του άρθρου 6 σε έντυπη και ψηφιακή μορφή. Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την παραλαβή του Φακέλου Κοινοποίησης, μπορεί να διαβιβάσει στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του Φακέλου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και ενδεχομένως να αιτηθεί τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο, τεκμηριώνοντας το αίτημά της (παρ. 3.2, άρθρο 6 και παρ. 4, άρθρο 7 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Συνεργάζεται με τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης, την αδειοδοτούσα αρχή και το/α οικείο/α Περιφερειακό/α Συμβούλιο/α για:
  - την ενημέρωση του κοινού σύμφωνα με το άρθρο 13 της ΚΥΑ 172058/2016,
  - την ενημέρωση των γειτονικών δραστηριοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της (παρ. 3γ, άρθρο 8 της ΚΥΑ 172058/2016), καθώς και
  - την παροχή πληροφοριών κατά την κατάρτιση εξωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το άρθρο 11, παρ. Β της ΚΥΑ 172058/2016.

Σχετικά με τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας που παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (παρ. 3β, άρθρο 8 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Λαμβάνει ενημέρωση από την αδειοδοτούσα αρχή για τις δράσεις των φορέων εκμετάλλευσης που προβλέπονται στο άρθρο 8 (παρ. 3) της ΚΥΑ 172058/2016.
- Λαμβάνει από την εκάστοτε αδειοδοτούσα αρχή αντίγραφο (σε ψηφιακή μορφή) των Μελετών Ασφαλείας (και των στοιχείων που τις συνοδεύουν) των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας που η ανωτέρω αδειοδοτεί, σε χρονικό διάστημα ενός (1) μήνα από την καταχώρησή τους, προκειμένου να μεριμνήσει (παρ. Γ.5, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016):
  - για την ενημέρωση και πληροφόρηση του κοινού σύμφωνα με την παρ. 3α του άρθρου 13 της ΚΥΑ 172058/2016 και
  - για την κατάρτιση του εξωτερικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης, σύμφωνα με την παρ. Β του άρθρου 11 της ΚΥΑ 172058/2016.
- Λαμβάνει αμελλητί από την αδειοδοτούσα αρχή τις επικαιροποιήσεις των εσωτερικών

σχεδίων έκτακτης ανάγκης των εγκαταστάσεων, ώστε να είναι σε θέση να επανεξετάσει τα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της παραγράφου Β.2 της ΚΥΑ (παρ. Α.6.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Μέσα σε δύο (2) έτη από την παραλαβή της καταχωρημένης Μελέτης Ασφαλείας σύμφωνα με την παράγραφο Α.1β, έχει την ευθύνη, για την κατάρτιση εξωτερικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης (Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ), αναφορικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται έξω από το χώρο της συγκεκριμένης εγκατάστασης. **Για την κατάρτιση του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ, συνεργάζεται με τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες της Περιφέρειας και εάν κρίνεται σκόπιμο και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με άλλα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία, οργανισμούς και φορείς, συμπεριλαμβανομένων των οικείων Δήμων, καθώς και με εκπρόσωπο της οικείας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και της εγκατάστασης (παρ. Β.2, εδ. 1 & 2, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).**
- Λαμβάνει αμελλητί από την αδειοδοτούσα αρχή τις επικαιροποιήσεις των εσωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης των εγκαταστάσεων, ώστε να είναι σε θέση να επανεξετάσει τα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της παραγράφου Β.2 της ΚΥΑ (παρ. Α.6.1, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Δημοσιοποιεί το Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ μέσω του Περιφερειακού Συμβουλίου, έγκαιρα και με κάθε πρόσφορο μέσο, έντυπο και ηλεκτρονικό, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της υποπαραγράφου 2.2 της παρ. Β.2 του άρθρου 11, ώστε το ενδιαφερόμενο κοινό να έχει τη δυνατότητα να διατυπώνει τη γνώμη του, πριν την έγκριση του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.2, εδ. 2γ, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας την έγκριση του ειδικού ΣΑΤΑΜΕ για κάθε εγκατάσταση, **το οποίο και καταρτίζει σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις και κατευθύνσεις του εκάστοτε υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ**, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 της ΚΥΑ. Η εισήγηση γίνεται μετά από την αξιολόγηση των τυχόν σχολίων από τη δημόσια διαβούλευση του ειδικού ΣΑΤΑΜΕ και κατόπιν θετικής εισήγησης του οικείου Περιφερειάρχη σχετικά με τη διάθεση πόρων για την εφαρμογή του Σχεδίου, εφαρμόζεται δε με ευθύνη της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας (παρ. Β.2, εδάφια 2.2.3 & 3, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Μεριμνά για τη διενέργεια ασκήσεων ετοιμότητας σε συνεργασία με τον φορέα εκμετάλλευσης και τους συναρμόδιους φορείς, για την εφαρμογή και την εκπαίδευση στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.2, εδ. 4α, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016). Η Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ δύναται να συνδράμει στον σχεδιασμό, διεξαγωγή και αποτίμηση των ανωτέρω ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας, κατόπιν σχετικού αιτήματος (παράγραφος 12 του παρόντος Μέρους).
- Ενημερώνει τη Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ κάθε φορά που διενεργούνται ασκήσεις ετοιμότητας για την εφαρμογή και την εκπαίδευση στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ, αποστέλλοντας ταυτόχρονα και έκθεση αποτίμησης των σχετικών ενεργειών (παρ. Β.2, εδάφιο 4.δ, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Εξασφαλίζει την παροχή των πληροφοριών που προβλέπονται στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ, σύμφωνα με την παράγραφο 3α του άρθρου 13 (παρ. Β.2, εδ. 4β, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).

- Δημοσιοποιεί με κάθε πρόσφορο μέσο, έντυπο ή ηλεκτρονικό, προς όλες τις επιχειρήσεις που βρίσκονται στη ζώνη ΙΙΙ-Προστασίας πληθυσμού, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΧ (Μέρος 3), αντίγραφα των σεναρίων ατυχημάτων που περιλαμβάνονται στην καταχωρημένη Μελέτη Ασφαλείας, για ενημέρωσή τους (παρ. Β.2, εδ. 4γ, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Δύναται, παραθέτοντας τους σχετικούς λόγους και με βάση τις πληροφορίες των Μελετών Ασφαλείας και των Φακέλων Κοινοποίησης των εγκαταστάσεων, να αποφασίζει, μετά από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Δ/νσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας (Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης) και της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, ότι για μία εγκατάσταση δε συντρέχει λόγος κατάρτισης Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.2, εδάφιο 5, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Προβαίνει σε επανεξέταση, δοκιμή και, όταν χρειάζεται, σε επικαιροποίηση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, κάθε τρία (3) χρόνια και σε κάθε περίπτωση οποτεδήποτε συμβεί σημαντική αλλαγή στη λειτουργία της εγκατάστασης ή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Γενικό ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.2, εδάφιο 6.α της ΚΥΑ 172058/2016).
- Σε περίπτωση σημαντικής τροποποίησης του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ, δημοσιοποιεί μέσω του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου το τροποποιημένο ΣΑΤΑΜΕ έγκαιρα με κάθε πρόσφορο μέσο, έντυπο και ηλεκτρονικό, ώστε το ενδιαφερόμενο κοινό να έχει τη δυνατότητα να διατυπώνει τη γνώμη του, σύμφωνα με τη διαδικασία της υποπαραγράφου 2.2 του άρθρου 11, παρ. Β (παρ. Β.2, εδάφιο 6.β της ΚΥΑ 172058/2016).
- Υποβάλλει προς έγκριση τα επικαιροποιημένα ή αναθεωρημένα Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ στη Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (παρ. Β.2, εδάφιο 6.γ, άρθρο 11). Η επικαιροποίηση/αναθεώρηση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 (παρ. Β.2, εδάφιο 6.γ της ΚΥΑ 172058/2016).
- Εάν οι επιπτώσεις από ένα ενδεχόμενο ατύχημα είναι διαπεριφερειακού επιπέδου, η διενέργεια της δημόσιας διαβούλευσης πραγματοποιείται από τα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια σύμφωνα με τη διαδικασία της υποπαραγράφου 2.2 του άρθρου 11, παρ. Β. Αρμόδια για τον συντονισμό των δράσεων των εμπλεκόμενων Περιφερειακών Συμβουλίων ορίζεται η Αυτοτελής Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας όπου βρίσκεται η εγκατάσταση, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.2, εδάφιο 7, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Όσον αφορά την ενημέρωση του κοινού, για τις εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας:
  - Παρέχει στο οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο τις γενικές πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του Μέρους 1 του Παραρτήματος V (παρ. 2, άρθρο 13).
  - Πέραν των όσων προβλέπονται για την ενημέρωση του κοινού στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 13 της ΚΥΑ, διασφαλίζει, σε συνεργασία με τη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ ότι τα πρόσωπα που ενδέχεται να θιγούν από μεγάλο ατύχημα λαμβάνουν τακτικά και με την πλέον ενδεδειγμένη μορφή σαφείς και εύληπτες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα ασφαλείας και την απαιτούμενη συμπεριφορά σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που περιγράφονται στο Παράρτημα V (Μέρος 2, παρ. 1.2 και 3) της ΚΥΑ και παρέχονται κυρίως με τη διανομή φυλλαδίων, αλλά και με κάθε πρόσφορο μέσο, σε όλα τα δημόσια κτίρια και τους χώρους δημόσιας χρήσης, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων

και των νοσοκομείων, καθώς και σε όλες τις γειτονικές εγκαταστάσεις (ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας) του άρθρου 8 της ΚΥΑ (παρ. 3α, άρθρο 13). Στο σημείο αυτό επισημαίνεται και πάλι ότι κατά την ανωτέρω διαδικασία, η Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας είναι αρμόδια για την παροχή στο ενδιαφερόμενο κοινό της ανωτέρω πληροφόρησης, ενώ η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ δύναται να διευκολύνει το προαναφερόμενο έργο των Περιφερειών, με τη σύνταξη σχετικού ενημερωτικού υλικού (παρ. 3α, άρθρο 13). Επισημαίνεται ότι αναφορικά με την ενημέρωση του κοινού στο πλαίσιο της ΚΥΑ 172058/2016 έχουν εκδοθεί τα υπ' αριθ. 4026/30-05-2019 και 4277/07-06-2019 έγγραφα της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, τα οποία βρίσκονται αναρτημένα και στην ιστοσελίδα της ΓΓΠΠ (www.civilprotection.gr).

- Λαμβάνει από τα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια συγκεντρωτικές εκθέσεις με τις ενέργειες στις οποίες τα τελευταία έχουν προβεί σχετικά με την ενημέρωση του κοινού (παρ. 5β, άρθρο 13 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Προτείνει στην αδειοδοτούσα αρχή την απαγόρευση της έναρξης λειτουργίας ή της επαναλειτουργίας μίας εγκατάστασης, μονάδας ή αποθήκης ή τμήματός της, εάν η τελευταία δεν πληροί σχετικούς όρους (παρ. 1, άρθρο 18 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Δύναται να συμμετέχει σε επιθεωρήσεις/ελέγχους στις εγκαταστάσεις που διοργανώνει η αδειοδοτούσα αρχή, σε συνεργασία με:
  - τη Δ/ση ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Περιφέρειας ή/και τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.ΠΕ.) της οικείας Περιφερειακής Ενότητας Περιβάλλοντος (συμπεριλαμβανομένων και των αρχών που είναι αρμόδιες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση),
  - την αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία,
  - την αρμόδια Δ/ση της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της οικείας Περιφέρειας,
  - την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία και
  - την οικεία Περιφερειακή Χημική Υπηρεσία του Γενικού Χημείου του Κράτους (παρ. 1, άρθρο 19 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Μέχρι και τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, η αδειοδοτούσα αρχή διαβιβάζει, μεταξύ άλλων φορέων και στην Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, τα στοιχεία α. έως θ. της παρ. 1 του άρθρου 23 της ΚΥΑ 172058/2016.

Οι ανωτέρω δράσεις πολιτικής προστασίας έχουν ως στόχο την ετοιμότητα του μηχανισμού πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω ΤΑΜΕ.

Τονίζεται ότι στο πλαίσιο της προετοιμασίας, στην αρχή κάθε έτους οι Περιφερειάρχες με απόφασή τους, η οποία εκδίδεται κατ' εξαίρεση όλων των υφισταμένων διατάξεων που αφορούν στην αντίστοιχη λειτουργία άλλων υπηρεσιών των Περιφερειών και συνοδεύεται από την πρόβλεψη για τη δέσμευση της σχετικής δαπάνης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 29 του Ν. 4483/2017 – ΦΕΚ 107/Α'/2017), θα καθορίζουν το ωράριο λειτουργίας των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, ως προς την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από φυσικά φαινόμενα ή

τεχνολογικά συμβάντα, σε 24ωρη ή 12ωρη βάση κατά τις εργάσιμες ημέρες του έτους, τις Κυριακές και τις εξαιρέσιμες ημέρες του έτους (άρθρο 29 του Ν. 4483/2017 – ΦΕΚ 107/Α'/2017).

Δ/ση Περιβάλλοντος & Χωροταξίας

- Προκειμένου για εγκαταστάσεις κατώτερης βαθμίδας που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 4014/2011, λαμβάνει από την αδειοδοτούσα αρχή αντίγραφο των Κοινοποιήσεων (παρ. 3.2, άρθρο 6) και των εκθέσεων Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (παρ. 4, άρθρο 7).
- Έχει τη δυνατότητα εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του Φακέλου Κοινοποίησης να διαβιβάσει στην αδειοδοτούσα αρχή τυχόν σχόλια επί του περιεχομένου του Φακέλου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της και ενδεχομένως να ζητήσει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία από τον ενδιαφερόμενο τεκμηριώνοντας το αίτημά της (παρ. 3.2, άρθρο 6, ΚΥΑ 172058/2016).
- Λαμβάνει ενημέρωση από την αδειοδοτούσα αρχή για τις δράσεις των φορέων εκμετάλλευσης που προβλέπονται στο άρθρο 8 (παρ. 3) σχετικά με τις εγκαταστάσεις ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας που παρουσιάζουν αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων.
- Συμμετέχει στην κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων (παρ. Β.2, εδάφιο β, άρθρο 9).
- Προτείνει στην αδειοδοτούσα αρχή την απαγόρευση της έναρξης λειτουργίας ή της επαναλειτουργίας μίας εγκατάστασης, μονάδας ή αποθήκης ή τμήματός της, εάν η τελευταία δεν πληροί σχετικούς όρους (παρ. 1, άρθρο 18).
- Δύναται να συμμετέχει σε επιθεωρήσεις/ελέγχους στις εγκαταστάσεις που διοργανώνει η αδειοδοτούσα αρχή, σε συνεργασία με τους φορείς του άρθρου 19 (παρ. 1) (άρθρο 19, ΚΥΑ 172058/2016).

Αρμόδια Δ/ση της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της οικείας Περιφέρειας

- Συμμετέχει στην κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων (παρ. Β.2, εδάφιο β, άρθρο 9, ΚΥΑ 172058/2016).
- Προτείνει στην αδειοδοτούσα αρχή την απαγόρευση της έναρξης λειτουργίας ή της επαναλειτουργίας μίας εγκατάστασης, μονάδας ή αποθήκης ή τμήματός της, εάν η τελευταία δεν πληροί σχετικούς όρους (παρ. 1, άρθρο 18, ΚΥΑ 172058/2016).
- Δύναται να συμμετέχει σε επιθεωρήσεις/ελέγχους στις εγκαταστάσεις που διοργανώνει η αδειοδοτούσα αρχή, σε συνεργασία με τους φορείς του άρθρου 19 (παρ. 1) (άρθρο 19, ΚΥΑ 172058/2016).

Περιφερειακό Συμβούλιο

- Το Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ εκάστοτε εγκατάστασης, μετά την κατάρτισή του από την Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας και πριν από την έγκρισή του από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, δημοσιοποιείται από το/α οικείο/α Περιφερειακό/ά Συμβούλιο/α έγκαιρα (εντός πέντε (5) ημερών από την παραλαβή του) και με κάθε πρόσφορο μέσο, έντυπο και ηλεκτρονικό, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της υποπαραγράφου 2.2. της παρ. Β.2 του άρθρου 11, ώστε το ενδιαφερόμενο κοινό να έχει τη δυνατότητα να διατυπώνει τη γνώμη του, πριν την έγκρισή του (παρ. Β.2, υποπαραγράφος 2γ, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).
- Εάν οι επιπτώσεις από ένα ενδεχόμενο ατύχημα είναι διαπεριφερειακού επιπέδου, η ανωτέρω δημοσιοποίηση του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ γίνεται μέσω των οικείων Περιφερειακών Συμβουλίων των εν λόγω Περιφερειών (παρ. Β.2, υποπαραγράφος 2.1, άρθρο 11, ΚΥΑ 172058/2016).
- Αναλαμβάνει την ενημέρωση των πολιτών με βάση τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 της ΚΥΑ 172058/2016, καθώς και το εγκεκριμένο από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ της εκάστοτε εγκατάστασης (παρ. Β.2, υποπαραγράφοι 3 και 6β, άρθρο 11), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 13. Στα υπ' αριθ. 4026/30-05-2019 και 4277/07-06-2019 έγγραφα της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, τα οποία βρίσκονται αναρτημένα και στην ιστοσελίδα της ΓΓΠΠ (www.civilprotection.gr) διευκρινίζονται όλα τα σημεία της ΚΥΑ 172058/2016 τα οποία αναφέρονται στην ενημέρωση του κοινού.

Β. Δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από ΤΑΜΕ

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος, η άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από τις Περιφέρειες συνδέεται κατά βάση με τις κάτωθι δράσεις:

- **Προκειμένου για εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας, στην εφαρμογή, χωρίς καθυστέρηση, διά της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ της εγκατάστασης (εξωτερικό ΣΑΤΑΜΕ), σε συνεργασία με τις προβλεπόμενες συναρμόδιες αρχές που εμπλέκονται στην εφαρμογή του (παρ. Γ.2, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).**
- **Στη συνδρομή του έργου του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, εφόσον και όταν απαιτηθεί, διά της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού.**
- Στη διεξαγωγή δειγματοληψιών υδάτων, εδάφους και αέρα, από τις αρμόδιες Δ/σεις των Περιφερειών, σε συνεργασία με συναρμόδιους φορείς, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 11 του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.
Ανάλογα με τα αποτελέσματα των μετρήσεων, οι ανωτέρω Δ/σεις των Περιφερειών λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για την προστασία του κοινού και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος, σε συνεργασία με τους αρμόδιους κεντρικούς φορείς (Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας) και μεριμνούν για τη σχετική ενημέρωση του κοινού, σε συνεργασία με την

Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας. Ειδικότερα, τα ανωτέρω μέτρα αφορούν τα εξής:

(Α) Την εφαρμογή σχεδίων δράσης και μέτρων σε περίπτωση υπέρβασης επιτρεπόμενων τιμών αερίων ρύπων, **για το χωρικό πεδίο των Περιφερειών της χώρας πλην της Περιφέρειας Αττικής.**

Συγκεκριμένα και για το ανωτέρω χωρικό πεδίο:

Εάν, λόγω του ατυχήματος, σε μία ζώνη ή έναν οικισμό, υπάρχει κίνδυνος τα επίπεδα των ρύπων να υπερβαίνουν ένα ή περισσότερα από τα όρια συναγερμού που ορίζονται στο Παράρτημα VII της ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011, εκπονούνται σχέδια δράσης, από τις κατά τόπους Περιφέρειες (Δ/σεις ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.), στα οποία αναφέρονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν βραχυπρόθεσμα για να μειωθούν οι κίνδυνοι από αυτή την υπέρβαση ή να περιοριστεί η διάρκειά της. Εφόσον ο εν λόγω κίνδυνος υπάρχει για μία ή για περισσότερες από τις οριακές τιμές ή τις τιμές στόχους που ορίζονται στα Παραρτήματα VII, XI και XIV, είναι δυνατό, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, να εκπονούνται σχέδια βραχυπρόθεσμης δράσης (ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011, άρθρο 24).

Ειδικότερα, για την περίπτωση που τα επίπεδα συγκέντρωσης των αιωρούμενων σωματιδίων (Α.Σ.10) υπερβαίνουν την τιμή των 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, ο απειλούμενος πληθυσμός ενημερώνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. ΔΥΓ2/Γ.Π. οικ.3191/14.01.2014 έγγραφο του Υπουργείου Υγείας. Η εφαρμογή των μέτρων κηρύσσεται μετά από εισήγηση των κατά περίπτωση αρμόδιων υπηρεσιών, με ανακοίνωση του καθ' ύλην αρμόδιου Περιφερειάρχη.

Σε περίπτωση που η μέτρηση της αέριας ρύπανσης δεν είναι εφικτή μέσω των σταθμών μέτρησης που αναφέρονται στην παρ. 11.1 του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου, οι μετρήσεις δύνανται να γίνουν μέσω κινητών σταθμών μέτρησης που διαθέτουν πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα, ιδιωτικοί φορείς κλπ., με μέριμνα της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. της οικείας Περιφέρειας.

(Β) Τη λήψη μέτρων προστασίας της Δημόσιας Υγείας από τις Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου των Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών σε συνεργασία με τους υπευθύνους ύδρευσης (ΔΕΥΑ, κλπ), (όπως διακοπή της υδροδότησης, ενημέρωση του πληθυσμού, κλπ), σε περίπτωση διαπίστωσης βλαβών στο δίκτυο ύδρευσης και μετά από υγειονομικό έλεγχο λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης στις πληγείσες περιοχές.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου των Περιφερειακών Ενοτήτων (Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας - Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου ή Δ/σεις Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Περιφερειακών Ενοτήτων) ασκούν εποπτικό έλεγχο της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν το πόσιμο νερό που διαθέτουν για κατανάλωση οι υπεύθυνοι ύδρευσης ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που προδιαγράφονται στο Παράρτημα Ι της ΚΥΑ Γ1(δ)/ ΓΠ οικ.67322/6.9.2017 (ΦΕΚ 3282/Β'/2017). Δεν υποκαθιστούν τον υπεύθυνο ύδρευσης (Δημοτική Αρχή κ.λπ.), αλλά συνεργάζονται μαζί του για να εξασφαλιστεί η συνεχής και απρόσκοπτη παροχή υγιεινού ασφαλούς πόσιμου νερού, η ποιότητα του οποίου θα πληροί τους όρους της νομοθεσίας.

Ειδικότερα, οι ανωτέρω Υπηρεσίες:

- Παρακολουθούν την ορθή εφαρμογή και εκτέλεση της Υγειονομικής διάταξης στα γεωγραφικά όρια της ευθύνης τους.
- Οργανώνουν και εφαρμόζουν προγράμματα ολοκληρωμένων υγειονομικών αναγνωρίσεων των συστημάτων ύδρευσης.
- Διενεργούν υγειονομικούς ελέγχους των συστημάτων ύδρευσης στην περιοχή αρμοδιότητάς τους
- Συγκεντρώνουν και αξιολογούν τα στοιχεία παρακολούθησης της ποιότητας του πόσιμου νερού.
- Προτείνουν τη λήψη των κατάλληλων προληπτικών και επανορθωτικών μέτρων .
- Στο πλαίσιο της συνεργασίας με την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, αποστέλλουν τα ανωτέρω αξιολογημένα στοιχεία παρακολούθησης της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και προτάσεις για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων προβλημάτων στο Τμήμα Υγειονομικής Διαχείρισης Περιβάλλοντος της Δ/σης Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

(Γ) Όσον αφορά τις δειγματοληψίες για **μικροβιολογικές αναλύσεις** των υδάτων κολύμβησης, τη λήψη έγκαιρων και κατάλληλων διαχειριστικών μέτρων από η Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στα διοικητικά όρια της οποίας εμπίπτει η περιοχή των νερών κολύμβησης (σε περίπτωση που η περιοχή κολύμβησης εκτείνεται στα διοικητικά όρια περισσότερων της μίας Περιφερειών, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του Ν. 3199/2003), σε συνεργασία με την Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, και άλλες ενδεχομένως συναρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες, όταν γνωρίζουν ότι υπάρχουν απροσδόκητες καταστάσεις που επηρεάζουν ή αναμένεται ευλόγως ότι θα επηρεάσουν αρνητικά την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης και την υγεία των λουομένων και ενημερώνουν άμεσα την Ειδική Γραμματεία Υδάτων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ενημέρωση του κοινού και, εφόσον απαιτείται, προσωρινή απαγόρευση της κολύμβησης (ΚΥΑ Η.Π. 8600/416/Ε103/2009, ΦΕΚ 356Β'/26-02-2009, άρθρα 3 & 8). **Σε περίπτωση χημικής ρύπανσης** και στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου, η Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου της οικείας Περιφερειακής Ενότητας μεριμνά για τη δρομολόγηση μέτρων για την εξασφάλιση της δημόσιας υγείας, όπως η ενημέρωση του κοινού και, εφόσον απαιτείται, η προσωρινή απαγόρευση της κολύμβησης.

(Δ) Τη σύνταξη οδηγιών από τις αρμόδιες Δ/σεις των Γενικών Δ/σεων Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειών σχετικά με την κατανάλωση τροφίμων (ζωικής ή φυτικής προέλευσης) από τον άνθρωπο και ζωοτροφών από τα ζώα, τη διαχείριση ακάλυπτων δεξαμενών που χρησιμοποιούνται για ύδρευση οικισμών ή πότισμα ζώων, καθώς και πιθανές αποφάσεις απαγόρευσης της ελεύθερης βοσκής των πουλερικών και άλλων ζώων.

Επιπλέον, οι ανωτέρω οργανικές μονάδες μεριμνούν και για τη σύνταξη οδηγιών προς τους κτηνοτρόφους σχετικά με την άμεση μετακίνηση των ζώων σε πιο ασφαλείς περιοχές ή τον εγκλεισμό των ζώων στις εγκαταστάσεις των εκμεταλλεύσεων και την παράλληλη λήψη μέτρων με σκοπό την ενδεχόμενα εφικτή θωράκιση αυτών, τις απαραίτητες εξετάσεις οι οποίες πρέπει να διενεργηθούν σε ζώντα ζώα προκειμένου να αποφασισθεί η ενδεχόμενη μετακίνησή τους προς το σφαγείο για την παραγωγή κρέατος και στη συνέχεια σχετικών

προϊόντων ή διάθεση για ανθρώπινη κατανάλωση του παραγόμενου από αυτά γάλακτος και στη συνέχεια τη μεταποίησή του για την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, κλπ.

Ακόμη, τα Τμήματα Αλιείας των Γενικών Δ/σεων Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειών και εφόσον κατόπιν των σχετικών δειγματοληψιών και μετρήσεων διαπιστωθεί υπέρβαση μίας ή περισσότερων επιτρεπόμενων τιμών παραμέτρων, εκδίδουν απόφαση απαγόρευσης της αλιείας σε όσα υδάτινα οικοσυστήματα έχουν υποστεί ρύπανση ένεκα του ατυχήματος (θάλασσες, ποτάμια, λίμνες, κλπ.), με υπεύθυνες Αρχές για την τήρηση της απαγόρευσης τις τοπικές αρμόδιες Αστυνομικές, Δασικές ή Λιμενικές Αρχές (κατά περίπτωση), καθώς και όλες τις Ανακριτικές Αρχές.

- Την παροχή βοήθειας στους πληγέντες - προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω της καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη, σε συνεργασία με τους οικείους Δήμους.
- Την υποστήριξη του έργου των συνεργείων αποκατάστασης βλαβών δικτύων παροχής κοινής ωφέλειας (ΔΕΔΔΗΕ, κλπ) με μέσα που διαθέτει η Περιφέρεια, κατόπιν σχετικού αιτήματος των πρώτων, εφόσον συντρέχουν λόγοι.
- Την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο της Περιφέρειας (π.χ. διανομή φαγητού και νερού στους πολίτες που έχουν απομακρυνθεί από τις οικίες τους, κλπ).
- Την υποβολή εισήγησης για κήρυξη των πληγέντων περιοχών σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ (2300/29-03-2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ - ΑΔΑ: ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ).
- Σε περίπτωση συμβάντος ή ατυχήματος σε εγκατάσταση εξαιτίας του οποίου διέρρευσαν επικίνδυνες ουσίες στο εθνικό ή στο επαρχιακό οδικό δίκτυο, η Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας παρακολουθεί τις ενέργειες καταστολής του περιστατικού από το Π.Σ. και, εφόσον συντρέχουν λόγοι, ενημερώνει τις αρμόδιες οργανικές μονάδες της Περιφέρειας (Δ/σεις Τεχνικών Έργων) στις οποίες έχει αποδοθεί η ευθύνη συντήρησης και λειτουργίας του εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου (βλ. παρ. 5 του παρόντος Μέρους).
- Ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω ΤΑΜΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Αναφορικά με τα ανωτέρω, επισημαίνεται ότι η είσοδος στην περιοχή του ατυχήματος γίνεται μόνον όταν και εφόσον οι φορείς διαθέτουν τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό και την εκπαίδευση και μόνον όταν και εφόσον εγγυηθεί για την ασφάλειά τους η αρμόδια για την καταστολή του περιστατικού Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Συμπληρωματικά και όσον αφορά τον ρόλο της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας μετά από ένα μεγάλο ατύχημα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 16 της ΚΥΑ 172058/2016, η τελευταία συνεργάζεται, κατά κύριο λόγο, με:

- ✓ την αδειοδοτούσα αρχή,
- ✓ τη Δ/ση ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Περιφέρειας ή/και τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.ΠΕ.) της οικείας Περιφερειακής Ενότητας,

- ✓ *την αρμόδια Δ/νση της Γενικής Δ/νσης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της οικείας Περιφέρειας,*
  - ✓ *την αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία,*
  - ✓ *την Πυροσβεστική Υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, καθώς και*
  - ✓ *τις Υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης, προκειμένου:*
- να εξασφαλιστεί ότι ελήφθησαν:
    - τα επείγοντα μέτρα που προβλέπονται στα σχέδια έκτακτης ανάγκης συνεκτιμώντας και το ενδεχόμενο πολλαπλασιαστικών φαινομένων (παρ. 1α, εδάφιο αα, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016) και
    - τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα απαιτούμενα μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων του ατυχήματος και την αποφυγή επανάληψής του (παρ. 1α, εδάφιο αβ, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016) και
  - να ενημερωθούν οι Δήμοι της περιοχής όπου συνέβη το ατύχημα, καθώς και τα πρόσωπα που ενδέχεται να πληγούν και, όπου είναι σκόπιμο, για τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να μετριασθούν οι συνέπειες του ατυχήματος (παρ. 1β, άρθρο 16 της ΚΥΑ 172058/2016), ενώ επιπροσθέτως, λαμβάνει, μεταξύ άλλων φορέων, από την αδειοδοτούσα αρχή, με τη μορφή συνοπτικής έκθεσης, τα στοιχεία της παρ. 3α του άρθρου 16 της ΚΥΑ 172058/2016.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ, οι Περιφερειάρχες ή οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι Περιφερειάρχες, ως Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας και στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου, όταν ενημερωθούν για την εκδήλωση ΤΑΜΕ από τις αρμόδιες Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας και αναλόγως της εξέλιξής του, δρομολογούν δράσεις για την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή του και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, σε συνεργασία με τον αρμόδιο Δήμαρχο ή Δημάρχους, στα διοικητικά όρια του οποίου ή των οποίων εξελίσσεται το ΤΑΜΕ.

Ειδικότερα, οι Περιφερειάρχες ή οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες κινητοποιούν δια των Αυτοτελών Δ/νσεων Πολιτικής Προστασίας, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας της Περιφέρειας, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις που συνδέονται με:

- Την ανάληψη του συντονισμού, με την έννοια της διασύνδεσης των επιμέρους δράσεων μεταξύ των Αρχών/Φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών του ΤΑΜΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 6.vii του Μέρους 1 του παρόντος Σχεδίου.
- Τη δρομολόγηση δράσεων για την άμεση υποστήριξη του έργου των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ) στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού, με μέσα που διαθέτει η Περιφέρεια.
- Τη δρομολόγηση δράσεων για τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών της Περιφέρειας, καθώς και των Περιφερειακών Ενοτήτων σε ασφαλείς χώρους, εφόσον

- συντρέχουν λόγοι, μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου και την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς.
- Την ενεργοποίηση εφόσον συντρέχουν λόγοι, των μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω ΤΑΜΕ σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος Μέρους.
  - Τη σύγκληση των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων σε ασφαλή χώρο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την υποβοήθηση του έργου των αρμόδιων Αντιπεριφερειάρχων σύμφωνα με την παράγραφο 11 του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου.
  - Την έκδοση απόφασης διακοπής μαθημάτων, λόγω έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας (αρθ. 186 παρ. ΙΙ.Η.5 του Ν.3852/2010) σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τους οικείους εμπλεκόμενους Δήμους²⁴.
  - Τη λήψη απόφασης για την οργανωμένη - προληπτική απομάκρυνση κατοίκων όταν η καταστροφή έχει επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο (άρθ. 108 του Ν.4249/2014).
  - Την ενημέρωση του κοινού για δράσεις πολιτικής προστασίας που δρομολογούνται από την Περιφέρεια για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.
  - Την ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων πολιτικής προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.

6.3 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Α. Προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας

Έχοντας υπόψιν τις διατάξεις του Ν.3013/2002, σύμφωνα με τις οποίες ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης ορίζεται ως Αποκεντρωμένο Όργανο Πολιτικής Προστασίας (αρθ. 11 του Ν.3013/2002, άρθ. 283 του Ν.3852/2010), καθώς και τις αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης όπως αυτές αποδίδονται στο άρθρο 280 του Ν.3852/2010, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για τον κίνδυνο ΤΑΜΕ:

- Συμμετέχουν διά των αρμοδίων οργανικών τους μονάδων στα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα των οικείων Δήμων και στα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, στο πλαίσιο αμοιβαίας ενημέρωσης και συνεργασίας.

²⁴ Μόλις ο Περιφερειάρχης ενημερωθεί από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ή διά του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, σχετικά με μεγάλο ατύχημα ή συμβάν και εφόσον στον περιβάλλοντα χώρο του ατυχήματος υπάρχουν σχολικές μονάδες ή παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί που υπάγονται στα χωρικά όρια της Περιφέρειάς του αλλά σε διαφορετικούς Δήμους, επικοινωνεί άμεσα με τις κατά τόπους αρμόδιες Αστυνομικές και βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, προκειμένου να αποκτήσει πληρέστερη εικόνα για την έκταση και τις συνέπειες του περιστατικού και σε περίπτωση που οι σχολικές μονάδες δεν είναι σε ώρα λειτουργίας, εφόσον συντρέχουν λόγοι, δύναται να εκδώσει απόφαση διακοπής μαθημάτων, λόγω έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων της οικείας Περιφέρειας.

- Εξασφαλίζουν την ετοιμότητα του προσωπικού και των μέσων που διαθέτουν για την υποστήριξη του έργου των Δήμων και των Περιφερειών στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω ΤΑΜΕ, εφόσον τούτο κριθεί αναγκαίο,
- Συμβάλλουν στην ενημέρωση του κοινού, με βάση τις οδηγίες και το έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
- Καταρτίζουν και τηρούν επικαιροποιημένο κατάλογο του προσωπικού και των μέσων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που είναι άμεσα διαθέσιμα, εφόσον συντρέχουν λόγοι για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ.
- Συνεργάζονται, διά των Αυτοτελών Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας, μεταξύ άλλων φορέων, με τις Αυτοτελείς Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών στην κατάρτιση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ (παρ. Β.2, εδ. 2β, άρθρο 11 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Λαμβάνουν, διά των Αυτοτελών Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας, από τη Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ ψηφιακό αντίγραφο των Μελετών Ασφαλείας που διαβιβάζεται στην ανωτέρω από την αδειοδοτούσα αρχή ένα (1) μήνα μετά από την καταχώρησή τους (παρ. Γ.5β, άρθρο 9 της ΚΥΑ 172058/2016).
- Οι Προϊστάμενοι των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων μετέχουν στα ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων και τα ΣΤΟ που τυχόν συγκαλούνται στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών δράσεων για την αντιμετώπιση ΤΑΜΕ [7575/18-10-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 3591/Β'/4-11-2016, ΑΔΑ: 6ΖΞΖ465ΦΘΕ-ΚΜΤ) και 8332/21-11-2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ].

Β. Δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από ΤΑΜΕ

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος, η άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από τις Περιφέρειες συνδέεται κατά βάση με τις κάτωθι δράσεις:

- I. **Οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων**, ως Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που μπορεί να προκύψουν από ΤΑΜΕ:
  - Ως όργανα πολιτικής προστασίας, αναλαμβάνουν τον συντονισμό των δράσεων που απαιτείται να δρομολογηθούν για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω του ΤΑΜΕ, σε περίπτωση που τους ανατεθεί από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.
  - Κινητοποιούν τις Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας προκειμένου να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις από την εκδήλωση του ΤΑΜΕ και εφόσον συντρέχουν λόγοι, να συμβάλουν με το προσωπικό και τα μέσα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, εφόσον τούτο κριθεί απαραίτητο.
  - Ενημερώνουν τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για τις επιπτώσεις από την εκδήλωση του ΤΑΜΕ εντός των διοικητικών τους ορίων.

II. Οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας:

- Κινητοποιούνται από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης προκειμένου να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις από την εκδήλωση του ΤΑΜΕ και εφόσον συντρέχουν λόγοι, να συμβάλουν με το προσωπικό και τα μέσα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, εφόσον τούτο κριθεί απαραίτητο.
- Οι Προϊστάμενοι των Δ/νσεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων μετέχουν στα ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων και τα ΣΤΟ, εφόσον αυτά συγκληθούν κατά τη διάρκεια ή μετά από ΤΑΜΕ [7575/18-10-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 3591/Β'/4-11-2016, ΑΔΑ: 6ΖΞΖ465ΦΘΕ-ΚΜΤ) και 8332/21-11-2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ].

III. Οι Δ/νσεις Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού (ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.):

- Κινητοποιούνται από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης του τελευταίου από τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
- Συγκαταλέγονται στις αρμόδιες αρχές για τον συντονισμό της διεξαγωγής δειγματοληψιών και συλλογής στοιχείων, όπως αυτές ορίζονται στον Ν. 4014/2011 (άρθρο 20).
- Σε περίπτωση ρύπανσης χώρου με επικίνδυνα απόβλητα συνεπεία του ατυχήματος, μετά την υλοποίηση των άμεσων μέτρων καταστολής του ατυχήματος από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξυγίανση και αποκατάσταση του χώρου και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος λαμβάνονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 12 της ΚΥΑ 13588/725/06 (ΦΕΚ 383Β'/28.03.2006). Ειδικότερα, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αποτελούν τις αρμόδιες αρχές για την εποπτεία και έγκριση εκτέλεσης των απαιτούμενων μέτρων/ εργασιών, η δε υλοποίηση των απαιτούμενων μέτρων/ εργασιών αναλαμβάνεται από τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης ή από τη Δ/ση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στις περιπτώσεις όπου δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ταυτότητα του φορέα εκμετάλλευσης [παρ. 1δ, άρθρο 3, ΚΥΑ οικ. 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326Β'/30.12.2016)].

IV. Οι Δ/νσεις Υδάτων:

- Κινητοποιούνται από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης του τελευταίου από τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
- Οι Δ/νσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, στα διοικητικά όρια των οποίων εμπίπτει η περιοχή των νερών κολύμβησης (σε περίπτωση που η περιοχή κολύμβησης εκτείνεται στα διοικητικά όρια περισσότερων της μίας Περιφερειών, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του Ν. 3199/2003), σε συνεργασία με τις αρμόδιες Δ/νσεις των Γενικών Δ/νσεων Υγείας των οικείων Περιφερειών, και άλλες ενδεχομένως συναρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες, λαμβάνουν έγκαιρα και κατάλληλα διαχειριστικά μέτρα όταν γνωρίζουν ότι υπάρχουν απροσδόκητες καταστάσεις που επηρεάζουν ή αναμένεται ευλόγως ότι θα επηρεάσουν αρνητικά την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης και την υγεία των λουομένων και

ενημερώνουν άμεσα την Ειδική Γραμματεία Υδάτων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ενημέρωση του κοινού και, εφόσον απαιτείται, προσωρινή απαγόρευση της κολύμβησης (ΚΥΑ Η.Π. 8600/416/Ε103/2009, ΦΕΚ 356Β'/26-02-2009, άρθρα 3 & 8).

7. Μνημόνια ενεργειών

Θεωρείται απαραίτητη η σύνταξη μνημονίων ενεργειών από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, τις Περιφέρειες και τους Δήμους, εντός της περιοχής ευθύνης των οποίων υπάρχουν εγκαταστάσεις SEVESO ανώτερης βαθμίδας, με ευθύνη των Δ/νσεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Αυτοτελών Δ/νσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, αντίστοιχα. Μνημόνια ενεργειών θα πρέπει να συνταχθούν και από όλα τα εμπλεκόμενα Υπουργεία και Φορείς στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου. Στα μνημόνια αυτά, θα περιγράφονται οι δράσεις που απαιτείται να δρομολογηθούν από τους ανωτέρω φορείς σε περίπτωση ατυχήματος.

Το μνημόνιο ενεργειών αποτελεί ένα απλό έγγραφο μη εμπιστευτικού χαρακτήρα στο οποίο δίδονται, σε επίπεδο Δήμου, Περιφερειακής Ενότητας και Περιφέρειας, με σαφήνεια απαντήσεις στα πέντε ερωτήματα (ποιος, τι, πότε, πού, γιατί), που αναφέρονται στην παρ. Β του Παραρτήματος ΣΤ του Σχεδίου Ξενοκράτης (ΦΕΚ 423/Β'/2003).

Στο πλαίσιο αυτό, στο μνημόνιο ενεργειών, την ευθύνη σύνταξης του οποίου έχουν οι ανωτέρω, θα περιγράφονται τα ακόλουθα:

- ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμου (όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 6.1 του παρόντος Μέρους), Περιφερειακής Ενότητας και Περιφέρειας (όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 6.2 του παρόντος Μέρους) και Αποκεντρωμένης Διοίκησης (όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 6.3 του παρόντος Μέρους) που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση Τεχνολογικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης (ΤΑΜΕ), καθώς και των αναπληρωτών τους, με τα στοιχεία επικοινωνίας τους (ονοματεπώνυμο, τίτλος, θέση, ιδιότητα / ειδικότητα, τηλέφωνα, φαξ),
- κατάλογος των επιχειρησιακών μέσων που άμεσα διαθέτει ο φορέας (Δήμος, Περιφέρεια) για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας (μηχανήματα έργων, υλικά κατάσβεσης, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, συνεργαζόμενα εργαστήρια, κλπ) που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ.

Επιμέρους μνημόνια ενεργειών που αφορούν την άμεση κινητοποίησή τους για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ, θα πρέπει να καταρτίσουν και οι λοιπές οργανικές μονάδες των Δήμων και των Περιφερειών που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας.

Αντίγραφο του μνημονίου ενεργειών (συμπεριλαμβανομένου καταλόγου με τηλέφωνα επικοινωνίας των επιχειρησιακά υπευθύνων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης) θα πρέπει, για λόγους άμεσης κινητοποίησης, να κοινοποιείται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ./Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας) που εδρεύουν εντός των διοικητικών ορίων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Περιφερειών και των Δήμων, αντίστοιχα.

Τέλος, μνημόνια ενεργειών θα πρέπει να συντάξουν και όλοι οι υπεύθυνοι λειτουργίας υποδομών που αποτελούν σημεία ενδιαφέροντος τα οποία απειλούνται σε περίπτωση ατυχήματος (π.χ. φορείς παροχής υπηρεσιών μεταφορών επιβατικού κοινού, ΔΕΔΔΗΕ, υπεύθυνοι ύδρευσης, φορείς λειτουργίας και συντήρησης των παρακείμενων οδικών δικτύων, υπεύθυνοι σχολείων, νοσοκομείων κλπ).

8. Μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς – κατάρτιση μητρώου εργοληπτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών

Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες στο πλαίσιο της εξασφάλισης επιπλέον πόρων από ιδιωτικούς φορείς για την ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω ΤΑΜΕ, δύνανται να καταρτίζουν εκ των προτέρων μνημόνια συνεργασίας με τη μορφή Μητρώου Εργοληπτών, οι οποίοι αποδέχονται να παρέχουν μέσα, εξοπλισμό ή υπηρεσίες, σύμφωνα με τους όρους που θέτει ο Δήμος ή η Περιφέρεια.

Για τον σκοπό αυτό, οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Δ/νσεις των Περιφερειών (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, Δ/νσεις ΠΕ.ΧΩ., κλπ), όπως και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων, δύνανται να προχωρήσουν, κατόπιν σχετικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες επιτροπές (Εκτελεστική, Οικονομική Επιτροπή, κλπ), σε δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την κατάρτιση μητρώου εργοληπτών (εταιρείες - φυσικά πρόσωπα) που θα παρέχουν τα κατάλληλα μέσα (οχήματα, βυτιοφόρα, μηχανήματα έργου, υλικά κατάσβεσης, κλπ) και μητρώου φορέων παροχής υπηρεσιών (π.χ. διεξαγωγή δειγματοληψιών και μετρήσεων, κλπ) και θα έχουν τη δυνατότητα άμεσης επέμβασης από τη στιγμή ειδοποίησής τους για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από καταστροφές στην περιοχή αρμοδιότητας της Περιφέρειας ή του Δήμου, αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου, μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς δύνανται να συναφθούν για τις εξής περιπτώσεις:

- Διάθεση μέσων από ιδιωτικούς φορείς για την υποστήριξη του έργου του Π.Σ. με σκοπό τον έλεγχο και την καταστολή του ατυχήματος (υλικά κατάσβεσης, μηχανήματα έργου, κλπ) κατόπιν σχετικού αιτήματος του Π.Σ.. Τα ανωτέρω μέσα εντάσσονται επιχειρησιακά υπό τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ για τις επιχειρήσεις καταστολής, ο οποίος έχει και την ευθύνη αξιοποίησής τους σε τοπικό επίπεδο.
- Διάθεση βυτιοφόρων οχημάτων κενού και αντλιών κενού από ιδιωτικούς φορείς για την αντιμετώπιση θαλάσσιας ρύπανσης ένεκα συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος σε εγκατάσταση εντός ή πλησίον της παράκτιας ζώνης κατόπιν σχετικού αιτήματος του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. Τα ανωτέρω μέσα εντάσσονται επιχειρησιακά υπό τον επικεφαλής Αξιωματικό του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. για τις επιχειρήσεις αντιμετώπισης της θαλάσσιας ρύπανσης, ο οποίος έχει και την ευθύνη αξιοποίησής τους σε τοπικό επίπεδο.
- Ιδιωτικά εργαστήρια διαπιστευμένα από το Εθνικό Συμβούλιο Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) για την πραγματοποίηση συγκεκριμένων δειγματοληψιών και εργαστηριακών αναλύσεων (είναι διαθέσιμα στον ιστοχώρο του ΕΣΥΔ: www.esyd.gr) ή από φορέα διαπίστευσης-μέλος της Ευρωπαϊκής συνεργασίας για τη Διαπίστευση (European Cooperation for Accreditation – EA), με μέριμνα των αρμόδιων φορέων (βλ. Μέρος 3, παρ. 11 του παρόντος Σχεδίου). Το ανωτέρω ισχύει για τις περιπτώσεις που την αρμοδιότητα

δειγματοληψιών και μετρήσεων έχει η Περιφέρεια διαμέσου των αρμόδιων οργανικών της μονάδων και είτε δεν διαθέτει το απαιτούμενο δυναμικό και τα μέσα ή το δυναμικό και τα μέσα που διαθέτει δεν επαρκούν.

Αναφορικά με τα ανωτέρω, σημειώνονται τα εξής:

1. Οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Δ/νσεις Τεχνικών Έργων των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων, όπως και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων, δύνανται να προχωρήσουν κατόπιν σχετικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες επιτροπές (Εκτελεστική, Οικονομική Επιτροπή, κλπ) σε δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την κατάρτιση μητρώου εργοληπτών (εταιρείες - φυσικά πρόσωπα) που θα διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα (οχήματα, μηχανήματα έργου, υλικά κατάσβεσης, βυτιοφόρων οχημάτων κενού και αντλιών κενού για την αντιμετώπιση θαλάσσιας ρύπανσης από το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., κλπ) και θα έχουν τη δυνατότητα άμεσης επέμβασης από την στιγμή ειδοποίησής τους για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών από περιστατικά σε εγκαταστάσεις SEVESO, στην περιοχή αρμοδιότητας της Περιφέρειας ή του Δήμου, αντίστοιχα. Επισημαίνεται ότι για την περίπτωση των υλικών κατάσβεσης, απαιτείται η συνεργασία της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας με την οικεία ΠΕ.ΠΥ.Δ., καθώς και τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης, προκειμένου να προσδιοριστούν τα υλικά κατάσβεσης που απαιτούνται για την καταστολή περιστατικών σε κάθε εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας της περιοχής αρμοδιότητάς τους.

2. Οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, σε συνεργασία με:

- τις αντίστοιχες Δ/νσεις της Περιφέρειας που έχουν την αρμοδιότητα για τη διενέργεια δειγματοληψιών ή/και μετρήσεων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 11 του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου,
- τις αδειοδοτούσες αρχές των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας (βλ. παρ. 2 του παρόντος Μέρους),
- τις αρχές που είναι αρμόδιες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αυτών, καθώς και
- τους τεχνικούς ασφαλείας των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας (προκειμένου να υποδείξουν τους κρίσιμους ρύπους των εγκαταστάσεων),

δύνανται να προχωρήσουν κατόπιν σχετικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες επιτροπές (Εκτελεστική, Οικονομική Επιτροπή, κλπ) σε δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την κατάρτιση μητρώου διαπιστευμένων εργαστηρίων (εταιρείες - φυσικά πρόσωπα) που θα έχουν τη δυνατότητα άμεσης επέμβασης από την στιγμή ειδοποίησής τους, στην περιοχή όπου συνέβη το περιστατικό.

Έχοντας υπόψιν τις διαδικασίες κατάρτισης μητρώου εργοληπτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές, όπως αυτές μας έχουν γνωστοποιηθεί από ορισμένες Περιφέρειες, τα βήματα δημιουργίας του περιλαμβάνουν:

- Κατάρτιση πίνακα ωρομίσθιας αποζημίωσης χρήσης μηχανημάτων έργου, σε τιμές συνήθους εργασίας, που προκύπτει μέσω συνεργασίας της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας με την Δ/νση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας.
- Απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της Περιφέρειας με θέμα «Έγκριση αποζημίωσης χρήσης μηχανημάτων έργου σε έκτακτες ανάγκες»

- Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας, με θέμα: «Έγκριση αποζημίωσης χρήσης μηχανημάτων έργου σε έκτακτες ανάγκες»
- Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος: συντάσσεται από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, είναι ανοικτή σε ημερομηνίες. Οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν φάκελο με δικαιολογητικά στην Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας
- Κατάρτιση Μητρώου (Πίνακας) Εργοληπτών από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας διάθεσης μηχανημάτων και προσωπικού για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές στην περιοχή ευθύνης της Περιφέρειας.

Ανάλογες διαδικασίες θα ισχύουν και στην περίπτωση κατάρτισης μητρώου φορέων παροχής υπηρεσιών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές.

Το Μητρώο Εργοληπτών και το Μητρώο Φορέων Παροχής Υπηρεσιών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές εγκρίνονται από την Οικονομική Επιτροπή και επικαιροποιούνται όταν προστίθενται νέοι Εργολήπτες καθώς και όταν προστίθενται νέες τιμές μηχανημάτων. Στην περίπτωση νέων τιμών, οι Εργολήπτες και οι Φορείς Παροχής Υπηρεσιών υποβάλλουν νέα Υπεύθυνη Δήλωση ότι αποδέχονται τις τιμές του Μητρώου.

Η ανωτέρω διαδικασία κατάρτισης μητρώου εργοληπτών και φορέων παροχής υπηρεσιών, νοείται ότι δύναται να εφαρμοστεί κατά αναλογία και στους Δήμους.

Επισημαίνεται ότι τα μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους, έχουν το χαρακτήρα (εκ μέρους της Περιφέρειας ή του Δήμου) πρότασης-πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών και αποδοχής εκ μέρους των ενδιαφερομένων. Η σύναψη της σχετικής σύμβασης αποτελεί δικαιοπραξία, της οποίας τα αποτελέσματα εξαρτώνται από γεγονός μελλοντικό και αβέβαιο και επέρχονται μόλις συμβεί το γεγονός (πλήρωση της αίρεσης) (άρθ. 201 Αστικού Κώδικα).

Για ζητήματα που αναφέρονται στην ανωτέρω διαδικασία, σχετικά είναι τα 2/52145/0026/01-07-2014 (ΑΔΑ: 7ΡΝΩΗ-ΨΟ2) και 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τα οποία έχουν αποσταλεί συνημμένα μαζί με όλη τη σχετική αλληλογραφία με το 6748/09-10-2017 έγγραφό μας.

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω σας γνωρίζουμε ότι η Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. προς υποβοήθηση του έργου των Περιφερειών, αποστέλλει ανά τρίμηνο τα στοιχεία του Μητρώου Μηχανημάτων Έργων (Μ.Ε.) όλης της Χώρας (δημόσια και ιδιωτικά), ανά Περιφερειακή Ενότητα και ανά Είδος Μηχανήματος έργου χωριστά για κάθε φορέα, όπως αυτά κοινοποιούνται στη Δ/νή μας από τη Δ/νση Ποιότητας και Τυποποίησης (Δ22), της Γενικής Διεύθυνσης Προδιαγραφών Μητρώων και Απαλλοτριώσεων²⁵ (πρώην Διεύθυνση Μητρώων (Δ13) της Γενικής Δ/νσης Τεχνικής Υποστήριξης) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών. Ειδικότερα, στο εν λόγω Μητρώο Μηχανημάτων Έργων καταγράφονται στοιχεία που αφορούν το είδος, το εργοστάσιο, τον τύπο του Μ.Ε., κ.λ.π. ανά Περιφερειακή Ενότητα.

²⁵ ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α'/2017)

Τέλος, επισημαίνεται ότι δεν συντρέχει λόγος τα μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων να κοινοποιηθούν στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. που εδρεύουν εντός των διοικητικών τους ορίων, δεδομένου ότι αφορούν εσωτερικές λειτουργίες των ΟΤΑ.

9. Κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης – συντονισμός φορέων

Η κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας λόγω ΤΑΜΕ συνδέεται κατά κύριο λόγο:

- με τον προσδιορισμό του είδους της καταστροφής, κατά τις διακρίσεις που προβλέπονται στον Σχέδιο ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ (Παράρτημα Α),
- με τον προσδιορισμό του χρόνου (ημερομηνία εκδήλωσης του καταστροφικού φαινομένου) και του χώρου που εκδηλώθηκε το καταστροφικό φαινόμενο με βάση τη διοικητική του υπαγωγή (πχ. τοπική κοινότητα, δημοτική ενότητα, κλπ),
- με την κινητοποίηση δυναμικού και μέσω με την προσφυγή σε διαδικασίες που είναι απολύτως απαραίτητες για την εξεύρεση επιπλέον πόρων λόγω της κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης στην εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου, κατά το οποίο οι ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές (Περιφέρειες, Δήμοι) δεν διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους (ανθρώπινο δυναμικό και μέσα) για την υποστήριξη του έργου της καταστολής των ΤΑΜΕ κατόπιν σχετικού αιτήματος από το Πυροσβεστικό Σώμα, καθώς και την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω ΤΑΜΕ.

Το θεσμικό πλαίσιο και οι κατευθυντήριες οδηγίες για την κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας προσδιορίζονται στο 2300/29-03-2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (ΑΔΑ: ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ).

Διευκρινίζεται ότι:

- Η έκδοση αποφάσεων κήρυξης μίας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας δρομολογείται μετά, ή κατά την διάρκεια εκδήλωσης καταστροφών και όταν το ανθρώπινο δυναμικό και τα μέσα δεν επαρκούν και απαιτούνται δυνάμεις πλέον των διατιθέμενων υπό κανονικές συνθήκες, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες από την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου (άρθρο 2, παρ. 4β' του Ν.3013/2002). Δηλαδή η εφαρμογή του άρθρου 8δ' του Ν. 3013/2002, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, έχει θεσμική βάση σε συντελεσθείσες, ή εν εξελίξει καταστροφές.
- **Κατά τη διάρκεια εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου**, η διαδικασία έκδοσης αποφάσεων για την κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας **δύναται να υλοποιείται καταρχήν μετά από προφορικό αίτημα** των αρμοδίων Αποκεντρωμένων Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης) και **σχετικής προφορικής αποδοχής του** από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, προκειμένου **να εξευρεθούν άμεσα οι πόροι** (ανθρώπινο δυναμικό και μέσα) που απαιτούνται για την άμεση αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών. **Εν συνεχεία ακολουθεί σχετική αλληλογραφία** μεταξύ των φορέων που υποβάλλουν το αίτημα και της ΓΓΠΠ, προκειμένου να εκδοθεί η σχετική απόφαση.

10. Πληρωμή δαπανών στο πλαίσιο δράσεων πολιτικής προστασίας

Θέματα που αφορούν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία πληρωμής δαπανών Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο ΟΤΑ μετά τη δημοσίευση του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ/τ. Α'/147), αναφέρονται αναλυτικά στο 6748/9-10-2017 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ), κατ' ουσίαν εξακολουθούν να ισχύουν οι προϋποθέσεις που ορίζονταν στο 2/52145/0026/01-07-2014 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με ΑΔΑ.:7ΡΝΩΗ-ΨΟ2, στην περίπτωση προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση όταν για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης δεν είναι δυνατή η τήρηση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Επιπλέον, εξακολουθούν να ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στο 2/52145/0026/01-07-2014 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για δαπάνες που πραγματοποιούνται εκτάκτως, καθώς και για τις λοιπές δαπάνες του άρθρου 9 του Π.Δ. 80/16, στις οποίες ρητά προβλέπονται και οι δαπάνες πολιτικής προστασίας (άρθ. 9 παρ.4), για τις οποίες αναλαμβάνεται η υποχρέωση και δεσμεύεται η απαραίτητη πίστωση αμέσως μετά την παραλαβή του σχετικού λογαριασμού, οπότε και δεσμεύεται η σχετική πίστωση.

Στο πλαίσιο αυτό και έχοντας υπόψιν τα 2/52145/0026/1-7-2014 και 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθώς και το 48852/2014/19-05-2015 (ορθή επανάληψη 05-06-2015) έγγραφο της Δ/σης Οικονομικών Τ.Α του Υπουργείου Εσωτερικών, προκύπτει ότι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πληρωμή δαπανών Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών ισχύει κατ' αναλογία και στους Δήμους.

Επομένως οι οδηγίες και διευκρινήσεις που παρασχέθηκαν με το υπ. αριθμ. 2/52145/0026/01-07-2014 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με Α.Δ.Α.: 7ΡΝΩΗ-ΨΟ2 εξακολουθούν να ισχύουν για τις Περιφέρειες και κατ' αναλογία και για τους Δήμους.

Περαιτέρω, με το υπ αριθ. 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους διευκρινίζονται θέματα που αφορούν:

- στα νομοθετήματα που καταργήθηκαν με το Ν.4412/2016 και τις ισχύουσες πλέον διατάξεις,
- στη διαδικασία ηλεκτρονικών κληρώσεων βάσει της υπ. αριθ. 15299/17-03-2107 απόφασης του Υπουργού Μεταφορών και Υποδομών,
- στη διαδικασία προσδιορισμού της εκτιμώμενης αξίας,
- και στην καταχώρηση του αριθμού ανάληψης υποχρέωσης στο «ΚΗΜΔΗΣ», η οποία θεωρείται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ότι θα πρέπει να πραγματοποιείται αμέσως μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης σύμφωνα και με το αρθρ. 10 παρ.1β. της Υ.Α. 57654/23-05-2017 (Β.1781).

Επισημαίνεται ότι οι φορείς μπορούν να ανατρέχουν στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων) www.eaadhsy.gr, όπου στο πεδίο «Νομοθεσία» μπορούν να ανακτούν το νόμο 4412/2016, με ενσωματωμένες τις τροποποιήσεις του, καθώς και κατευθυντήριες οδηγίες ως προς την εφαρμογή του.

Επίσης, σχετικά με το υπ. αριθμ. 2/16861/0026 από 31-03-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, στο οποίο υπάρχει αναφορά στο υπ.αριθμ. 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, διευκρινίζεται ότι η σχετική αναφορά,

αφορά το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πληρωμή δαπανών για την επείγουσα διαχείριση συμβάντων με επικίνδυνα απόβλητα, στο πλαίσιο εφαρμογής της ΚΥΑ 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326Β/30-12-2016).

Συμπερασματικά, για την πληρωμή εκτάκτων δαπανών που προκύπτουν από απρόβλεπτα γεγονότα όπως φυσικές, τεχνολογικές και λουπές καταστροφές και όταν δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται από άλλες διαγωνιστικές διαδικασίες, υπάρχουν διαθέσιμα δύο «εργαλεία».

Το πρώτο εργαλείο είναι η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, του άρθρου 32 του Ν 4412/2016, το οποίο ακολουθείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.

Το δεύτερο εργαλείο είναι το ΠΔ 80/16 (άρθρο 9), σύμφωνα με το οποίο η ανάληψη υποχρέωσης και η δέσμευση της απαραίτητης πίστωσης για τις δαπάνες που δεν μπορούν να προβλεφθούν (πχ δαπάνες πολιτικής προστασίας), αναλαμβάνονται αμέσως μετά τη γνωστοποίηση του ύψους της οφειλής π.χ. της παραλαβής του σχετικού λογαριασμού (ΓΛΚ 2/86104/0026/11-9-17). Αυτό σημαίνει ότι οι οικονομικές εγκρίσεις που απαιτούνται γίνονται απολογιστικά.

Επισημαίνεται ότι το άρθρο 15 του Π.Δ. 171/87 δεν έχει καταργηθεί ρητά (περ.67 άρθρου 377 του Ν. 4412/2016) από τον Ν.4412/2016 επομένως εξακολουθεί να ισχύει για τους ΟΤΑ Α' βαθμού. (Υπ. Υποδομών Μεταφ. & Δικτ. εγκ.18/ΔΝΣα'/οικ.68559 /Φ.ΕΓΚΥΚΛ./19.10.2016). Επομένως οι ΟΤΑ Α' βαθμού, για δαπάνες μέχρι 5.869,41 €, μπορούν να ακολουθούν τη διαδικασία απευθείας ανάθεσης μικρών έργων κατά εφαρμογή του άρθρου 15 του ΠΔ 171/87 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ΠΔ 229/1999 ΦΕΚ τ.Α'194). Ωστόσο για την ανάθεση μικρών έργων, όπως αυτά περιγράφονται στο συγκεκριμένο άρθρο του Π.Δ. 171/1987, εφαρμόζονται οι παρ. 5 & 6 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (διενέργεια δημόσιας κλήρωσης).

11.Εθελοντικές οργανώσεις

Βάσει του άρθρου 119 (παρ. 2) του Ν. 4249/2014, οι ενταγμένες Εθελοντικές Οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας παραμένουν στο καθεστώς που ίσχυε έως ότου ολοκληρωθεί η πιστοποίηση και ένταξη στο Μητρώο Εθελοντών με τη διαδικασία και μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στις παρ. 3 και 4 του ίδιου άρθρου.

Ως εκ τούτου, οι εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας διέπονται από τα προβλεπόμενα στον Ν. 3013/2002 (όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τον Ν. 4249/14) και σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών πολιτικής προστασίας που προκαλούνται από ΤΑΜΕ, μπορούν να αναλαμβάνουν δράσεις πολιτικής προστασίας προς υποβοήθηση του έργου των Περιφερειών και των Δήμων, όπως αυτό προσδιορίζεται στην παρ. 3.3.2.3.2 του παρόντος Μέρους. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι λόγω της ιδιαιτερότητας των ΤΑΜΕ και της επικινδυνότητάς τους, **δε δύναται η είσοδος εθελοντών εντός των ζωνών Ι, ΙΙ και ΙΙΙ χωρίς τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό και εκπαίδευση και εάν δεν εγγυηθεί για την ασφάλειά τους ο αρμόδιος επικεφαλής Αξιωματικός του Π.Σ. στο περιστατικό, ο οποίος έχει και τον συντονισμό του έργου της καταστολής.**

Τονίζεται ότι οι δράσεις των εθελοντικών οργανώσεων που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται στην απόφαση ένταξής τους

και ότι για να είναι ουσιαστική η προσφορά τους, πρέπει οι δράσεις που αναλαμβάνουν να αποτελούν μέρος των επιχειρησιακών αναγκών που καθορίζονται μέσα από τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων ή τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (ΣΤΟ) των Δήμων.

Τέλος, σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 187/2015 Γνωμοδότηση του Α2 Τμήματος Διακοπών του Ν.Σ.Κ., η οποία έγινε αποδεκτή από τον αρμόδιο Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, η διάταξη του άρθρου 118 (14Ι) του Ν. 4249/2014 (ΦΕΚ 73 Α΄) έχει άμεση νομική ισχύ για τους ήδη ενταγμένους εθελοντές, ως προς την ασφαλιστική κάλυψη και την αστική ευθύνη αυτών (τα 6776/5-10-2015 και 7026/14-10-2015 έγγραφα της Δ/νσης Διεθνών Σχέσεων, Εθελοντισμού – Εκπαίδευσης και Εκδόσεων της ΓΓΠΠ).

12.Επίταξη προσωπικών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση επείγουσας κοινωνικής ανάγκης από ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία

Θέματα που σχετίζονται με την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών και επίταξη κινητών και ακίνητων πραγμάτων για την αντιμετώπιση επείγουσας κοινωνικής ανάγκης από θεομηνία ή ανάγκης που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία, ρυθμίζονται με το άρθρο 1 του Νόμου 4325/15 (ΦΕΚ 47/Α΄/2015), με ισχύ από την 11η-05-2015, το άρθρο 41 του Ν. 3536/2007 (42/Α΄/2007) και το Ν.Δ.17/1974 (236/Α΄/1974) , όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν .

Σύμφωνα με τα ανωτέρω η επίταξη προσωπικών υπηρεσιών επιτρέπεται αποκλειστικά σε περίπτωση πολέμου ή επιστράτευσης ή επείγουσας κοινωνικής ανάγκης από θεομηνία ή ανάγκης που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται κατόπιν απόφασης του Πρωθυπουργού, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Υπουργού στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η αντιμετώπιση της αιτίας που προκάλεσε ανάγκη από τις αναφερόμενες παραπάνω. Με την απόφαση του Πρωθυπουργού εξουσιοδοτούνται οι Υπουργοί ή Περιφερειάρχες να προβαίνουν, με απόφασή τους, σε επίταξη προσωπικών υπηρεσιών (άρθρ. 1 του Ν. 4325/15).

Η Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, με το 3854/10-06-2015 έγγραφό της, έχει ήδη ενημερώσει σχετικά τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και των Δήμων της χώρας, καθώς και εμπλεκόμενους φορείς σε κεντρικό επίπεδο (Α/ΕΛ.ΑΣ., Α.Π.Σ., Α/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ΕΚΑΒ, κλπ).

13.Εκπαίδευση εμπλεκόμενων φορέων

Η εκπαίδευση των επιχειρησιακών ομάδων σε τακτικό επίπεδο σχεδιάζεται από τις αρμόδιες Δ/σεις του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής και του ΕΚΑΒ, λαμβάνοντας υπόψιν τους κινδύνους από την εκδήλωση εντός ΤΑΜΕ.

Για την εφαρμογή του Σχεδίου από όλους τους εμπλεκόμενους σε αυτό Φορείς Πολιτικής Προστασίας, είναι δυνατή η διοργάνωση από την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ενημερωτικών σεμιναρίων σχετικά με ζητήματα που αφορούν το παρόν Σχέδιο, κατόπιν σχετικού αιτήματος των ανωτέρω Φορέων.

14. Έλεγχος Σχεδίου - Ασκήσεις

Για τον έλεγχο του Σχεδίου πραγματοποιούνται ασκήσεις από τους εμπλεκόμενους Φορείς σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία (Ν.3013/2002, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ για τον έλεγχο των διαδικασιών και σχεδίων που συντάσσονται σε εφαρμογή της ΥΑ 1299/2003 «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

Στο πλαίσιο αυτό, με εντολή των Περιφερειάρχων, οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών καλούνται να προγραμματίζουν σε ετήσια βάση μία άσκηση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ, βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού τους.

Οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να εστιάζουν κατά κύριο λόγο σε θέματα κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών της Περιφέρειας, με στόχο την επαύξηση της διαλειτουργικότητας και συνεργασίας όλων των οργανικών μονάδων των Περιφερειών, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου στην αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση ΤΑΜΕ.

Ειδικότερα, στις ανωτέρω ασκήσεις πολιτικής προστασίας θα πρέπει κατά κύριο λόγο να εξεταστούν θέματα που αφορούν:

- τους ρόλους και αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων οργανικών μονάδων των Περιφερειών, πριν και μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ,
- τις διαδικασίες ενημέρωσης και κινητοποίησης ανθρώπινου δυναμικού και μέσω των οργανικών μονάδων των Περιφερειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών - ροή πληροφοριών – μνημόνια ενεργειών – επικοινωνίες,
- τις διαδικασίες εξασφάλισης επιπλέον πόρων για ενίσχυση του έργου των εμπλεκόμενων οργανικών μονάδων των Περιφερειών (μίσθωση μηχανημάτων, προμήθειες υλικών, παροχή υπηρεσιών) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, στο πλαίσιο εφαρμογής του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία πληρωμών πολιτικής προστασίας,
- τις διαδικασίες δρομολόγησης δράσεων για την παροχή βοήθειας σε πληγέντες (καταγραφή πληγέντων, οργάνωση χώρων προσωρινής στέγασης πληγέντων, κλπ),
- την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ (προϋποθέσεις, περιορισμοί, σχέδιο δράσης).

Επισημαίνεται ότι κατά στις ασκήσεις πολιτικής προστασίας θα πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα σε όλα τα στάδια διεξαγωγής δειγματοληψιών και μετρήσεων, όπως αυτές περιγράφονται στην παρ. 11 του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου.

Τονίζεται ότι σε αρχικό στάδιο, οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στην άσκηση των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών των Περιφερειών, για τη βελτίωση του σχεδιασμού τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ, χωρίς την εμπλοκή άλλων φορέων και υπηρεσιών (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ).

Σε δεύτερο στάδιο, θα κληθούν να συμμετέχουν στις ανωτέρω ασκήσεις και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς σε επίπεδο Περιφέρειας ή Δήμου αντίστοιχα (διυπηρεσιακή άσκηση), στο πλαίσιο συντονισμού και διαλειτουργικότητας μεταξύ τους, για υλοποίηση δράσεων που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση

των συνεπειών από την εκδήλωση ΤΑΜΕ.

Η Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ δύναται να συνδράμει στον σχεδιασμό, διεξαγωγή και αποτίμηση των ανωτέρω ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας, κατόπιν σχετικού αιτήματος.

Στο σημείο αυτό και στο πλαίσιο εφαρμογής της ΚΥΑ 172058/2016, επισημαίνονται τα εξής:

- **Η εκπόνηση ασκήσεων ετοιμότητας** προς εφαρμογή και εκπαίδευση επί των **Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας** γίνεται με μέριμνα της **Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, σε συνεργασία με τον φορέα εκμετάλλευσης και τους συναρμόδιους φορείς**, μεταξύ των οποίων είναι και η οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία (παρ. Β.2, εδάφιο 4α, άρθρο 11). Οι Αυτοτελείς Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών ενημερώνουν τη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ σχετικά με τη διεξαγωγή των ανωτέρω ασκήσεων ετοιμότητας στις οποίες προβαίνουν και μετά το πέρας τους της διαβιβάζουν και σχετική έκθεση αποτίμησης.
- **Ο φορέας εκμετάλλευσης πραγματοποιεί ασκήσεις ετοιμότητας για την εφαρμογή και εκπαίδευση ως προς τα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης** και ειδικότερα για την επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στην παράγραφο Γ1 (στοιχεία α, β και γ), απευθύνοντας σχετική πρόσκληση για συμμετοχή στην **τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία**.
- Τα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης αφορούν στα μέτρα που λαμβάνονται μέσα στο χώρο της εγκατάστασης σε περίπτωση ατυχήματος μεγάλης έκτασης ή σε περίπτωση ανεξέλεγκτου συμβάντος τέτοιου ώστε ευλόγως να αναμένεται ότι θα καταλήξει σε ατύχημα μεγάλης έκτασης και εφαρμόζονται χωρίς καθυστέρηση από τον φορέα εκμετάλλευσης και τις εμπλεκόμενες σε αυτά αρμόδιες αρχές.

Τέλος, με μέριμνα κάθε εμπλεκόμενου Φορέα, πραγματοποιούνται ασκήσεις προκειμένου να δοκιμαστούν η πληρότητα του επιχειρησιακού σχεδιασμού, η ετοιμότητα και ικανότητα αντίδρασης του ανθρώπινου δυναμικού του, η συνεργασία των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών και Φορέων, ο συντονισμός – η διοίκηση και η λήψη κρίσιμων αποφάσεων, καθώς και η επάρκεια και αξιοπιστία του εξοπλισμού και των λοιπών διαθέσιμων μέσων του.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ**ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ
– ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ
Π.Σ. – ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ
ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗΣ/ΒΡΑΧΕΙΑΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ****ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΟΥ Π.Σ. – ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗΣ/ΒΡΑΧΕΙΑΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ****1. Δράσεις αναγγελίας, ελέγχου και καταστολής των συμβάντων/μεγάλων ατυχημάτων**

Η αναγγελία (αρχική ειδοποίηση) του περιστατικού γίνεται από τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης προς την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία. Σε περίπτωση απουσίας φορέα εκμετάλλευσης (εταιρία υπό πτώχευση, εγκαταλελειμμένη εγκατάσταση, κλπ), η κλήση γίνεται από οποιονδήποτε διαπιστώσει εκδηλωθέν περιστατικό.

Η αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ενημερώνει άμεσα το Περιφερειακό Κέντρο Επιχειρήσεων (ΠΕ.Κ.Ε.) της οικείας Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης (ΠΕ.ΠΥ.Δ.), το οποία εν συνεχεία επικοινωνεί τηλεφωνικά και ενημερώνει τις εξής εμπλεκόμενες Υπηρεσίες/Φορείς:

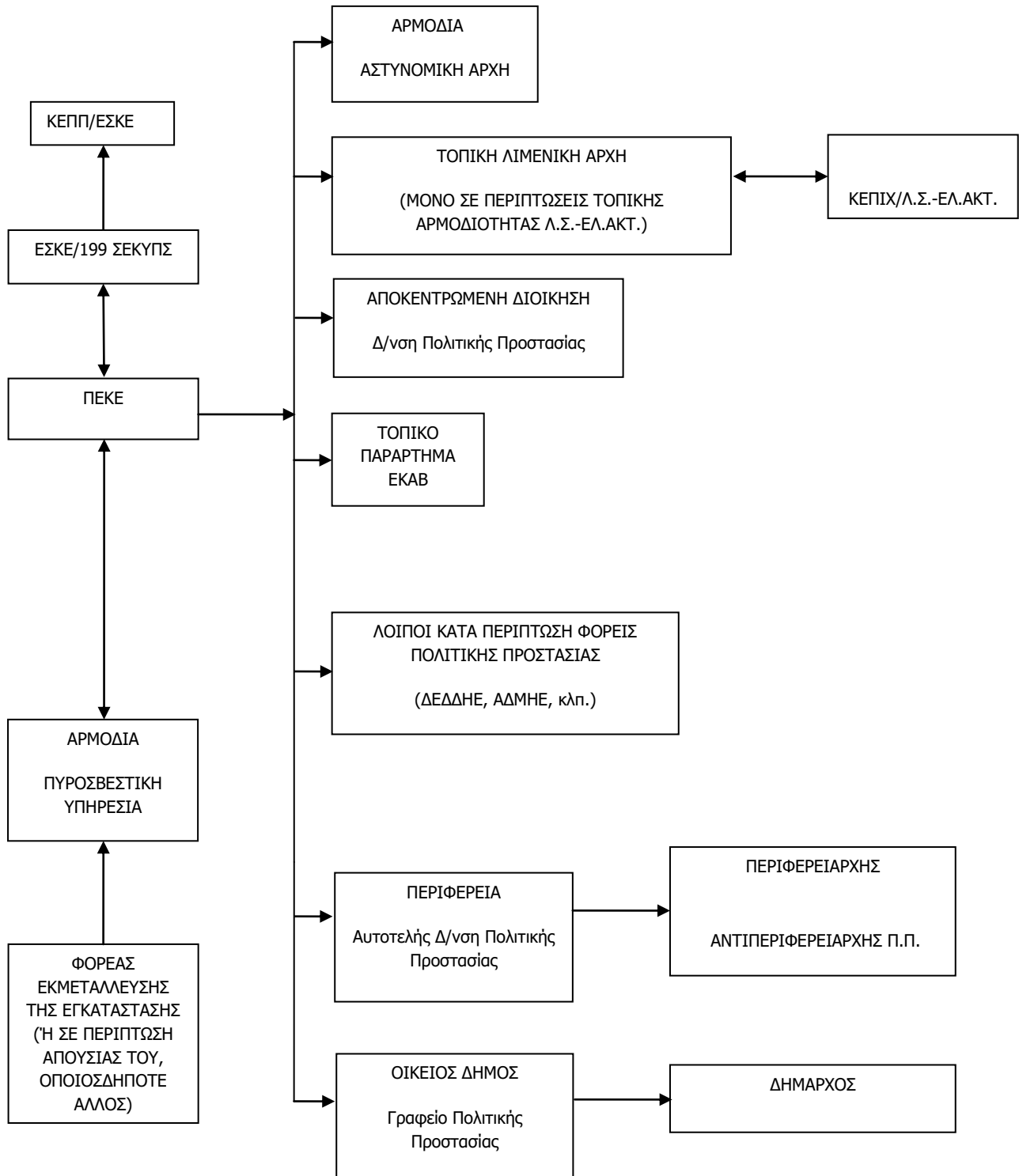
- Ε.Σ.Κ.Ε. - 199/ΣΕΚΥΠΣ
- Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας
- Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του οικείου Δήμου ή των Δήμων
- Τοπική Αρμόδια Αστυνομική ή Λιμενική Αρχή (κατά τόπο αρμοδιότητας)
- Τοπικό Παράρτημα του ΕΚΑΒ
- Λοιπούς φορείς που δύναται να συνδράμουν υποστηρικτικά το έργο της καταστολής του Π.Σ. (ΔΕΔΔΗΕ, κλπ.).

Στη συνέχεια ο κάθε παραλήπτης της αρχικής ειδοποίησης αναλαμβάνει να ενημερώσει τις αρμόδιες επιχειρησιακά εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες του φορέα του.

Νοείται ότι η Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ενημερώνουν άμεσα τον οικείο Περιφερειάρχη και τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, καθώς και τον οικείο Δήμαρχο αντίστοιχα, προκειμένου να υπάρξει εκ μέρους της Περιφέρειας ή του Δήμου, κινητοποίηση προσωπικού και μέσων για την υποστήριξη του έργου του Π.Σ. καθώς και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Ο υπεύθυνος της εγκατάστασης οφείλει να διευκολύνει την πρόσβαση της αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας στην εγκατάσταση, ενώ εφαρμόζει άμεσα το εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης της εγκατάστασης, το οποίο, εφόσον πρόκειται για εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας, εμπριέχεται στη Μελέτη Ασφαλείας της ανωτέρω.

Στο ακόλουθο **Διάγραμμα 1** δίνεται σχηματικά η ροή πληροφοριών για την αναγγελία (αρχική ειδοποίηση).

Διάγραμμα 1. Ροή πληροφοριών για την αρχική ειδοποίηση (αναγγελία).

Το Πυροσβεστικό Σώμα έχει την ευθύνη και τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της καταστολής των συμβάντων/μεγάλων ατυχημάτων και την παροχή συνδρομής για τη διάσωση των ατόμων και την προστασία της ζωής των πολιτών που απειλούνται.

Στο πλαίσιο αυτό, η αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, δρομολογεί τις εξής δράσεις:

- Οριοθετεί²⁶, κατόπιν συνεργασίας με τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης, τις ζώνες προστασίας των ομάδων καταστολής και του πληθυσμού, όπως αυτές προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΧ (Μέρος 3) της ΚΥΑ 172058/2016.
- Συνεργάζεται με τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης και εκτιμά το περιστατικό ανάλογα με τις άμεσες ενδείξεις του (ένταση και έκτασή του, ύπαρξη τραυματιών/νεκρών, κλπ.), τα σημεία ενδιαφέροντος που περιέχονται εντός των ζωνών προστασίας πληθυσμού, τις επικρατούσες και τις προβλεπόμενες μετεωρολογικές

Σε οποιαδήποτε περιστατικό με εμπλεκόμενες επικίνδυνες ουσίες, η οριοθέτηση των ζωνών προστασίας του περιστατικού από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο, αποτελεί προαπαιτούμενο.

Για την οριοθέτηση των ζωνών προστασίας του περιστατικού δύναται να χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία που περιλαμβάνει η Μελέτη Ασφαλείας και ο Φάκελος Κοινοποίησης της εγκατάστασης, καθώς και το Ειδικό (εξωτερικό) ΣΑΤΑΜΕ που έχει καταρτίσει για αυτήν η Αυτοτελής Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας (προκειμένου για εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Μέρος 5 του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, δύναται να χρησιμοποιηθούν όποια μετεωρολογικά ή άλλα δεδομένα παρέχονται, τα οποία μπορούν να διευκολύνουν την ανωτέρω δράση του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού. Νοείται ότι τη δράση της οριοθέτησης των ζωνών προστασίας συνδράμει και ο τεχνικός ασφαλείας της εγκατάστασης. Στο πλαίσιο αυτό, ο τελευταίος παρέχει άμεσα στον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τη χωροθέτηση του εξοπλισμού ασφαλείας στην εγκατάσταση (ειδικά εάν αυτός βρίσκεται εντός της οριοθετημένης περιοχής που θα επηρεαστεί από συγκεκριμένα επίπεδα θερμικής ακτινοβολίας, υπερπίεσης ή/και τοξικής δόσης μετά από την εκδήλωση του συμβάντος), καθώς και τις εμπλεκόμενες επικίνδυνες ουσίες.

Επισημαίνεται ότι καθ' όλη τη διάρκεια εξέλιξης του περιστατικού, ο καθορισμός των ζωνών προστασίας εξετάζεται περιοδικά από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, κατόπιν συνεργασίας με τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης και αναπροσαρμόζεται ανάλογα με τις επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες.

Οι ρόλοι τόσο του ΠΣ όσο και της ΕΛ.ΑΣ./Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας) είναι απόλυτα διακριτοί:

- Το ΠΣ δρα με εξοπλισμό ατομικής προστασίας (βλ. παρ. 1.1.2, Μέρος ΙΙ του παρόντος Σχεδίου) εντός των ζωνών Ι, ΙΙ και ΙΙΙ (όπως αυτές καθορίζονται στην ΚΥΑ 172058/2016, Παράρτημα ΙΧ, περ. 3).
- Η ΕΛ.ΑΣ./Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας) δρα στην ψυχρή ζώνη.
- Τέλος, το ΕΚΑΒ δρα εντός της ψυχρής ζώνης, αμέσως μετά το όριο με τη ζώνη ΙΙΙ.
- Η επικοινωνία με την Ψυχρή Ζώνη του προσωπικού που εργάζεται στις Ζώνες Ι, ΙΙ και ΙΙΙ γίνεται από τα συγκεκριμένα σημεία εισόδου/εξόδου προσωπικού, τα οποία είναι και ελεγχόμενα. Η απομάκρυνση των θυμάτων από τις Ζώνες Ι, ΙΙ και ΙΙΙ γίνεται από τα συγκεκριμένα σημεία εξόδου θυμάτων (περιπατητικών και διακομιζομένων με φορεία), τα οποία βρίσκονται στα σύνορα της Ζώνης ΙΙΙ και της Ψυχρής Ζώνης. Στα σημεία αυτά γίνεται η καταγραφή κάθε εξερχόμενου θύματος. Στα όρια της Ζώνης ΙΙΙ και της Ψυχρής Ζώνης ενεργοποιείται η Ομάδα Υποστήριξης τραυματιών του Ε.Κ.Α.Β., για τη διενέργεια ταχείας αρχικής διαλογής (triage) των τραυματιών και πιθανής απολύμανσης των τραυματιών και μη περιπατητικών ατόμων.

Επισημαίνεται ότι κανένας φορέας δεν εισέρχεται εντός των ζωνών Ι, ΙΙ ή ΙΙΙ εάν δεν έχει αρμοδιότητα, εάν δε διαθέτει τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό και εκπαίδευση και εάν δεν εγγυηθεί για την ασφάλειά του ο αρμόδιος επικεφαλής Αξιωματικός του Π.Σ. στο περιστατικό, ο οποίος έχει και τον συντονισμό του έργου της καταστολής.

συνθήκες, καθώς και τις επικείμενες συνέπειες από την πιθανή εξέλιξη του περιστατικού και προβαίνει στον χαρακτηρισμό του ως «συμβάν» ή «μεγάλο ατύχημα».

Συμπληρωματικά και εφόσον δεν υπάρχουν καταγεγραμμένες μετρήσεις ρυπαντών (π.χ. εάν δεν υπάρχουν σταθμοί μέτρησης για την καταγραφή διαφυγόντων αερίων ρύπων κλπ), για την εκτίμηση του περιστατικού, ο επικεφαλής Αξιωματικός του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού δύναται να αιτηθεί διά της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας και την κινητοποίηση των φορέων που έχουν την αρμοδιότητα διεξαγωγής δειγματοληψιών και μετρήσεων σε έδαφος, αέρα ή/και ύδατα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 11 του παρόντος Μέρους.

- Εφόσον απαιτείται, επεμβαίνει σύμφωνα με τις οδηγίες και ενέργειες αντιμετώπισης περιστατικού με επικίνδυνα υλικά, όπως αυτές προβλέπονται στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Π.Σ..

Σε περίπτωση που στην εγκατάσταση δεν υπάρχει τεχνικός ασφαλείας (π.χ. περίπτωση περιστατικού σε εγκατάσταση εκτός λειτουργίας με εγκαταλελειμμένα εντός αυτής επικίνδυνα υλικά ή/και μη αποξηλωμένο εξοπλισμό κλπ), τότε ο επικεφαλής Αξιωματικός του Π.Σ. στο σημείο του περιστατικού εκτιμά το περιστατικό και οριοθετεί την περιοχή με βάση τα όσα προβλέπονται από τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Π.Σ.. Προκειμένου για εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας, ο επικεφαλής Αξιωματικός του Π.Σ. στο σημείο του περιστατικού χρησιμοποιεί και τα δεδομένα της Μελέτης Ασφαλείας, καθώς και τις πληροφορίες που περιέχονται στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ της εγκατάστασης, εφόσον αυτά υπάρχουν.

Οι φορείς που βάσει του θεσμικού πλαισίου οφείλουν να συνδράμουν σε δυναμικό και μέσα το έργο της καταστολής το οποίο αποτελεί ευθύνη του Πυροσβεστικού Σώματος (Περιφέρειες, Δήμοι, ΕΛ.ΑΣ., κλπ.) συμμετέχουν μετά από αίτημα του επικεφαλής Αξιωματικού των επιχειρήσεων καταστολής και αναλόγως της κλιμάκωσης των επιχειρήσεων κατά το μέρος που τους αφορά και φροντίζουν για τη διαθεσιμότητα και κλιμάκωση των ιδίων πόρων (ανθρώπινο δυναμικό και μέσα).

Νοείται ότι κανένας φορέας δεν εισέρχεται εντός των ζωνών I, II ή III εάν δεν έχει αρμοδιότητα, εάν δε διαθέτει τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό και εκπαίδευση και εάν δεν εγγυηθεί για την ασφάλειά του ο αρμόδιος επικεφαλής Αξιωματικός του Π.Σ. στο περιστατικό, ο οποίος έχει και τον συντονισμό του έργου της καταστολής.

2. Δράσεις υποστήριξης του Πυροσβεστικού Σώματος στο έργο της καταστολής συμβάντων/ μεγάλων ατυχημάτων

Η υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή του περιστατικού επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στις κάτωθι δράσεις:

Στο πλαίσιο αυτό:

- Ο οικείος Δήμος, καθώς και όμοροι Δήμοι ή/και η οικεία Περιφέρεια δύναται να συνεισφέρουν στο έργο καταστολής του Π.Σ., με την παροχή μηχανημάτων έργου, βυτιοφόρων, αντλιών, υδροφόρων φορτηγών, απορροφητικών υλικών²⁷, κλπ.,

²⁷ Ανάλογα με το είδος των επικινδύνων υλικών που εμπλέκονται στο περιστατικό, γίνεται ρίψη νερού, αφρού ή ειδικών μη καύσιμων απορροφητικών υλικών (πριονίδι, άμμος, χώμα, κλπ) στον χώρο εντός της εγκατάστασης στον οποίο έλαβε χώρα το περιστατικό, καθώς και στο οδόστρωμα Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 10 του παρόντος Μέρους και στην παρ. 8 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου.

- Σε περίπτωση που τα διαφυγόντα υγρά ξεφύγουν από τα όρια της εγκατάστασης και ρυπάνουν το παρακείμενο οδικό δίκτυο, για την εξασφάλιση απορροφητικών υλικών και μέσων, προς υποβοήθηση του έργου καταστολής του Π.Σ., οφείλει να μεριμνά ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης και δυνητικά να συνδράμει και ο φορέας συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 5 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου.

Παράλληλα:

- Οι αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές (κατά τόπο αρμοδιότητας), λαμβάνουν μέτρα τροχαίας για τη διευκόλυνση της κίνησης πυροσβεστικών οχημάτων και των οχημάτων άλλων φορέων (ΟΤΑ, κλπ) που εμπλέκονται στην καταστολή.
- Ο ΔΕΔΔΗΕ δύναται να προχωρήσει σε προληπτική διακοπή της ηλεκτροδότησης για την ασφάλεια του προσωπικού καταστολής του ατυχήματος, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.
- Εφόσον απαιτείται, η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ), διά του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, μπορεί να ενημερώνει τον επικεφαλής στο σημείο του περιστατικού Αξιωματικό του Π.Σ. σχετικά με τις επικρατούσες ή τις αναμενόμενες καιρικές συνθήκες²⁸.
- Το ΕΚΑΒ δύναται να αποστείλει ασθενοφόρα και κινητές μονάδες στον τόπο του περιστατικού, για την αντιμετώπιση περιστατικών υγείας προσωπικού του Π.Σ. που επιχειρεί, κατόπιν ενημέρωσης από τον επικεφαλής στο σημείο Αξιωματικό του ΠΣ.

Το ανθρώπινο δυναμικό αλλά και τα μέσα των φορέων (υλικά κατάσβεσης, μηχανήματα, κλπ) που διατίθενται για την υποστήριξη του έργου του ΠΣ με σκοπό τον έλεγχο και την καταστολή του περιστατικού κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΠΣ, εντάσσονται επιχειρησιακά υπό τον επικεφαλής Αξιωματικό των επιχειρήσεων καταστολής, ο οποίος έχει και την ευθύνη αξιοποίησής τους σε τοπικό επίπεδο.

Επισημαίνεται ότι ο συντονισμός της διάθεσης των μέσων των ΟΤΑ για την υποστήριξη του έργου του ΠΣ για τον έλεγχο και την καταστολή συμβάντων/TAME αποτελεί

εκτός της εγκατάστασης (εάν υπήρξε σε αυτό διαρροή), προκειμένου να κατασταλεί το φαινόμενο ή/και δημιουργούνται αναχώματα με αδρανή υλικά (χώμα, σακιά άμμου κ.ά.) που φράσσουν το δίκτυο των ομβρίων υδάτων, προκειμένου τα τυχόν διαφυγόντα υγρά ή/και τα υγρά της πυρόσβεσης να μην διαρρεύσουν εντός των δικτύων αποχέτευσης, των υδάτινων πόρων αλλά και στο παρακείμενο οδικό δίκτυο, αλλά και να μην προκαλέσουν δευτερογενές περιστατικό λόγω της υπό συγκεκριμένες συνθήκες ευφλεκτότητας ή της εκρηκτικότητάς τους, καθώς και λόγω της πιθανής ολισθηρότητας που προκαλούν στο οδόστρωμα εκτός της εγκατάστασης. Εναλλακτικά, προκειμένου να παρεμποδιστεί η διαρροή των παραπάνω υγρών εντός των δικτύων αποχέτευσης και των υδάτινων πόρων, γίνεται εκτροπή των υγρών αυτών σε άλλο χώρο όπου μπορούν αργότερα να απορροφηθούν, να απομακρυνθούν ή να εξουδετερωθούν.

²⁸ Επιπλέον, σε περίπτωση ρύπανσης της θάλασσας ένεκα του ατυχήματος, η ΕΜΥ δύναται να εκδίδει και τακτικές και ειδικές προγνώσεις μετεωρολογικών και ωκεανογραφικών στοιχείων που αφορούν σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για την ευρύτερη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου στο πλαίσιο του ισχύοντος επιχειρησιακού σχεδίου ενεργειών σε περίπτωση ρύπανσης της θάλασσας από πετρελαιοκηλίδα (MPERSS: Marine Pollution Emergency Response Support System) (Κεφάλαιο 3, παρ. 3.5.10, ΠΔ 11/2002).

αρμοδιότητα των Αποκεντρωμένων Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Αντιπεριφερειάρχης, κλπ).

Επιπλέον, επισημαίνεται και πάλι ότι η είσοδος στην περιοχή του περιστατικού γίνεται μόνον όταν και εφόσον οι φορείς διαθέτουν τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό και την εκπαίδευση και μόνον όταν και εφόσον εγγυηθεί για την ασφάλειά τους η αρμόδια για την καταστολή του συμβάντος Πυροσβεστική Υπηρεσία.

3. Περίπτωση παρ' ολίγον μεγάλου ατυχήματος ή περιστατικού που δεν κατέληξε σε μεγάλο ατύχημα (συμβάν)

Εφόσον οριοθετηθούν οι ζώνες προστασίας των ομάδων καταστολής και του πληθυσμού και οι εκτιμώμενες από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού επιπτώσεις, δεν είναι ή δεν αναμένεται να είναι επιπτώσεις μεγάλου ατυχήματος (TAME), όπως αυτό προσδιορίζεται στο άρθρο 3 (παρ. 13) της ΚΥΑ 172058/2016 και συνεπώς, αυτό έχει χαρακτηριστεί ως «συμβάν» και μέχρι να επιτευχθεί η πλήρης καταστολή του περιστατικού, οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ. κλπ) δρουν στον χώρο του περιστατικού σύμφωνα με τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό και με το δυναμικό και τα μέσα που απαιτούνται.

Όταν επέλθει η πλήρης καταστολή του συμβάντος, ο φορέας εκμετάλλευσης, εφόσον απαιτείται, υλοποιεί άμεσα όλα τα απαιτούμενα μέτρα/εργασίες για τη βραχεία εξυγίανση και αποκατάσταση του χώρου του ατυχήματος και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος υπό την εποπτεία και έγκριση της Δ/νσης ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 16 του παρόντος Σχεδίου.

Μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών εξυγίανσης και αποκατάστασης του χώρου, το συμβάν λήγει, κατόπιν εντολής του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του συμβάντος.

4. Περίπτωση εκδηλωμένου ή επικείμενου μεγάλου ατυχήματος (TAME)

Εφόσον οριοθετηθούν οι ζώνες προστασίας των ομάδων καταστολής και του πληθυσμού και οι εκτιμώμενες από το περιστατικό επιπτώσεις, είναι ή αναμένεται να είναι επιπτώσεις μεγάλου ατυχήματος (TAME), όπως αυτό προσδιορίζεται στο άρθρο 3 (παρ. 13) της ΚΥΑ 172058/2016, δηλαδή, αποτελεί περιστατικό, όπως μεγάλη διαρροή, πυρκαγιά ή έκρηξη που προκύπτει από ανεξέλεγκτες εξελίξεις κατά τη λειτουργία οποιασδήποτε εγκατάστασης που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 172058/2016 (εγκατάσταση SEVESO), το οποίο προκαλεί σοβαρούς κινδύνους, άμεσους ή απώτερους, για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, εντός ή εκτός της εγκατάστασης και σχετίζεται με μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες, τότε το περιστατικό χαρακτηρίζεται ως «μεγάλο ατύχημα (TAME)». Στην περίπτωση αυτή, δρομολογούνται οι κάτωθι δράσεις:

I. Δράσεις καταστολής του TAME, που δρομολογούνται με μέριμνα της κατά τόπο αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Π.Σ.

II. Δράσεις υποστήριξης του Π.Σ. στο έργο καταστολής του TAME, που δρομολογούνται, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος, από λοιπούς φορείς πολιτικής προστασίας (ΟΤΑ, ΕΛ.ΑΣ., κλπ).

III. Δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης

συνεπειών ένεκα του ΤΑΜΕ, οι οποίες έχουν κατά κύριο λόγο ως εξής:

- Λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας από την ΕΛ.ΑΣ., σε συνεργασία με το Π.Σ., όπου αυτό απαιτείται, για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών στην πληγείσα περιοχή, σύμφωνα με τις ζώνες που έχουν οριοθετηθεί.
- Απεγκλωβισμός και διάσωση πολιτών²⁹ από το ΠΣ που βρίσκονται σε περιοχή εγγύς, ή εντός του σημείου του περιστατικού (π.χ. εργαζομένων εντός της εγκατάστασης. κλπ) και η προσωπική τους ασφάλεια διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο που απαιτεί την παροχή βοήθειας, το ταχύτερο δυνατόν, ώστε να μην υπάρξουν απώλειες.
- Κινητοποίηση του ΕΚΑΒ, για τη διαλογή και υποστήριξη τραυματιών σε ασφαλές σημείο στον τόπο του ατυχήματος, μετά τη διαδικασία απολύμανσης (εάν απαιτείται), καθώς και τη διακομιδή αυτών στις κατάλληλες μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας.
- Λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης από τις αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές (κατά τόπο αρμοδιότητας) προς:
  - διευκόλυνση της κίνησης των ασθενοφόρων του ΕΚΑΒ για την παραλαβή τραυματιών εντός ή/και εκτός της εγκατάστασης και τη διακομιδή τους σε μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας,
  - αποφυγή κυκλοφοριακής συμφόρησης, τόσο στην περιοχή του ατυχήματος όσο και ευρύτερα και
  - εκτροπή ροής κυκλοφορίας των λοιπών οχημάτων από ασφαλείς παρακαμπτήριες οδούς, όπως αυτές καθορίζονται από το Π.Σ., σε συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ., προς αποφυγή εγκλωβισμού τους στην περιοχή του ατυχήματος.
- Ενημέρωση κοινού για δράσεις πολιτικής προστασίας που δρομολογούνται από τον Δήμο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.
- Ενημέρωση κοινού για δράσεις πολιτικής προστασίας που δρομολογούνται από την Περιφέρεια για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.
- Εφόσον δεν υπάρχουν καταγεγραμμένες μετρήσεις ρυπαντών (π.χ. εάν δεν υπάρχουν σταθμοί μέτρησης για την καταγραφή διαφυγόντων αερίων ρύπων κλπ), κινητοποίηση, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος, διά της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, φορέων που έχουν την αρμοδιότητα διεξαγωγής δειγματοληψιών και μετρήσεων σε έδαφος, αέρα ή/και ύδατα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 11 του παρόντος Μέρους.

²⁹ Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών και επιχειρήσεων απεγκλωβισμού και διάσωσης βασίζεται στο γεγονός ότι στη μεν πρώτη περίπτωση οι πολίτες βρίσκονται σε κίνδυνο εξ αιτίας της παραμονής τους πλησίον της περιοχής που εξελίσσεται ένα μεγάλο ατύχημα, ή σε κάποια απόσταση από την πορεία εξέλιξής της, ενώ στη δεύτερη περίπτωση οι πολίτες βρίσκονται σε επαφή, ή εντός του σημείου του μεγάλου ατυχήματος και η προσωπική τους ασφάλεια διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο που απαιτεί την παροχή βοήθειας, το ταχύτερο δυνατόν, ώστε να μην υπάρξουν απώλειες.

Κατά συνέπεια, η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης εξετάζεται ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία των πολιτών κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς και έχει χαρακτήρα μη υποχρεωτικό, ενώ η διάσωση είναι δράση υποχρεωτική και κατά κανόνα αφορά μικρές ομάδες πολιτών, ή μεμονωμένα άτομα σε συγκεκριμένο και περιορισμένο χώρο, εγγύς, ή εντός του σημείου του μεγάλου ατυχήματος.

- Ενημέρωση, με μέριμνα του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του ατυχήματος, των γειτονικών εγκαταστάσεων SEVESO, καθώς και εγκαταστάσεων που δεν υπάγονται στις διατάξεις της ΚΥΑ 172058/2016 αλλά βρίσκονται στο ίδιο επιχειρηματικό πάρκο ή εντός των ζωνών I, II ή III και όπου οι συνέπειες μεγάλου ατυχήματος ενδέχεται να αυξάνονται λόγω της γεωγραφικής θέσης και της εγγύτητας αυτών με την εγκατάσταση στην οποία εκδηλώθηκε το ατύχημα, εξαιτίας πολλαπλασιαστικών φαινομένων.
- Ενημέρωση, με μέριμνα του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του ατυχήματος, γειτνιαζουσών στρατιωτικών εγκαταστάσεων που απειλούνται από τις συνέπειες του ατυχήματος.
- Εκτίμηση από τον επικεφαλής Αξιωματικό του Π.Σ., κατόπιν συνεννόησης με τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης σχετικά με το μέτρο προστασίας πληθυσμού που θα πρέπει να δρομολογηθεί (παραμονή σε ασφαλείς κλειστούς χώρους ή προληπτική-οργανωμένη απομάκρυνση).
- Σύνταξη, με ευθύνη του οικείου Δημάρχου, ή στην περίπτωση που η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο, με ευθύνη του οικείου Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο οικείος Περιφερειάρχης (άρθρο 160 παρ. 3 του Ν. 3852/2010), δημόσιας ανακοίνωσης της απόφασης για παραμονή των πολιτών σε ασφαλείς κλειστούς χώρους, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του ατυχήματος.
- Υλοποίηση του μέτρου της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, κατόπιν σχετικής εισήγησης του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος προς το αρμόδιο Αποκεντρωμένο Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος / Αντιπεριφερειάρχης), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 108 του Ν.4249/2014, σε συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ..
- Λήψη μέτρων προστασίας από τους υπεύθυνους λειτουργίας σχολείων, παιδικών σταθμών, Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, αρχαιολογικών χώρων, ξενοδοχειακών μονάδων, εγκαταστάσεων Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας, κλπ, εντός της οριοθετημένης περιοχής, μετά από σχετική ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων του ΠΣ σε τοπικό επίπεδο για την αναμενόμενη πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου.
- Σύγκληση των ΣΤΟ και των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την υποβοήθηση του έργου των αρμόδιων Δημάρχων και Αντιπεριφερειάρχων, αντίστοιχα.
- Με μέριμνα του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, για την Περιφέρεια Αττικής και των κατά τόπους Περιφερειών, για το υπόλοιπο της χώρας, ενημέρωση του κοινού, σε περιπτώσεις που τίθενται θέματα ρύπανσης αέρα και παρατηρείται υπέρβαση του ορίου ενημέρωση που προβλέπεται στο Παράρτημα XII της ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011 ή οιοδήποτε των ορίων συναγερμού που καθορίζονται σε αυτό.
- Με μέριμνα της Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του ανωτέρω Υπουργείου (αρμόδιες Δ/σεις των Γενικών Δ/σεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας των οικείων Περιφερειών), ενημέρωση του κοινού για λήψη μέτρων

προστασίας της υγείας στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας λόγω ΤΑΜΕ, καθώς και για τις επιπτώσεις ενός τέτοιου ατυχήματος στην υγεία των πολιτών.

- Ενημέρωση του κοινού σχετικά με την εκδήλωση ΤΑΜΕ και το έργο καταστολής του από το ΠΣ.
- Με μέριμνα της αρμόδιας προανακριτικής Αρχής (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), αναγνώριση των τραυματιών πολιτών λόγω ΤΑΜΕ, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών, με τη συνδρομή του ΕΚΑΒ.
- Με μέριμνα της αρμόδιας προανακριτικής Αρχής (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), αναγνώριση των θανόντων πολιτών λόγω ΤΑΜΕ, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών, με τη συνδρομή των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών.
- Με μέριμνα του ΕΚΑΒ, ενημέρωση για την κατάσταση της υγείας των τραυματιών, καθώς και τον αριθμό και τις ιατρικές μονάδες στις οποίες νοσηλεύονται, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών.
- Με μέριμνα του Υπουργείου Εξωτερικών, ενημέρωση των οικείων Προξενείων και Πρεσβειών, σε περιπτώσεις αλλοδαπών τραυματιών και θανόντων.
- Σε περίπτωση ύπαρξης διασυνοριακών επιπτώσεων λόγω του ΤΑΜΕ, ενημέρωση, διά του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, όμορων Κρατών, μέσω των συστημάτων έγκαιρης ειδοποίησης που διαθέτει (βλ. Μέρος 2, παρ. 1.1.1, εδ. IV του παρόντος Σχεδίου).
- Με μέριμνα του ΔΕΔΔΗΕ, ενημέρωση του κοινού σχετικά με τις περιοχές στις οποίες γίνεται προληπτική διακοπή της ηλεκτροδότησης από αυτόν.
- Με μέριμνα των υπευθύνων ύδρευσης, σύμφωνα με σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Υγείας, ενημέρωση του κοινού σχετικά με την κατανάλωση πόσιμου ύδατος σε τοπικό επίπεδο.
- Με μέριμνα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, σε συνεργασία με τις αρμόδιες περιφερειακές του υπηρεσίες (αρμόδιες Δ/νσεις των Γενικών Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειών) και το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. για την περίπτωση των αλιευμάτων, ενημέρωση του κοινού σχετικά με την κατανάλωση γεωργικών, κτηνοτροφικών ή αλιευτικών προϊόντων.
- Με μέριμνα του Υπουργείου Υγείας (διά των αρμοδίων περιφερειακών του υπηρεσιών), σε συνεργασία με το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ενημέρωση του κοινού σχετικά με την καταλληλότητα των ακτών κολύμβησης.
- Υλοποίηση μέτρων βραχείας αποκατάστασης και εξυγίανσης του χώρου του ατυχήματος, με μέριμνα του φορέα εκμετάλλευσης, υπό την εποπτεία και έγκριση της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 16 του παρόντος Μέρους.
- Άμεση επαναλειτουργία δικτύων ηλεκτροδότησης, υδροδότησης κλπ., που έχουν υποστεί βλάβες ή έχουν διακόψει τη λειτουργία τους λόγω του καταστροφικού φαινομένου, με ευθύνη των φορέων λειτουργίας και συντήρησης των δικτύων.
- Ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω του ΤΑΜΕ.

Θέματα που αφορούν τους ρόλους και τις αρμοδιότητες στην υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών λόγω ΤΑΜΕ, αναφέρονται αναλυτικά ανά φορέα στο Δεύτερο Μέρος του παρόντος.

5. Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος σε εγκατάσταση που βρίσκεται σε χώρο αεροδρομίου

Για τα αεροδρόμια τα οποία έχουν παραχωρηθεί με σύμβαση παραχώρησης, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από ατυχήματα με εμπλεκόμενες επικίνδυνες ουσίες, εφαρμόζονται τα εγκεκριμένα από την ΥΠΑ Σχέδια Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης.

Ειδικότερα, με την από 14.12.15 σύμβαση η οποία κυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο δυνάμει του Ν.4389/2016 (ΦΕΚ/94/27.05/2016), παραχωρήθηκαν στην εταιρία FRAPORT τα 14 περιφερειακά αεροδρόμια κλάσης Α (Κέρκυρας, Κεφαλονιάς, Καβάλας, Θεσσαλονίκης, Ζακύνθου, Άκτιου/Πρέβεζας, Χανίων) και κλάσης Β (Σκιάθου, Ρόδου, Σάμου, Μυκόνου, Σαντορίνης, Μυτιλήνης, Κω).

Στο πλαίσιο της σύμβασης παραχώρησης, στα ανωτέρω 14 περιφερειακά αεροδρόμια εφαρμόζονται τα εγκεκριμένα Σχέδια Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης, σύμφωνα με τις διατάξεις των εθνικών και διεθνών νόμων και κανονισμών:

- Κανονισμός Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Κατάστασης Έκτακτης Ανάγκης Αερολιμένων (απόφαση Διοικητή ΥΠΑ Δ3/Γ/37160/8112 (ΦΕΚ/τ.Β/1452/06-10-2003).
- Κανονισμός EASA, ΕΕ 139/2014 AMC-GM AR, OR & OPS.

Ως καταστάσεις έκτακτης ανάγκης νοούνται οι καταστάσεις:

- Στις οποίες εμπλέκονται αεροσκάφη όπως ατυχήματα εντός και εκτός αεροδρομίου, απειλή για εκρηκτικό μηχανισμό.
- Στις οποίες δεν εμπλέκονται αεροσκάφη όπως πυρκαγιά στις εγκαταστάσεις, φυσικές καταστροφές (πλημμύρα, σεισμός).

Ομοίως, για τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών Α.Ε. «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Ανάγκης Αερολιμένα (ΣΑΚΑΑ), όπως αυτό έχει εγκριθεί και ισχύει.

Μετά την εκδήλωση περιστατικού με εμπλεκόμενες επικίνδυνες ουσίες εντός των εγκαταστάσεων των αερολιμένων, οι διοικήσεις τόσο των αερολιμένων που έχουν αποδοθεί με σύμβαση παραχώρησης, όσο και των αερολιμένων που τελούν υπό κρατική εκμετάλλευση (ΥΠΑ), είναι υπεύθυνες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή των προβλεπομένων στα αντίστοιχα Σχέδια Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης.

6. Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος σε χερσαία εγκατάσταση ανεφοδιασμού πλοίου με υγροποιημένο φυσικό αέριο (ΥΦΑ) εντός λιμένα ή λιμενικής εγκατάστασης

Για τα λιμάνια και τις λιμενικές εγκαταστάσεις εντός των οποίων προβλέπεται ο ανεφοδιασμός πλοίων με υγροποιημένο φυσικό αέριο (ΥΦΑ) μέσω χερσαίων εγκαταστάσεων αποθήκευσης (οι οποίες θα αποτελούν εγκαταστάσεις αποθήκευσης επικινδύνων ουσιών), ισχύει ο Κανονισμός για τον ασφαλή ανεφοδιασμό των πλοίων με υγροποιημένο φυσικό αέριο ως καύσιμο [ΠΔ 64/2019, (ΦΕΚ Α' 103/20.06.2019)]. Ο Κανονισμός αυτός εφαρμόζεται επί Ανεφοδιασμού Πλοίου με ΥΦΑ, ανεξαρτήτως σημαίας, που πραγματοποιείται σε λιμάνια, λιμενικές εγκαταστάσεις και χωρικά ύδατα της ελληνικής επικράτειας, από Εγκαταστάσεις Ανεφοδιασμού, Πλοία Ανεφοδιασμού, Βυτιοφόρα

Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

Οχήματα, Φορητές Δεξαμενές και προσαρμόζεται σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις των διεθνών συμβάσεων και κανονισμών, την ενωσιακή νομοθεσία καθώς και τα σχετικά διεθνή πρότυπα, κατευθυντήριες γραμμές και τεχνικές προδιαγραφές, όπως ισχύουν, συμπεριλαμβανομένων των αναφερομένων στο παράρτημα Α αυτού.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του Κανονισμού:

- Αρμόδιες για τον έλεγχο τήρησης του Κανονισμού αυτού είναι οι Λιμενικές Αρχές οι οποίες διενεργούν για το σκοπό αυτό ελέγχους στα Πλοία που ανεφοδιάζονται με ΥΦΑ στην περιοχή δικαιοδοσίας τους.
- Οι Λιμενικές Αρχές σε συνεργασία με τον φορέα διαχείρισης του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης, δύνανται να καθορίζουν με αποφάσεις τους τις τυχόν πρόσθετες λεπτομέρειες και περιορισμούς που συνδέονται με τη διενέργεια Ανεφοδιασμού Πλοίου με ΥΦΑ, λαμβάνοντας υπόψιν τυχόν ειδικότερες τοπικές συνθήκες.
- Η περιοχή του λιμένα όπου επιτρέπεται ο Ανεφοδιασμός Πλοίου με ΥΦΑ, πρέπει να καθορίζεται με απόφαση του οικείου φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του λιμένα όπου πραγματοποιείται Ανεφοδιασμός Πλοίου με ΥΦΑ, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της οικείας λιμενικής αρχής.

Στον Κανονισμό προβλέπονται επίσης και η εκπόνηση των Εγχειριδίων Λιμένα Ανεφοδιασμού ΥΦΑ (ΕΛΑΥΦΑ), Παραλαβής ΥΦΑ (ΕΠΥΦΑ) και Τροφοδοσίας ΥΦΑ Εγκατάστασης Ανεφοδιασμού, Πλοίου Ανεφοδιασμού ή Βυτιοφόρου Οχήματος που διενεργεί Ανεφοδιασμό Πλοίου με ΥΦΑ ως καύσιμο (ΕΤΥΦΑ).

Οι δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος σε μία ως άνω εγκατάσταση αποθήκευσης είναι αυτές που προβλέπονται στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου.

7. Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος σε μη λειτουργούσα εγκατάσταση

Ως γνωστόν, η διακοπή της λειτουργίας μίας δραστηριότητας οφείλεται είτε στην επιβολή κυρώσεων από την αδειοδοτούσα αρχή είτε σε οικονομική αδυναμία της επιχείρησης.

Οι δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος σε μη λειτουργούσα εγκατάσταση είναι οι ίδιες με αυτές που προβλέπονται για τις λειτουργούσες εγκαταστάσεις στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου.

Α) Διακοπή λειτουργίας δραστηριότητας λόγω επιβολής κυρώσεων από την αδειοδοτούσα αρχή:

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 29 του Ν. 3982/2011, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 17 έως 40 του ανωτέρω νόμου και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους, καθώς και σε περίπτωση μη τήρησης των όρων ή περιορισμών που τίθενται με αποφάσεις της αδειοδοτούσας Αρχής, μπορεί να επιβληθεί, με απόφαση του Περιφερειάρχη, η ολική ή μερική, προσωρινή ή οριστική, διακοπή της λειτουργίας της δραστηριότητας. Η διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας πραγματοποιείται από τα όργανα της Περιφέρειας, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών, με τη σφράγιση του παραγωγικού της εξοπλισμού ή σε περίπτωση αποθήκης ή άλλων επικινδύνων εγκαταστάσεων με τη σφράγιση αυτών. Ο

Περιφερειάρχης, μετά από ενημέρωση του φορέα της επιχείρησης, μπορεί να ζητήσει τη διακοπή παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στη συγκεκριμένη εγκατάσταση από το Διαχειριστή του Δικτύου ή του Συστήματος Ηλεκτροδότησης, οι οποίοι υποχρεούνται να προβούν στη ζητούμενη διακοπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από τη σχετική ειδοποίησή τους. Σε ειδικές περιπτώσεις και εφόσον επιβάλλεται σε εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3982/2011 η διακοπή λειτουργίας των δραστηριοτήτων, ο Περιφερειάρχης επιτρέπει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, με απόφασή του που εκδίδεται, εφάπαξ, τη δυνατότητα συνέχισης της λειτουργίας τους για τη βιομηχανοποίηση αποθεμάτων πρώτων υλών, που είναι επικίνδυνες για το περιβάλλον ή την ασφάλεια της περιοχής.

Σημειώνεται ότι διακοπή της λειτουργίας μίας δραστηριότητας επιβάλλεται μόνο όταν από τη λειτουργία της προκαλείται άμεσος κίνδυνος για: α) την προστασία του περιβάλλοντος, β) την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και των εργαζομένων, γ) την ασφάλεια των περιοίκων και δ) την υγεία ή την ασφάλεια των καταναλωτών ή όταν έχουν παρέλθει άπρακτες οι προβλεπόμενες στο άρθρο 22 του Ν. 3982/2001 προθεσμίες, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει (παρ. 2, άρθρο 29, Ν. 3982/2011).

Τα παραπάνω ισχύουν και εφαρμόζονται σε όλες τις περιπτώσεις των εγκαταστάσεων, ανεξάρτητα εάν αυτές υπάγονται ή όχι στις διατάξεις της ΚΥΑ 172058/2016.

Β) Διακοπή λειτουργίας δραστηριότητας λόγω κήρυξης πτώχευσης:

- Κατά την κήρυξη πτώχευσης μίας επιχείρησης, ο τρόπος αποθήκευσης των υλικών που υπάρχουν εντός αυτής και αποτελούν πρώτη ύλη της διαδικασίας παραγωγής ρυθμίζεται από ειδικές διατάξεις του νόμου και ορίζεται στην Άδεια Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.
- Από την κήρυξη πτώχευσης, υπεύθυνος κατά το νόμο για οποιοδήποτε θέμα αφορά τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης είναι ο ορισθείς από τα Δικαστήρια Σύνδικος Πτώχευσης.
- Ο σύνδικος πρέπει να διαχειριστεί τα υλικά εντός της εγκατάστασης είτε ως «πρώτη ύλη» και να αναλωθούν άμεσα σε παραγωγική διαδικασία είτε ως «επικίνδυνα απόβλητα» και να διατεθούν σύμφωνα με την ΚΥΑ 13588/725/2006, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Οι αδειοδοτούσες αρχές και των δύο ως άνω εγκαταστάσεων SEVESO θα πρέπει:

- Να εξακριβώνουν εάν στις δραστηριότητες τις οποίες αδειοδοτούν και έχει γίνει διακοπή της λειτουργίας τους **(ανεξάρτητα εάν έγινε λόγω κυρώσεων από την αδειοδοτούσα αρχή ή λόγω οικονομικής αδυναμίας):**
  - ✓ παραμένουν αποθέματα πρώτων υλών ή προϊόντων παραγωγικών διαδικασιών που είναι επικίνδυνες για το περιβάλλον ή για την ασφάλεια της περιοχής
  - ✓ ο εξοπλισμός τους έχει αποξηλωθεί.
- Σε περίπτωση παραμονής εντός των δραστηριοτήτων αποθεμάτων πρώτων υλών ή προϊόντων παραγωγικών διαδικασιών που είναι επικίνδυνες για το περιβάλλον ή για την ασφάλεια της περιοχής, να μεριμνήσουν για την άμεση και ασφαλή πλήρη απομάκρυνσή τους. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο υπάρξει καθυστέρηση στη

διαδικασία απομάκρυνσης, θα πρέπει ο χώρος της δραστηριότητας να φυλάσσεται σε 24ωρη βάση.

- Σε περίπτωση οριστικής διακοπής της δραστηριότητας, να μεριμνήσουν για την αποξήλωση του εξοπλισμού της.
- Να ελέγχουν την πορεία των ως άνω προτεινόμενων ενεργειών με συνεχείς αυτοψίες, μέχρι να διαπιστωθεί το πέρας αυτών.

8. Επικοινωνίες

Οι επικοινωνίες μεταξύ των Φορέων για δράσεις υποστήριξης του έργου του ΠΣ στην καταστολή ΤΑΜΕ, καθώς και στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω ΤΑΜΕ γίνονται κατά κανόνα με τη χρήση των δικτύων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας σε όλα τα στάδια επιχειρήσεων.

Για τις ενδοεπικοινωνίες τους οι εμπλεκόμενοι φορείς δύναται να χρησιμοποιούν και δίκτυα ασύρματων επικοινωνιών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον επιχειρησιακό σχεδιασμό τους.

Η ανταλλαγή πληροφοριών, η αποστολή αιτημάτων, κλπ. που πραγματοποιούνται μέσω τηλεφωνικών επικοινωνιών, δύναται να ακολουθείται με την αποστολή τηλεμοιοτυπίας (FAX), όταν αυτό απαιτείται και είναι εφικτό.

9. Κινητοποίηση αποκεντρωμένων οργανικών μονάδων πολιτικής προστασίας σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος

Σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος, η αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ενημερώνει:

- το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του οικείου Δήμου,
- την Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας και
- τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Εφόσον και όποτε απαιτηθεί, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, κινητοποιούνται:

- **Το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του οικείου Δήμου**, προκειμένου και ανάλογα με το είδος του περιστατικού, να ενημερώσει με τη σειρά του άμεσα τον Δήμαρχο, ούτως ώστε να δρομολογηθούν δράσεις όπως αυτές προβλέπονται στην παρ. 6.1 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμβολή του Δημάρχου στο να συνταχθεί, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο περιστατικό, δημόσια ανακοίνωση απόφασης για παραμονή των πολιτών σε ασφαλείς κλειστούς χώρους ή να αποφασίσει για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, κατόπιν σχετικής εισήγησης του επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 14 του παρόντος Μέρους.
- **Η Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας**, προκειμένου να δρομολογήσει δράσεις όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 6.2 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου, καθώς και να ενημερώσει με τη σειρά της άμεσα τον Περιφερειάρχη ή/και τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη³⁰. Στη συνέχεια, ο τελευταίος και ανάλογα με το

³⁰ Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμβολή του Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη στο να συνταχθεί, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο περιστατικό, δημόσια ανακοίνωση απόφασης για παραμονή των πολιτών σε ασφαλείς κλειστούς χώρους ή να αποφασίσει για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

είδος του περιστατικού κινητοποιεί τις κάτωθι οργανικές μονάδες της Περιφέρειας προκειμένου, εφόσον και όταν απαιτηθεί, να δρομολογήσουν δράσεις όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 6.2 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου:

- το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας,
- την αδειοδοτούσα αρχή της εγκατάστασης, εφόσον αποτελεί οργανική μονάδα της Περιφέρειας,
- την αρμόδια Δ/νση της Γενικής Δ/νσης Ανάπτυξης της Περιφέρειας (ανεξαρτήτως από το εάν αδειοδοτεί ή όχι την εγκατάσταση)³¹,
- τη Δ/νση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. της Περιφέρειας (δεδομένου ότι συμπεριλαμβάνεται στις αρχές που είναι αρμόδιες για τον συντονισμό της διεξαγωγής δειγματοληψιών, όπως αυτές ορίζονται στον Ν. 4014/2011 (άρθρο 20)),
- την αρμόδια Δ/νση της Γενικής Δ/νσης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της οικείας Περιφέρειας,
- οποιοσδήποτε άλλες περιφερειακές υπηρεσίες κριθεί απαραίτητο να ενημερωθούν, όπως:
  - το Κλιμάκιο Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.ΠΕ.) της οικείας Περιφερειακής Ενότητας/Περιφέρειας (Ν. 4014/2011, άρθρο 20, παρ. 3), (δεδομένου ότι συμπεριλαμβάνεται στις αρχές που είναι αρμόδιες για τον συντονισμό της διεξαγωγής δειγματοληψιών, όπως αυτές ορίζονται στο Ν. 4014/2011 (άρθρο 20)),
  - την αρμόδια Δ/νση της Γενικής Δ/νσης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας,
  - την αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΠΔ 134/2017, άρθρο 48), σε περίπτωση τραυματισμού ή θανάτου του εργαζομένου εντός της εγκατάστασης ή χειριστών μηχανημάτων, κλπ..

ούτως ώστε οι ανωτέρω να δρομολογήσουν δράσεις όπως αυτές προβλέπονται στο Μέρος 2 του παρόντος Σχεδίου.

- **Η Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης**, προκειμένου να δρομολογήσει δράσεις όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 6.3 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου, καθώς και να ενημερώσει με τη σειρά της άμεσα τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στη συνέχεια, ο τελευταίος και ανάλογα με το είδος του περιστατικού κινητοποιεί τις κάτωθι οργανικές μονάδες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης προκειμένου, εφόσον και όταν απαιτηθεί, να δρομολογήσουν δράσεις όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 6.3 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου:
  - τη Δ/νση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. (δεδομένου ότι συμπεριλαμβάνεται στις αρχές που είναι αρμόδιες για τον συντονισμό της διεξαγωγής δειγματοληψιών, όπως αυτές

επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 14 του παρόντος Μέρους. Τα ανωτέρω δρομολογούνται από τον Περιφερειάρχη ή τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη [σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο οικείος Περιφερειάρχης (άρθρο 160 παρ. 3 του Ν. 3852/2010)], όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο,.

³¹ Σε περίπτωση που δεν αδειοδοτεί την εγκατάσταση, αναλαμβάνει, σε συνεργασία με την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, την επικοινωνία με την αδειοδοτούσα αρχή (που στην περίπτωση αυτή θα είναι η αρμόδια οργανική του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου).

- ορίζονται στο Ν. 4014/2011 (άρθρο 20)) ή/και
- την Περιβαλλοντική Επιτροπή Αποκατάστασης Περιβαλλοντικής Ζημιάς (Π.Ε.Α.Π.Ζ.) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

10.Αιτήματα συνδρομής – Διάθεση μέσων

Αιτήματα συνδρομής που υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) για την υποστήριξη του Π.Σ. στο έργο της καταστολής του ΤΑΜΕ, καθώς και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών του, αναλόγως του είδους των αιτούμενων πόρων, προωθούνται προς την οικεία Περιφέρεια (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους της Περιφέρειας), προς τους οικείους Δήμους (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους των Δήμων), ή/και προς τα Κέντρα Επιχειρήσεων των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ΕΚΑΒ, ΔΕΔΔΗΕ, κλπ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 27, Ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/2007).

Αιτήματα συνδρομής από Δήμους που υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση συνεπειών τους, αναλόγως του είδους των αιτούμενων πόρων, προωθούνται προς την οικεία Περιφέρεια (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους της Περιφέρειας), προς όμορους Δήμους (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους των Δήμων) ή/και προς τα Κέντρα Επιχειρήσεων των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων (ΕΛ.ΑΣ., ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, ΕΚΑΒ, ΔΕΔΔΗΕ, κλπ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 27, Ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/2007).

Αιτήματα συνδρομής από Περιφέρειες που υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση συνεπειών τους, αναλόγως του είδους των αιτούμενων πόρων, προωθούνται προς τους οικείους Δήμους (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους των Δήμων), ή/και προς τα Κέντρα Επιχειρήσεων των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ΕΚΑΒ, ΔΕΔΔΗΕ, κλπ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 27, Ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/2007).

Νοείται ότι αιτήματα που αρχικά υποβάλλονται τηλεφωνικά, θα πρέπει να ακολουθούνται με την αποστολή σχετικού εγγράφου.

Επισημαίνεται ότι το κόστος της προκύπτουσας δαπάνης στο πλαίσιο της διάθεσης πόρων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, καλύπτεται είτε από τον φορέα διάθεσής τους, είτε από τον φορέα υποδοχής τους, ο οποίος και υπέβαλε το αρχικό αίτημα. Νοείται ότι στην περίπτωση που ο φορέας διάθεσης των πόρων αξιώνει την καταβολή του κόστους της ανωτέρω δαπάνης από τον φορέα υποδοχής, θα πρέπει να έχει προηγηθεί σχετική ενημέρωση και αποδοχή του κόστους από τον φορέα υποδοχής.

Αιτήματα διεθνούς συνδρομής

Σε περιπτώσεις που λόγω των επιχειρησιακών τους αναγκών κρίνεται από τους εμπλεκόμενους φορείς σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης ότι το δυναμικό και τα μέσα για την καταστολή του ΤΑΜΕ ή για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/διαχείριση των συνεπειών του σε εθνικό επίπεδο δεν επαρκούν, δύνανται να υποβάλουν αίτημα διεθνούς συνδρομής στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ως αρμόδια αρχή για τον συντονισμό παροχής βοήθειας από και προς άλλες χώρες (Ν. 3013/2002, Ν. 3536/2007,

όπως ισχύει).

Τα αιτήματα για διεθνή συνδρομή θα πρέπει να υποβάλλονται εγκαίρως διά του Κέντρου Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, για τη διασφάλιση της καλύτερης δυνατής αξιοποίησης των διατιθέμενων από άλλες χώρες δυναμικού και μέσων. Σημειώνεται ότι στα αιτήματα θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά τα αιτούμενα μέσα (τύπος, αριθμός), καθώς και ο επιχειρησιακός χώρος δράσης τους.

Τα αιτούμενα μέσα, μετά την είσοδό τους στη χώρα, εντάσσονται στις δυνάμεις του αιτούντος, ο οποίος και αναλαμβάνει τον επιχειρησιακό συντονισμό τους.

Αιτήματα διεθνούς συνδρομής για την αντιμετώπιση περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης

Αναφορικά με αιτήματα παροχής βοήθειας για την αντιμετώπιση ρύπανσης της θάλασσας, ισχύουν τα εξής:

- Η εισήγηση γίνεται από τη Δ/ση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής.
- Η αίτηση συνδρομής πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Κεφάλαιο 1 του ΠΔ 11/2002 (ΦΕΚ6/Α), είτε μέσω του Περιφερειακού Κέντρου Άμεσης Επέμβασης για την Αντιμετώπιση της Ρύπανσης της Μεσογείου Θαλάσσης (Regional Marine Emergency Response Centre for the Mediterranean Sea: REMPEC), στο πλαίσιο του περιφερειακού συστήματος προστασίας της Μεσογείου που έχει καθιερωθεί από το Πρόγραμμα Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών (United Nations Environment Programme; UNEP), είτε μέσω του Τμήματος Επείγουσας Επέμβασης για Ρύπανση (Urgent Pollution Alert Section) Βρυξελλών, στο πλαίσιο του σχεδιασμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συνεργασία των Κρατών-Μελών σε περιπτώσεις καταπολέμησης της ατυχηματικής ρύπανσης.
- Για την αίτηση συνδρομής, χρησιμοποιείται ο τύπος αναφοράς ρύπανσης και ανταπόκρισης σε αιτήματα βοήθειας που έχει καθοριστεί από τον IMO (International Maritime Organization) ως εναρμονισμένο σύστημα αναφοράς (Pollution Reporting System-POLREP).

11.Δειγματοληψίες αέρα, εδάφους, υδάτων

Κατά την εξέλιξη του περιστατικού, μπορεί να καταστεί απαραίτητο, να διεξαχθούν δειγματοληψίες αέρα, εδάφους ή/και υδάτων, προκειμένου:

- να εντοπιστεί τυχόν υπέρβαση επιτρεπόμενων τιμών ρύπων **και συνεπώς να γίνει η εκτίμηση του περιστατικού**, καθώς και να ληφθούν άμεσα μέτρα προστασίας του κοινού από τις αρμόδιες αρχές, αλλά και στη συνέχεια,
- να γίνει αποκατάσταση και εξυγίανση της περιοχής.

Επισημαίνεται, βέβαια, ότι η διεξαγωγή δειγματοληψιών και μετρήσεων δεν αποτελεί προαπαιτούμενο για τον χαρακτηρισμό ενός περιστατικού ως συμβάντος ή μεγάλου ατυχήματος (TAME) και κατά συνέπεια, για την ενεργοποίηση του παρόντος Σχεδίου, καθώς και για τη δρομολόγηση μέτρων προστασίας του κοινού από τις αρμόδιες αρχές, δεδομένου ότι πολλές φορές δεν είναι δυνατή η άμεση διεξαγωγή τους είτε λόγω της επικινδυνότητας της περιοχής είτε λόγω αδυναμίας λήψης δείγματος π.χ. σε περίπτωση

έκλυσης νέφους μετά από φωτιά είτε λόγω διαφόρων άλλων παραγόντων ή άμεσων αποτελεσμάτων μετρήσεων.

Όταν εκδοθούν τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών και μετρήσεων, γίνεται επανεκτίμηση του περιστατικού, καθώς και των δράσεων προστασίας του κοινού που πιθανά έχουν δρομολογηθεί ή απαιτείται να δρομολογηθούν.

Οι δειγματοληψίες και η συλλογή στοιχείων δύνανται να διενεργούνται κατά περίπτωση από τις παρακάτω αρχές (Ν. 4014/2011, άρθρο 20), οι οποίες κινητοποιούνται από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, κατόπιν σχετικής εισήγησης του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού διά του επιχειρησιακού του κέντρου:

- τα Σώματα Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδος (κατά τόπο αρμοδιότητας) της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων (βλ. παρ. 1.4 Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου),
- τις αρμόδιες υπηρεσίες της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και της Περιφέρειας και
- τα οικεία Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.ΠΕ.).

Οι ανωτέρω αρχές συγκαταλέγονται στις αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή έκτακτων περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων με σκοπό τη διερεύνηση περιβαλλοντικών καταγγελιών ή συμβάντων με ιδιαίτερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Στο σημείο αυτό τονίζεται και πάλι ότι όλοι οι προαναφερθέντες φορείς εισέρχονται εντός της περιοχής του ατυχήματος μόνον όταν και εφόσον διαθέτουν τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό και την εκπαίδευση και μόνον όταν και εφόσον εγγυηθεί για την ασφάλειά τους η αρμόδια για την καταστολή του συμβάντος Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Οι δημόσιες υπηρεσίες εν γένει, οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης όλων των βαθμών και κάθε διοικητική αρχή, υποχρεούνται να παρέχουν κάθε αιτούμενη από τις ανωτέρω αρμόδιες ελεγκτικές αρχές συνδρομή για την εκτέλεση των ελέγχων τήρησης των ΑΕΠΟ και της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ο δε φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υπέχει αντίστοιχες υποχρεώσεις, ιδίως μάλιστα ως προς τη διενέργεια των επισκέψεων στο χώρο, τη δειγματοληψία και τη συλλογή κάθε στοιχείου που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η δαπάνη του ελέγχου τήρησης των ΑΕΠΟ βαρύνει τον φορέα εκμετάλλευσης του έργου ή της δραστηριότητας (Ν. 4014/2011, άρθρο 20). Σε περίπτωση μάλιστα εφαρμογής του ΠΔ 148/2009, προβλέπεται ότι το Σώμα Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδος (κατά τόπο αρμοδιότητας) της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων, είναι δυνατόν να αναθέτει τη διενέργεια μέρους ή του συνόλου των ελέγχων σε επιστημονικούς φορείς ή άλλους εξειδικευμένους φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, εφόσον κρίνεται ότι μπορούν να συνεισφέρουν ουσιαστικά στο έργο αυτό. Στην περίπτωση αυτή ανάθεσης των ελέγχων σε τρίτους η δαπάνη βαρύνει τον φορέα εκμετάλλευσης της δραστηριότητας (ΠΔ 148/2009, άρθρο 16, παρ. 2). Συγκεκριμένα, το ΣΥ.Γ.Α.ΠΕ.Ζ. συνεργάζεται με τις Χημικές Υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους, για την ανάλυση περιβαλλοντικών δειγμάτων (επιφανειακά και υπόγεια νερά, εδάφη, λύματα, απόβλητα, ιλύς) που λαμβάνονται από του Επιθεωρητές Περιβάλλοντος του ΣΥ.Γ.Α.ΠΕ.Ζ. κατά τη διάρκεια τακτικών ή έκτακτων περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, όποτε κριθεί σκόπιμο. Η επιλογή της εκάστοτε αρμόδιας Χημικής Υπηρεσίας γίνεται ανάλογα με την περιοχή δειγματοληψίας (χωρική αρμοδιότητα),

καθώς και ανάλογα με το είδος των επιθυμητών εργαστηριακών αναλύσεων βάσει του Καταλόγου των διαπιστευμένων από το ΕΣΥΔ Εργαστηρίων του ΓΧΚ. Για τη συγκεκριμένη συνεργασία δεν απαιτείται υπογραφή κάποιας Σύμβασης ή κάποιου Μνημονίου Συνεργασίας, δεδομένου ότι το κόστος των αναλύσεων βαρύνει τους υπόχρεους φορείς εκμετάλλευσης (υπ' αριθ. 799/31.10.2017 έγγραφο του ΣΥ.Γ.Α.ΠΕ.Ζ.).

Εφόσον ο αρμόδιος για τις δειγματοληψίες ή μετρήσεις φορέας δεν διαθέτει δυναμικό ή/και μέσα για να προβεί σε αυτές ή το δυναμικό ή/και τα μέσα που διαθέτει δεν επαρκούν, ο ανωτέρω τις αναθέτει σε άλλους δημόσιους φορείς ή δημόσια εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και εφόσον και κάτι τέτοιο δεν καθίσταται δυνατόν, τις αναθέτει σε πιστοποιημένους ιδιωτικούς φορείς³².

Όσον αφορά τις δειγματοληψίες ή/και μετρήσεις που διενεργούνται από δημόσια εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, αυτές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του ΕΣΥΔ (www.esyd.gr).

Όσον αφορά τους ιδιωτικούς φορείς και ιδιώτες οι οποίοι τυχόν θα κληθούν να συνδράμουν στη διενέργεια δειγματοληψιών ή/και μετρήσεων, δύναται η κατάρτιση μητρώου διαπιστευμένων εργαστηρίων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 8 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι προαπαιτούμενο για τη σωστή αξιολόγηση των μετρήσεων και συνεπώς και την εκτίμηση του περιστατικού, αποτελεί η ύπαρξη καθορισμένων επιτρεπόμενων τιμών ρυπαντικών παραμέτρων μέσω κατάλληλου θεσμικού πλαισίου.

Εάν από τις μετρήσεις προκύψει ότι οι τιμές μίας ή περισσότερων ρυπαντικών παραμέτρων υπερβαίνουν τα αντίστοιχα επιτρεπόμενα όρια, **το περιστατικό χαρακτηρίζεται από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού ως μεγάλο ατύχημα (TAME)** και η διαχείρισή του γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του παρόντος Μέρους.

11.1 Διαρροή τοξικών ουσιών στην ατμόσφαιρα/Εκτίμηση Ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα

Σε περίπτωση που υπάρχει διαρροή τοξικών ουσιών στην ατμόσφαιρα, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν το περιστατικό λαμβάνει ή πρόκειται να λάβει μεγάλες διαστάσεις ώστε να χαρακτηριστεί ως «μεγάλο ατύχημα (TAME)», αφού γίνουν ανιχνεύσεις ρύπων και μετρήσεις – εφόσον αυτό είναι εφικτό – από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία που βρίσκεται στο σημείο του ατυχήματος, δύναται, κατόπιν εισήγησης του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του περιστατικού, να κινητοποιηθούν οι Δ/νσεις ΠΕ.ΧΩ. των Περιφερειών ή το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (κατά περίπτωση), προκειμένου να διεξαχθούν δειγματοληψίες και μετρήσεις ρυπαντικών παραμέτρων στον ατμοσφαιρικό αέρα.

³² Το Π.Σ. δύναται να χρησιμοποιεί φορητά ανιχνευτικά συστήματα ταυτοποίησης που τυχόν διαθέτει (ΥΑ 9670 οικ. Φ. 109.1/2007 (ΦΕΚ 842/Β), Παράρτημα Δ' και υπ' αριθ. 11686Φ.702.1/11.03.2016 έγγραφο του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος).

Η εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα μπορεί να γίνει μέσω (www.ypeka.gr):

- του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ), το οποίο λειτουργεί με ευθύνη της Δ/νσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας (για το δίκτυο σταθμών στην περιοχή Αττικής, τον σταθμό στην Αλιάρτο Βοιωτίας και τον σταθμό στα Οινόφυτα Βοιωτίας, ο οποίος δε λειτουργεί) και των Δ/σεων ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. των Περιφερειών (για τις υπόλοιπες περιοχές),
- σταθμών άλλων φορέων (π.χ. Δήμων) που λειτουργούν σε συνεχή βάση και
- σταθμών που η λειτουργία τους προκύπτει από περιβαλλοντικούς όρους (επιχειρήσεων).

Όσον αφορά το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ), οι Δ/σεις ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. των Περιφερειών είναι αρμόδιες για την εγκατάσταση, σε αντιπροσωπευτικές θέσεις εθνικού δικτύου, σταθμών για την παρακολούθηση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και την παρακολούθηση της λειτουργίας τους, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 210 του Ν. 3852/2010 σχετικά με τις αρμοδιότητες των Μητροπολιτικών Περιφερειών Αττικής και Θεσσαλονίκης (ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011, άρθρο 3).

Στο υπ' αριθ. 863/27.01.2017 έγγραφο της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ: «Χαρτογραφική απεικόνιση σταθμών μέτρησης αέριας ρύπανσης στην ελληνική επικράτεια», που είναι αναρτημένο και στον ιστοχώρο της ΓΓΠΠ: www.civilprotection.gr απεικονίζονται χαρτογραφικά όλοι οι σταθμοί μέτρησης αέριας ρύπανσης (μόνιμοι και κινητοί) στην ελληνική επικράτεια. Στο ανωτέρω έγγραφο παρατίθεται και Πίνακας με όλα τα διαπιστευμένα από το ΕΣΥΔ εργαστήρια τα οποία διενεργούν δειγματοληψίες (με κινητούς σταθμούς) και αναλύσεις αέρα.

Επισημαίνεται πάντως ότι ακόμα και σε περίπτωση που το υφιστάμενο δίκτυο μέτρησης αέριας ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ) δε δίνει τιμές ρυπαντικών παραμέτρων οι οποίες υπερβαίνουν τα αντίστοιχα επιτρεπόμενα όρια ή εάν δεν είναι δυνατή η λήψη ή η άμεση λήψη μετρήσεων των ανωτέρω παραμέτρων, αλλά εφόσον οι κατ' εκτίμηση από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού και τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης (σε συνεργασία πιθανά και με την οικεία περιφερειακή Χημική Υπηρεσία και/ή την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή) διαρρέουσες ποσότητες τοξικών αερίων ή/και ενδείξεις (έντονη και/ή παρατεταμένη οσμή, συμπτώματα τυχόν θυμάτων όπως αναπνευστικά προβλήματα, εγκαύματα, δακρύρροια, σπασμοί, απώλεια συνείδησης, απώλεια αισθήσεων κ.ά.) υποδηλώνουν την παρουσία στον αέρα τοξικών ρύπων σε επικίνδυνες συγκεντρώσεις, το περιστατικό χαρακτηρίζεται και πάλι ως «μεγάλο ατύχημα (TAME)». Το αυτό συνάγεται λαμβάνοντας υπόψιν ότι:

- Το ΕΔΠΑΡ δεν μετράει επικινδύνους τοξικούς αέριους ρύπους που συνήθως εκλύονται από βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης, όπως Cl₂, HCN, διοξίνες, φουράνια κλπ., ενώ, ούτε το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, αλλά ούτε και οι Περιφέρειες (Δ/σεις ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.) διαθέτουν εξοπλισμό για ανίχνευση ή μέτρηση συγκεντρώσεων τέτοιων ρύπων (υπ' αριθ. 19033/13-04-2016 έγγραφο της Δ/νσης Κλιματικής Αλλαγής & Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του ΥΠΕΝ).
- Δεν υπάρχουν σταθμοί μέτρησης αέριας ρύπανσης εγκατεστημένοι σε χαρακτηριστικές

θέσεις περίξ εκάστης εγκατάστασης SEVESO, κάτι το οποίο έχει αποτυπωθεί με το υπ' αριθ. 863/27.01.2017 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

- Η δυνατότητα διενέργειας δειγματοληψιών δεν είναι πάντα άμεσα εφικτή.
- Η λήψη των αποτελεσμάτων πολλές φορές δεν είναι άμεση, αλλά δύναται να απαιτεί ένα σχετικό χρονικό διάστημα.

11.2 Έλεγχος ποιότητας υδάτων

Σε περίπτωση που υπάρχει ή αναμένεται να υπάρξει πιθανή ρύπανση υδάτινων αποδεκτών, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν το περιστατικό λαμβάνει ή πρόκειται να λάβει μεγάλες διαστάσεις ώστε να χαρακτηριστεί ως «μεγάλο ατύχημα (TAME)», κινητοποιούνται οι αρχές του Ν. 4014/2011 (άρθρο 20) που έχουν την αρμοδιότητα για τη διενέργεια δειγματοληψιών και τη συλλογή στοιχείων ή το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (σε περίπτωση θαλάσσιας ρύπανσης). Σε περίπτωση που η συγκέντρωση των ρυπαντικών παραμέτρων σε κάποιον ή κάποιους αποδέκτες υπερβεί τα επιτρεπόμενα όρια, **το συμβάν χαρακτηρίζεται ως μεγάλο ατύχημα (TAME)** και η διαχείρισή του γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3.3 του παρόντος Μέρους. Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση που δεν είναι εφικτή η άμεση μέτρηση των συγκεντρώσεων τοξικών ρύπων στους υδάτινους αποδέκτες και εφόσον, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, σε συνεργασία με τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης, οι διαφυγούσες ποσότητες των επικινδύνων ουσιών είναι τέτοιες ώστε να προκαλέσουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται και πάλι ότι οι ανωτέρω φορείς προβαίνουν σε σχετικές δράσεις μόνον εφόσον εγγυηθεί για την ασφάλειά τους ο αρμόδιος επικεφαλής Αξιωματικός του Π.Σ. στο περιστατικό, ο οποίος έχει και τον συντονισμό του έργου της καταστολής.

Α. Έλεγχος Ποιότητας Υδάτων πλην Πόσιμων

Αναφορικά με τον έλεγχο της ποιότητας των υδάτων πλην του πόσιμου ύδατος, τα Τμήματα Υδροοικονομίας (ή Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας) των Δ/σεων ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. των Περιφερειών ελέγχουν τις σημειακές και διάχυτες εκπομπές ρύπων στα επιφανειακά, υπόγεια και παράκτια ύδατα (Ν. 3852/2010, άρθρο 186, παρ. Γ, εδ. ν.). Επιπλέον, τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.ΠΕ.) των Περιφερειών, ως αρμόδια για τον έλεγχο της εφαρμογής γενικά της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην περιοχή της χωρικής αρμοδιότητάς τους (Ν. 4042/2012, άρθρο 55, παρ. 1), διενεργούν αυτοψίες με σκοπό τη διαπίστωση παραβάσεων. Το αυτό δύναται να διενεργηθεί και από τις αρμόδιες Δ/σεις (ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. και Υδάτων, κατά περίπτωση) των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, δεδομένου ότι συγκαταλέγονται στους φορείς του άρθρου 20 του Ν. 4014/2011. Σε περίπτωση που η ένταση και η έκταση του συμβάντος το απαιτεί, αυτοψίες διενεργούνται και από το Τμήμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος του αρμόδιου κατά περίπτωση Σώματος Επιθεώρησης της Ειδικής Γραμματείας Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του ΥΠΕΝ.

Η παρακολούθηση της ποιότητας των ανωτέρω υδάτων δύναται να γίνει και μέσω του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της Ποιότητας και Ποσότητας των Υδάτων της χώρας, το οποίο στοχεύει στην υλοποίηση της Παρακολούθησης των Ποσοτικών και Ποιοτικών χαρακτηριστικών των εσωτερικών, μεταβατικών, παράκτιων και υπόγειων υδάτων στα

δεκατέσσερα (14) Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας, περιλαμβάνει 2000 θέσεις δειγματοληψιών και μετρήσεων, με μετρήσεις τόσο χημικών όσο και βιολογικών παραμέτρων και λειτουργεί υπό την εποπτεία της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΚΥΑ 140384/2011, ΦΕΚ 2017 Β'). Συγκεκριμένα, για τη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης, η Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων συντονίζει και επιβλέπει τους ακόλουθους Φορείς (άρθρο 3, ΚΥΑ 140384/2011, ΦΕΚ 2017 Β'):

- α) Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.),
- β) Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.),
- γ) Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ),
- δ) Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων (Ε.Κ.Β.Υ.),
- ε) Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Λάρισας (Δ.Ε.Υ.Α.Λ.),
- στ) Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Ηρακλείου Κρήτης (Δ.Ε.Υ.Α.Η.),
- ζ) Ινστιτούτο Εδαφοϋδατικών Πόρων της Γενικής Διεύθυνσης Αγροτικής Έρευνας του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού-Δήμητρα.

Οι ανωτέρω φορείς έχουν την ευθύνη για τη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου, μέσω διεξαγωγής δειγματοληψιών, αναλύσεων και επί τόπου μετρήσεων, όπως και για την ετήσια υποβολή στοιχείων με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης στη Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων, ενώ το Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) εξαιρείται από τις δειγματοληψίες και τις επί τόπου μετρήσεις (άρθρο 4, ΚΥΑ 140384/2011, ΦΕΚ 2017 Β'). Η εκτίμηση της ποιότητας των υδάτων γίνεται με βάση τα πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος ουσιών προτεραιότητας για τον προσδιορισμό της χημικής και οικολογικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων (Οδηγία 2013/39/ΕΚ, ΚΥΑ οικ. 170766/2016 - ΦΕΚ 69/Β/22-01-2016).

Προκειμένου για τον έλεγχο της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων, σε περίπτωση πιθανής ρύπανσης αυτών ένεκα του ατυχήματος, οι τοπικές αρμόδιες Λιμενικές Αρχές προβαίνουν σε ή αναθέτουν σε φορείς (π.χ. ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.³³) να προβούν στις απαιτούμενες δειγματοληψίες και εφόσον απαιτείται, ενεργοποιείται το Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες (ΠΔ 11/2002).

Επισημαίνεται ότι στον ιστοχώρο του ΕΟΔΥ (www.eody.gov.gr) διατίθενται οδηγίες δειγματοληψίας για ύδατα ανθρώπινης κατανάλωσης, θαλασσίων υδάτων, υδάτων λιμνών και ποταμών, υπογείων υδάτων από επιμολυσμένες περιοχές, οδηγίες αποθήκευσης και μεταφοράς δειγμάτων υδάτων και τροφίμων στο ΚΕΔΥ, κλπ.

³³ Στην προκειμένη περίπτωση, το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. δύναται να προβεί στη διεξαγωγή συστηματικών μετρήσεων για την παρακολούθηση των βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων επιπτώσεων ενός περιστατικού στην ποιότητα των θαλάσσιων υδάτων και ιζημάτων, όπως επίσης και στη θαλάσσια χλωρίδα και πανίδα των προσβεβλημένων από τη ρύπανση περιοχών.

Στο πλαίσιο αυτό, δύναται να καταγράψει μέσω δειγματοληψιών τη χημική ρύπανση σε θαλασσινό νερό και ιζήματα, να εκτιμήσει την οικολογική κατάσταση διερευνώντας τις πιθανές επιπτώσεις του περιστατικού στις ζωοβενθικές βιοκοινωνίες της υποπαράλιας ζώνης, να μελετήσει την πιθανή βιοσυσσώρευση ρύπων που προέρχονται από ένα περιστατικό και τις επιδράσεις αυτών στους θαλάσσιους οργανισμούς και να αποτυπώσει την κατάσταση του πυθμένα.

B. Έλεγχος Ποιότητας Πόσιμου Ύδατος

Με μέριμνα του υπευθύνου ύδρευσης (βλ. παρ. 4 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου), διενεργείται άμεσα εργαστηριακός έλεγχος (αναλύσεις μικροβιολογικών και φυσικοχημικών παραμέτρων), μετά από σχετική δειγματοληψία, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου (Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας - Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου ή Δ/νσεις Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Περιφερειακών Ενοτήτων) των Περιφερειακών Ενοτήτων, στο πλαίσιο του εποπτικού ελέγχου που ασκούν στην παρακολούθηση της ποιότητας του πόσιμου ύδατος.

Ο εργαστηριακός έλεγχος διενεργείται σε εργαστήρια όπως αυτά προδιαγράφονται στο άρθρο 11, παράγραφος 3 της ΚΥΑ Γ1δ/ΓΠ οικ.67322/2017 (ΦΕΚ 3282Β'/19-9-2017) «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 3^{ης} Νοεμβρίου 1998 όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7-10-2015)». Συγκεκριμένα:

1. τα ιδιωτικά εργαστήρια ή άλλοι φορείς με τους οποίους τα ιδιωτικά εργαστήρια συνάπτουν συμβάσεις πρέπει να είναι διαπιστευμένα κατά το πρότυπο EN ISO/ IEC 17025 ή άλλο ισοδύναμο διεθνώς αποδεκτό πρότυπο από το ΕΣΥΔ ή άλλο φορέα που συμμετέχει στη Συμφωνία Αμοιβαίας Αναγνώρισης της Ευρωπαϊκής Διαπίστευσης για τις δοκιμές (EA-MLA testing).
2. τα εργαστήρια του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα (εργαστήρια ΔΕΥΑ, εργαστήρια ΟΤΑ, εργαστήρια ιατρικών σχολών Πανεπιστημίων, εργαστήρια ΚΕΔΥ και ΠΕΔΥ κ.α.) θα πρέπει να συμμορφωθούν με τις ανωτέρω απαιτήσεις διαπίστευσης το αργότερο εντός πέντε ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της ΚΥΑ Γ1δ/ΓΠ οικ.67322/2017. Σε κάθε περίπτωση, κατά τη μεταβατική περίοδο συμμόρφωσης τα ως άνω αναφερόμενα εργαστήρια θα πρέπει να διαθέτουν σύστημα αναλυτικού ποιοτικού ελέγχου το οποίο περιοδικά θα υποβάλλεται σε έλεγχο από φορέα μη υπαγόμενο στο εργαστήριο.

Εάν δεν υπάρχει αναλυτική μέθοδος που να ικανοποιεί τα ελάχιστα κριτήρια επιδόσεων που ορίζονται στο μέρος Β της ΚΥΑ Γ1δ/ΓΠ οικ.67322/2017, η παρακολούθηση διενεργείται με τη χρήση των καλύτερων δυνατών τεχνικών που δεν συνεπάγονται υπέρογκο κόστος.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη Δ1(δ)/Γ.Π.οικ16518/27-02-2018 εγκύκλιο της Δ/νσης Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, υπενθυμίζεται ότι οι εργαστηριακές εξετάσεις δεν αποτελούν τη μόνη βάση για να γίνει αποδεκτή ή να απορριφθεί μία ύδρευση, εάν δεν επιβεβαιώνονται από τα πορίσματα της υγειονομικής αναγνώρισης. Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων και ιδιαίτερα των μικροβιολογικών, ερμηνεύονται πάντα υπό το φως των παρατηρήσεων της υγειονομικής αναγνώρισης της περιοχής υδροληψίας, για την οποία η εργαστηριακή εξέταση αποτελεί συμπληρωματικό και όχι αποφασιστικό στοιχείο. Κάθε εξέταση δεν αντικατοπτρίζει παρά την κατάσταση της στιγμής της δειγματοληψίας, ενώ η αναγνώριση επιτρέπει την επισήμανση των υπαρκτών και ακόμη δυνητικών κινδύνων. Σημειώνεται επίσης, ότι εκτός από την κατάλληλη υγειονομική προστασία των πηγών υδροληψίας και των αγωγών μεταφοράς του νερού, πρέπει υποχρεωτικά να τηρούνται και οι κατάλληλες αποστάσεις ασφαλείας από γειτονικές εστίες ρύπανσης και μόλυνσης.

Το Υπουργείο Υγείας (Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Περιβαλλοντικής Υγιεινής) καταρτίζει κατευθυντήριες οδηγίες προς τους υπευθύνους ύδρευσης για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους.

11.3 Εκτίμηση Ποιότητας Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Προϊόντων και Αλιευμάτων

Ειδικά για την περίπτωση ελέγχων σε γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα και αλιεύματα:

- i. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 1288/17 (ΦΕΚ 1763 Β/22-05-2017), ως αρμόδια κεντρική αρχή για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων, όπως αυτοί ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 882/2004, νοείται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διά των αρμοδίων, κατά περίπτωση, υπηρεσιών του και του εποπτευόμενου από αυτό Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.). Ο Ε.Φ.Ε.Τ. έχει την ευθύνη της οργάνωσης, συντονισμού και εποπτείας των επίσημων ελέγχων στους τομείς των τροφίμων, όπως ορίζονται στον Κανονισμό 178/2002 και των υλικών σε επαφή με τρόφιμα σε όλα τα στάδια της αλυσίδας παρασκευής, μεταποίησης, διανομής και διάθεσης, σύμφωνα με τον Ν. 2741/1999 (Α199) (άρθρο 1, παρ. 1).
  - α) Η αρμοδιότητα του Ε.Φ.Ε.Τ. στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης αφορά στις κατηγορίες παραγωγικών εγκαταστάσεων που προβλέπονται στην ΚΥΑ 1288/17 (παρ. 2, άρθρο 1) και σε όλα τα στάδια διανομής και διάθεσης αυτών.
  - β) Ο Ε.Φ.Ε.Τ. στα τρόφιμα φυτικής προέλευσης έχει αρμοδιότητα μετά την πρωτογενή παραγωγή και την συσκευασία πρωτογενών προϊόντων (παρ. 2, άρθρο 1).
  - γ) Η αρμοδιότητα των υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αφορά: αα) στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης στις κατηγορίες παραγωγικών εγκαταστάσεων που αναφέρονται στο Π.Δ. 79/2007 (Α' 95), όπως ισχύει και ββ) στον τομέα των τροφίμων φυτικής προέλευσης σε όλα τα στάδια της πρωτογενούς παραγωγής, τυποποίησης και συσκευασίας των πρωτογενών προϊόντων (παρ. 2, άρθρο 1).
- ii. Σε περιφερειακό επίπεδο, ως αρμόδιες αρχές ορίζονται οι εξής [άρθρο 3, ΚΥΑ 15523/06 (ΦΕΚ 1187 Β'/31-8-2006)]:
  - α. Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις του Ε.Φ.Ε.Τ.
  - β. Οι αρμόδιες Δ/σεις των Γενικών Δ/σεων Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειών
  - γ. Οι αρμόδιες Δ/σεις των Γενικών Δ/σεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας των οικείων Περιφερειών
  - δ. Άλλες υπηρεσίες ή φορείς που έχουν την αποδεδειγμένη ικανότητα να εκτελέσουν και εφαρμόσουν προγράμματα επίσημου ελέγχου τροφίμων.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 της Απόφασης 30/003/000/4638/2015 (ΦΕΚ 2801Β'/22-12-2015) του Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων:

- Ως επίσημα εργαστήρια για την πραγματοποίηση χημικών αναλύσεων σε δείγματα τροφίμων ή υλικών σε επαφή με τρόφιμα, που δειγματίζονται από τις ανωτέρω αρμόδιες αρχές κατά τους επίσημους ελέγχους, ορίζονται οι Χημικές Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης του Γ.Χ.Κ..
- Η καθ' ύλην και η κατά τόπον αρμοδιότητα των Χημικών Υπηρεσιών, που λειτουργούν ως επίσημα εργαστήρια στον τομέα των ελέγχων στα τρόφιμα στο πλαίσιο εφαρμογής

του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004, εξειδικεύονται και ορίζονται στο Παράρτημα, που ακολουθεί μετά από το άρθρο 7 της Απόφασης 30/003/000/4638/2015 (ΦΕΚ 2801Β'/22-12-2015) του Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής.

- Σε περίπτωση που μία Χημική Υπηρεσία, από τις οριζόμενες στο ανωτέρω Παράρτημα, αδυνατεί, για έκτακτους λόγους, να πραγματοποιήσει έλεγχο αρμοδιότητάς της, η αρμόδια Διεύθυνση της Κεντρικής Υπηρεσίας της Γενικής Διεύθυνσης του Γ.Χ.Κ. εξετάζει τη δυνατότητα εκτέλεσης του ελέγχου από άλλη Χημική Υπηρεσία, που ορίζεται στο ανωτέρω Παράρτημα, στην οποία και αναθέτει την εκτέλεση του συγκεκριμένου ελέγχου. Κατά ανάλογο τρόπο αντιμετωπίζονται και οι περιπτώσεις εργαστηριακών ελέγχων για παραμέτρους που τυχόν δεν εμπεριέχονται στο ανωτέρω Παράρτημα.

- iii. Για τον **έλεγχο υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων** λαμβάνονται δείγματα από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των κατά τόπους Περιφερειακών Ενοτήτων (ΔΑΟΚ-ΠΕ) και τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΠΚΠΦ & ΠΕ) (άρθρο 3, ΚΥΑ 11324/113170 (ΦΕΚ 3225Β'/4-12-2012)). Σε περίπτωση ανίχνευσης υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων ανώτερων από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια, όπως αυτά ορίζονται με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 (ΚΥΑ 91972/27-1-2003 (ΦΕΚ Β' 123)), τα προαναφερόμενα αρμόδια όργανα για τη διεξαγωγή ελέγχων λαμβάνουν μέτρα με σκοπό τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας σύμφωνα με σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

Τα δείγματα λαμβάνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με αριθ. 91972/27-1-2003 (ΦΕΚ Β' 123) Κοινή Υπουργική Απόφαση περί «Καθιέρωσης κοινοτικών μεθόδων δειγματοληψίας για τον έλεγχο των υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων μέσα και πάνω σε προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης και κατάργηση της ΚΥΑ 236429/1983 (Β'106), σε εναρμόνιση προς την οδηγία 2002/63/ΕΚ της Επιτροπής της 11^{ης} Ιουλίου 2002».

Τα εργαστήρια που εκτελούν τις επίσημες αναλύσεις σε θέματα υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης είναι (παρ. 2, άρθρο 1, ΚΥΑ 4211/48456/20-04-2016 ΦΕΚ Β'1284/05.05.16):

A. Το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (εθνικό εργαστήριο αναφοράς) και

B. Το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων του Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε. Θεσσαλονίκης.

- iv. Σε εφαρμογή του άρθρου 65 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 528/2012, οι επίσημοι **έλεγχοι των βιοκτόνων προϊόντων** και των κατεργασμένων αντικειμένων με βιοκτόνα προϊόντα αρμοδιότητας του ΥΠ.Α.Α. & Τ., διενεργούνται σύμφωνα με τα ετήσια προγράμματα ελέγχου της παρ. 1, κατόπιν καταγγελίας ή/και αυτεπαγγέλτως, από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας και από τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του ΥΠ.Α.Α. & Τ. (παρ. 2, άρθρο 7, ΚΥΑ 4616/52519/2016 (ΦΕΚ 1367Β'/16-5-2016).

Το εργαστήριο Χημικού Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων του Μ.Φ.Ι. και τα εργαστήρια Ποιοτικού Ελέγχου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων των Περιφερειακών Κέντρων Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του ΥΠ.Α.Α. & Τ., ορίζονται ως αρμόδια

εργαστήρια για τη διενέργεια των αναλύσεων των δειγμάτων των βιοκτόνων, σε ό,τι αφορά την εγγυημένη σύνθεση και τις φυσικοχημικές ιδιότητες των βιοκτόνων αρμοδιότητας του ΥΠ.Α.Α. & Τ. (παρ. γ, άρθρο 2, ΚΥΑ 4616/52519/2016 (ΦΕΚ 1367Β'/16-5-2016).

12. Σύγκληση Συντονιστικών Οργάνων των Δήμων (Σ.Τ.Ο.) μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών

Μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ, δύναται να συγκληθεί από τον Δήμαρχο της πληττόμενης περιοχής και το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (Σ.Τ.Ο.) του Δήμου, στο πλαίσιο υποβοήθησης του έργου του Δημάρχου ο οποίος έχει την ευθύνη της διάθεσης και του συντονισμού δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσω των με σκοπό την αντιμετώπιση και αποκατάσταση της καταστροφής εντός του οικείου Ο.Τ.Α., κατά το μέρος που τον αφορά και εμπλέκεται (άρθρο. 13, παρ. 1δ του Ν. 3013/2002).

Ειδικότερα, στα ανωτέρω Σ.Τ.Ο. των Δήμων κρίνεται σκόπιμο να εξετάζονται πρωτίστως θέματα σχετικά:

- με την παροχή στοιχείων από όλους τους αρμόδιους συμμετέχοντες φορείς σχετικά με την εξέλιξη και τις συνέπειες του ΤΑΜΕ κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται,
- με την αμοιβαία ενημέρωση για την διαθεσιμότητα δυναμικού και μέσω των φορέων που εκπροσωπούνται σε αυτό για την υλοποίηση των δράσεων και μέτρων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών,
- με την ιεράρχηση και δρομολόγηση από τον Δήμαρχο, δράσεων αρμοδιότητας Δήμου με βάση την διαθεσιμότητα πόρων των μελών του Σ.Τ.Ο. με τους οποίους μπορούν να συνδράμουν το έργο του,
- με την συνδρομή του έργου του Π.Σ. για τη διάσωση και τον απεγκλωβισμό ατόμων από τους λουπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς, εφόσον συντρέχουν λόγοι,
- με τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο Σ.Τ.Ο. στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες,
- με ζητήματα που συνδέονται με προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη,
- με την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στο Δήμο για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του Δήμου,
- με την υποβολή αιτημάτων συνδρομής από τους συμμετέχοντες στο Σ.Τ.Ο. φορείς, κατά περίπτωση, προς υποβοήθηση του έργου τους στην υλοποίηση δράσεων αρμοδιότητας τους και τις δυνατότητες άμεσης συνδρομής,
- με ζητήματα που συνδέονται με την επικοινωνία των φορέων μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ (διασφάλιση επικοινωνίας – εναλλακτικά μέσα επικοινωνίας - ασύρματα δίκτυα),
- με ζητήματα που συνδέονται με την υποστήριξη των πολιτών που βρίσκονται στους χώρους ασφαλούς προσωρινής διαμονής,
- με οποιοδήποτε άλλο ζήτημα κριθεί αναγκαίο για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω του περιστατικού.

Νοείται ότι στο ΣΤΟ δύναται να συμμετάσχουν και φορείς οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στην ανωτέρω Απόφαση, αλλά η παρουσία τους κρίνεται απαραίτητη από

τον Δήμαρχο και επικεφαλής του ΣΤΟ.

Επισημαίνεται ότι η σύγκληση του Σ.Τ.Ο. ενδεχομένως να γίνει και σε περίπτωση περιστατικού το οποίο δεν είναι ΤΑΜΕ, εφόσον ειδικοί λόγοι το απαιτούν.

13. Σύγκληση Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) Περιφερειακών Ενοτήτων μετά την εκδήλωση ΤΑΜΕ, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών

Μετά την εκδήλωση περιστατικού, με βάση την ενημέρωση για την αναμενόμενη πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου, οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες, που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι οικείοι Περιφερειάρχες (άρθρο 160 παρ. 3 του Ν. 3852/2010), δύναται προς υποβοήθηση του έργου τους να συγκαλούν τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων σε ασφαλή χώρο (εντός της ψυχρής ζώνης) με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σε δράσεις υποστήριξης του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή του περιστατικού, καθώς σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών του.

Ειδικότερα, στα ανωτέρω ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων κρίνεται σκόπιμο να εξετάζονται πρωτίστως θέματα σχετικά:

- με την παροχή στοιχείων από όλους τους αρμόδιους συμμετέχοντες φορείς σχετικά με την εξέλιξη και τις συνέπειες του ΤΑΜΕ, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται,
- με την αμοιβαία ενημέρωση για την διαθεσιμότητα δυναμικού και μέσων των φορέων που εκπροσωπούνται σε αυτό για την υλοποίηση των δράσεων με σκοπό την καταστολή του ατυχήματος, καθώς και την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών εξαιτίας αυτού,
- με την συνδρομή του έργου του Π.Σ., από τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς, για την καταστολή του περιστατικού, καθώς και τη διάσωση, εφόσον συντρέχουν λόγοι,
- με την ιεράρχηση και δρομολόγηση από τον Αντιπεριφερειάρχη, που ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο οικείος Περιφερειάρχης, δράσεων αρμοδιότητας Περιφέρειας με βάση τη διαθεσιμότητα πόρων των μελών του Σ.Ο.Π.Π. με τους οποίους μπορούν να συνδράμουν το έργο του,
- με τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο ΣΟΠΠ στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες,
- με ζητήματα που συνδέονται με προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω επικινδυνότητας, η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη,
- με την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο της Περιφέρειας,
- με την υποβολή αιτημάτων συνδρομής από τους συμμετέχοντες στο Σ.Ο.Π.Π. φορείς, κατά περίπτωση, προς υποβοήθηση του έργου τους στην υλοποίηση δράσεων αρμοδιότητας τους και τις δυνατότητες άμεσης συνδρομής,

- με ζητήματα που συνδέονται με την επικοινωνία των φορέων μετά την εκδήλωση του ΤΑΜΕ (διασφάλιση επικοινωνίας – εναλλακτικά μέσα επικοινωνίας - ασύρματα δίκτυα),
- με οποιοδήποτε άλλο ζήτημα κριθεί αναγκαίο για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω του περιστατικού.

Η συγκρότηση του Σ.Ο.Π.Π. προβλέπεται στην υπ' αριθ. 7575/18-10-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 3591/Β'/4-11-2016, ΑΔΑ: 6ΖΞΖ465ΦΘΕ-ΚΜΤ) και στο υπ' αριθ. 8332/21-11-2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Νοείται ότι στο ΣΟΠΠ δύναται να συμμετάσχουν και φορείς οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στην ανωτέρω Απόφαση, αλλά η παρουσία τους κρίνεται απαραίτητη από τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη και επικεφαλής του Σ.Ο.Π.Π..

Στο πλαίσιο λειτουργίας του Σ.Ο.Π.Π., οι σύνδεσμοι όλων των εμπλεκόμενων φορέων βρίσκονται σε διαρκή επικοινωνία με τους επικεφαλής των επιχειρησιακών τους ομάδων στο σημείο του περιστατικού. Τα μέλη του Σ.Ο.Π.Π. αναφέρουν στον επικεφαλής αυτού (αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης) το είδος και την εξέλιξη της πορείας των δράσεων των επιχειρησιακών τους ομάδων στο σημείο του ατυχήματος, ενώ εισηγούνται και σχετικές επιχειρησιακές δράσεις.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ατυχήματος σε εγκατάσταση εντός νησιωτικής περιοχής η οποία υπάγεται σε Περιφέρεια με εγκαταστάσεις διεσπαρμένες σε νησιά (Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου), πρέπει να προβλέπεται η άμεση σύγκληση του Σ.Ο.Π.Π. στο νησί που θα πληγεί, για τον συντονισμό των δράσεων αντιμετώπισης του συμβάντος, καθώς και πρόνοια για τη χορήγηση προσωπικού και μέσων για την υποβοήθηση του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος. Κατά συνέπεια, για τις Περιφέρειες αυτές, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν και οι γεωγραφικές τους ιδιαιτερότητες κατά τη σύγκληση των Σ.Ο.Π.Π. (δυσχέρειες στις μετακινήσεις προσωπικού και μέσων, απαγορευτικά απόπλου κ.ά).

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η σύγκληση του ΣΟΠΠ ενδεχομένως να γίνει και σε περίπτωση περιστατικού το οποίο δεν είναι ΤΑΜΕ, εφόσον ειδικοί λόγοι το απαιτούν.

14. Δράσεις προστασίας πληθυσμού

Ο επικεφαλής Αξιωματικός του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού αιτείται, διά της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, την ενεργοποίηση των κατά περίπτωση φορέων που έχουν την αρμοδιότητα διεξαγωγής δειγματοληψιών και μετρήσεων (βλ. παρ. 11 του παρόντος Μέρους).

Α) Εφόσον δεν είναι δυνατή η διεξαγωγή άμεσων δειγματοληψιών και μετρήσεων ή/και η λήψη άμεσων αποτελεσμάτων από τις μετρήσεις, ο επικεφαλής Αξιωματικός του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, κατόπιν συνεννόησης με τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης (εφόσον αυτό είναι εφικτό), αλλά και βασιζόμενος στις πληροφορίες που περιλαμβάνουν η Μελέτη Ασφαλείας και ο Φάκελος Κοινοποίησης της εγκατάστασης, καθώς και το Ειδικό (εξωτερικό) ΣΑΤΑΜΕ αυτής (εφόσον πρόκειται για εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας)³⁴, καθώς και σε τυχόν στοιχεία που του παρέχονται κατά τη

³⁴ Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι τα Ειδικά (εξωτερικά ΣΑΤΑΜΕ) των εγκαταστάσεων καταρτίζονται (αλλά και εφαρμόζονται σε περίπτωση ΤΑΜΕ) από την Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

διάρκεια εξέλιξης του περιστατικού (μετεωρολογικές συνθήκες, κλπ), εκτιμά σχετικά με το εάν είναι ασφαλέστερο μέτρο να συσταθεί στον πληθυσμό να παραμείνει εντός κλειστών ασφαλών χώρων ή να δρομολογηθεί η προληπτική-οργανωμένη απομάκρυνσή του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 108 του Ν. 4249/2014, μέχρι και τη λήψη των αποτελεσμάτων, οπότε και θα γίνει επανεκτίμηση της δράσης προστασίας των πολιτών που δρομολογήθηκε.

Β) Εφόσον ληφθούν άμεσα αποτελέσματα από τις μετρήσεις, ο επικεφαλής Αξιωματικός του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, κατόπιν συνεννόησης με τον τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης (εφόσον αυτό είναι εφικτό), αλλά και βασιζόμενος και πάλι στα στοιχεία της περίπτωσης (Α), κρίνει σχετικά με το ασφαλέστερο μέτρο που θα πρέπει, κατά περίπτωση, να δρομολογηθεί, με στόχο τη διαφύλαξη της ασφάλειας της ζωής και της υγείας των πολιτών, δηλαδή:

- παραμονή σε ασφαλείς κλειστούς χώρους ή
- προληπτική-οργανωμένη απομάκρυνση

Επισημαίνεται ότι προκειμένου να εκτιμηθεί το ασφαλέστερο μέτρο μεταξύ παραμονής σε κλειστούς χώρους και οργανωμένης απομάκρυνσης των πολιτών, λαμβάνονται υπόψιν διάφοροι παράγοντες, όπως ο απαιτούμενος χρόνος για την υλοποίηση της οργανωμένης απομάκρυνσης σε σχέση με τη χωροχρονική κατανομή της συγκέντρωσης του τοξικού νέφους, οι πιθανές συνέπειες των επικινδύνων ουσιών στον άνθρωπο, η τρωτότητα της πέριξ στην εγκατάσταση περιοχής κλπ.

Στο Παράρτημα 4 του παρόντος παρατίθενται πιθανές δράσεις προστασίας του πληθυσμού σε περίπτωση συγκεκριμένων περιστατικών, όπως αυτές παρέχονται από την Υπηρεσία Health and Safety Executive (HSE) του Ηνωμένου Βασιλείου στον ιστοχώρο της (www.hse.gov.uk). **Επισημαίνεται ότι οι δράσεις αυτές είναι ενδεικτικές και σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να δρομολογείται η δράση εκείνη που κρίνεται από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού ως το ασφαλέστερο μέτρο για τη διαφύλαξη της ασφάλειας της ζωής και της υγείας των πολιτών.**

11.1 Παραμονή των πολιτών σε ασφαλείς κλειστούς χώρους όπου και βρίσκονται (π.χ. κατοικίες, επιχειρήσεις, σχολεία κλπ.)

- Η δημόσια ανακοίνωση της απόφασης για παραμονή των πολιτών σε ασφαλείς κλειστούς χώρους συντάσσεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο περιστατικό, με ευθύνη του οικείου Δημάρχου, ή στην περίπτωση που η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο, με ευθύνη του οικείου Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο οικείος Περιφερειάρχης (άρθρο 160 παρ. 3 του Ν. 3852/2010).
- Οι πολίτες που θα παραμείνουν εντός ασφαλών κλειστών χώρων, ακολουθούν τις οδηγίες αυτοπροστασίας που τους έχουν παρασχεθεί στο πλαίσιο της γενικής τους ενημέρωσης.

11.2 Οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3013/2002, στο σκοπό της Πολιτικής Προστασίας περιλαμβάνεται η προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές.

Μεταξύ των δράσεων που απαιτούνται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, είναι και η οργανωμένη απομάκρυνσή τους από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή.

Με το άρθρο 108 του Ν.4249/2014 αναφέρεται πλέον ρητά ότι:

- Η λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών αποτελεί ευθύνη των κατά τόπους Δημάρχων, οι οποίοι έχουν τον συντονισμό του έργου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο.
- Όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο, η απόφαση λαμβάνεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, ο οποίος μπορεί να εξουσιοδοτήσει σχετικώς τον οικείο Αντιπεριφερειάρχη.
- Στις περιπτώσεις του άρθρου 2 (παρ. 3) σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ. 1 περιπτώσεις β', γ' και δ' του Ν. 3013/2002 (Α' 102), όπως ισχύει, η ανωτέρω απόφαση λαμβάνεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης και εκτελείται από τους αρμόδιους Περιφερειάρχες και Δημάρχους.
- Η λήψη της απόφασης βασίζεται στις εισηγήσεις των φορέων που κατά περίπτωση έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής.

Στο πλαίσιο εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων και ειδικότερα στις περιπτώσεις ΤΑΜΕ, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν τα ακόλουθα θέματα:

- Η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξετάζεται ως μέτρο προληπτικής προστασίας τους, που πρέπει να δρομολογείται εγκαίρως (ενώ η καταστροφή βρίσκεται σε εξέλιξη) και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, η εκτίμηση των οποίων μπορεί να γίνει μόνο σε τοπικό επίπεδο. Συνεπώς, το μέτρο αυτό εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που στις περιοχές που αναμένεται να πληγούν λόγω της εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου, ο κίνδυνος παραμονής των πολιτών σε οικισμούς, τμήματα πολεοδομικών συγκροτημάτων, κλπ, είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τον κίνδυνο μετακίνησης, στον οποίο δύναται να εκτεθούν κατευθυνόμενοι προς ασφαλή χώρο (π.χ. στην περίπτωση επικείμενου BLEVE κατόπιν εκδηλωμένης πυρκαγιάς σε δεξαμενή και εφόσον εκτιμηθεί ότι η υλοποίηση της απομάκρυνσης είναι ασφαλέστερο μέτρο σε σχέση με την παραμονή σε κλειστούς χώρους, σε επικείμενη άφιξη τοξικού νέφους στην περιοχή και εφόσον ο χρόνος για την υλοποίηση της απομάκρυνσης των πολιτών εκτιμάται ότι επαρκεί³⁵). Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση έκλυσης τοξικών αερίων, η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εφαρμόζεται υπό την προϋπόθεση ο απαιτούμενος χρόνος για την υλοποίηση της οργανωμένης απομάκρυνσης επαρκεί σε σχέση με την ταχύτητα της

³⁵ Οι χώροι προσωρινής ασφαλούς παραμονής των πολιτών που απομακρύνονται πρέπει να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων όλες τις προϋποθέσεις υγιεινής και ασφάλειας και να αποκλείουν το ενδεχόμενο της ανάγκης για εκ νέου απομάκρυνσή τους από τον χώρο ή τους χώρους αυτούς. Διευκρινίζεται ότι οι προϋποθέσεις υγιεινής και ασφάλειας των χώρων αυτών στις περιπτώσεις ΤΑΜΕ δεν διαφοροποιούνται από αυτές που ισχύουν για τους λοιπούς χώρους συνάθροισης πολιτών, οι οποίες και δρομολογούνται από ειδικότερες νομοθεσίες, λαμβάνοντας υπόψιν και την προστασία των πολιτών από κινδύνους οι οποίοι αναδύονται λόγω του ΤΑΜΕ.

χωροχρονικής κατανομής της συγκέντρωσης του τοξικού νέφους.

- Η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία των πολιτών, έχει χαρακτήρα μη υποχρεωτικό, βασιζόμενη στην ενημέρωσή τους για τον κίνδυνο και τις πιθανές συνέπειες που έχει η παραμονή τους στον χώρο για τον οποίο έχει ληφθεί η απόφαση της απομάκρυνσης.
- Στο πλαίσιο αυτό και με βάση την αναμενόμενη εξέλιξη του ΤΑΜΕ, ο Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος στο σημείο του περιστατικού προτείνει εγκαίρως και επακριβώς στο αρμόδιο όργανο (Δήμαρχος, κλπ) τα όρια της περιοχής όπου θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση.
- Η δράση της απομάκρυνσης πραγματοποιείται μόνον όταν εξασφαλίζεται εγκαίρως η καλή οργάνωση για την ασφαλή υλοποίησή της. Σε αντίθετη περίπτωση, η δράση αυτή εύκολα μπορεί να προκαλέσει μεγαλύτερες συνέπειες - απώλειες και να μετατραπεί σε επιχείρηση διάσωσης, την ευθύνη της οποίας στον χερσαίο χώρο, έχει το Πυροσβεστικό Σώμα³⁶ (παρ. β, του αρθ 1 του Ν. 3511/2006, όπως έχει τροποποιηθεί βάσει του άρθ. 63 του Ν.4249/2014 και ισχύει).
- Στις περιπτώσεις που για την απομάκρυνση των πολιτών, κρίνεται αναγκαία η χρήση πλωτών θαλασσιών μέσων, η παρουσία και η συμβολή των κατά τόπους Λιμενικών Αρχών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση (Ν. 4150/2013 ΦΕΚ 102/τευχ.Α και Π.Δ. 13/20-2-2018/ΦΕΚ 26/τευχ.Α).

Η διάταξη του άρθρου 108 του Ν.4249/2014 για την υλοποίηση της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών δεν έχει εφαρμογή όταν η ασφάλεια και η κατάσταση της υγείας των ατόμων που ευρίσκονται εντός υποδομών ή εγκαταστάσεων φορέων, τελεί υπό την εποπτεία ή διέπεται από ειδικότερες νομοθεσίες (Νοσηλευτικά Ιδρύματα, προνοιακά ιδρύματα, Παιδικές Εξοχές – Κατασκηνώσεις, Ιερές Μονές, αρχαιολογικοί χώροι, ξενοδοχειακές μονάδες, εγκαταστάσεις Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας, Δομές Προσωρινής Φιλοξενίας Προσφύγων, τουριστικά καταλύματα, κλπ.). Στην περίπτωση αυτή, η λήψη της απόφασης αποτελεί αρμοδιότητα των υπευθύνων λειτουργίας τους και λαμβάνεται μετά από σχετική ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων του ΠΣ σε τοπικό επίπεδο για την αναμενόμενη πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου και σύμφωνα με τα σχέδια εκκένωσής τους σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Ειδικότερα, για αρχαιολογικούς χώρους πλησίον της περιοχής του ατυχήματος, οι υπεύθυνοι λειτουργίας τους μετά από σχετική ενημέρωση από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου και εφόσον αυτά βρίσκονται σε λειτουργία, εκκενώνουν άμεσα τον αρχαιολογικό χώρο από τους επισκέπτες, βάσει του σχεδιασμού τους και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που τους έχουν παρασχεθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Νοείται ότι σε αυτές τις περιπτώσεις, οι αποφάσεις των υπευθύνων λειτουργίας των ανωτέρω υποδομών ή εγκαταστάσεων θα πρέπει να γνωστοποιούνται άμεσα στον οικείο Δήμαρχο, όπως επίσης και στον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, για λόγους καλύτερου

³⁶Επισημαίνεται ότι η διάσωση, η οποία αποτελεί αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος, σε αντίθεση με την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση είναι δράση υποχρεωτική και κατά κανόνα αφορά μικρές ομάδες πολιτών, ή μεμονωμένα άτομα σε συγκεκριμένο και περιορισμένο χώρο στην περιοχή της καταστροφής, που η ζωή τους βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο.

συντονισμού του έργου της Πολιτικής Προστασίας στη διαχείριση εκτάκτων αναγκών και συνεπειών, καθώς και για την υποστήριξη του έργου τους από πλευράς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

A. Κατευθυντήριες οδηγίες για τη λήψη απόφασης

Ο μόνος αρμόδιος να εισηγηθεί την οργανωμένη απομάκρυνση στις περιπτώσεις των ΤΑΜΕ είναι ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου, έχοντας την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει εγκαίρως και επακριβώς τα όρια της περιοχής που θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση, με βάση την αναμενόμενη εξέλιξη του ατυχήματος.

Ο Δήμαρχος, έχοντας υπόψη την ανωτέρω σχετική εισήγηση, καθορίζει άμεσα, σημείο συγκέντρωσης (σε ασφαλή χώρο), στον οποίον οφείλουν να προσέλθουν οι επικεφαλής των φορέων που κύρια εμπλέκονται (ΕΛ.ΑΣ./Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας), ΠΣ, ΕΚΑΒ, υπεύθυνος Πολιτικής Προστασίας), καθώς και ο τεχνικός ασφαλείας της εγκατάστασης (εφόσον είναι εφικτό), ή εάν αυτό δεν είναι άμεσα εφικτό, οι αναπληρωτές τους. Η ενέργεια αυτή κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί, η επικοινωνία μεταξύ του Δημάρχου και όλων των εμπλεκόμενων φορέων, η συλλογή πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα κατάσταση, καθώς και ο συντονισμός τους. Επίσης, παρέχει τη δυνατότητα για την άμεση επιλογή σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι φορείς στην περίπτωση που ληφθεί θετική απόφαση για απομάκρυνση.

Εν συνεχεία ο Δήμαρχος, πλαισιωμένος από τους επικεφαλής των φορέων που εμπλέκονται, πριν λάβει την απόφαση, πρέπει εγκαίρως να εκτιμήσει ή να εξασφαλίσει τα εξής:

- **Τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν**, με βάση τα δημογραφικά στοιχεία ή άλλες πληροφορίες που σχετίζονται με τον αριθμό των ατόμων που διαβιούν ή βρίσκονται στην περιοχή αυτή για διάφορους λόγους (εργαζόμενοι, παραθεριστές, κλπ). Η απομάκρυνση, με βάση τον κίνδυνο, ενδεχομένως να μην αφορά το σύνολο των πολιτών, αλλά μέρος αυτών (άτομα παιδικής ή τρίτης ηλικίας, άτομα με προβλήματα υγείας, κλπ).
- **Τον προσδιορισμό των μέσων μεταφοράς** με βάση τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν και τη διαθεσιμότητά τους κατά τον χρόνο που θα δοθεί η εντολή υλοποίησης της δράσης, εφόσον χρειάζονται μεταφορά. Η έγκαιρη εξασφάλιση των μέσων απομάκρυνσης αποτελεί κρίσιμη παράμετρο στη λήψη της απόφασης. Επίσης, μία άλλη παράμετρος που πρέπει να εξεταστεί είναι και η δυνατότητα απομάκρυνσης των πολιτών με δικά τους μέσα, από καθορισμένα δρομολόγια, στα οποία έχει εξασφαλιστεί ο έλεγχος της κυκλοφορίας.
- **Επισημαίνεται ότι η εξασφάλιση μέσων για την μετακίνηση πολιτών μπορεί να γίνει με τα μέσα Δημοτικής συγκοινωνίας που διαθέτει ο Δήμος, ή με τη συνδρομή μέσων άλλων φορέων του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα τα οποία είναι άμεσα διαθέσιμα σε τοπικό επίπεδο (παράγραφος 8 του παρόντος - μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς – κατάρτιση μητρώου εργοληπτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών).**

Στο πλαίσιο αυτό, το γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου θα πρέπει να γνωρίζει εκ

των προτέρων τα μέσα που μπορούν να διαθέσουν οι φορείς σε τοπικό επίπεδο στην περίπτωση έκτακτης ανάγκης, κατά την οποία υπάρχει το ενδεχόμενο υλοποίησης μίας τέτοιας δράσης. Επίσης, θα πρέπει να γνωρίζει τη διαδικασία διάθεσής τους, όταν πρόκειται για φορείς του δημοσίου, καθώς και τη διαδικασία διάθεσής τους, μέσω ενός μνημονίου συνεργασίας, όταν πρόκειται για φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Στις περιπτώσεις που για την απομάκρυνση των πολιτών κρίνεται αναγκαία η χρήση πλωτών θαλασσιών μέσων, η παρουσία και η συμβολή των κατά τόπους Λιμενικών Αρχών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση (Ν.4150/2013 ΦΕΚ 102/τευχ.Α και Π.Δ. 13/20-2-2018/ΦΕΚ 26/τευχ.Α). Στο πλαίσιο αυτό, ο Δήμαρχος επικοινωνεί με την οικεία Λιμενική Αρχή για τη δυνατότητα διάθεσης πλωτών μέσων.

- **Τον αρχικό χώρο συγκέντρωσης των πολιτών** (σημεία συγκέντρωσης) για την εν συνεχεία οργανωμένη απομάκρυνσή τους, εφόσον χρειάζονται μεταφορά.
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ειδοποίηση των πολιτών** εντός των ορίων της περιοχής που θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση, καθώς και τον τρόπο εντοπισμού και ειδοποίησής τους (πόρτα-πόρτα, ανακοινώσεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης, τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, κλπ).
- **Τη δυνατότητα ελέγχου και διαχείρισης της κυκλοφορίας**, σε όλα τα εναλλακτικά δρομολόγια που έχουν προσδιοριστεί από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή, ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν, λαμβάνοντας υπόψιν και την εκτιμώμενη εξέλιξη του ατυχήματος από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος κατά την απομάκρυνση των πολιτών.

Η δυνατότητα αυτή αφορά δρομολόγια που θα χρησιμοποιηθούν τόσο από τα μέσα μαζικής μεταφοράς των πολιτών, όσο και από τα ίδια μέσα που ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν οι πολίτες που απομακρύνονται μετά τη λήψη και δημοσιοποίηση της σχετικής απόφασης.

Νοείται ότι σε όλες τις περιπτώσεις τα δρομολόγια που έχουν επιλεγεί, σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παρενοχλούν την κίνηση των πυροσβεστικών οχημάτων, καθώς και οχημάτων άλλων φορέων που σπεύδουν να ενισχύσουν το έργο της καταστολής και αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών (μηχανήματα έργου, υδροφόρες, ασθενοφόρα ΕΚΑΒ, κλπ).

- **Τη διασφάλιση επικοινωνιών** μεταξύ των αρμόδιων φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση της δράσης έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο συντονισμός τους, καθώς και η παροχή πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα εξέλιξη του ΤΑΜΕ.
- **Την υποδοχή και φροντίδα των πολιτών** που απομακρύνονται σε επιλεγμένους ασφαλείς χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της ιατρικής βοήθειας και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται να απομακρυνθούν από την περιοχή** (π.χ. για 6 ώρες) μέχρι να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος για τον οποίο απομακρύνονται. Η εκτίμηση αυτή αφορά κυρίως τους πολίτες που διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά στην περιοχή.
- **Τη φροντίδα για την επιστροφή των πολιτών** που απομακρύνθηκαν και διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά στην περιοχή.

Με δεδομένη τη δυσκολία λήψης και υλοποίησης τέτοιων αποφάσεων, οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δήμαρχοι, οι περιοχές των οποίων πλήττονται, όταν αυτό είναι εφικτό στα χρονικά περιθώρια που επιτρέπει η εξέλιξη του φαινομένου, μπορούν να συγκαλούν

άμεσα το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ) προς υποβοήθηση του έργου τους. Νοείται ότι για το σκοπό αυτό, στα ΣΤΟ των Δήμων, μετέχουν κατά κύριο λόγο εκπρόσωποι των φορέων που συμμετέχουν ενεργά στην υλοποίηση της δράσης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών.

Β. Σχέδιο δράσης

Οι δράσεις που προοδευτικά υλοποιούνται σε μια οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών περιγράφονται ως εξής:

1. Εκτίμηση της κατάστασης και σχετική εισήγηση από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος στο σημείο του περιστατικού, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου, προς τον αρμόδιο Δήμαρχο, προκειμένου να δρομολογήσει το μέτρο της οργανωμένης απομάκρυνσης του πληθυσμού.
2. Άμεσος καθορισμός από τον Δήμαρχο σημείου συγκέντρωσης φορέων που κύρια εμπλέκονται [ΕΛ.ΑΣ.-Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας), ΠΣ, ΕΚΑΒ, κλπ]. Επισημαίνεται ότι η ενέργεια αυτή, δεν αποκλείει την επιτόπου σύγκληση από τον Δήμαρχο, εφόσον η εξέλιξη του φαινομένου το επιτρέπει, του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (ΣΤΟ).
3. Λήψη απόφασης για την απομάκρυνση, ή μη απομάκρυνση, από τον αρμόδιο Δήμαρχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6, παρ. 5στ' του Ν.3013/2002 (όπως αυτό ισχύει, βάσει της παρ. 2 του άρθ. 18 του Ν. 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α'/2007) και του άρθ. 108 του Ν.4249/2014) και τις κατευθυντήριες οδηγίες που αναφέρονται παραπάνω **(παράγραφος Α του παρόντος)**.
4. Ενημέρωση κοινού, όταν έχει ληφθεί απόφαση για την απομάκρυνσή του. Η δημόσια ανακοίνωση της απόφασης προς ενημέρωση του κοινού πρέπει να συντάσσεται με ευθύνη του Δημάρχου που έλαβε την απόφαση. Η ανακοίνωση πρέπει να περιέχει τις εξής βασικές πληροφορίες:
  - Ποιος έλαβε την απόφαση και ποιος έχει την ευθύνη εκτέλεσής της.
  - Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο τα όρια της περιοχής μέσα από την οποία θα πρέπει να απομακρυνθούν, καθώς και τον κίνδυνο που διατρέχουν οι πολίτες εάν παραμείνουν σε αυτή.
  - Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο εάν συντρέχει λόγος γενικής απομάκρυνσης όλων των πολιτών, ή συγκεκριμένων ομάδων τις οποίες θα προσδιορίζει κατά προτεραιότητα (άτομα με αναπνευστικά προβλήματα, άτομα παιδικής ηλικίας, ηλικιωμένοι, κλπ).
  - Να προσδιορίζει πού και πότε θα συγκεντρωθούν (σημεία συγκέντρωσης) οι πολίτες, εφόσον χρειάζονται μεταφορά, καθώς και τα προσωπικά αντικείμενα που μπορούν να έχουν μαζί τους.
  - Να προσδιορίζει την προβλεπόμενη διάρκεια της απομάκρυνσης, καθώς και τον τόπο προορισμού.
  - Να κατονομάζει τα ασφαλή οδικά δρομολόγια καθώς και τυχόν μονοδρομήσεις που μπορούν να ακολουθήσουν σε περίπτωση απομάκρυνσης με δικά τους μέσα.
  - Να αναφέρει τη διαθέσιμη προνοιακή υποστήριξη στον τόπο προορισμού.
  - Να αναφέρει οδηγίες για προστασία της περιουσίας των πολιτών που

απομακρύνονται.

Σημειώνεται ότι έχει ιδιαίτερη σημασία στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που θα δεχτούν να αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, να επιτευχθεί η δημιουργία μίας και μοναδικής συνολικής εικόνας αντιμετώπισης της κατάστασης προς το κοινό.

Ωστόσο, πέραν των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης τοπικής ή πανελλαδικής εμβέλειας που θα αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, η κύρια δράση της ενημέρωσης του κοινού για τη λήψη απόφασης και την έναρξη της διαδικασίας απομάκρυνσής του, θα πρέπει να βασίζεται κατά κύριο λόγο σε μεθόδους και πρακτικές που εξασφαλίζουν σε τοπικό επίπεδο περισσότερο τον εντοπισμό και εν συνεχεία την ενημέρωση των πολιτών για τον κίνδυνο που διατρέχουν στην περίπτωση που παραμείνουν στην περιοχή (πόρτα-πόρτα, ενημέρωση με διερχόμενο όχημα που παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες, συνδυασμός και των δύο μεθόδων). Στην περίπτωση αυτή, τον κύριο λόγο για την υλοποίηση της δράσης έχουν οι κατά τόπους Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές, το έργο των οποίων μπορεί να υποστηριχτεί και από δημοτικούς υπάλληλους. Ένα άλλο πλεονέκτημα που παρέχει η ενημέρωση με τις μεθόδους αυτές, είναι και η δυνατότητα άμεσης καταγραφής των πολιτών που επιθυμούν να απομακρυνθούν αλλά δεν διαθέτουν δικά τους μέσα, ή χρειάζονται ειδική μετακίνηση (ασθενείς, άτομα με κινητικά προβλήματα, κλπ). Οι πληροφορίες αυτές θα οδηγήσουν σε ορθολογικότερη εκτίμηση των μέσων που απαιτούνται για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών.

5. Εκτέλεση/δρομολόγηση επιμέρους ενεργειών βάσει του σχεδίου δράσης που έχει επιλεγεί να ακολουθήσουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, πριν τη δημοσιοποίηση της απόφασης, υπό τον γενικό συντονισμό του οργάνου που αποφάσισε τη δράση ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την εκτέλεσή της.

Επισημαίνεται ότι δράσεις που αφορούν την τήρηση της τάξης, τη ρύθμιση της κυκλοφορίας κατά την απομάκρυνση, καθώς και την πρόληψη και καταστολή τυχόν εγκλημάτων κατά της παρουσίας των πολιτών που απομακρύνονται από την περιοχή, αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους Αστυνομικών/Λιμενικών Αρχών.

6. Τερματισμός επιμέρους δράσεων και αποκλιμάκωση εμπλεκόμενων φορέων, μετά από σχετική απόφαση του Δημάρχου.

7. Καταγραφή και αποτίμηση έργου, από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου.

Είναι προφανές ότι η επιλογή του σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι εμπλεκόμενοι φορείς, αποτελεί διαδικασία που υπαγορεύεται κυρίως από την αναμενόμενη εξέλιξη του ατυχήματος, τις ιδιαιτερότητες της περιοχής, καθώς και τους πόρους που είναι διαθέσιμοι για την υλοποίηση της δράσης.

Οι πολίτες και τα όργανα των φορέων που εμπλέκονται, πρέπει σαφώς να καταλάβουν ποιος αποφασίζει ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την εκτέλεση της ανωτέρω δράσης, Δήμαρχος ή Περιφερειάρχης (ή αρμόδιος εξουσιοδοτημένος Αντιπεριφερειάρχης) και κατ' επέκταση έχει τον γενικό συντονισμό των επιμέρους ενεργειών που απαιτούνται για την υλοποίησή της.

Γ. Ειδικότερες δράσεις

- Σε περιοχές όπου υπάρχει παρουσία αλλοδαπών πολιτών (τουριστικά θέρετρα κλπ), θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα από τον Δήμαρχο ξενόγλωσσης ανακοίνωσης για την ενημέρωσή τους σχετικά με τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση

- και τις ασφαλείς διαδρομές που μπορούν να ακολουθήσουν όσοι θέλουν να απομακρυνθούν με ίδια μέσα.
- Για τη μεταφορά αλλοδαπών πολιτών που δεν διαθέτουν ίδια μέσα μετακίνησης, κρίνεται απαραίτητο, εφόσον είναι εφικτό, να καθορισθεί ιδιαίτερο σημείο συγκέντρωσης τους, για την εν συνεχεία απομάκρυνσή τους, με στόχο την καλύτερη επικοινωνία τους με τις Αρχές και τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών υποστήριξής τους.
  - Η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών θα πρέπει να πραγματοποιείται κατά προτίμηση εντός των διοικητικών ορίων του οργάνου που έλαβε την απόφαση, δηλαδή εντός του Δήμου που πλήττεται ή σε όμορους Δήμους ή εντός της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, ανάλογα με το εάν η απόφαση έχει ληφθεί από τον Δήμαρχο ή τον Περιφερειάρχη (ή τον εξουσιοδοτημένο αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη), όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο.
  - Η απαίτηση αυτή, εφόσον είναι εφικτή, αποβλέπει στον καλύτερο συντονισμό κατά το στάδιο εκτέλεσης - υλοποίησης της δράσης, δεδομένου ότι δύναται να δρομολογείται από το ίδιο τοπικό όργανο που γνωρίζει καλά τις ιδιαιτερότητες της περιοχής. Το αυτό ισχύει και για τις περιπτώσεις που η απόφαση έχει ληφθεί από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, δεδομένου ότι οι αποφάσεις τους εκτελούνται από τα ανωτέρω όργανα, Δήμαρχο ή Περιφερειάρχη (ή τον εξουσιοδοτημένο αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη).

Δ. Μνημόνια ενεργειών για την υλοποίηση της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών λόγω TAME

Οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, καθώς και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, να προχωρήσουν στη σύνταξη μνημονίου ενεργειών σχετικά με τη δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών λόγω TAME (ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων με τα στοιχεία επικοινωνίας τους, κατάλογος των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει ο φορέας, μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων, κλπ.).

15.Κλιμάκωση περιστατικού

Ο συντονισμός της δρομολόγησης των δράσεων από τους εμπλεκόμενους φορείς για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών ένεκα του TAME γίνεται από το αρμόδιο Όργανο Πολιτικής Προστασίας [Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης, Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας ή το ΚΣΟΠΠ, Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης (εφόσον του ανατεθεί ρόλος από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας)], ανάλογα με την κλιμάκωση του περιστατικού.

Νοείται ότι το επίπεδο κλιμάκωσης και κινητοποίησης του εμπλεκόμενου προσωπικού και μέσων δύναται να τροποποιηθεί όταν αυτό απαιτηθεί βάσει της αξιολόγησης των νεότερων δεδομένων που αφορούν στις συνέπειες του καταστροφικού φαινομένου. Κριτήρια κλιμάκωσης θεωρούνται:

- η αδυναμία αντιμετώπισης της καταστροφής από το κατώτερο διοικητικό επίπεδο λόγω ανεπάρκειας διατιθέμενων πόρων
- η έκταση της καταστροφής

- το μέγεθος των απωλειών ή ζημιών (ένταση της καταστροφής)
Διευκρινίζεται ότι η κλιμάκωση της κινητοποίησης του κάθε φορέα δεν πρέπει να συγχέεται με τη γενικότερη κλιμάκωση της κινητοποίησης του συνόλου του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας (η οποία ορίζεται στο Ν.3013/2002, αρθ. 2) και είναι δυνατόν να λαμβάνει χώρα σε διαφορετικό χρόνο, όπως προκύπτει από τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του.

Σε περίπτωση που η κλιμάκωση του περιστατικού είναι τέτοια που κρίνεται απαραίτητη η κινητοποίηση κεντρικών φορέων, τότε:

- **Το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ**, κατόπιν σχετικού αιτήματος, του Οργάνου Πολιτικής Προστασίας που έχει τον συντονισμό της δρομολόγησης των δράσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών ένεκα του ΤΑΜΕ, δρομολογεί τα αιτήματα των φορέων προς ενίσχυση του έργου τους, εφόσον και όταν απαιτηθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1.1 (υποπαράγραφος ΙV. Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας) του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου.

Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ ενημερώνει σχετικά τους κάτωθι κεντρικούς φορείς, προκειμένου αυτοί να δρομολογήσουν δράσεις όπως αυτές προβλέπονται στο Μέρος 2 του παρόντος Σχεδίου, **εφόσον και όποτε απαιτηθεί:**

- τη Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, προκειμένου, εφόσον απαιτηθεί, να υποστηρίξει το έργο του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ,
- το Γραφείο του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας,
- τη Δ/νση Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος,
- τη Γενική Δ/νση Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, προκειμένου να ενημερώσει τις αρμόδιες υπαγόμενες σε αυτήν οργανικές μονάδες (Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, Δ/νση Κλιματικής Αλλαγής & Ποιότητας της Ατμόσφαιρας, Δ/νση Διαχείρισης Αποβλήτων και Περιβαλλοντικών Πιστοποιήσεων),
- τις λοιπές οργανικές μονάδες των Υπουργείων που συμμετέχουν στη Διυπουργική Επιτροπή SEVESO,
- το Σώμα Επιθεώρησης Βόρειας και Νότιας του ΥΠΕΝ, κατά περίπτωση και το Συντονιστικό Γραφείο Αποκατάστασης Περιβαλλοντικής Ζημίας (ΣΥ.Γ.Α.ΠΕ.Ζ.) (σε περίπτωση περιστατικού με ενδεχόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, δεδομένου ότι αποτελούν μία από τις αρμόδιες αρχές για τον συντονισμό της διεξαγωγής δειγματοληψιών, όπως αυτές ορίζονται στο Ν. 4014/2011 (άρθρο 20)³⁷,
- την αδειοδοτούσα αρχή της εγκατάστασης, εφόσον αυτή δεν είναι οργανική μονάδα

³⁷ Για τις περιοχές Αττικής και Θεσσαλονίκης, τα Σώματα Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του ΥΠΕΝ, αντίστοιχα, δύνανται να αιτηθούν στο Τμήμα Περιβαλλοντικής Προστασίας της κατά τόπο αρμόδιας Δ/νσης Ασφάλειας (ΠΔ 42/2011, ΦΕΚ Α'/10.05.2011 & ΠΔ 7/2017, ΦΕΚ 14Α'/09.02.2017), για τη συνδρομή τους, εφόσον είναι εφικτό, στη διενέργεια αυτοψίας κατ' εφαρμογή του Ν.4042/2012 (ΦΕΚ 24Α'/13.02.2012) για την «Ποινική Προστασία Περιβάλλοντος» – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής». Το Τμήμα Περιβαλλοντικής Προστασίας της κατά τόπο αρμόδιας Δ/νσης Ασφάλειας δύνανται, κατόπιν εντολής της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής, να ασκήσει και προανακριτικό έργο μετά τη λήξη του περιστατικού.

της οικείας Περιφέρειας (στην τελευταία περίπτωση κινητοποιείται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη/Αντιπεριφερειάρχη),

- τις ΥΠΑ/ΑΠΑ (κατά τόπο αρμοδιότητας)³⁸ προκειμένου να επιβάλουν πιθανούς περιορισμούς στην πτήσεις αεροσκαφών σε χαμηλό υψόμετρο,
- το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), σε περίπτωση τραυματισμού ή θανάτου του εργαζομένου εντός της εγκατάστασης ή χειριστών μηχανημάτων, κλπ. και
- τις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Εξωτερικών, εφόσον απαιτείται, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις όπως αυτές προβλέπονται στην παρ. 1.10 του Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου.

Επιπλέον:

- **Τα Κέντρα Επιχειρήσεων των Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ. και Λ.Σ./ΕΛ.ΑΚΤ.** ενημερώνουν άμεσα τις ανώτερες διοικητικές τους δομές.
- **Το Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας του ΕΚΑΒ (Κ.ΕΠ.Υ./ΕΚΑΒ)** ενημερώνει άμεσα την Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων (Ο.ΔΙ.Κ.) (εφόσον απαιτείται) και τον Πρόεδρο του ΕΚΑΒ.

Επισημαίνεται και πάλι ότι κανένας φορέας δεν εισέρχεται εντός των ζωνών Ι, ΙΙ ή ΙΙΙ εάν δεν έχει αρμοδιότητα, εάν δε διαθέτει τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό και εκπαίδευση και εάν δεν εγγυηθεί για την ασφάλειά του ο αρμόδιος επικεφαλής Αξιωματικός του Π.Σ. στο περιστατικό, ο οποίος έχει και τον συντονισμό του έργου της καταστολής.

16. Βραχεία εξυγίανση και περιβαλλοντική αποκατάσταση του χώρου του περιστατικού

Η βραχεία εξυγίανση-απορρύπανση του χώρου μετά από συμβάν ή μεγάλο ατύχημα (TAME) σε εγκατάσταση SEVESO με περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή επικείμενες περιβαλλοντικές απειλές, η οποία δύναται να περιλαμβάνει τη συλλογή, μεταφορά και διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων που προέκυψαν εξαιτίας του ατυχήματος, τον τυχόν καθαρισμό παρακείμενου οδοστρώματος, κλπ., υλοποιείται από τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης, μετά την καταστολή του περιστατικού, υπό την παρακολούθηση του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.

Νοείται ότι σε περίπτωση που ο φορέας εκμετάλλευσης δεν προβαίνει στις δέουσες ενέργειες, η Δ/ση ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης δρομολογεί σχετικές δράσεις, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.

Σε περίπτωση που επικίνδυνα απόβλητα έχουν διαρρεύσει σε γειτνιάζον οδικό δίκτυο, δρομολογούνται οι ενέργειες οι οποίες προβλέπονται στο υπ' αριθ. 1773/07-03-2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (ΑΔΑ: 7Ε9Η465ΦΘΕ-Ω06)).

Σε περίπτωση εφαρμογής της ΚΥΑ 13588/725/06 (ΦΕΚ 383Β'/28.03.2006), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 (παρ. 1δ) της ΚΥΑ οικ. 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326Β'/30.12.2016), σε περίπτωση ρύπανσης ενός χώρου με επικίνδυνα απόβλητα

³⁸ Σύμφωνα με τον Ν. 4427/2016, εκκρεμούν κανονιστικές πράξεις σχετικές με την οργάνωση, λειτουργία και στελέχωση της ΑΠΑ. Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων πράξεων οι αρμοδιότητες που αποδίδονται στην ΑΠΑ ασκούνται από την ΥΠΑ. **Ως εκ τούτου, στο παρόν κείμενο, ό,τι αρμοδιότητες αποδίδονται στην ΑΠΑ νοείται ότι ασκούνται από την ΥΠΑ έως την έκδοση εκκρεμών κανονιστικών πράξεων.**

συνεπεία ατυχήματος, συμπεριλαμβανομένων και των περιστατικών όπου απαιτείται επείγουσα διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, μετά την υλοποίηση των άμεσων μέτρων καταστολής του από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξυγίανση και αποκατάσταση του χώρου και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος λαμβάνονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του ανωτέρω άρθρου. Ειδικότερα, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αποτελούν τις αρμόδιες αρχές για την εποπτεία και έγκριση εκτέλεσης των απαιτούμενων μέτρων/ εργασιών, η δε υλοποίηση των απαιτούμενων μέτρων/ εργασιών αναλαμβάνεται από τον υπόχρεο φορέα/ κάτοχο των επικίνδυνων αποβλήτων ή από τη Δ/ση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης στις περιπτώσεις όπου δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ταυτότητα του παραγωγού ή κατόχου των επικίνδυνων αποβλήτων.

Επιπλέον, σύμφωνα με το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΣΥΓΑΠΕΖ/105239/679/14-11-2019 έγγραφο του ΣΥΓΑΠΕΖ, στην περίπτωση που δεν είναι μακροσκοπικά δυνατός ο διαχωρισμός ενός αποβλήτου σε επικίνδυνο ή μη και από τα φυσικά χαρακτηριστικά του (οσμή, χρώμα, πυκνότητα κλπ) εκτιμηθεί από τους αρμόδιους περιβαλλοντικούς φορείς ότι πρέπει να γίνει δειγματοληψία για την ταυτοποίηση του αποβλήτου και την κατάταξή του στον αντίστοιχο ΕΚΑ, το απόβλητο θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επικίνδυνο, η διαχείριση του οποίου, εφόσον δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός του κατόχου ή του υπευθύνου, αποτελεί αρμοδιότητα της Δ/σης Περιβάλλοντος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Σε περίπτωση εφαρμογής του ΠΔ 148/2009 περί περιβαλλοντικής ευθύνης, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει, η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του ανωτέρω Προεδρικού Διατάγματος (ΣΥ.Γ.Α.ΠΕ.Ζ. ή Περιφερειακή Επιτροπή Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΠΕΑΠΖ), κατά περίπτωση) προβαίνει στην εφαρμογή των απαιτούμενων δράσεων αποκατάστασης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 αυτού. Σε περίπτωση που αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του ΠΔ 148/2009 είναι η Περιφερειακή Επιτροπή Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΠΕΑΠΖ) της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η ανωτέρω Επιτροπή εισηγείται στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση της άμεσης ή επελθούσας ζημίας (ΠΔ 148/2009, άρθρο 6, παρ. 7 και Ν. 3852/2010). Στα άρθρα 9 έως 12 του ΠΔ 148/2009, προβλέπονται αναλυτικά οι δράσεις αποκατάστασης, ο καθορισμός των μέτρων αποκατάστασης και ο καταλογισμός των δαπανών αποκατάστασης για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον.

Οι φορείς εκμετάλλευσης έχουν καταρχάς υποχρέωση να ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια αρχή για την ύπαρξη περιβαλλοντικής ζημίας ή την άμεση απειλή πρόκλησης τέτοιας ζημίας (ΠΔ 148/2009, άρθρο 7, παρ. 3). Εφόσον στο χώρο του ατυχήματος παρίστανται οι τοπικές υπηρεσίες Περιβάλλοντος, μπορούν και αυτές να ενημερώσουν άμεσα την αρμόδια Αρχή σχετικά με τα ανωτέρω.

Η αδειοδοτούσα αρχή της εγκατάστασης συντονίζει τις καθ' ύλην στην κείμενη νομοθεσία αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές, καθώς και άλλες ενδεχομένως δημόσιες αρχές και φορείς, προκειμένου αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους να προβαίνουν στις ενδεδειγμένες ενέργειες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο φορέας εκμετάλλευσης λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα αποκατάστασης (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 16, παρ. 3αβ).

Το ΣΥΓΑΠΕΖ συντονίζει και κατευθύνει το έργο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης η οποία

έχει αρμοδιότητα για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης, μέσω των ΠΕΑΠΖ, ώστε να εφαρμόσει επιτυχώς τις διατάξεις του ΠΔ 148/2009, όταν η ζημία συμβαίνει στα διοικητικά τους όρια και δεν συντρέχουν άλλοι λόγοι (π.χ. να επηρεάζονται φυσικοί πόροι ή υπηρεσίες εθνικής σημασίας).

Βασικό ρόλο στην όλη διαδικασία έχει το αρμόδιο Σώμα Επιθεώρησης του ΥΠΕΝ κατά την αξιολόγηση των αιτημάτων, τη διενέργεια ελέγχων για την τήρηση των υποχρεώσεων από τους φορείς εκμετάλλευσης καθώς και για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων (άρθρα 13, 16 και 17 του ΠΔ148/2009). Ειδικότερα, η ανωτέρω αξιολογεί τα αιτήματα φυσικών ή νομικών προσώπων:

- που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεασθούν από περιβαλλοντική ζημιά ή
- έχουν έννομο συμφέρον από τη λήψη απόφασης σχετικά με περιβαλλοντική ζημιά.

Το αρμόδιο Σώμα Επιθεώρησης του ΥΠΕΝ διαβιβάζει το αίτημα για ανάληψη δράσης κατά περίπτωση είτε στο ΣΥΓΑΠΕΖ, για περιπτώσεις που επηρεάζουν πόρους ή υπηρεσίες εθνικής σημασίας ή επηρεάζουν δύο ή περισσότερες Περιφέρειες (ΠΔ 148/2009, άρθρο 6, παρ. 1) είτε στις Περιφερειακές Επιτροπές Αποκατάστασης Περιβαλλοντικής Ζημιάς (ΠΕΑΠΖ) των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, για περιπτώσεις που επηρεάζουν πόρους ή υπηρεσίες που βρίσκονται εντός των διοικητικών τους ορίων ενημερώνοντας παράλληλα το ΣΥΓΑΠΕΖ.

Η αρμόδια Αρχή (ΣΥΓΑΠΕΖ ή ΠΕΑΠΖ) μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή του αρμόδιου Σώματος Επιθεώρησης του ΥΠΕΝ ή των αρμόδιων Υπηρεσιών ελέγχου αντίστοιχα, προκειμένου να προβούν σε περιβαλλοντική επιθεώρηση και να τεκμηριώσουν, μέσω του ελέγχου, το είδος και την έκταση της περιβαλλοντικής ζημιάς και κυρίως να ταυτοποιήσουν τον υπεύθυνο φορέα εκμετάλλευσης (υπ' αριθ. οικ. 65/22-11-11 έγγραφο του ΣΥΓΑΠΕΖ (ΑΔΑ: 45700-ΔΡ6).

Οι δαπάνες των δράσεων αποκατάστασης βαρύνουν τον φορέα εκμετάλλευσης (ΚΥΑ οικ. 62952/5384/2016, άρθρο 3, παρ. 1δ και ΠΔ 148/2009, άρθρο 11, παρ. 1). Σε περίπτωση που ο φέρων την ευθύνη της ζημιάς είναι άγνωστος ή μέχρι να διαπιστωθεί η ταυτότητά του, η ευθύνη και το κόστος για εξυγίανση ή/και αποκατάσταση του χώρου καθώς και όλα τα αναγκαία μέτρα, βαρύνουν την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση στα όρια της οποίας βρίσκονται τα επικίνδυνα απόβλητα (ΚΥΑ οικ. 62952/5384/2016, άρθρο 3, παρ. 1δ, άρθρο 9 του ΠΔ 148/2009 και Ν. 3852/2010). Αντί της αρμόδιας αρχής, είναι δυνατόν στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο ΠΔ 148/2009, να αναλαμβάνει η αδειοδοτούσα ή άλλη δημόσια αρχή, μετά από συνεννόηση με την αρμόδια αρχή, το σύνολο ή μέρος των δαπανών για τις δράσεις πρόληψης και αποκατάστασης των περιβαλλοντικών ζημιών (ΠΔ 148/2009, άρθρο 11, παρ. 8).

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ΠΔ 148/2009, ο εντοπισμός του φέροντα την ευθύνη της περιβαλλοντικής ζημιάς ή της άμεσης απειλής τέτοιας ζημιάς και ο καταλογισμός της ευθύνης του, γίνεται από την αρμόδια αρχή ή από κάθε άλλη δημόσια αρχή που μπορεί να διενεργεί τους απαιτούμενους περιβαλλοντικούς ελέγχους, είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από καταγγελία που προέρχεται από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή μετά από σχετική ενημέρωση δημόσιας αρχής (ΠΔ 148/2009, άρθρο 6, παρ. 9). Στην περίπτωση αυτή και όταν μετά την εξέταση της καταγγελίας προκύψει περιβαλλοντική ζημιά αλλά δεν ταυτοποιηθεί ο υπεύθυνος φορέας εκμετάλλευσης, διαβιβάζεται σχετική απόφαση του Ειδικού Γραμματέα του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του ΥΠΕΝ στην, κατά περίπτωση,

αρμόδια Αρχή, προκειμένου να αναλάβει δράση, η οποία θα πρέπει να έχει μεριμνήσει έγκαιρα για την εξασφάλιση των σχετικών πόρων (ΠΔ 148/2009, άρθρο 9, υπ' αριθ. οικ. 65/22.11.2011 εγκύκλιος του ΣΥΓΑΠΕΖ). Όταν ο εντοπισμός δε γίνεται από την αρμόδια αρχή, αλλά από άλλη δημόσια αρχή, η τελευταία οφείλει να ενημερώνει άμεσα την αρμόδια αρχή (άρθρο 6, παρ. 9).

Η εξυγίανση-απορρύπανση του χώρου δύναται να ανατίθεται από την αρμόδια αρχή της ΚΥΑ 13588/725/2006, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ οικ. 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326Β'/30.12.2016) (παρ. 1δ, άρθρο 3) (Δ/νση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης) σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων³⁹, σύμφωνα με τις αδειοδοτήσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το Άρθρο 36, παράγραφο 4 του Νόμου 4042/2012 (ΦΕΚ 24 Α), η αναζήτηση των οποίων μπορεί να γίνει μέσω του ιστοχώρου του ΥΠΕΝ (wrm.ypeka.gr) ανά κωδικό ΕΚΑ αποβλήτου. Οι αδειοδοτημένες επιχειρήσεις για συλλογή-μεταφορά αποβλήτων έχουν την πλήρη ευθύνη για την οργάνωση των μέσων συλλογής και των οχημάτων μεταφοράς, την καταλληλότητά τους για την μεταφορά των αποβλήτων και την ασφαλή παράδοσή τους σε νόμιμα λειτουργούσες επιχειρήσεις προς περαιτέρω εργασίες ανάκτησης ή διάθεσης ή προς διασυνοριακή μεταφορά. Νοείται ότι οι αδειοδοτημένοι φορείς διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων αναλαμβάνουν την υλοποίηση των δράσεων εξυγίανσης-αποκατάστασης του χώρου του συμβάντος μόνον εφόσον έχουν ταυτοποιηθεί οι εμπλεκόμενες επικίνδυνες ουσίες.

Με την ολοκλήρωση των δράσεων βραχείας εξυγίανσης-απορρύπανσης του χώρου παύει να ισχύει και η οριοθέτηση των ζωνών προστασίας (I, II και III) σε αυτόν.

Όσον αφορά τις δράσεις εξυγίανσης-απορρύπανσης του χώρου του περιστατικού, επισημαίνονται τα εξής:

- **Οι δράσεις αυτές έπονται της πλήρους καταστολής και προηγούνται της λήξης του περιστατικού, όταν κριθούν από τους αρμόδιους επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς ως προαπαιτούμενες για την ασφάλεια της ζωής και της υγείας των πολιτών και την επαναφορά της κοινωνικής ζωής στην προτέρα κατάσταση (όταν δηλαδή κριθεί ότι θα πρέπει να παραμείνουν οι ζώνες αποκλεισμού - προστασίας του πληθυσμού, όπως αυτές έχουν οριοθετηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27, Παράρτημα ΙΧ, περίπτωση 3 της ΚΥΑ 172058/2016).**

³⁹ Οι αδειοδοτημένες εταιρίες στη συλλογή και μεταφορά/επεξεργασία επικινδύνων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και των επικινδύνων αποβλήτων μπορούν να αναζητηθούν στον ιστοχώρο του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας (wrm.ypeka.gr). Με τη λειτουργία του ανωτέρω Μητρώου είναι πλέον δυνατή η αναζήτηση αδειοδοτημένων εγκαταστάσεων αποθήκευσης, παραλαβής αποβλήτων καθώς και αδειοδοτημένων συλλεκτών-μεταφορέων ανά κωδικό ΕΚΑ. Η αναζήτηση γίνεται στον ιστοχώρο wrm.ypeka.gr με το εργαλείο «ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΜΕΣΩ ΕΚΑ».

Στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=439&language=el-GR> είναι αναρτημένο το παλαιό μητρώο φορέων διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων (Μάιος 2016), με στοιχεία για:

- Αδειοδοτημένες εταιρείες στη συλλογή και μεταφορά / επεξεργασία επικινδύνων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και των επικινδύνων αποβλήτων υγειονομικών μονάδων (ΕΑΥΜ)
- Αδειοδοτημένες εταιρείες στην αποθήκευση επικινδύνων αποβλήτων.

- Για τη λήξη του περιστατικού δεν είναι προαπαιτούμενη η ολοκλήρωση όλων των διαδικασιών αποκατάστασης του χώρου που προβλέπονται είτε μέσω της ΚΥΑ 13588/725/2006, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει είτε μέσω του ΠΔ 148/2009 (εκπόνηση μελέτης απορρύπανσης και έγκρισή της από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, εφαρμογή προγράμματος στο πλαίσιο του ΠΔ 148/2009 κλπ.), οι οποίες, ειδικά για την περίπτωση εκτεταμένης ρύπανσης αποτελούν δράσεις μακροπρόθεσμης και όχι βραχείας αποκατάστασης.
- Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποκατάστασης του οδοστρώματος, οι οποίες λαμβάνουν χώρα μετά την πλήρη καταστολή του περιστατικού, το ΠΣ, ως έχον τον συντονισμό της καταστολής του περιστατικού, εγγυάται την ασφάλεια του χώρου, των εργασιών και των χειριστών των μηχανημάτων.

17.Λήξη Περιστατικού

Μόλις ολοκληρωθούν η καταστολή του περιστατικού και οι δράσεις για την επαναφορά της καθημερινής ζωής στην προτέρα κατάσταση - π.χ. περιβαλλοντική εξυγίανση του χώρου, αφαίρεση προσωρινής σήμανσης, επαναφορά κυκλοφορίας, κλπ., θεωρείται ότι το περιστατικό έχει λήξει και πραγματοποιείται πλήρης αποκλιμάκωση των διατιθέμενων μέσων και δυναμικού για την καταστολή του περιστατικού.

Η εντολή για τη λήξη του περιστατικού δίδεται από το κατά περίπτωση, ανάλογα με την κλιμάκωση των επιχειρήσεων, όργανο πολιτικής προστασίας, το οποίο έχει αναλάβει τον συντονισμό της διάθεσης πόρων για την ενίσχυση του έργου της καταστολής του ΤΑΜΕ καθώς και των ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω αυτού και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την καταστροφή, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η λήξη του περιστατικού προϋποθέτει ότι δε θα ισχύει πλέον η οριοθέτηση των ζωνών προστασίας (I, II και III) στην περιοχή του περιστατικού και συνεπώς, ο αποκλεισμός της, κάτι που συμβαίνει όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- έχει επέλθει πλήρης καταστολή του περιστατικού,
- δεν υπάρχει κίνδυνος για την υγεία και την ασφάλεια των πολιτών λόγω π.χ. εκπεμπόμενων τοξικών ρύπων, κλπ. και
- έχουν ολοκληρωθεί όλες οι δράσεις βραχείας εξυγίανσης-αποκατάστασης του χώρου του περιστατικού (βλ. παρ. 16 του παρόντος Μέρους).

Με την καταστολή του περιστατικού και την πλήρη εξυγίανση-αποκατάσταση του χώρου αίρεται η επικινδυνότητα όσον αφορά τις συνέπειες στη ζωή, την υγεία και την περιουσία των πολιτών, τα υλικά και πολιτιστικά αγαθά και τις πλουτοπαραγωγικές πηγές και υποδομές της χώρας μίας πυρκαγιάς, έκρηξης ή/και διασποράς τοξικών ουσιών, χωρίς αυτό να συνεπάγεται ότι έχουν ολοκληρωθεί και οι δράσεις διενέργειας δειγματοληψιών και μετρήσεων, ενημέρωσης του πληθυσμού, αποκατάστασης βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας, να είναι εφικτό σε όλον τον πληθυσμό να επανέλθει στο χώρο κατοικίας του, κλπ).

Επιπλέον, για να επέλθει λήξη του περιστατικού δεν είναι προαπαιτούμενο η εγκατάσταση στην οποία προκλήθηκε το περιστατικό να έχει επανέλθει στους κανονικούς ρυθμούς λειτουργίας της, παρά μόνον εφόσον αυτή αποτελεί υποδομή με

καθοριστική συμβολή στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση της περιοχής ή της ευρύτερης περιοχής ή της χώρας.

Η αποκλιμάκωση των εμπλεκόμενων φορέων που έχουν αναλάβει δράσεις για την υποστήριξη του έργου της καταστολής, για την οποία αρμόδιο είναι το Πυροσβεστικό Σώμα, γίνεται μετά από σχετική απόφαση του Επικεφαλής Αξιωματικού του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί ως συντονιστής του έργου της καταστολής στην περιοχή του περιστατικού, ενώ οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και των λοιπών εξωτερικών φορέων που τυχόν συνέδραμαν αποχωρούν από το σημείο του συμβάντος.

Επιπλέον, κάθε εμπλεκόμενος φορέας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω του περιστατικού είναι υπεύθυνος για την αποκλιμάκωση του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτει ή έχει ενεργοποιήσει.

Μετά τη λήξη του περιστατικού και εφόσον σχηματιστεί δικογραφία, διενεργείται προανάκριση, η οποία ανατίθεται, για μεν τις περιπτώσεις πυρκαγιών ή εκρήξεων συνεπεία πυρκαγιών (π.χ. εκρήξεις τύπου BLEVE, εκρήξεις αερίου νέφους (VCE) κλπ) στην αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία (άρθρα 264 έως 267 του Ποινικού Κώδικα, άρθρο 243 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30, παρ. 1 του Ν. 4055/2012 και Ν. 4249/2014, άρθρο 64, παρ. 1δ), για δε τις υπόλοιπες περιπτώσεις, σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο μετά γραπτή εισαγγελική παραγγελία (Κώδικας Ποινικής Δικονομίας, άρθρο 243, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30, παρ. 1 του Ν. 4055/2012). Νοείται βέβαια ότι ακόμα και σε περίπτωση πυρκαγιάς, ο εισαγγελέας, εφόσον το κρίνει, μπορεί αντί της αρμόδιας Πυροσβεστικής Αρχής να ορίσει ως αρμόδιο προανάκρισης οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο.

Επιπλέον, σε περίπτωση ΤΑΜΕ, η αδειοδοτούσα αρχή συντονίζει τις προβλεπόμενες στην κείμενη νομοθεσία καθ' ύλην αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές, καθώς και άλλες ενδεχομένως δημόσιες αρχές και φορείς, προκειμένου αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους:

- να συγκεντρώσουν, μέσω επιθεωρήσεων, ερευνών ή με άλλο τρόπο, τις απαραίτητες πληροφορίες για την πλήρη ανάλυση των τεχνικών, οργανωτικών και διαχειριστικών πτυχών του ατυχήματος,
- να προβούν στις ενδεδειγμένες ενέργειες, ώστε να διασφαλιστεί ότι ο φορέας εκμετάλλευσης έλαβε τα απαιτούμενα μέτρα αποκατάστασης και
- να διατυπώσουν συστάσεις για μελλοντικά προληπτικά μέτρα,

ενώ, διαβιβάζει τα προαναφερόμενα στοιχεία, συντάσσοντας συνοπτική έκθεση, στην Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, στην Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, στη Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ και στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 16, παρ. 3).

18.Ενημέρωση Κοινού

Η ενημέρωση του κοινού διακρίνεται στη **γενική ενημέρωση** σχετικά με τα μέτρα αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από τεχνολογικά ατυχήματα και τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν και στην **ειδική ενημέρωση**, με την έκδοση και κοινοποίηση οδηγιών προς τους πολίτες **κατά τη διάρκεια του μεγάλου ατυχήματος**.

18.1 Γενική Ενημέρωση του κοινού

Όσον αφορά τη γενική ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα μέτρα αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από τεχνολογικά ατυχήματα και τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν, αυτή γίνεται σε κεντρικό επίπεδο από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος (Ν. 3013/2002, Π.Δ. 210/1992). Στους ιστοχώρους της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (www.civilprotection.gr) και του Πυροσβεστικού Σώματος (www.fireservice.gr) παρέχονται οδηγίες αυτοπροστασίας σε περίπτωση τεχνολογικού ατυχήματος.

Περαιτέρω ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα μέτρα αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από τεχνολογικά ατυχήματα και τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν, με βάση τις οδηγίες και το έντυπο υλικό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αποτελεί υποχρέωση των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Αυτοτελών Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, καθώς και των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω και με στόχο την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων και τη βελτίωση της συνεργασίας και της συνέργειας όλων των φορέων που εμπλέκονται στην ενημέρωση και τη συμμετοχή του κοινού στο πλαίσιο της ΚΥΑ 172058/2016, έχουν εκδοθεί από τη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ τα υπ' αριθ. 4026/30-05-2019: «Ενημέρωση του κοινού σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 172058/2016 (Οδηγία SEVESO III)» και 4277/07-06-2019: «Επισημάνσεις αναφορικά με τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του Μέρους 1 του Παραρτήματος V της ΚΥΑ 172058/2016 (Οδηγία SEVESO III)» έγγραφα, τα οποία βρίσκονται αναρτημένα στον ιστοχώρο της ΓΓΠΠ (www.civilprotection.gr). Με τις ανωτέρω δύο ερμηνευτικές εγκυκλίους προσδιορίζονται σαφώς όλες οι δράσεις ενημέρωσης του κοινού όπως αυτές προβλέπονται στο πλαίσιο της ΚΥΑ 172058/2016, καθώς και ο τρόπος υλοποίησής τους. **Επομένως, αποτελεί υποχρέωση όλων των φορέων που εμπλέκονται στις δράσεις ενημέρωσης του κοινού να εφαρμόσουν τα όσα προβλέπονται στις ανωτέρω εγκυκλίους, δεδομένου ότι μόνο με αυτόν τον τρόπο εκπληρώνουν και τη σχετική θεσμική τους υποχρέωση. Στο πλαίσιο αυτό υπενθυμίζεται ότι οι δράσεις ενημέρωσης του κοινού έπονται της θεώρησης των Φακέλων Κοινοποίησης και της καταχώρησης των Μελετών Ασφαλείας των εγκαταστάσεων. Επισημαίνεται επίσης, ότι το αναφερόμενο ως «εξειδικευμένο πληροφοριακό υλικό» το οποίο, το οποίο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. 4277/07-06-2019 έγγραφο θα πρέπει να συντάσσεται από τους φορείς εκμετάλλευσης για κάθε εγκατάσταση SEVESO, θα πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία αποτυπώνονται στα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (MSDS) της εγκατάστασης και συγκεκριμένα:**

- περιγραφή της φύσης των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης έκτασης εντός της συγκεκριμένης εγκατάστασης και των πιθανών τους επιπτώσεων στη δημόσια υγεία και
- στοιχεία αναφορικά με τις πρώτες βοήθειες που θα πρέπει να παρέχονται σε περίπτωση ατυχήματος στη συγκεκριμένη εγκατάσταση.

Σε καμία περίπτωση το εξειδικευμένο υλικό δε θα αναφέρεται σε δράσεις προστασίας πολιτών (παραμονή σε ασφαλείς κλειστούς χώρους/οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών), οι οποίες υλοποιούνται με μέριμνα των αρμόδιων δημόσιων Αρχών.

Στη διανομή του έντυπου ενημερωτικού υλικού μπορεί να συμμετέχουν και εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής

Προστασίας. Το ενημερωτικό υλικό το οποίο διατίθεται μέσω του ιστοχώρου της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (www.civilprotection.gr) δύναται να αναρτηθεί στους οικείους ιστοχώρους με σκοπό την ευρύτερη διάδοσή του. Στους ιστοχώρους www.ready.gov και www.fema.gov παρέχονται οδηγίες αυτοπροστασίας σε περιπτώσεις τεχνολογικών ατυχημάτων.

18.2 Ειδική Ενημέρωση του κοινού

Η **ειδική ενημέρωση**, μέσω της έκδοσης και κοινοποίησης οδηγιών προς τους πολίτες **κατά τη διάρκεια του ατυχήματος** γίνεται ως εξής:

Κατά τη διάρκεια ενός ατυχήματος, η ενημέρωση των πολιτών απαιτείται σε περιπτώσεις που η εξέλιξη του περιστατικού φαίνεται να επιφέρει συνέπειες στην υγεία και την ακεραιότητα των πολιτών, στην περιουσία του και/ή στο περιβάλλον. Οι πληροφορίες που δίνονται στη δημοσιότητα από τις αρχές, απευθύνονται αποκλειστικά στον πληθυσμό που βρίσκεται σε ενδεχόμενο κίνδυνο και γίνονται κυρίως μέσω των ΜΜΕ. Η ενημέρωση ενδείκνυται να περιλαμβάνει γενικές πληροφορίες για τη φύση του ατυχήματος με έμφαση στις πιθανές συνέπειες για τον εκτιθέμενο πληθυσμό και το περιβάλλον, τα ονόματα των επικινδύνων χημικών ουσιών που εμπλέκονται στο συμβάν και τις επικίνδυνες ιδιότητές τους, καθώς και οδηγίες αναφορικά με τους τρόπους αυτοπροστασίας και τις ενδεικνυόμενες ενέργειες κατά τη διάρκεια του ατυχήματος.

Η ενημέρωση του κοινού και η παροχή οδηγιών σε κεντρικό επίπεδο, με στόχο την αντιμετώπιση των καταστροφών και την ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους, αποτελούν αρμοδιότητα του Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Κ.Σ.Ο.Π.Π.) (αρθ. 5, Ν. 3013/2002), εφόσον τούτο συγκληθεί και γίνεται από τους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς, ιδιωτικούς και κρατικούς, οι οποίοι οφείλουν να μεταδώσουν δωρεάν τις οδηγίες προς τους πολίτες που εκδίδονται από το ΚΣΟΠΠ ή τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Ν. 3013/2002, άρθρο 18).

Η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας των Περιφερειών στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση - βραχεία αποκατάσταση), αποτελούν ευθύνη του Περιφερειάρχη σε επίπεδο Περιφέρειας ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι οικείοι Περιφερειάρχες, που έχουν την αρμοδιότητα συντονισμού του έργου πολιτικής προστασίας. Σε περιφερειακό επίπεδο, κατά τη διάρκεια εξέλιξης των δράσεων αντιμετώπισης των εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών του ΤΑΜΕ, η ενημέρωση του κοινού γίνεται κυρίως μέσω δελτίων τύπου της Περιφέρειας (με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας) και πιθανά και μέσω δηλώσεων του Αντιπεριφερειάρχη/Περιφερειάρχη προς τα ΜΜΕ, σε συνεργασία με λοιπούς συναρμόδιους φορείς. Στην τελευταία περίπτωση θα πρέπει να λαμβάνεται ειδική μέριμνα από τις αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές αρχές, ούτως ώστε η παρουσία των ΜΜΕ να μην δυσχεραίνει το έργο των εμπλεκόμενων φορέων.

Η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας των Δήμων στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση - βραχεία αποκατάσταση), αποτελούν ευθύνη του Δημάρχου που έχει την αρμοδιότητα συντονισμού του έργου πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Δήμου.

Η ενημέρωση του κοινού για λήψη μέτρων προστασίας της υγείας του στις περιπτώσεις

που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας λόγω του TAME (έκθεση σε τοξικό νέφος, κλπ), αποτελούν ευθύνη της Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας (αρμόδιες Δ/σεις των Γενικών Δ/σεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας των οικείων Περιφερειών).

Η ενημέρωση του κοινού αναφορικά με τις συνέπειες του TAME στο κοινό (αριθμός θανάτων, τραυματιών, κλπ) αποτελεί αρμοδιότητα του ΕΚΑΒ από κοινού με τη Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4) του Υπουργείου Υγείας.

Η αναγνώριση τραυματιών πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών πολιτών, λόγω TAME, αποτελεί αρμοδιότητα της προανακριτικής αρχής (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ.), με συνδρομή του ΕΚΑΒ. Η ενημέρωση για την κατάσταση της υγείας των τραυματιών, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών, καθώς ο αριθμός και οι ιατρικές μονάδες στις οποίες νοσηλεύονται, αποτελούν ευθύνη του ΕΚΑΒ.

Η αναγνώριση θανάτων πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών πολιτών, λόγω TAME, αποτελεί αρμοδιότητα της προανακριτικής αρχής (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ.), με τη συνδρομή των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών.

Σε περιπτώσεις που από την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου μεταξύ των τραυματιών ή των θανάτων υπάρχουν αλλοδαποί πολίτες, οι Πρεσβείες των αλλοδαπών πολιτών ενημερώνονται από το ΥΠ.ΕΞ.

Εφόσον κριθεί αναγκαίο και σκόπιμο, τη διαχείριση των ΜΜΕ και την ενημέρωση του κοινού αναλαμβάνει σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης η Διεύθυνση Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

19.Χαρτογράφηση της πληγείσας περιοχής μετά από την εκδήλωση μεγάλου ατυχήματος

Σε περιπτώσεις μεγάλου ατυχήματος (TAME) σε εγκατάσταση SEVESO, η όσο το δυνατόν άμεση χαρτογράφηση της πληγείσας περιοχής, αποτυπώνει κατ' αρχήν την έκταση της καταστροφής (π.χ. εξάπλωση τοξικού νέφους κλπ) και εν συνεχεία αποτελεί χρήσιμη πληροφορία για τον προσδιορισμό του μεγέθους της κινητοποίησης που απαιτείται από τους φορείς που εμπλέκονται σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση τους.

Επίσης αποτελεί χρήσιμη πληροφορία για τους φορείς που εμπλέκονται στο έργο της καταγραφής των ζημιών, της αποκατάστασης, καθώς και στον προγραμματισμό έργων και δράσεων που συνδέονται με νέους πιθανούς επαγόμενους κινδύνους (βλ. Μέρος 4 του παρόντος Σχεδίου).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, διαθέτει την υπηρεσία Copernicus Emergency Management Service /Mapping, η οποία παρέχει δυνατότητες άμεσης διάθεσης χαρτογραφικών προϊόντων που προκύπτουν από ανάλυση δορυφορικών εικόνων, για περιοχές που έχουν πληγεί από μεγάλες καταστροφές.

Ως Εθνικό Σημείο Επαφής (National Focal Point) για την ενεργοποίηση της ανωτέρω υπηρεσίας από τη χώρα μας, έχει οριστεί η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (σχετική 8149/16-12-2014 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας - ΑΔΑ: ΩΘ0ΨΙ-ΛΧΦ).

Η ενεργοποίηση πραγματοποιείται κατόπιν σχετικής εντολής του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας προς τη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, σε περιπτώσεις μεγάλων καταστροφών προς υποβοήθηση του έργου των εμπλεκόμενων φορέων.

20. Συντονιστικές Οδηγίες για την ταυτόχρονη ή επακόλουθη εφαρμογή άλλων σχεδίων

- Το Επιχειρησιακό Σχέδιο «Περσέας» του Υπουργείου Υγείας που αφορά στη λειτουργία των Νοσοκομείων σε έκτακτες καταστάσεις.
- Το Σχέδιο Δομής, Κινητοποίησης & Δράσης του Ειδικού Τμήματος Ιατρικής Καταστροφών (ΕΤΙΚ) σε Μαζικές Απώλειες Υγείας.
- Το Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (ΣΔΑΑ) που αφορά στην οργάνωση και τον συντονισμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων σε περίπτωση που προκληθούν μαζικές απώλειες ζωής και ενεργοποιείται με ευθύνη της ΓΓΠΠ.
- Το Ειδικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης ΧΒΡΠ και Ε Απειλών, αρμοδιότητας ΕΛ.ΑΣ., «Θησέας».
- Το Σύστημα Διαχείρισης Περιστατικών και Κρίσεων (ΣΥ.ΔΙ.ΠΕ.Κ.), αρμοδιότητας ΕΛ.ΑΣ., «Πολυδεύκης».
- Για την αντιμετώπιση της ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών ενεργοποιείται το ΠΔ 11/2002: «Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες», (ΦΕΚ6Α'/21-01-2002).
- Τις Διαδικασίες Ενεργοποίησης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη για διεθνή συνδρομή με ευθύνη της ΓΓΠΠ (βλ. παρ. 11.3 του Μέρους ΙΙΙ του παρόντος).
- Υπ' αριθ. Φ.200/3/254937/Σ.1485/22.04.2016 έγγραφο του ΓΕΕΘΑ: «Σχέδιο «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ/2016/ΓΕΕΘΑ»», Προσθήκη «5» Παράρτημα «Α».
- Το Γενικό ΣΑΤΑΜΕ συμπληρώνεται επίσης από Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών της ΓΓΠΠ εξαιτίας των καταστροφών που εκδηλώνονται ως επαγόμενα φαινόμενα των ατυχημάτων σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις που καλύπτονται από το παρόν σχέδιο (π.χ. δασικές πυρκαγιές κλπ.).

ΜΕΡΟΣ IV
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΜΕΡΟΣ IV. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Στο παρόν Μέρος προσδιορίζονται δράσεις που ακολουθούν της λήξης του ΤΑΜΕ.

1. Μεσοπρόθεσμη και Μακροπρόθεσμη Αποκατάσταση

Μετά τη λήξη του μεγάλου ατυχήματος πραγματοποιείται η ολοκλήρωση της αποκατάστασης. Η αποκατάσταση περιλαμβάνει κυρίως:

1.1 Περιβαλλοντικές μετρήσεις, αναλύσεις και λήψη μέτρων

Μετά τη λήξη του περιστατικού και ανάλογα με τις ενδείξεις των μετρήσεων που πιθανόν έγιναν κατά τη διάρκεια αυτού, ενδέχεται να απαιτείται η συνέχεια της διεξαγωγής των δειγματοληψιών και των περιβαλλοντικών μετρήσεων σε αέρα, νερά (πόσιμα, υπόγεια και επιφανειακά), έδαφος, γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα και αλιεύματα, καθώς και οι υγειονομικοί έλεγχοι και οι αναλύσεις, προκειμένου:

- να διαπιστωθούν οι επιπτώσεις του ατυχήματος και η πιθανή διασπορά τους και
- να αποφασιστεί η πιθανή λήψη συγκεκριμένων μακροπρόθεσμων μέτρων προστασίας του πληθυσμού και αποκατάστασης του περιβάλλοντος.

Οι παραπάνω δειγματοληψίες και μετρήσεις διενεργούνται από τους φορείς όπως αναφέρθηκαν στην παρ. 11 του Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων διαβιβάζονται στους φορείς οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τη λήψη μέτρων με σκοπό τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος, ήτοι, κατά περίπτωση:

- στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- στο Υπουργείο Υγείας,
- στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων,
- στις αρμόδιες Δ/νσεις των Γενικών Δ/σεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας των οικείων Περιφερειών,
- στις Δ/νσεις Περιβάλλοντος των οικείων Περιφερειών,
- στις αρμόδιες Δ/νσεις Γενικών Δ/σεων Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειών,
- στις Δ/νσεις Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων,
- στις Δ/νσεις Υδάτων των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων,

Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

- σε λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς.

Ανάλογα με τα αποτελέσματα των μετρήσεων, οι ανωτέρω κατά περίπτωση αρμόδιοι φορείς, σε συνεργασία με τυχόν συναρμόδιους φορείς σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, λαμβάνουν τα απαιτούμενα μακροπρόθεσμα μέτρα με σκοπό τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προβαίνουν σε σχετική ενημέρωση του κοινού (παρ. 5 Μέρους 3 του παρόντος Σχεδίου), η οποία θα πρέπει να συνεχίζεται για όσο διάστημα θεωρείται απαραίτητη από τους ανωτέρω φορείς.

Επιπλέον, η αδειοδοτούσα αρχή και η Αυτοτελής Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, συνεργάζονται με τη Δ/νση Π.Ε.ΧΩ. της οικείας Περιφέρειας ή/και τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.Π.Ε.) της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, την αρμόδια αρχή για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης, την αρμόδια Δ/νση της Γενικής Δ/νσης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της οικείας Περιφέρειας, την αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, καθώς και την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι ελήφθησαν τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα απαιτούμενα μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων του ατυχήματος και την αποφυγή επανάληψής του (ΚΥΑ 172058/2016, παρ. 1α, εδάφιο αβ, άρθρο 16).

1.2 Αποκατάσταση βλαβών του παρακείμενου οδοστρώματος και των στοιχείων ασφαλείας της οδού

Σε περίπτωση που λόγω του ατυχήματος έχει υποστεί βλάβες το παρακείμενο οδόστρωμα και/ή τα στοιχεία ασφαλείας της οδού (στηθαία, νησίδες ασφαλείας, σήμανση κ.ο.κ.), η αρμόδια προς συντήρηση της οδού υπηρεσία υποχρεούται να πραγματοποιήσει με όργανά της αυτοψία της βλάβης μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες αφότου λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση αυτής και να συντάξει συνοπτική έκθεση περί της έκτασης και του είδους της και της ύπαρξης ή μη ανάγκης άμεσης αντιμετώπισης. Εφόσον κατά την αυτοψία διαπιστωθεί επικινδυνότητα της βλάβης για την οδική ασφάλεια, λαμβάνονται άμεσα από τους διενεργούντες την αυτοψία τα απαραίτητα μέτρα για την προσωρινή της αποκατάσταση, εφόσον αυτή είναι δυνατή, άλλως για την οριοθέτηση και την κατάλληλη σήμανσή της, προς αποφυγή ατυχημάτων. Η αποκατάσταση βλαβών που κρίνονται επικίνδυνες για τη οδική ασφάλεια ολοκληρώνεται υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από τη διενέργεια της αυτοψίας (Ν. 3481/2006, άρθρο 7, παρ. 6). Νοείται ότι οι δαπάνες για την αποκατάσταση των ανωτέρω βλαβών καταλογίζονται στον υπαίτιο του ατυχήματος (φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του Αστικού και του Ποινικού Κώδικα, όπως αυτοί ισχύουν.

Επισημαίνεται ότι, δεδομένου ότι οι εργασίες αποκατάστασης του οδοστρώματος λαμβάνουν χώρα μετά τη λήξη του ΤΑΜΕ, είναι δεδομένη, με ευθύνη του Π.Σ. και η ασφάλεια του χώρου, των εργασιών και των χειριστών των μηχανημάτων.

1.3 Αποκατάσταση βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας/ Άμεση επαναλειτουργία δικτύων ηλεκτροδότησης, υδροδότησης κλπ., που έχουν υποστεί βλάβες ή έχουν διακόψει τη λειτουργία τους λόγω του καταστροφικού φαινομένου

Μετά από μεγάλο ατύχημα σε εγκατάσταση SEVESO και όταν διαπιστωθεί βλάβη σε δίκτυα κοινής ωφέλειας ή όταν η λειτουργία αυτών έχει διακοπεί λόγω του καταστροφικού

φαινομένου, οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, φορείς ύδρευσης, κλπ), κατά κανόνα επικοινωνούν άμεσα με τις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές και Αστυνομικές Αρχές, προκειμένου να ενημερωθούν σχετικά με την επικρατούσα κατάσταση.

Οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης των δικτύων κοινής ωφέλειας αποκαθιστούν τις όποιες βλάβες προκλήθηκαν συνεπεία του ατυχήματος με χρέωση του φέροντα την ευθύνη του ατυχήματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του Αστικού και του Ποινικού Κώδικα, όπως αυτοί ισχύουν.

Επισημαίνεται ότι, δεδομένου ότι οι εργασίες αποκατάστασης των ανωτέρω βλαβών λαμβάνουν χώρα μετά τη λήξη του ΤΑΜΕ, είναι δεδομένη, με ευθύνη του Π.Σ. και η ασφάλεια του χώρου, των εργασιών και των χειριστών των μηχανημάτων.

2. Εκτίμηση και καταγραφή ζημιών/Επιβολή κυρώσεων

2.1 Αστική και εργοδοτική ευθύνη φορέα εκμετάλλευσης

Σε περίπτωση που το ατύχημα έχει προκαλέσει ζημιές σε γειτονικές κατοικίες ή επιχειρήσεις, και εφόσον τα ανωτέρω δεν έχουν ιδιωτική ασφαλιστική κάλυψη, οι ιδιοκτήτες απαιτούν να αποζημιωθούν από τον υπαίτιο (φορέα εκμετάλλευσης) σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του Αστικού Κώδικα, όπως αυτός ισχύει. Συγκεκριμένα, η αποζημίωση αφορά την εκ του νόμου Αστική Ευθύνη του φορέα εκμετάλλευσης για ζημιές (Σωματικές Βλάβες / Θάνατο ή και Υλικές Ζημιές) τρίτων, που οφείλονται στο ατύχημα.

Ο φορέας εκμετάλλευσης οφείλει να έχει εν ισχύ ασφαλιστική κάλυψη της αστικής του ευθύνης έναντι τρίτων και της εργοδοτικής του ευθύνης έναντι των εργαζομένων στις εγκαταστάσεις του⁴⁰.

Σε περίπτωση που η εγκατάσταση έχει κηρύξει πτώχευση, για την παροχή σχετικών αποζημιώσεων σε όσους υπέστησαν βλάβες ένεκα του ατυχήματος, ακολουθούνται οι διαδικασίες του Πτωχευτικού Κώδικα, όπως αυτός ισχύει [Ν. 3588/07 (ΦΕΚ 153 Α/10-7-2007), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4446/16 (ΦΕΚ 240 Α/22-12-2016)]. Σημειώνεται ότι σύμφωνα πλέον με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 (παρ. 8) του Ν. 4442/2016 (ΦΕΚ 230Α'/7-12-2016): «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις», σε περίπτωση διακοπής εργασιών, το φυσικό πρόσωπο ή ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου που ασκεί την οικονομική δραστηριότητα, υποχρεούται σε υποβολή γνωστοποίησης στην αρμόδια κατά περίπτωση Αρχή.

Σε περίπτωση ρύπανσης της θάλασσας ή/και των ακτών ένεκα ατυχήματος σε εγκατάσταση SEVESO που βρίσκεται στην παραθαλάσσια ζώνη, το καθεστώς ανάκτησης δαπανών και αποζημιώσεων ρύπανσης προβλέπεται στο ΠΔ 11/2002.

2.2 Κυρώσεις σε φορέα εκμετάλλευσης για πρόκληση περιβαλλοντικής ζημίας

Σε περίπτωση ατυχήματος και εφόσον διαπιστωθεί, στη βάση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, ότι ο φορέας εκμετάλλευσης παραβίασε τις διατάξεις της ΚΥΑ 172058/2016 με πράξη ή παράλειψη, επιβάλλονται οι αστικές, ποινικές και διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 28, 29 και 30 του Ν.1650/1986, όπως ισχύουν. Οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται στον ισχύοντα

⁴⁰ Σε περίπτωση σωματικών βλαβών / θανάτου που θα προκληθούν από ατύχημα κατά την εκτέλεση της εργασίας ή με αφορμή αυτήν.

Μεταλλευτικό Κώδικα, καθώς και σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Επιπλέον, εάν η δραστηριότητα φυσικού ή νομικού προσώπου προκάλεσε ζημία ή άμεση απειλή ζημίας στο περιβάλλον κατά παράβαση των διατάξεων της ΚΥΑ 172058/2016, τότε αυτό φέρει περιβαλλοντική ευθύνη, η οποία διέπεται από τις διατάξεις του Π.Δ. 148/2009 (Α'190) (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 24, παρ. 2-4).

3. Ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων της Ε.Ε . σχετικά με το ατύχημα

Η ενημέρωση της Γενικής Δ/σης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής γίνεται από τη Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην ΚΥΑ 172058/2016 (άρθρο 17 & Παράρτημα IV). Το ΥΠΕΝ κοινοποιεί στη ΓΓΠΠ τα στοιχεία που παρέσχε στην ΕΕ, για τη συμπλήρωση από αυτήν του «Φακέλου Καταστροφής» και την ενημέρωση της Διυπουργικής Επιτροπής SEVESO.

4. Αποτίμηση

Μετά από μεγάλο ατύχημα:

A) Ο φορέας εκμετάλλευσης, δρομολογεί τα όσα προβλέπονται στις παρ. β και γ του άρθρου 15 της ΚΥΑ 172058/2016.

B) Η αδειοδοτούσα αρχή:

- Συντονίζει τις προβλεπόμενες στην κείμενη νομοθεσία καθ' ύλην αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές καθώς και άλλες ενδεχομένως δημόσιες αρχές και φορείς προκειμένου αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 16, παρ. 3α):

- να συγκεντρώνουν, μέσω επιθεωρήσεων, ερευνών ή με άλλο τρόπο, τις απαραίτητες πληροφορίες για την πλήρη ανάλυση των τεχνικών, οργανωτικών και διαχειριστικών πτυχών του ατυχήματος,
- να προβαίνουν στις ενδεδειγμένες ενέργειες, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο φορέας εκμετάλλευσης λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα αποκατάστασης
- να διατυπώνουν συστάσεις για μελλοντικά προληπτικά μέτρα.

- Διαβιβάζει τα προαναφερόμενα στοιχεία, συντάσσοντας συνοπτική έκθεση, στην Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, στην Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, στη Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ και στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του ΥΠΟΙΑΤ (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 16, παρ. 3β).

5. Φάκελος Καταστροφής

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθρ. 6, παρ. 3 σ' του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102/Α'/2002) όπως ισχύει, έχει την ευθύνη της τήρησης ειδικού φακέλου για τις γενικές, περιφερειακές ή τοπικές μεγάλης έντασης καταστροφές, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Α' του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

Στον ανωτέρω ειδικό φάκελο, περιέχονται τα στοιχεία του συνόλου των ενεργειών, στο πλαίσιο και του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση των καταστροφών κατά την εκδήλωση των φαινομένων, καθώς και για την αποκατάσταση των ζημιών. Επίσης, εμπεριέχονται εκθέσεις απολογισμού δράσης των επί μέρους αρμόδιων Φορέων και

προτάσεις για βελτίωση των δράσεων σε περίπτωση αντιμετώπισης παρόμοιων φαινομένων.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, όλοι οι εμπλεκόμενοι Φορείς στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω ΤΑΜΕ, τη βραχεία διαχείριση των συνεπειών και την αποκατάσταση των ζημιών οφείλουν να καταγράφουν τα ανωτέρω στοιχεία με χρονολογική σειρά, έτσι ώστε να είναι δυνατή η κατά περίπτωση ανάλυση του Συστήματος Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας, με στόχο τη βελτίωση του σχεδιασμού για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των καταστροφικών φαινομένων και το μετριασμό των επιπτώσεων στους πολίτες και στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

Με βάση τα ανωτέρω καλούνται οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων-Περιφερειών να συγκεντρώνουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία που συνδέονται με τον φάκελο καταστροφής στις περιπτώσεις περιφερειακών καταστροφών ή τοπικών καταστροφών μεγάλης έντασης εξαιτίας ΤΑΜΕ και να τα υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας το ταχύτερο δυνατό. Στις περιπτώσεις γενικών καταστροφών, η συλλογή όλων των απαραίτητων στοιχείων που συνδέονται με τον φάκελο καταστροφής θα γίνεται με σχετικό αίτημα της Γενικής Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας προς τους εμπλεκόμενους φορείς.

Ο φάκελος είναι υπό συνεχή βελτίωση και συμπλήρωση, δεδομένου ότι μπορεί να προκύπτουν και να υποβάλλονται συμπληρωματικά στοιχεία (π.χ. λήξη της αποκατάστασης).

ΜΕΡΟΣ V

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΑΤΑΜΕ – ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ V: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΑΤΑΜΕ – ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 172058/2016 (άρθρο 11):

- Για κάθε εγκατάσταση/μονάδα ανώτερης βαθμίδας, η Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, μέσα σε δύο (2) έτη από την παραλαβή της **ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΗΣ Μελέτης Ασφαλείας**, έχει την ευθύνη, για την κατάρτιση εξωτερικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης (Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ), αναφορικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται έξω από το χώρο της συγκεκριμένης εγκατάστασης. Η καταχώρηση της Μελέτης Ασφαλείας μίας εγκατάστασης κοινοποιείται σε όλους τους φορείς του άρθρου 9 (παρ. Β.1) από την αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή.
- Η Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, καταρτίζει το Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις και κατευθύνσεις του εκάστοτε υφιστάμενου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ, ώστε το περιεχόμενο και η δομή του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ να εναρμονίζεται πλήρως με το Γενικό ΣΑΤΑΜΕ. Το Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ περιλαμβάνει τις πληροφορίες που παρατίθενται στην παράγραφο 2 του Παραρτήματος IV της ΚΥΑ (παρ. Β.2, εδάφια 1 & 2). Για την κατάρτιση του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ η ανωτέρω Αρχή:
  - α) λαμβάνει υπόψιν:
    - την καταχωρημένη Μελέτη Ασφαλείας συνεκτιμώντας και το ενδεχόμενο των πολλαπλασιαστικών φαινομένων (φαινόμενο domino) σύμφωνα με το άρθρο 8, καθώς και
    - το οριστικό εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης,
  - β) συνεργάζεται με τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας και αν κρίνεται σκόπιμο και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με άλλα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία, οργανισμούς και φορείς, συμπεριλαμβανομένων των οικείων Δήμων, καθώς και με εκπρόσωπο της οικείας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και της εγκατάστασης,
  - γ) προ της έγκρισής του, δημοσιοποιεί το εκάστοτε προσχέδιο Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ μέσω του Περιφερειακού Συμβουλίου, έγκαιρα και με κάθε πρόσφορο μέσο, έντυπο και ηλεκτρονικό, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της υποπαραγράφου 2.2 της παρ. Β.2 του άρθρου 11 της ΚΥΑ 172058/2016 και με την επιφύλαξη των όσων προβλέπονται στο άρθρο 21 περί εμπιστευτικότητας, ώστε το ενδιαφερόμενο κοινό να έχει τη δυνατότητα να διατυπώνει τη γνώμη του, πριν την έγκριση του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ. Επιπλέον, το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο διατυπώνει και το ίδιο τυχόν σχόλια και τα διαβιβάζει στην Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας (παρ. 2.2.2β, άρθρο 11). Η διατύπωση των ανωτέρω σχολίων γίνεται στο πλαίσιο συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου (υπ' αριθ.

11501/28-4-2016 έγγραφο της Δ/σης Οργάνωσης & Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών).

- Η Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας μπορεί, παραθέτοντας τους σχετικούς λόγους και με βάση τις πληροφορίες της Μελέτης Ασφαλείας μίας εγκατάστασης ανώτερης βαθμίδας, να αποφασίζει μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Δ/σης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, ότι για την εγκατάσταση δεν υπάρχει υποχρέωση κατάρτισης Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ (ΚΥΑ 172058/2017, άρθρο 11, παρ. Β.2, εδάφιο 5).

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, αναφορικά με την κατάρτιση των Ειδικών (εξωτερικών ΣΑΤΑΜΕ) των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας, παραθέτονται οι κάτωθι οδηγίες σχεδίασης:

1. Τα Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας απαρτίζονται από τα εξής Μέρη, τα οποία και θα πρέπει να συμπληρωθούν :

Μέρος Α. Δεδομένα εγκατάστασης

Μέρος Β. Προσδιορισμός τοπικής αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και τοπικής αρμόδιας Αστυνομικής ή/και Λιμενικής Αρχής

Μέρος Γ. Εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες και όργανα της Περιφέρειας

Μέρος Δ. Χώροι ασφαλούς προσωρινής διαμονής σε περίπτωση προληπτικής – οργανωμένης απομάκρυνσης πληθυσμού

Πιο αναλυτικά, στα ανωτέρω Μέρη των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ καταγράφονται οι εξής πληροφορίες:

Μέρος Α. Δεδομένα εγκατάστασης

A.1. Περιγραφή εγκατάστασης – Λοιπές πληροφορίες

Συμπληρώνονται από την Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, σε συνεργασία με την αδειοδοτούσα αρχή και τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης:

- το όνομα της εγκατάστασης,
- η δραστηριότητα της εγκατάστασης,
- η θέση στην οποία βρίσκεται και το όνομα του Δήμου στον οποίο υπάγεται,
- το ωράριο λειτουργίας της,
- ο αριθμός των εργαζομένων που απασχολεί,
- το εάν η εγκατάσταση είναι/δεν είναι μέρος μίας ομάδας εγκαταστάσεων με πιθανές συνέπειες πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη Μελέτη Ασφαλείας της),
- η ημερομηνία υποβολής προς την οικεία αδειοδοτούσα αρχή, της Μελέτης Ασφαλείας βάσει της οποίας καταρτίστηκε το Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ, καθώς και ημερομηνία καταχώρησης αυτής.

A.2. Στοιχεία υπευθύνων εγκατάστασης

Συμπληρώνονται από την Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, σε συνεργασία με την αδειοδοτούσα αρχή και τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης:

- το τηλέφωνο, ο αριθμός τηλεομοιοτυπίας (fax) και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της έδρας της επιχείρησης, καθώς και
- τα τηλέφωνα (σε 24ωρη βάση) βάση του ορισμένου υπευθύνου και του τεχνικού ασφαλείας της εγκατάστασης.

A.3. Κάτοψη γηπέδου εγκατάστασης

Παρατίθεται εντύπως κάτοψη του γηπέδου της εγκατάστασης με γεωγραφική αναφορά σε σύστημα αναφοράς ΕΓΣΑ 87 ή/και WGSC84. Στην κάτοψη θα αποτυπώνονται:

- Οι δεξαμενές, αποθήκες και ο κύριος παραγωγικός εξοπλισμός της εγκατάστασης. Καθένα από τα προαναφερθέντα στοιχεία θα πρέπει να έχει προκαθορισμένη ονοματολογία με βάση κωδικό αναφοράς, όπως ακριβώς αυτή περιλαμβάνεται στον Φάκελο Κοινοποίησης που συνυποβάλλεται με τη Μελέτη Ασφαλείας της εγκατάστασης.
- Όλες οι δίοδοι διαφυγής του προσωπικού της εγκατάστασης. Δεδομένου ότι ανάλογα με το σενάριο ατυχήματος που μπορεί να εκδηλωθεί οι συνέπειες θα διαφέρουν, η επιλογή των διόδων διαφυγής του προσωπικού γίνεται **κατά τη διάρκεια του περιστατικού**, ανάλογα με τις επικρατούσες συνθήκες.

Τα ανωτέρω στοιχεία διαβιβάζονται από τον φορέα εκμετάλλευσης στην Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας (σε μορφή χάρτη κατάλληλης κλίμακας), προκειμένου η τελευταία να τα ενσωματώσει στο παρόν Μέρος (Α.3) του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ της εγκατάστασης.

Στο Παράρτημα 3 του παρόντος Σχεδίου (σελ. 212) παρατίθεται υπόδειγμα Πίνακα με τις μονάδες της εγκατάστασης (όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 3 (παρ. 8) της ΚΥΑ 172058/2016) **σύμφωνα με τον κωδικό αναφοράς τους στην κάτοψη του γηπέδου της εγκατάστασης**. Ο Πίνακας αυτός θα πρέπει να συμπληρωθεί από τον φορέα εκμετάλλευσης και να διαβιβαστεί στην Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας προκειμένου η τελευταία να τον προσαρτήσει στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ της εγκατάστασης. **Τα στοιχεία του ανωτέρω Πίνακα επικαιροποιούνται κάθε έξι (6) μήνες**, με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, με ταυτόχρονη κοινοποίηση στη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Σε περίπτωση που δεν έχουν επέλθει μεταβολές, η Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας ενημερώνει εγγράφως τη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ ότι δεν έχουν επέλθει σχετικές μεταβολές.

A.4. Πληροφορίες σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες εντός της εγκατάστασης

Συμπληρώνονται από την Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, σε συνεργασία με την αδειοδοτούσα αρχή, την Περιφερειακή Χημική Υπηρεσία και τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης τα κάτωθι στοιχεία:

- Κατάλογος με γενικές πληροφορίες για τις επικίνδυνες ουσίες εντός της εγκατάστασης, με σαφή αναφορά στα χαρακτηριστικά τους, στις δηλώσεις επικινδυνότητας (για

φυσικούς παράγοντες, την υγεία και το περιβάλλον), την τάξη/κατηγορία κινδύνου και τις άμεσες επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία σε περίπτωση έκθεσης σε αυτές [παραθέτονται οι επιπτώσεις που μπορεί να προκληθούν στην ανθρώπινη υγεία (εγκαύματα Α', Β', Γ' βαθμού, θλαστικά τραύματα, έκθεση σε υγραέριο ή τοξικά αέρια, βλάβες σε ανθρώπινα όργανα λόγω του ωστικού κύματος, συνδυασμός των ανωτέρω κλπ.), καθώς και απαιτούμενες πρώτες βοήθειες που πρέπει να παρέχονται σε περίπτωση επαφής με τα μάτια και το δέρμα ή σε περίπτωση εισπνοής].

- Κατάλογος άλλων επικινδύνων ουσιών εντός της εγκατάστασης, με σαφή αναφορά στην κοινή τους ονομασία, στη χημική τους ονομασία κατά IUPAC, στον αριθμό CAS, στη μέγιστη αποθηκευμένη τους ποσότητα στην εγκατάσταση (σε τόννους) και στη φυσική τους κατάσταση. Πρόκειται για ουσίες οι οποίες δεν ταξινομούνται ως «επικίνδυνες» σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP ή είναι κάτω από το όριο του Μέρους 1 ή του Μέρους 2 του Παραρτήματος Ι (άρθρο 27) της ΚΥΑ 172058/2016, αλλά παρόλα αυτά αυτές μπορεί να επιφέρουν πρόσθετα προβλήματα στον φορέα εκμετάλλευσης και στους φορείς που σπεύδουν να ανταποκριθούν σε ένα ατύχημα. Στον ανωτέρω κατάλογο αποδίδονται οι ίδιες ακριβώς πληροφορίες με την ως άνω περίπτωση.

Για την κατάρτιση των ανωτέρω καταλόγων λαμβάνονται υπόψιν τα στοιχεία της Μελέτης Ασφαλείας της εγκατάστασης (Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (MSDS), κλπ).

Σε περίπτωση που ο αριθμός, οι ποσότητες ή/και το είδος των επικινδύνων ουσιών που αποθηκεύονται εντός μίας εγκατάστασης μεταβάλλονται πολύ συχνά (π.χ. εταιρίες διακίνησης-αποθήκευσης logistics), τότε, για τη συμπλήρωση των ανωτέρω Πινάκων αρκεί η ταξινόμηση των επικινδύνων ουσιών ανά κατηγορίες, όπως αυτές προβλέπονται στο Μέρος 1 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 172058/2016 και η καταγραφή σχετικών ενδεικτικών ποσοτήτων επικινδύνων ουσιών.

Τα ανωτέρω στοιχεία επικαιροποιούνται κάθε έξι (6) μήνες, με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, με ταυτόχρονη κοινοποίηση στη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν μεταβολές στο είδος ή στην ποσότητα των επικινδύνων ουσιών, η Αυτοτελής Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας ενημερώνει εγγράφως τη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ ότι δεν έχουν επέλθει σχετικές μεταβολές.

A.5. Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (MSDS) επικινδύνων ουσιών εγκατάστασης

Παρατίθενται τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (MSDS) των επικινδύνων ουσιών της εγκατάστασης, όπως αυτά περιλαμβάνονται στη Μελέτη Ασφαλείας αυτής.

A.6. Δυναμικό και μέσα επέμβασης και προστασίας του προσωπικού της εγκατάστασης

Περιγράφονται το δυναμικό και τα μέσα που διαθέτει η εγκατάσταση για την καταστολή ενός περιστατικού εντός αυτής (πυροσβεστικό δίκτυο, προσωπικό πυρασφάλειας, σύστημα πυρανίχνευσης, ανιχνευτές εύφλεκτων και τοξικών αερίων, πυροσβεστικά οχήματα και εξοπλισμός πυρόσβεσης εγκατάστασης, υδροδοτικό δίκτυο και από πού παρέχεται, πυροσβεστικές αντλίες και είδη αυτών, κλπ.) και την προστασία του προσωπικού της που επιχειρεί (μέσα/εξοπλισμός ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό και ειδικότητες αυτού, ασθενοφόρα, κλπ.).

Τα ανωτέρω συμπληρώνονται από την Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, σε συνεργασία με την αδειοδοτούσα αρχή, τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης και την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία.

A.7. Σενάρια ατυχημάτων εγκατάστασης

Για κάθε σενάριο ατυχήματος που προβλέπεται στη Μελέτη Ασφαλείας της εγκατάστασης (πιθανότερα σενάρια και δυσμενέστερο σενάριο, δηλαδή σενάριο με τη μεγαλύτερη ακτίνα Ζώνης III Προστασίας Πληθυσμού), συμπληρώνονται, με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας τα εξής στοιχεία:

- επιπτώσεις του ατυχήματος (φωτιά, θερμική ακτινοβολία λόγω πυρκαγιάς ή ψυχρές συνθήκες (σε περίπτωση διαρροής κρυογενικών ουσιών ή υγροποιημένων αερίων), υπερπίεση λόγω ωστικού κύματος (blast wave) από εκρήξεις και/ή πτώση/εκτόξευση θραυσμάτων από διαλυμένο λόγω εκρήξεων εξοπλισμό και/ή διασπορά τοξικών ή εύφλεκτων ουσιών,
- τιμή (σε m) ζώνης πολλαπλασιαστικών φαινομένων (domino) (εφόσον υπάρχει),
- τιμές (σε m) των τριών (3) ζωνών προστασίας (I, II και III), όπως αυτές αναφέρονται στο Μέρος 3 του Παραρτήματος ΙΧ της ΚΥΑ 172058/2016 (ΦΕΚ 354Β'/17-2-2016),
- οι πιθανές διασυννοριακές επιπτώσεις από συγκεκριμένο σενάριο ατυχήματος εντός της εγκατάστασης,
- πιθανές επιπτώσεις στην ασφάλεια των ομάδων καταστολής και την υγεία των πολιτών, καθώς και περιβαλλοντικές επιπτώσεις και
- προβλεπόμενη στρατηγική απόκρισης του φορέα εκμετάλλευσης για την αντιμετώπιση του περιστατικού.

Για τη συμπλήρωση των ανωτέρω στοιχείων, λαμβάνονται υπόψιν και τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (MSDS) της εγκατάστασης.

A.8. Χαρτογραφική αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος τα οποία βρίσκονται εντός των ζωνών I, II και III και της ζώνης πολλαπλασιαστικών φαινομένων (domino) για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος εντός της εγκατάστασης

Για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος, με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, αποτυπώνονται σε χάρτη κλίμακας 1:5.000 τα σημεία ενδιαφέροντος τα οποία βρίσκονται εντός των ζωνών I, II και III (οι οποίες αποτυπώνονται με τη μορφή ομόκεντρων κύκλων), καθώς και της ζώνης πολλαπλασιαστικών φαινομένων (domino), εφόσον αυτή υπάρχει.

Προαπαιτούμενο για το ανωτέρω αποτελεί πάντα η σύγκριση των σημείων ενδιαφέροντος τα οποία περιλαμβάνονται εντός της ζώνης III για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος, με τα σημεία ενδιαφέροντος τα οποία περιλαμβάνονται στη ζώνη III για κάθε σενάριο ατυχήματος εντός της εγκατάστασης ξεχωριστά. **Σε περίπτωση που για κάποιο σενάριο ατυχήματος εντός της εγκατάστασης τα σημεία ενδιαφέροντος τα οποία περιλαμβάνονται στην αντίστοιχη ζώνη III είναι διαφορετικά από αυτά που περιλαμβάνονται στη ζώνη III για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος (όπως π.χ. στην περίπτωση ενός διυλιστηρίου με δεξαμενές οι οποίες βρίσκονται τοποθετημένες σε αποστάσεις μεταξύ τους που δεν είναι πάντα ιδιαίτερα μικρές, κλπ.), η χαρτογραφική**

αποτύπωση των σημείων ενδιαφέροντος γίνεται όχι μόνο για το δυσμενέστερο σενάριο, αλλά και για κάθε σενάριο με διαφορετικά σημεία ενδιαφέροντος ξεχωριστά.

Επισημαίνεται ότι με τον όρο σημεία ενδιαφέροντος νοούνται:

- όλα τα σημεία με υψηλή συγκέντρωση πληθυσμού (δημόσιες υπηρεσίες, κτίρια, μονές, εκκλησίες, στρατιωτικές μονάδες, αθλητικοί χώροι, πλατείες κλπ),
- κρίσιμες υποδομές (σταθμοί τρένων και λεωφορείων, λιμάνια, αεροδρόμια, οδικές και σιδηροδρομικές αρτηρίες, εγκαταστάσεις παραγωγής και δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, αγωγοί μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου, συλλέκτες νερού, κλπ),
- οι χώροι συνάθροισης ευπαθών τμημάτων πληθυσμού (σχολεία, παιδικοί σταθμοί, δημόσια και ιδιωτικά Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας (ΚΚΠΠ), νοσοκομεία, μονάδες υγείας, μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, ΚΑΠΗ, κατασκηνώσεις κλπ),
- οι οικισμοί (με αναγραμμένο τον πληθυσμό ανά οικοδομικό τετράγωνο),
- λοιπές εγκαταστάσεις με εμπεριέχουσες επικίνδυνες ουσίες (υπαγόμενες ή μη στις διατάξεις της Οδηγίας SEVESO III)
- περιβαλλοντικά προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, πλημμυριζόμενες εκτάσεις βάσει των Χαρτών Επικινδυνότητας και Κινδύνου Πλημμύρας κλπ. και
- μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ειδικότερα και όσον αφορά τους οικισμούς, θα πρέπει να αποτυπωθούν οι συντεταγμένες του εγγύτερου στην εγκατάσταση άκρου του εκάστοτε οικισμού, όπως αυτό αποδίδεται στο σχετικό θεσμικό πλαίσιο οριοθέτησης του τελευταίου.

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω χάρτες αποτελούν Μέρη των Μελετών Ασφαλείας των εγκαταστάσεων.

Επιπλέον, αναφορικά με τη συμπλήρωση των στοιχείων σχετικά με τις πλημμυριζόμενες εκτάσεις, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν και τα σχετικά στοιχεία (χάρτες επικινδυνότητας, χάρτες κινδύνου πλημμύρας, μέτρα ετοιμότητας κλπ.) από τα εγκεκριμένα, από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων στα οποία χρωθετούνται οι αντίστοιχες εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας.

Α.9. Δεδομένα γειτονικών επιχειρήσεων με επικίνδυνες ουσίες (υπαγόμενων και μη στις διατάξεις της Οδηγίας SEVESO III) οι οποίες βρίσκονται εντός της ζώνης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (domino) για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος στην εγκατάσταση

Με βάση την ως ανωτέρω χαρτογραφική αποτύπωση των σημείων ενδιαφέροντος, προσδιορίζονται από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας οι γειτονικές επιχειρήσεις με επικίνδυνες ουσίες (υπαγόμενες ή μη στις διατάξεις της Οδηγίας SEVESO III) οι οποίες βρίσκονται εντός της ζώνης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (domino) για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος στην εγκατάσταση. Στη συνέχεια και σε συνεργασία με την αδειοδοτούσα αρχή και τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης, η Αυτοτελής Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας συμπληρώνει:

- τα τηλέφωνα, οι αριθμοί τηλεομοιοτυπίας (fax) και οι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) των εδρών των επιχειρήσεων που πλήττονται από τις επιπτώσεις ατυχήματος εντός της εν λόγω εγκατάστασης,
- τα τηλέφωνα (σε 24ωρη βάση) των ορισμένων υπευθύνων και των τεχνικών ασφαλείας των εγκαταστάσεων που πλήττονται από τις επιπτώσεις ατυχήματος εντός της εν λόγω εγκατάστασης, καθώς και
- τα σενάρια πρωτογενών ατυχημάτων εντός της εν λόγω εγκατάστασης, με τα πιθανά σενάρια δευτερογενών ατυχημάτων (πολλαπλασιαστικά φαινόμενα) τα οποία επηρεάζουν τις ανωτέρω εγκαταστάσεις.

Όπως και στην περίπτωση Α.8, εάν για κάποιο σενάριο ατυχήματος εντός της εγκατάστασης οι γειτονικές εγκαταστάσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στη ζώνη domino είναι διαφορετικές από αυτές που περιλαμβάνονται στη ζώνη domino για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος (όπως π.χ. στην περίπτωση ενός διυλιστηρίου με δεξαμενές οι οποίες βρίσκονται τοποθετημένες σε αποστάσεις μεταξύ τους που δεν είναι πάντα ιδιαίτερα μικρές, κλπ.), τα ανωτέρω δεδομένα αποδίδονται όχι μόνο για το δυσμενέστερο σενάριο, αλλά και για κάθε σενάριο με διαφορετικά σημεία ενδιαφέροντος ξεχωριστά.

Α.10. Δεδομένα γειτονικών επιχειρήσεων υπαγόμενων στις διατάξεις της Οδηγίας SEVESO III (ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας) εντός της ζώνης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (domino) των οποίων βρίσκεται ή εκτιμάται ότι βρίσκεται η εγκατάσταση

Αναφορικά με τις ανωτέρω επιχειρήσεις **και εάν πρόκειται για εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας**, προσδιορίζονται από την Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές και τους αρμόδιους φορείς εκμετάλλευσης, οι γειτονικές εγκαταστάσεις SEVESO εντός της ζώνης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (domino) των οποίων (για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματός τους) βρίσκεται η εγκατάσταση και συμπληρώνονται:

- τα τηλέφωνα, οι αριθμοί τηλεομοιοτυπίας (fax) και οι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) των εδρών των επιχειρήσεων που δύναται να επηρεάσουν την εν λόγω εγκατάσταση ένεκα ατυχήματος εντός αυτών,
- τα τηλέφωνα (σε 24ωρη βάση) των ορισμένων υπευθύνων και των τεχνικών ασφαλείας των επιχειρήσεων που δύναται να επηρεάσουν την εν λόγω εγκατάσταση ένεκα ατυχήματος εντός αυτών, καθώς και
- τα σενάρια πρωτογενών ατυχημάτων εντός των επιχειρήσεων, με τα πιθανά σενάρια δευτερογενών ατυχημάτων (πολλαπλασιαστικά φαινόμενα) τα οποία επηρεάζουν την εν λόγω εγκατάσταση.

Όπως και στην περίπτωση Α.9, εάν για κάποιο σενάριο ατυχήματος εντός της εγκατάστασης οι γειτονικές εγκαταστάσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στη ζώνη domino είναι διαφορετικές από αυτές που περιλαμβάνονται στη ζώνη domino για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος (όπως π.χ. στην περίπτωση ενός διυλιστηρίου με δεξαμενές οι οποίες βρίσκονται τοποθετημένες σε αποστάσεις μεταξύ τους που δεν είναι πάντα ιδιαίτερα μικρές, κλπ.), τα ανωτέρω δεδομένα αποδίδονται όχι μόνο για το δυσμενέστερο σενάριο, αλλά και για κάθε σενάριο με διαφορετικά σημεία ενδιαφέροντος ξεχωριστά.

Σε περίπτωση **γειτονικής εγκατάστασης κατώτερης βαθμίδας** εντός της ζώνης πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων της οποίας εκτιμάται, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέχονται από τον Φάκελο Κοινοποίησής της, ότι βρίσκεται η εγκατάσταση, συμπληρώνονται μόνο τα στοιχεία υπ' αριθ. i και ii της παρούσας υποπαραγράφου.

A.11. Συστήματα καταγραφής ρύπων που διαθέτει η εγκατάσταση.

Περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίον η εγκατάσταση παρακολουθεί τη ρύπανση που τυχόν προκαλεί (σταθμοί μέτρησης αέριας ρύπανσης, μέτρηση του επιπέδου ρύπων στα υγρά απόβλητά της, περιγραφή διαδικασίας με την οποία γίνεται η απομάκρυνση και διαχείριση μολυσμένων υγρών απόβλητων (συμπεριλαμβανομένων και υγρών πυρόσβεσης). Τα ανωτέρω στοιχεία συμπληρώνονται με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, σε συνεργασία με την αδειοδοτούσα αρχή, την αρχή η οποία είναι αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης και τον φορέα εκμετάλλευσης.

Μέρος Β. Προσδιορισμός τοπικής αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και τοπικής αρμόδιας Αστυνομικής ή/και Λιμενικής Αρχής

Προσδιορίζονται, με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, η τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία και η τοπική αρμόδια Αστυνομική ή/και Λιμενική Αρχή.

Μέρος Γ. Εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες και όργανα της Περιφέρειας

Συμπληρώνονται, με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/νσης Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, τα εξής στοιχεία:

Γ.1. Δράσεις για την υποστήριξη του έργου του Π.Σ. με σκοπό τον έλεγχο και την καταστολή ατυχήματος στην εγκατάσταση:

- Προσδιορίζονται οι οργανικές μονάδες της Περιφέρειας που δρομολογούν τις ως άνω δράσεις, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Οργανισμό και στους Κανονισμούς εξουσιοδοτήσεων της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα, προσδιορίζονται οι οργανικές μονάδες της Περιφέρειας που συνεισφέρουν στο έργο καταστολής του Π.Σ., με την παροχή μέσων (μηχανημάτων έργου, βυτιοφόρων, αντλιών, υδροφόρων φορητών, απορροφητικών υλικών, κλπ.), κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής του Π.Σ. στο σημείο του περιστατικού. Επιπλέον, προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο οι ανωτέρω οργανικές μονάδες εξασφαλίζουν τη διάθεση των μέσων (μητρώο εργοληπτών, κλπ.).
- Επιπλέον, για την περίπτωση που τα διαφυγόντα υγρά ξεφύγουν από τα όρια της εγκατάστασης και ρυπάνουν το παρακείμενο οδικό δίκτυο αυτής, του οποίου φορέα συντήρησης και λειτουργίας αποτελεί η Περιφέρεια, κατονομάζονται οι αρμόδιες οργανικές μονάδες της Περιφέρειας, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Οργανισμό και στους Κανονισμούς εξουσιοδοτήσεων της Περιφέρειας, οι οποίες δύναται να συνδράμουν τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης στην εξασφάλιση απορροφητικών υλικών και μέσων προς υποβολή του έργου καταστολής του Π.Σ. και προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο οι ανωτέρω οργανικές μονάδες εξασφαλίζουν τη διάθεση των μέσων (από τους οικείους Δήμους κατόπιν σχετικού αιτήματος, τήρηση μητρώου εργοληπτών, κλπ.).

Γ.2. Δράσεις για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών ένεκα ατυχήματος στην εγκατάσταση:

- Διεξαγωγή δειγματοληψιών και μετρήσεων σε έδαφος, αέρα ή/και ύδατα από τους αρμόδιους φορείς, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 11 του παρόντος Μέρους, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος, διά της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, (προσδιορίζονται οι αρμόδιες οργανικές μονάδες της Περιφέρειας, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Οργανισμό και στους Κανονισμούς εξουσιοδοτήσεων της Περιφέρειας και προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο οι οργανικές αυτές μονάδες δρομολογούν την ανωτέρω δράση (οι ίδιες, κατόπιν ανάθεσης σε άλλον δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα ή εκπαιδευτικό/ερευνητικό ίδρυμα⁴¹, τήρηση μητρώου εργαστηρίων, κλπ.). Σε περίπτωση που την αρμοδιότητα διεξαγωγής δειγματοληψιών και μετρήσεων δεν κατέχει οργανική μονάδα της Περιφέρειας, προσδιορίζεται και πάλι ο αρμόδιος φορέας και η αντίστοιχη οργανική του μονάδα (π.χ. Υπουργείο Περιβάλλοντος/ΣΥΓΑΠΕΖ, υπεύθυνος ύδρευσης, κλπ.), καθώς και ο τρόπος με τον οποίο ο τελευταίος θα ειδοποιηθεί σχετικά (π.χ. από την Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, κλπ.).
- Δράσεις προστασίας του πληθυσμού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 14 του Μέρους 3 του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (αναγράφεται το όνομα του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη).
- Ενημέρωση του κοινού, σε περιπτώσεις που τίθενται θέματα ρύπανσης αέρα και παρατηρείται υπέρβαση του ορίου ενημέρωσης που προβλέπεται στο Παράρτημα XII της ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011 ή οιοδήποτε των ορίων συναγερμού που καθορίζονται σε αυτό (προσδιορίζονται οι αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, για την Περιφέρεια Αττικής και των κατά τόπους Περιφερειών, για το υπόλοιπο της χώρας, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στους Οργανισμούς και στους Κανονισμούς εξουσιοδοτήσεων αυτών).
- Ενημέρωση του κοινού για λήψη μέτρων προστασίας της υγείας στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας λόγω ΤΑΜΕ, καθώς και για τις επιπτώσεις ενός τέτοιου ατυχήματος στην υγεία των πολιτών (προσδιορίζονται οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των Γενικών Δ/νσεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας των οικείων Περιφερειών, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στους Οργανισμούς και στους Κανονισμούς εξουσιοδοτήσεων αυτών).
- Ενημέρωση του κοινού σχετικά με την κατανάλωση γεωργικών, κτηνοτροφικών ή αλιευτικών προϊόντων (προσδιορίζονται οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των Γενικών

⁴¹ Στην περίπτωση αυτή κατονομάζονται σαφώς:

- το όνομα και το είδος του φορέα (δημόσιος, ιδιωτικός, ερευνητικό/εκπαιδευτικό ίδρυμα) στον οποίον ανατίθεται η διεξαγωγή των εν λόγω δειγματοληψιών/μετρήσεων,
- το όνομα του αντίστοιχου εργαστηρίου,
- η έδρα του εργαστηρίου και τα στοιχεία επικοινωνίας του (σε 24ωρη βάση, εφόσον δύναται) και
- τυχόν μνημόνια συνεργασίας που έχουν συναφθεί με τον φορέα που κατέχει την αρμοδιότητα διεξαγωγής δειγματοληψιών και μετρήσεων.

Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειών, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στους Οργανισμούς και στους Κανονισμούς εξουσιοδοτήσεων αυτών).

- Δράσεις που δρομολογούνται με μέριμνα της αδειοδοτούσας αρχής της εγκατάστασης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του Μέρους 2 του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ [προσδιορίζεται η αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας ή της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας ή της Περιφέρειας (σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Οργανισμό και στον Κανονισμούς εξουσιοδοτήσεων αυτής), κατά περίπτωση).

Πέραν των ανωτέρω, κατονομάζονται και η αρμόδια Περιφερειακή Χημική Υπηρεσία, καθώς και η αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, οι οποίες δρομολογούν δράσεις που προβλέπονται στις παρ. 1.7.2 και 1.6 του Μέρους 2 του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ, αντίστοιχα.

Για όλες τις οργανικές μονάδες που προσδιορίζονται στο Μέρος Γ ως ανωτέρω, καταρτίζεται, με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας, τηλεφωνικός κατάλογος με τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων που δρομολογούν τις αντίστοιχες δράσεις. Ο κατάλογος αυτός προσαρτάται στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ της εγκατάστασης ως Παράρτημα 5.

Μέρος Δ. Χώροι ασφαλούς προσωρινής διαμονής σε περίπτωση προληπτικής – οργανωμένης απομάκρυνσης πληθυσμού

Οι οικείοι Δήμοι, με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, προσδιορίζουν τους πιθανούς χώρους ασφαλούς προσωρινής διαμονής του πληθυσμού (εντός του Δήμου), σε περίπτωση που κριθεί αναγκαία η οργανωμένη-προληπτική απομάκρυνσή του. Τα στοιχεία αυτά προσαρτώνται με τη μορφή Πίνακα στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ της εγκατάστασης ως Παράρτημα 6.

2. **Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ καταρτίζονται για όλες τις εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας SEVESO, οι οποίες είτε λειτουργούν είτε βρίσκονται εκτός λειτουργίας, χωρίς όμως να έχουν απομακρυνθεί από αυτές οι πρώτες ύλες ή/και να έχει αποξηλωθεί ο εξοπλισμός τους.** Για κάθε εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας, η οικεία Περιφέρεια, θα συμπληρώνει τα Μέρη Α, Β, Γ και Δ, όπως αυτά περιγράφονται παραπάνω και θα τα αποστέλλει στη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, προς έγκριση από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Το εγκεκριμένο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ για κάθε εγκατάσταση αποτελείται από το κυρίως κείμενο (κορμό) του παρόντος Σχεδίου, τα Παραρτήματα 1, 2 και 4 και τα συμπληρωμένα από την Περιφέρεια Μέρη Α, Β, Γ και Δ του Μέρους V και τα Παραρτήματα 3, 5 και 6. Τα Μέρη Α, Β, Γ και Δ, αποτελούν αναπόσπαστα τμήματα του εκάστοτε Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ. Σημειώνεται ότι πριν τη διαβίβαση των Μερών Α, Β, Γ και Δ στην ΓΓΠΠ προς έγκριση, έχει προηγηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. Β.2.2 του άρθρου 11 της ΚΥΑ 172058/2016 (δημόσια διαβούλευση, σχόλια Περιφερειακού Συμβουλίου), ενώ επιπλέον, έχει εγκριθεί από την οικεία Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας η διάθεση πόρων για την υλοποίηση του Σχεδίου, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Εκτελεστικής Επιτροπής της

Περιφέρειας. Μετά από την ανωτέρω έγκριση από την Οικονομική Επιτροπή της οικείας Περιφέρειας, το Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ λαμβάνει θετική εισήγηση από τον Περιφερειάρχη ως προς τη διάθεση πόρων για την υλοποίησή του και διαβιβάζεται προς έγκριση στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (Ν. 3852/2010, άρθρα 174 & 175 και ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 11, παρ. Β.3). Μετά την έγκρισή του από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, το Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ κοινοποιείται στο ή στα οικείο/α Περιφερειακό/ά Συμβούλιο/α για ενημέρωση του κοινού σύμφωνα με το άρθρο 13 (παρ. 5) της ΚΥΑ 172058/2016 (άρθρο 11, παρ. Β.2, εδάφιο 3).

3. Οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών κοινοποιούν τα εγκεκριμένα, από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων:

- στις αρμόδιες κατά τόπους Διοικήσεις του Πυροσβεστικού Σώματος, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (σε περίπτωση που συντρέχει λόγος), προκειμένου να προσαρμόσουν τα προβλεπόμενα στα Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ στον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες των Αρχηγείων τους,
- στις αρμόδιες διοικήσεις των υγειονομικών μονάδων της χώρας, προκειμένου να προσαρμόσουν τα προβλεπόμενα στα Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ στις εσωτερικές τους διαδικασίες σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΕΚΑΒ
- στις αρμόδιες αποκεντρωμένες υπηρεσίες του ΕΚΑΒ, προκειμένου να προσαρμόσουν τα προβλεπόμενα στα Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ στον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΕΚΑΒ,
- στο ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ,
- στις οικείες αδειοδοτούσες αρχές,
- στις συναρμόδιες αρχές των οικείων Περιφερειών (Ανάπτυξης, ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ., αρμόδιες Δ/νσεις των Γενικών Δ/σεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας, αρμόδιες Δ/νσεις των Γενικών Δ/σεων Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής)
- στις αρμόδιες Περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες,
- στις αρμόδιες Περιφερειακές Δ/νσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία,
- στις Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας, ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. και Υδάτων των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων,
- στον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης, καθώς και στους φορείς εκμετάλλευσης όλων των εγκαταστάσεων που επηρεάζονται από πολλαπλασιαστικά φαινόμενα σε περίπτωση ατυχήματος στην εγκατάσταση, προκειμένου οι τελευταίοι να προσαρμόσουν τα όσα προβλέπονται στο παρόν, στον εσωτερικό τους σχεδιασμό,
- στις Δ/νσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης της περιοχής αρμοδιότητάς τους, προκειμένου να εφαρμόσουν κατάλληλα τα προβλεπόμενα στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ με σκοπό την προστασία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των εκπαιδευομένων εντός αυτών, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που τους παρέχονται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων,
- στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού (Εφορείες Αρχαιοτήτων, Υπηρεσίες Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων, κλπ) της

- περιοχής αρμοδιότητάς τους, προκειμένου να εφαρμόσουν κατάλληλα τα προβλεπόμενα στο Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ στις εσωτερικές τους διαδικασίες,
- στις στρατιωτικές εγκαταστάσεις [συμπεριλαμβανομένων και των εγκαταστάσεων της «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.» που εμπíπτουν στις εξαιρέσεις της παρ. 3α (άρθρο 18) του Ν. 3982/2011 (ΦΕΚ 143Α'/17-06-2011) με βάση τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 (παρ. 8) του Ν. 4237/2014 (ΦΕΚ 36Α'12-02-2014)] που υπάρχουν εντός της ζώνης επιρροής των εγκαταστάσεων, σύμφωνα με το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος σε αυτές (οι ανωτέρω στρατιωτικές εγκαταστάσεις, οι οποίες πιθανά διαθέτουν επικίνδυνες ουσίες, θα πρέπει να προσαρμόζουν το Σύστημα Διαχείρισης Ασφαλείας τους και τον σχεδιασμό τους στα Ειδικά ΣΑΤΑΜΕ που τους διαβιβάζονται)⁴²,
  - στους οικείους Δήμους και
  - στους αρμόδιους κεντρικούς φορείς [Αρχηγεία Π.Σ. και ΕΛ.ΑΣ. ή Λ.Σ./ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας), αρμόδιες οργανικές δομές της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, αρμόδιες οργανικές δομές του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, αρμόδιες οργανικές δομές του Υπουργείου Υγείας, αρμόδιες οργανικές δομές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, αρμόδιες οργανικές δομές του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, αρμόδιες οργανικές δομές του Υπουργείου Εξωτερικών, Γενική Δ/νση Γενικού Χημείου του Κράτους, ΓΕΕΘΑ], προκειμένου να εφαρμόσουν τα προβλεπόμενα σε αυτό σε περίπτωση που απαιτηθεί η κινητοποίησή τους, αλλά και να συνδράμουν το έργο των περιφερειακών τους υπηρεσιών με την παροχή εξειδικευμένων κατευθυντήριων οδηγιών.
4. Η Αυτοτελής Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας έχει υποχρέωση:
- α) Να προβαίνει σε επανεξέταση, δοκιμή και, όταν χρειάζεται, σε επικαιροποίηση των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, κάθε τρία (3) χρόνια και σε κάθε περίπτωση (άρθρο 11, παρ. Β.2, εδάφιο 6α της ΚΥΑ 172058/2016):
- οποτεδήποτε επικαιροποιηθεί το Γενικό ΣΑΤΑΜΕ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του παρόντος Μέρους,
  - οποτεδήποτε συμβεί σημαντική αλλαγή στη λειτουργία της εγκατάστασης ή
  - σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Γενικό ΣΑΤΑΜΕ.
- Η επανεξέταση λαμβάνει υπόψη τις μετατροπές στην εγκατάσταση, τις νέες τεχνικές γνώσεις και τις γνώσεις που αφορούν στην αντιμετώπιση ατυχημάτων μεγάλης έκτασης.

⁴² Με τα υπ' αριθ. 4064/31-05-2019 και 355/20-01-2020 έγγραφά μας έχουμε αιτηθεί:

- Να υπάρξει συνεργασία μεταξύ της εταιρίας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» και το ΥΠΕΘΑ, προκειμένου να προσδιοριστούν άμεσα εκκρεμή θέματα αναφορικά με την ως άνω εταιρία, όπως είναι ο προσδιορισμός του φορέα που είναι αρμόδιος για την υλοποίηση δράσεων αδειοδοτούσας αρχής, στο πλαίσιο εφαρμογής της ΚΥΑ 172058/2016, η διαδικασία δρομολόγησης δράσεων σε περίπτωση ατυχήματος εντός των εγκαταστάσεων της ανωτέρω εταιρίας, κλπ.
- Αναφορικά με την εγκατάσταση «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Α.Β.Ε.Ε.» στον Δήμο Λαυρεωτικής που βρίσκεται υπό ειδική εκκαθάριση, να ληφθούν τα απαιτούμενα μέτρα από όλους τους αρμόδιους φορείς για την εξάλειψη του κινδύνου πρόκλησης ατυχήματος ένεκα της παραμονής εντός των αποθηκών της επικινδύνων ουσιών.

β) Σε περίπτωση σημαντικής τροποποίησης του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ, να δημοσιοποιεί μέσω του Περιφερειακού Συμβουλίου το τροποποιημένο ΣΑΤΑΜΕ έγκαιρα με κάθε πρόσφορο μέσο, έντυπο και ηλεκτρονικό, ώστε το ενδιαφερόμενο κοινό να έχει τη δυνατότητα να διατυπώνει τη γνώμη του, σύμφωνα με τη διαδικασία της υποπαραγράφου 2.2 της παρ. Β.2 του άρθρου της ΚΥΑ 172058/2016 ((άρθρο 11, παρ. Β.2, εδάφιο 6β).

γ) Να υποβάλλει προς έγκριση τα επικαιροποιημένα, τροποποιημένα ή αναθεωρημένα σχέδια Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, στην Δ/νση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (άρθρο 11, παρ. Β.2, εδάφιο 6γ).

5. Σε περίπτωση που σε εγκατάσταση για την οποία έχει υποβληθεί Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ έχουν επέλθει μεταβολές τέτοιες οι οποίες να επιβάλλουν την επικαιροποίηση/αναθεώρηση του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή γνωστοποιεί το ανωτέρω στην Αυτοτελή Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας.

ΜΕΡΟΣ VI**ΠΕΡΙΒΟΛΗ-ΕΜΦΑΝΙΣΗ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ****ΜΕΡΟΣ VI: ΠΕΡΙΒΟΛΗ-ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

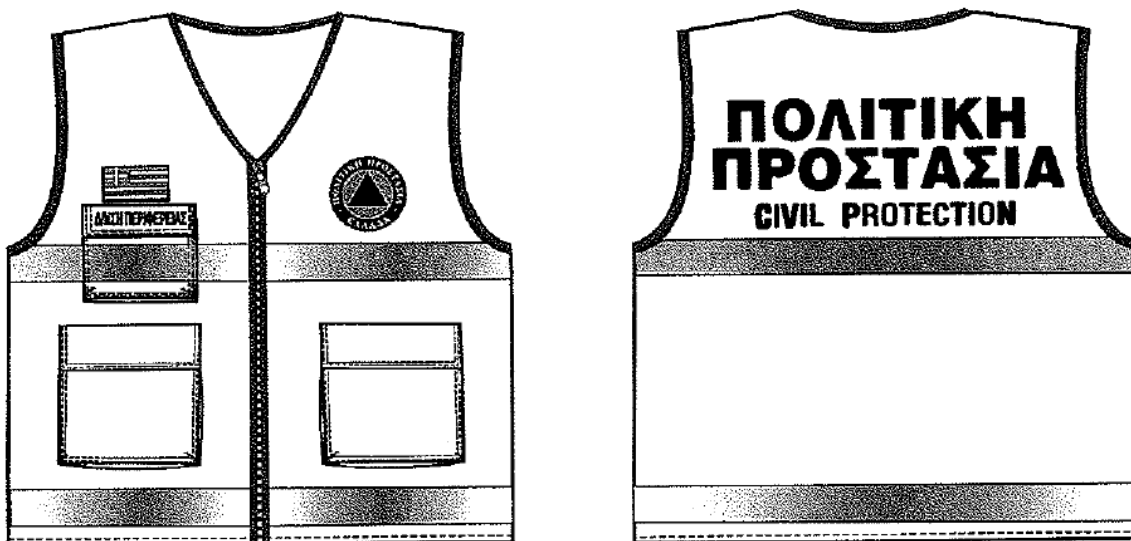
Η παρουσία υπαλλήλων Πολιτικής Προστασίας στον τόπο μίας καταστροφής, με πολιτική περιβολή, δε δηλώνει την ιδιότητά τους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, σε επιχειρησιακό επίπεδο να χάνεται αρκετές φορές πολύτιμος χρόνος μέχρι την ταυτοποίησή τους από υπηρεσιακούς παράγοντες και κυρίως να περνά απαρατήρητη η παρουσία τους από πολίτες οι οποίοι αγνοούν κατά κανόνα εντολές ή παραινέσεις τους.

Σύμφωνα με το 4678/22-11-2004 έγγραφο ΓΓΠΠ, τα επιχειρησιακά μπουφάν Πολιτικής Προστασίας θα πρέπει να έχουν την ακόλουθη μορφή:

Εικόνα 1. Επιχειρησιακά μπουφάν Πολιτικής Προστασίας

και τα γιλέκα Πολιτικής Προστασίας:

Εικόνα 2. Επιχειρησιακά γιλέκα Πολιτικής Προστασίας

Αναλυτικές προδιαγραφές για την εμφάνιση των επιχειρησιακών μπουφάν και γιλέκων Πολιτικής Προστασίας δίνονται στο 4678/22-11-2004 έγγραφο ΓΓΠΠ.

Για τους εργαζόμενους στις οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας (Δ/νσεις, Τμήματα και Γραφεία) πέραν των επιχειρησιακών μπουφάν και γιλέκων, όταν αυτοί μεταβαίνουν στον τόπο της καταστροφής στο πλαίσιο του συντονιστικού τους ρόλου, θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα που θα εξασφαλίζουν την υγεία και την ασφάλειά τους, καθώς και να τους παρέχονται όλα τα ενδεικνυόμενα μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σύμφωνα με την ΚΥΑ 43726/2019 (ΦΕΚ 2208Β'/08-06-2019).

ΜΕΡΟΣ VII
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ**ΜΕΡΟΣ VII: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ**

Τα λειτουργικά έξοδα που απαιτούνται για την υποστήριξη του παρόντος Σχεδίου, όταν διαταχθεί η εκτέλεσή του, καλύπτονται από τους καθ' ύλην αρμόδιους φορείς.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Σχεδίου

Η ισχύς του παρόντος Σχεδίου (3^η Έκδοση) αρχίζει από την ημερομηνία έγκρισης από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Με την έκδοση του παρόντος παλαιότερα σχέδια παύουν να ισχύουν.

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ

Αθήνα, 6 Φεβρουαρίου 2020

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Συντονιστικές οδηγίες για την εφαρμογή του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ
2. Σχετική Αλληλογραφία
3. Υπόδειγμα Πίνακα με τις μονάδες της εγκατάστασης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. Συντονιστικές οδηγίες για την εφαρμογή του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. 942/06-02-2020 έγγραφό μας με θέμα «3^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ)» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Το παρόν Σχέδιο αποτελεί εφεξής την 3^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ).

Στο πλαίσιο εφαρμογής του εν λόγω Σχεδίου, παρακαλούνται οι εμπλεκόμενοι φορείς να προβούν στις κάτωθι ενέργειες:

Οι Αυτοτελείς Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών να προβούν στην κατάρτιση των Ειδικών (εξωτερικών) ΣΑΤΑΜΕ των εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας της περιοχής αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Μέρος V του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, λόγω του ότι διαθέτουν κατάλογο με τις εγκαταστάσεις SEVESO της περιοχής αρμοδιότητάς τους (ΚΥΑ 172058/2016, άρθρο 23, παρ. 1), να προβούν στην αναπαραγωγή του παρόντος και την αποστολή του στους οικείους Δήμους εντός των οποίων βρίσκονται εγκαταστάσεις SEVESO ανώτερης βαθμίδας.

Οι Δήμαρχοι, οι Περιφερειάρχες, οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες (στους οποίους διαβιβάζεται το παρόν από τους οικείους Περιφερειάρχες) και οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να συμβάλουν στην υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν με την κατά περίπτωση έκδοση σχετικών αποφάσεων και τη δρομολόγηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν διά των αρμοδίων οργανικών μονάδων Πολιτικής Προστασίας.

Το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν. Επιπλέον, το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος καλείται να προβεί και σε κατά την κρίση του ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα του τυχόν σχετικού επιχειρησιακού του σχεδιασμού με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Τέλος, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετική διαταγή προς τις αρμόδιες περιφερειακές του υπηρεσίες, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

(ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν. Επιπλέον, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας καλείται να προβεί και σε κατά την κρίση του ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα του τυχόν σχετικού επιχειρησιακού του σχεδιασμού με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Τέλος, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετική διαταγή προς τις αρμόδιες περιφερειακές του υπηρεσίες, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν. Επιπλέον, το Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής καλείται να προβεί και σε κατά την κρίση του ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα του επιχειρησιακού του τυχόν σχετικού σχεδιασμού με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Τέλος, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετική διαταγή προς τις αρμόδιες περιφερειακές του υπηρεσίες, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Υπουργείο Υγείας να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος Γενικού Σχεδίου με την ενημέρωση του εμπλεκόμενου προσωπικού του και την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών κατά την κρίση του για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται, το συντομότερο δυνατό από την λήψη του παρόντος. Στις ανωτέρω οδηγίες, θα προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν οι υγειονομικές μονάδες και οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες του ΕΚΑΒ. Επιπλέον, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί στην κατά την κρίση του επικαιροποίηση των επιχειρησιακών σχεδίων στον τομέα της διαχείρισης εκτάκτων αναγκών και κρίσεων υγειονομικού χαρακτήρα, για να διασφαλιστεί η συμβατότητα του επιχειρησιακού του σχεδιασμού με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Τέλος, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετική διαταγή προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Η Γενική Δ/ση του Γενικού Χημείου του Κράτους στην οποία αποστέλλεται το παρόν, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος στις αρμόδιες οργανικές μονάδες του (όπως αυτές αναφέρονται στο Μέρος 2 του παρόντος Σχεδίου) που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν. Επιπλέον, να προβεί στην έκδοση, κατά την κρίση της, σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος, κατά το μέρος που

αφορά και εμπλέκονται οι ανωτέρω οργανικές μονάδες. Στις προαναφερόμενες οδηγίες να προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, και οι επιμέρους σχετικές δράσεις που πρέπει να δρομολογήσουν οι περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Επιπλέον, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τις εμπλεκόμενες στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος, περιφερειακές τους υπηρεσίες, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων στο οποίο αποστέλλεται το παρόν, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος στις Περιφερειακές Δ/νσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν. Επιπλέον, να προβεί στην έκδοση, κατά την κρίση του, σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος, κατά το μέρος που αφορά και εμπλέκονται οι ανωτέρω υπηρεσίες. Στις προαναφερόμενες οδηγίες να προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, και οι επιμέρους σχετικές δράσεις που πρέπει να δρομολογήσουν οι Περιφερειακές Δ/νσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Επιπλέον, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τις εμπλεκόμενες στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος, Περιφερειακές Δ/νσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων παρακαλείται να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις Δ/νσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται, με σκοπό την προστασία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των εκπαιδευομένων εντός αυτών. Επιπλέον, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς όλες τις Δ/νσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες και υπηρεσίες (Εφορείες Αρχαιοτήτων, Υπηρεσίες Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων, κλπ) που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Επιπλέον, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες και υπηρεσίες προκειμένου οι τελευταίες να ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς

Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών σχετικά με εγκαταστάσεις SEVESO στην περιοχή αρμοδιότητάς τους με πιθανά σενάρια ατυχημάτων των οποίων οι επιπτώσεις επηρεάζουν αρχαιολογικούς χώρους που υπάγονται σε αυτές.

Οι οργανικές μονάδες της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) και της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.), στις οποίες αποστέλλεται το παρόν, παρακαλούνται να συμβάλουν στην υλοποίηση του παρόντος λαμβάνοντάς το υπόψιν στον εσωτερικό τους σχεδιασμό.

Η Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών στην οποία και αποστέλλεται το παρόν, παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την κατά την κρίση της έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τους Παραχωρησιούχους, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται. Επιπλέον, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τους Παραχωρησιούχους, προκειμένου οι τελευταίοι να ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών σχετικά με το εάν τα έργα παραχώρησής τους γειτνιάζουν με εγκαταστάσεις SEVESO, καθώς και να συνεργαστούν με αυτές στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ.

Το ΓΕΕΘΑ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, στο οποίο αποστέλλεται το παρόν, να διαβιβάσει αντίγραφο του Σχεδίου στο ΕΘΚΕΠΙΧ και να προβεί σε ενέργειες κατά την κρίση του για την εφαρμογή του παρόντος. Επιπλέον, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσει σχετική διαταγή προς τις στρατιωτικές μονάδες της χώρας, προκειμένου οι τελευταίες να ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών σχετικά με το εάν βρίσκονται εντός της ζώνης πολλαπλασιαστικών φαινομένων εγκαταστάσεων SEVESO της περιοχής αρμοδιότητάς τους, καθώς και να συνεργαστούν με αυτές στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ. Τέλος, το ΓΕΕΘΑ, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος σχεδίου, να προβεί σε κατά την κρίση του ενέργειες για τυχόν αναθεώρηση του Σχεδίου «Ξενοκράτης / ΓΕΕΘΑ, Προσθήκη «5» (Παράρτημα «Α» Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών ΧΒΡΠ Συμβάντων)», προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητά του με τον παρόν Γενικό Σχέδιο.

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των Υπουργείων Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υγείας, Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Εξωτερικών, στις οποίες αποστέλλεται το παρόν, όπως αυτές αναφέρονται στο Μέρος 2 του παρόντος, να προβούν στη σύνταξη σχετικών μνημονίων ενεργειών (βλ. παρ. 7 Μέρους 2 του παρόντος Σχεδίου) κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος. Επιπλέον, στο πλαίσιο κατάρτισης των Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ, να εκδώσουν σχετικά έγγραφα προς τις εμπλεκόμενες στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος, περιφερειακές τους υπηρεσίες, για τη συνεργασία τους με τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών και τη συνδρομή τους σε ό,τι τους ζητηθεί από αυτές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Οι διοικήσεις των εταιριών ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΑΔΜΗΕ Α.Ε., ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ, ΕΥΔΑΠ. Α.Ε., Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε., Ο.Σ.Υ. Α.Ε., ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε., Ο.Σ.Ε. Α.Ε., ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε., ΕΕΣΣΤΥ Α.Ε., ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε., FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE A S.A., FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE B S.A., Ο.Α.Σ.Θ. Α.Ε., Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε., Α.Σ.Υ.Θ. Α.Ε., Σ.Α.Σ.Θ. Α.Ε., καθώς και οι διοικήσεις όλων των Φορέων Διοίκησης & Διαχείρισης των

«Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών» και των «Βιομηχανικών Πάρκων» στις οποίες κοινοποιείται το παρόν, παρακαλούνται να διαβιβάσουν αντίγραφο του σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσο αναφέρονται στο παρόν και να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Οι σχετικές διαταγές, κατευθυντήριες οδηγίες, σχέδια δράσης ή σχέδια και μνημόνια ενεργειών, που εκδίδονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Γενικού Σχεδίου, εγκρίνονται από τις διοικήσεις των αντίστοιχων Φορέων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. Σχετική Αλληλογραφία

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. 942/06-02-2020 έγγραφό μας με θέμα «3^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ)» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

1. Το υπ' αριθ. 2549/05-04-2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Αναθεώρηση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης»
2. Το υπ' αριθ. 6919/28-09-2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Διαβίβαση Αναθεωρημένου Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) προς σχόλια και παρατηρήσεις»
3. Το υπ' αριθ. 3856/06-11-2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Τελική διορία διαβίβασης σχολίων και παρατηρήσεων επί του προσχεδίου του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ»
4. Το υπ' αριθ. 8028/13-11-2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Τελική διορία για τη διαβίβαση οδηγιών δειγματοληψίας ως απαραίτητο μέρος του προσχεδίου του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ»
5. Το υπ' αριθ. 4339/16-06-2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Υποβολή ερωτήματος αναφορικά με τις διασυνοριακές επιπτώσεις των βιομηχανικών ατυχημάτων»
6. Το υπ' αριθ. 706/29-01-2018 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Διαβίβαση προσχεδίου Αναθεωρημένου Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) προς σχόλια και παρατηρήσεις»
7. Το υπ' αριθ. 52/27-02-2018 Υπηρεσιακό Σημείωμα του Τμήματος Σχεδιασμού, Πρόληψης & Αντιμετώπισης Τεχνολογικών & Λοιπών Καταστροφών της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς το Τμήμα Ελέγχου & Παρακολούθησης Σχεδίων της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Διαβίβαση προσχεδίου του αναθεωρημένου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (2η Έκδοση)
8. Το υπ' αριθ. 64/14-03-2018 Υπηρεσιακό Σημείωμα του Τμήματος Ελέγχου & Παρακολούθησης Σχεδίων της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς το Τμήμα Σχεδιασμού, Πρόληψης & Αντιμετώπισης Τεχνολογικών & Λοιπών Καταστροφών της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Διαβίβαση προσχεδίου του αναθεωρημένου Γενικού ΣΑΤΑΜΕ (2η Έκδοση)
9. Τα από 07-11-2017 και 20-11-2017 μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Δ/νσης Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος

10. Το υπ' αριθ. Φ/Β.34/123001/1631 έγγραφο της Δ/νσης Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης
11. Το υπ' αριθ. Φ.000/2/254080/13-04-2016 και Φ.900/17/476851/24-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης Α6 του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας
12. Το από 17-11-2017 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Δ/νσης Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων της Γενικής Δ/νσης του Γενικού Χημείου του Κράτους
13. Τα υπ' αριθ. 30/004/000/4261/12-10-2017 και 30/004/000/1449/2016/14-04-2016 έγγραφα της Γενικής Δ/νσης του Γενικού Χημείου του Κράτους
14. Το υπ' αριθ. 1244/17/2179767/31-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης Γενικής Αστυνομίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας
15. Το υπ' αριθ. 2121.1-4/76872/2017/27-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης Επιχειρησιακών Μέσων του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής
16. Το υπ' αριθ. 2110.3/75639/2017/23-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης Επιχειρήσεων του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής
17. Το υπ' αριθ. 3122.5/73559/2017/16-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης Λιμενικών & Κτιριακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Λιμένων & Λιμενικής Πολιτικής του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής
18. Το υπ' αριθ. 2261.1-4/74173/2017/18-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας Θαλασσιού Περιβάλλοντος του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής
19. Το υπ' αριθ. 2132.25-18/72279/2017/10-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης Λιμενικής Αστυνομίας του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής
20. Το υπ' αριθ. 45565/2462/25-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης Δ3 Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
21. Το υπ' αριθ. Δ23/45565/2144/01-11-2017 έγγραφο της Δ/νσης Κοινωνικής Αντίληψης & Αλληλεγγύης της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
22. Το από 21-11-2017 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Δ/νσης Προστασίας Οικογένειας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
23. Τα υπ' αριθ. 19033/13-04-2016 και ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/26527/714/03-11-2017 έγγραφα της Δ/νσης Κλιματικής Αλλαγής & Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας
24. Το υπ' αριθ. 799/31-10-2017 έγγραφο του Συντονιστικού Γραφείου Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας
25. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΒΕΔΑ/22501/2102/26-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους & Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας
26. Το υπ' αριθ. ΔΥδρογ/Δ/181854/23-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης Υδρογονανθράκων της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας

27. Το υπ' αριθ. ΑΠΕΗΛ/Γ/Φ40/3290/183398/09-11-2017 έγγραφο της Δ/νσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) & Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας
28. Το υπ' αριθ. 40923/27-10-2017 έγγραφο της Δ/νσης της Δ/νσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας
29. Το υπ' αριθ. Α.Π.Φ. 080/ΑΣ 238/06-10-2017 έγγραφο της Μονάδας Διαχείρισης Κρίσεων του Υπουργείου Εξωτερικών
30. Το υπ' αριθ. Φ. 0546/Μ.4782/ΑΣ 365/32241/07-07-2016 έγγραφο της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών
31. Το υπ' αριθ. Δ1δ/ΓΠ οικ. 82861/06-11-2017 έγγραφο της Δ/νσης Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας
32. Το από 15-11-2017 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Περιφερειακού Εργαστηρίου Δημόσιας Υγείας (ΠΕΔΥ) Θεσσαλίας του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.
33. Το από 15-11-2017 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Περιφερειακού Εργαστηρίου Δημόσιας Υγείας (ΠΕΔΥ) Κρήτης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.
34. Το από 14-11-2017 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Κεντρικού Εργαστηρίου Δημόσιας Υγείας (ΚΕΔΥ) του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.
35. Το υπ' αριθ. οικ. 10718/16-06-2016 έγγραφο του Γραφείου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.
36. Τα από 08-11-2017 και 11-12-2017 μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων Υγείας (Ε.Κ.ΕΠ.Υ.)
37. Το από 10-11-2017 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.)
38. Το από 13-11-2017 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
39. Το υπ' αριθ. 11501/28-04-2016 έγγραφο της Δ/νσης Οργάνωσης & Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών
40. Το από 23-02-2018 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Δ/νσης Υγιεινής, Ασφάλειας, Περιβάλλοντος & Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ελληνικών Πετρελαίων Α.Ε.
41. Το υπ' αριθ. 435/12-02-2018 της Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης
42. Το υπ' αριθ. 524/09-02-2018 έγγραφο της Δ/νσης Ανάπτυξης Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου
43. Το υπ' αριθ. 166/09-02-2018 έγγραφο της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης
44. Το υπ' αριθ. Φ.014/184/20737/02-03-2018 έγγραφο της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής
45. Το υπ' αριθ. ΦΤΚ/102279(677)/06-03-2018 έγγραφο της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
46. Το υπ' αριθ. 45/12-02-2018 έγγραφο της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Κρήτης
47. Το υπ' αριθ. οικ. 17528/66/12-02-2018 έγγραφο της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

48. Το υπ' αριθ. 39988/174/12-02-2018 έγγραφο της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. Υπόδειγμα Πίνακα με τις μονάδες της εγκατάστασης (όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 3 (παρ. 8) της ΚΥΑ 172058/2016)

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. 942/06-02-2020 έγγραφό μας με θέμα «3^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ)» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του. **Μετά τη συμπλήρωσή του, το παρόν προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο Τμήμα του Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ της εγκατάστασης.**

Α) ΤΥΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ: ΔΕΞΑΜΕΝΗ

Α/Α ΔΕΞΑΜΕΝΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΞΑΜΕΝΗΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ⁴³	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Χ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Υ	ΟΓΚΟΣ (σε m ³)	ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΟΥΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΟΥΣΙΑΣ (σε τόννους)	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ⁴⁴
1								
2								
.....								
m								

⁴³ σφαιρική, κυλινδρική οριζόντια, κυλινδρική κάθετη, δεξαμενή πλοίου, δεξαμενή πλωτής οροφής, δεξαμενή σταθερής οροφής, άλλος

⁴⁴ υγρό, αέριο, κοκκώδες μεγάλου μεγέθους, κοκκώδες μικρού μεγέθους, άλλο

Β) ΤΥΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ: ΑΝΑΧΩΜΑ ΔΕΞΑΜΕΝΗΣ/ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

Α/Α ΑΝΑΧΩΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΝΑΧΩΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Χ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Υ	ΟΓΚΟΣ (σε m ³)	ΔΙΑΜΕΤΡΟΣ ΙΣΟΔΥΝΑΜΟΥ ΚΥΚΛΙΚΟΥ ΑΝΑΧΩΜΑΤΟΣ (σε m)	ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΟΥΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΟΥΣΙΑΣ (σε τόννους)	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ⁴⁵
1								
2								
.....								
m								

⁴⁵ υγρό, αέριο, κοκκώδες μεγάλο μεγέθους, κοκκώδες μικρού μεγέθους, άλλο

Γ) ΤΥΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ: ΑΓΩΓΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ/ΣΩΛΗΝΩΣΗ

Α/Α ΑΓΩΓΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ/ΣΩΛΗΝΩΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΓΩΓΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ/ΣΩΛΗΝΩΣΗΣ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Χ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Υ	ΔΙΑΜΕΤΡΟΣ (σε m)	ΕΜΠΕΡΙΧΟΥΣΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΟΥΣΙΑ	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΟΥΣΙΑΣ
1						
2						
....						
m						

Δ) ΤΥΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ: ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΟΧΗΜΑ/ΓΕΜΙΣΤΗΡΙΟ

Α/Α ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟ Σ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Χ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Υ	ΟΓΚΟΣ (σε m ³)	ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΟΥΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΟΥΣΙΑΣ (σε τόννους)	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΟΥΣΙΑΣ
1							
2							
....							
m							

Ε) ΤΥΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ: ΑΠΟΘΗΚΗ

Α/Α ΑΠΟΘΗΚΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Χ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Υ	ΥΨΟΣ (σε m)	ΜΗΚΟΣ (σε m)	ΠΛΑΤΟΣ (σε m)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ	ΑΠΟΘΗΚΕΥΜΕΝΕΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ (σε τόννους)	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ
1								1.	1.	1.
								2.	2.	2.
								.....	.....	.....
								n.	n.	n.
2										
.....										
m										

ΣΤ) ΤΥΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ: ΑΛΛΗ ΜΟΝΑΔΑ (Συμπληρώνονται όσες στήλες απαιτούνται)

Α/Α ΜΟΝΑΔΑΣ	ΟΝΟΜΑ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Χ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Υ	ΥΨΟΣ (σε m)	ΜΗΚΟΣ (σε m)	ΠΛΑΤΟΣ (σε m)	ΔΙΑΜΕΤΡΟΣ (σε m)	ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΟΥΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΟΥΣΙΑΣ (σε τόννους)	ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΟΥΣΙΑΣ	ΑΛΛΟ
1											
2											
....											
m											

Ζ) ΚΤΙΡΙΑ-ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Α/Α ΚΤΙΡΙΟΥ-ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ	ΚΤΙΡΙΑ-ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	ΧΡΗΣΗ
1		
2		
.....		
m		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4. Πιθανές δράσεις προστασίας του πληθυσμού σε περίπτωση συγκεκριμένων περιστατικών (www.hse.gov.uk)

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. 942/06-02-2020 έγγραφό μας με θέμα «3^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ)» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Απελευθέρωση εύφλεκτων υλικών

Η απελευθέρωση εύφλεκτου υλικού μπορεί να προκαλέσει πυρκαγιά ή έκρηξη. Οι συνέπειες εξαρτώνται από τη φύση του απελευθερούμενου υλικού, από την ποσότητα που απελευθερώνεται, από το όριο ανάφλεξης του υλικού και από τον χρόνο μεταξύ απελευθέρωσης και οποιασδήποτε ανάφλεξης.

(α) Εάν η απελευθέρωση είναι πτητικό υγρό ή αέριο το οποίο δεν αναφλέγεται αμέσως, θα σχηματιστεί ένα νέφος που μπορεί να διασκορπιστεί σε μεγάλη απόσταση. Το νέφος διασποράς θα αραιωθεί με τον αέρα καθώς θα απομακρύνεται από το σημείο απελευθέρωσης. Τελικά η συγκέντρωσή του θα πέσει κάτω από το κατώτερο όριο αναφλεξιμότητας της ουσίας και έτσι δεν θα υπάρχει πλέον κίνδυνος πυρκαγιάς. Η απόσταση στην οποία μπορεί να διασκορπιστεί μία τέτοια απελευθέρωση εξαρτάται από την ποσότητα, τις ιδιότητες και την κατάσταση του υλικού, τη φύση της απελευθέρωσης και τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να εκτιμηθεί η χωροχρονική κατανομή της συγκέντρωσης του διεσπαρμένου νέφους.

(β) Εάν το αναδύμενο νέφος αναφλεχθεί, μπορεί να καεί με φωτιά από στιγμιαία ανάφλεξη (flash fire) στο σημείο της αστοχίας. Εάν μία απελευθέρωση από διαρρηγμένο σωλήνα, διαρροή φλάντζας ή οπή δεξαμενής αναφλεχθεί αμέσως, τότε μπορεί να καεί ως γλώσσα φωτιάς (jet fire) ή φωτιά λίμνης (pool fire). Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να εκτιμηθεί η ποσότητα της απελευθερωθείσας ουσίας με τον χρόνο και το μέγεθος και η θερμική ακτινοβολία της γλώσσας φωτιάς (jet fire) και της φωτιάς λίμνης (pool fire).

(γ) Οι εκρήξεις νεφών ατμών μετά από μαζική απελευθέρωση αερίου ή πτητικού υγρού και οι εκρήξεις αναβράζοντος υγρού διαστελλόμενου αερίου (BLEVEs), είναι συμβάντα χαμηλής συχνότητας και υψηλής επίπτωσης. Μπορεί να συμβούν με ορισμένα εύφλεκτα υγρά υπό ορισμένες συνθήκες. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να εκτιμηθεί το μέγεθος της έκρηξης αερίου νέφους (vapor cloud explosion, VCE) ή της πύρινης σφαίρας BLEVE και οι επιπτώσεις της θερμικής ακτινοβολίας και της υπερπίεσης (ωστικού κύματος).

Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα πιθανών σεναρίων ατυχημάτων που συνεπάγονται την απελευθέρωση εύφλεκτων υλικών, τα οποία έχουν σημαντικά διαφορετικές πιθανές συνέπειες και συνεπώς απαιτούν διαφορετικές δρομολογούμενες δράσεις για την προστασία των πολιτών. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν:

(i) Μία μεγάλη πυρκαγιά, χωρίς όμως να υπάρχει κίνδυνος έκρηξης, π.χ. πυρκαγιά σε δεξαμενή αποθήκευσης αργού πετρελαίου

Οι συνέπειες θα είναι υψηλά επίπεδα θερμικής ακτινοβολίας και καπνού για μεγάλο χρονικό διάστημα. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να υπάρχουν κτίρια κοντά στην

εγκατάσταση τα οποία είναι άμεσα εκτεθειμένα σε έντονο κύμα θερμικής ακτινοβολίας. Επιπλέον, μπορεί να υπάρχουν και περιοχές που πλήττονται σοβαρά από τοξικό νέφος καπνού.

(ii) Μία μεγάλη πυρκαγιά πλήρους επιφανείας σε μεγάλη δεξαμενή αποθήκευσης αργού πετρελαίου

Υπάρχει πιθανότητα η θερμότητα που εκλύεται από την επιφάνεια του πετρελαίου που καίγεται να θερμάνει βαθμιαία και την υπόλοιπη μάζα του πετρελαίου σε θερμοκρασία μεγαλύτερη από 100 °C. Εμφανίζεται, έτσι, ένα μέτωπο θερμοκρασίας 100°C που οδεύει από την επιφάνεια του πετρελαίου προς τον πυθμένα. Όταν αυτό το μέτωπο συναντήσει το νερό στον πυθμένα της δεξαμενής, συμβαίνει απότομη ατμοποίησή του (αναβρασμός), που εκτινάσσει το υπόλοιπο πετρέλαιο σε μεγάλη απόσταση και μάλιστα φλεγόμενο (φαινόμενο Boil-Over). Στην περίπτωση αυτή, ο αναβρασμός θα μπορούσε να προωθήσει τα περιεχόμενα της δεξαμενής καύσης προς τα επάνω και προς τα έξω μέχρι και δέκα φορές τη διάμετρο της δεξαμενής, ανεξάρτητα από το εάν λαμβάνει χώρα ή όχι πυρόσβεση. Στην περίπτωση αυτή συστήνεται εκκένωση όλου του μη βασικού προσωπικού από την εγκατάσταση.

(iii) Πυρκαγιά που απειλεί ένα σημαντικό μέρος της εγκατάστασης ή δεξαμενή αποθήκευσης που περιέχει επικίνδυνα υλικά

Η Μελέτη Ασφαλείας περιλαμβάνει αξιολόγηση των πιθανών συνεπειών ενός τέτοιου γεγονότος. Η δράση προστασίας πολιτών που θα δρομολογηθεί προκύπτει κατόπιν εκτίμησης από τον επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού όλων τις ανωτέρω συνεπειών, καθώς και των συνθηκών του ατυχήματος.

(iv) Πυρκαγιά που απειλεί ένα σημαντικό μέρος της εγκατάστασης και αναπτύσσεται πολύ γρήγορα

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, είναι προτιμότερη η παραμονή των πολιτών σε ασφαλείς κλειστούς χώρους, μακριά από τα παράθυρα, αποφεύγοντας κάθε οπτική επαφή με τη φωτιά, δεδομένου ότι την περίπτωση αυτή υπάρχει κίνδυνος να συμβεί έκρηξη αναβράζοντος υγρού διαστελλόμενου αερίου (BLEVE) ή φωτιά πύρινης σφαίρας (fireball) κατά τη διάρκεια απομάκρυνσης των πολιτών από κλειστούς χώρους.

(v) Ορισμένα σοβαρά καταστροφικά γεγονότα που συμβαίνουν χωρίς προειδοποίηση, όπως για παράδειγμα η τυχαία εκτόξευση στερεών εκρηκτικών ή η πτώση κεραυνού

Σε αυτές τις περιπτώσεις, ενδέχεται να μην είναι δυνατή η ανάληψη καμίας δράσης προστασίας των πολιτών, δεδομένου ότι τα περισσότερα από αυτά τα γεγονότα είναι πολύ σύντομης διάρκειας. Στις περιπτώσεις αυτές δρομολογούνται μόνο δράσεις διάσωσης, διακομιδής των τραυματιών, κατάσβεσης οποιωνδήποτε δευτερογενών πυρκαγιών, καθώς και άμβλυνσης τυχόν απρόβλεπτων συνεπειών.

Απελευθέρωση τοξικών ουσιών

- α) Οι συνέπειες της απελευθέρωσης τοξικών ουσιών μπορεί να είναι πιο δύσκολο να προβλεφθούν με ακρίβεια από εκείνες των εύφλεκτων απελευθερώσεων, διότι είναι περισσότερο εξαρτώμενες από τον χρόνο και μεταβάλλονται ανάλογα με την απόσταση από το σημείο της απελευθέρωσης και τις καιρικές συνθήκες. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να εκτιμηθεί η χωροχρονική καταμονή της συγκέντρωσης του αέριου νέφους συνδυαστικά με την τρωτότητα της γύρω περιοχής, προκειμένου να

<p>δρομολογηθεί και η κατάλληλη δράση προστασίας των πολιτών.</p> <p>(β) Διαφορετικά γεγονότα που συνεπάγονται την απελευθέρωση τοξικών ουσιών μπορεί να απαιτούν και διαφορετικές δράσεις προστασίας των πολιτών.</p> <p>Για παράδειγμα:</p> <p>(i) <i>Αργή ή διακοπτόμενη απελευθέρωση, για παράδειγμα μέσω μιας βαλβίδας ανακούφισης με διαρροή</i></p> <p>Εάν αναμένεται ότι η απελευθέρωση δεν μπορεί να τεθεί υπό έλεγχο γρήγορα ή ότι θα αυξάνει με την ώρα, ίσως μπορεί να γίνει οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών που βρίσκονται πιο κοντά στην εγκατάσταση και κατά την κατεύθυνση του ανέμου, υπό την προϋπόθεση ότι κάτι τέτοιο θα ενίσχυε την ασφάλειά τους. Τα οφέλη από την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών θα πρέπει να αντισταθμίζουν κάθε σχετική βλάβη που μπορεί να προκληθεί στους πολίτες λόγω του τοξικού νέφους κατά τη διάρκεια υλοποίησης της οργανωμένης απομάκρυνσης.</p> <p>(ii) <i>Πυρκαγιά ή μηχανική βλάβη που απειλούν εγκατάσταση που περιέχει τοξικά υλικά</i></p> <p>Εάν η φωτιά δεν μπορεί να ελεγχθεί και εάν υπάρχει πιθανότητα να υπάρξει εύλογη περίοδος πριν εκδηλωθούν φαινόμενα υπερπίεσης, η οργανωμένη απομάκρυνση μπορεί να είναι η κατάλληλη δράση προστασίας των πολιτών. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί σε εκείνους που βρίσκονται πλησιέστερα στην εγκατάσταση και κατά την κατεύθυνση του ανέμου.</p> <p>(iii) <i>Ταχεία γεγονότα με περιορισμένη διάρκεια, για παράδειγμα θραύση ενός εξαρτήματος που θα μπορούσε να επιδιορθωθεί μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα</i></p> <p>Για περιστατικά που αναπτύσσονται και μπορούν να ελεγχθούν ταχέως, η προτεινόμενη δράση προστασίας των πολιτών δε θα πρέπει να περιλαμβάνει την οργανωμένη απομάκρυνση. Οποιοδήποτε τοξικό νέφος που σχηματίζεται θα είναι περιορισμένου μεγέθους και πιθανόν να παρασύρεται σε ένα συγκεκριμένο σημείο σχετικά γρήγορα. Για τους πολίτες, μπορεί να συσταθεί η παραμονή σε ασφαλείς κλειστούς χώρους.</p> <p>(iv) <i>Ένα σημαντικό γεγονός που οδηγεί σε απότομη απελευθέρωση μίας μεγάλης ποσότητας τοξικής ουσίας, η οποία θα μπορούσε να σχηματίσει ένα μεγάλο τοξικό νέφος, για παράδειγμα το μεγαλύτερο μέρος του περιεχομένου μίας δεξαμενής αποθήκευσης που διαφεύγει στην ατμόσφαιρα λόγω βλάβης του κελύφους της δεξαμενής</i></p> <p>Παρόλο που η πιθανότητα τέτοιου γεγονότος να συμβεί είναι χαμηλή, οι συνέπειες για τους ανθρώπους που βρίσκονται κοντά στο περιστατικό θα είναι σοβαρές. Στις περιπτώσεις αυτές δρομολογούνται μόνο δράσεις διάσωσης των τοπικών πληθυσμών, διακομιδής των τραυματιών, καθώς και διακοπής τυχόν περαιτέρω εκλύσεων.</p> <p>(v) Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι απελευθερώσεις τοξικών νεφών τείνουν να είναι επικίνδυνες σε πολύ χαμηλότερες συγκεντρώσεις από τα εύφλεκτα νέφη και ως εκ τούτου παραμένουν επικίνδυνες σε μεγαλύτερες αποστάσεις όταν διασκορπίζονται. Σε όλες τις περιπτώσεις, ωστόσο, ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος κοντά στο σημείο της έκλυσης. Σε πολλές περιπτώσεις, η καλύτερη δράση προστασίας δεν είναι η οργανωμένη απομάκρυνση, αλλά η παραμονή σε ασφαλείς κλειστούς χώρους.</p>
